

The background of the cover features a low-angle, upward-looking perspective of two modern glass skyscrapers against a clear blue sky. The image is framed by large, flowing, organic shapes in various shades of blue. In the top right and bottom left corners, there are decorative patterns of fine, concentric white lines.

Bliss

BLISSTEL SMART INNOVATION

ANNUAL REPORT 2019

BLISS-TEL • BLISS INNOVATION • BLISS PLANET

Blisstel

ANNUAL REPORT 2019

หน้า

สาส์นจากกรรมการผู้จัดการ	1
วิสัยทัศน์ พันธกิจ ค่านิยมองค์กร	2
ข้อมูลทางการเงินที่สำคัญ	4
ข้อมูลทั่วไปของบริษัท	5
คณะกรรมการบริษัท	7
ประวัติความเป็นมาบริษัท	9
ลักษณะการประกอบธุรกิจ	10
ปัจจัยความเสี่ยง	23
โครงสร้างการถือหุ้น	25
โครงสร้างการจัดการ	26
การกำกับดูแลกิจการ	35
ความรับผิดชอบต่อสังคม	45
การควบคุมภายในและการบริหารจัดการความเสี่ยง	47
รายการระหว่างกัน	48
รายงานความรับผิดชอบต่อกรรมการต่อรายงานทางการเงิน	52
คำวิเคราะห์และคำอธิบายของฝ่ายจัดการ	61
รายงานของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต	68
งบการเงินและหมายเหตุประกอบ	75
งบการเงิน	

สาส์นจาก กรรมการผู้จัดการ

ในปี 2562 ถือเป็นปีที่ท้าทายด้วยความผันผวนจากหลายปัจจัย ไม่ว่าจะเป็นด้านสงครามการค้าระหว่างสหรัฐฯ และจีน ราคาน้ำมันที่มีความผันผวน รวมทั้งสถานการณ์ในประเทศ อาทิ การแข็งค่าของเงินบาท สถานการณ์การเมืองที่ไม่แน่นอน ภาวะหนี้ครัวเรือนในระดับสูง การใช้จ่ายและการลงทุนภาครัฐและเอกชนลดลง

บริษัท บลิส-เทล จำกัด (มหาชน) ยังคงมุ่งมั่นเป็นผู้นำในการจัดสรรโซลูชันด้านเทคโนโลยีต่างๆ ให้กับกลุ่มลูกค้า เปิดกว้างทั้งในส่วนของสารสนเทศ การสื่อสาร และงานก่อสร้างพื้นฐาน พลังงานทดแทนและสิ่งแวดล้อมที่มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลที่ดี เพื่อยกระดับความเจริญก้าวหน้าของประเทศไทย

บริษัทมีความพร้อมและความมุ่งมั่นที่จะเป็นส่วนร่วมและนำเสนอนวัตกรรมต่างๆ เพื่อให้เกิด smart solution เพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลแก่งานโครงการต่างๆ ผลักดันให้เกิด Internet of things (IoT) ในวงกว้างเพื่อให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วในยุคโลกาภิวัตน์นี้ บริษัทดำเนินนโยบายเชิงรุก (proactive) ปรับเปลี่ยนโครงสร้างองค์กรให้กระชับ คล่องตัว เหมาะสมต่อสถานการณ์และไม่หยุดยั้งที่จะพัฒนาศักยภาพบุคลากรขององค์กรอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งยังคงเสาะหาทั้งโอกาส นวัตกรรม และพันธมิตรใหม่ๆ ภายใต้ความเสี่ยงที่รับได้และการดูแลกำกับกิจการที่ดีของคณะกรรมการบริษัท

บริษัทฯ ขอขอบคุณผู้มีส่วนได้เสียทุกฝ่าย ได้แก่ ท่านผู้ถือหุ้น ลูกค้า คู่ค้า พนักงาน รวมถึงสถาบันการเงินที่สนับสนุนการดำเนินงานของบริษัทฯ ด้วยดีตลอดมา และขอให้ทุกท่านเชื่อมั่นว่าบริษัทฯ จะดำเนินธุรกิจอย่างรอบคอบ รัดกุม ยึดมั่นในหลักจรรยาบรรณ บรรษัทภิบาล การพัฒนาอย่างยั่งยืนเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย และตระหนักถึงความสำคัญของชุมชน สังคม และสิ่งแวดล้อม เพื่อความเจริญก้าวหน้าควบคู่ไปกับประเทศไทยตลอดไป

นางเพชรรัตน์ ทองแดง
กรรมการผู้จัดการ

วิสัยทัศน์

"เป็นผู้นำในการจัดสรรโซลูชั่น ด้านเทคโนโลยีต่างๆให้กับกลุ่มลูกค้า
เปิดกว้างทั้ง ในส่วนของสารสนเทศ การสื่อสาร และงานก่อสร้างพื้นฐาน
พลังงานทดแทน และสิ่งแวดล้อมที่มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลที่ดี
เพื่อยกระดับความเจริญก้าวหน้าของประเทศไทย"

พันธกิจ

"เติบโตอย่างยั่งยืน รับผิดชอบในทุกมิติ ทั้งต่อลูกค้า พันธมิตรทางธุรกิจ
ผู้มีส่วนได้เสียกับบริษัท (stakeholders) และสังคมโดยรวม ภายใต้การ
บริหารและกำกับกิจการที่ดี กระตือรือร้น มุ่งมั่นและพร้อมปรับเปลี่ยน
พัฒนาศักยภาพอย่างสม่ำเสมอ สร้างสรรค์และสื่อสาร สร้างมูลค่า
เพิ่มอย่างต่อเนื่อง"

ข้อมูลทางการเงินที่สำคัญ

บริษัท บลิส-เทล จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

สรุปข้อมูลการเงิน		2562	2561	2560 ต้องปรับปรุง
ผลการดำเนินงานรวม (พันบาท)				
รายได้จากการขายและบริการ		1,101,902.31	263,621.81	383,050.57
รายได้รวม		1,126,022.45	343,063.21	485,972.14
กำไร(ขาดทุน) สำหรับปี		(195,906.81)	73,033.26	(130,966.42)
งบแสดงฐานะการเงินรวม (พันบาท)				
สินทรัพย์รวม		2,404,365.79	1,799,394.93	1,726,800.83
หนี้สินรวม		965,269.40	163,362.02	163,801.19
ส่วนของผู้ถือหุ้น		1,439,096.39	1,636,032.91	1,562,999.64
หุ้นหรือข้อมูลเกี่ยวกับหุ้นสามัญ				
จำนวนหุ้นสามัญที่ออกและชำระเต็มมูลค่า (ล้านหุ้น)		6,875.20	6,875.20	6,875.20
มูลค่าตามบัญชีต่อหุ้น (บาท)		0.21	0.24	0.23
กำไร(ขาดทุน)ต่อหุ้นขั้นพื้นฐาน (บาท)		(0.03)	0.01	(0.02)
เงินปันผลจ่ายต่อหุ้น (บาท)		-	-	-
อัตราส่วนทางการเงิน				
อัตรากำไรสุทธิ(%)		12.24	16.86	9.21
อัตราผลตอบแทนผู้ถือหุ้น(%)		(13.68)	4.46	(8.31)
อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์(%)		(8.19)	4.06	(7.52)
อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น(เท่า)		0.67	0.10	0.10
อัตราส่วนความสามารถชำระดอกเบี้ย(เท่า)		(39.02)	171.99	(118.65)

ข้อมูลทั่วไปของบริษัท

บริษัท บลิส-เทล จำกัด (มหาชน)

ลักษณะการประกอบธุรกิจ

บริษัทดำเนินธุรกิจ ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ การสื่อสาร และโทรคมนาคม รวมถึงงาน โครงสร้างพื้นฐาน ซึ่งให้บริการทั้งด้านฮาร์ดแวร์และซอฟต์แวร์ โดยมีลูกค้าทั้งกลุ่มภาครัฐ และเอกชน

ที่ตั้งสำนักงาน

เลขที่ 96 ถนน เจริญพระเกียรติ S.9 แขวง
หนองบอน เขต ประเวศ กรุงเทพมหานคร
10250

เลขทะเบียนบริษัทที่

0107547000818

เว็บไซต์บริษัท

www.blisstel.co.th

โทรศัพท์

02-026-3245

ทุนจดทะเบียน

3,781,305,000 บาท เป็นหุ้นสามัญ
7,562,610,000 หุ้น มูลค่าที่ตราไว้หุ้นละ
0.50 บาท

ทุนเรียกชำระแล้ว

3,437,602,000 บาท เป็นหุ้นสามัญ
6,875,204,000 หุ้น มูลค่าที่ตราไว้หุ้นละ
0.50 บาท

ข้อมูลทั่วไปของบริษัท

บริษัท บลิส อินโนเวชัน จำกัด

ลักษณะการประกอบธุรกิจ

ประกอบกิจการเป็นตัวแทนจำหน่ายติดตั้ง และ บริการหลังการติดตั้งในงานสื่อสาร และโทรคมนาคม

ที่ตั้งสำนักงาน

เลขที่ 96 ถนน เจริญพระเกียรติ ร.9
แขวงคลองบอน เขตประเวศ กรุงเทพมหานคร
10250

เลขทะเบียนบริษัทที่

0105556195713

โทรศัพท์

02-026-3245

ทุนจดทะเบียน

100,000,000 บาท เป็นหุ้นสามัญ
10,000,000 หุ้น มูลค่าที่ตราไว้หุ้นละ 10 บาท

ทุนเรียกชำระแล้ว

100,000,000 บาท เป็นหุ้นสามัญ 1
0,000,000 หุ้น มูลค่าที่ตราไว้หุ้นละ 10 บาท

สัดส่วนการถือหุ้น

ร้อยละ 100

ข้อมูลทั่วไปของบริษัท

บริษัท อินฟอร์เมชั่น เทคโนโลยี กรุ๊ป จำกัด

ลักษณะการประกอบธุรกิจ

ประกอบกิจการด้านเทคโนโลยี โดยให้คำปรึกษา
และให้บริการต่างๆ เกี่ยวกับโปรแกรมคอมพิวเตอร์
และระบบเครือข่ายทางด้านคอมพิวเตอร์

ที่ตั้งสำนักงาน

200 หมู่ที่ 4 ชั้น 18 ห้องเลขที่ 1801 เอ
และ ชั้นที่ 25 อาคารจัสมิน อินเทอร์เน็ตเซ็นทรัล
ถนน แจ้งวัฒนะ ตำบล ปากเกร็ด อำเภอ
ปากเกร็ด จังหวัด นนทบุรี

เลขทะเบียนบริษัทที่

0125558027401

โทรศัพท์

02-832-5500

ทุนจดทะเบียน

241,666,670 บาท เป็นหุ้นสามัญ
24,166,667 หุ้น มูลค่าที่ตราไว้หุ้นละ 10 บาท

ทุนเรียกชำระแล้ว

241,666,670 บาท เป็นหุ้นสามัญ
24,166,667 หุ้น มูลค่าที่ตราไว้หุ้นละ 10 บาท

01

นายกัมพล ตติยกร
รองประธานกรรมการ

อายุ : 61 ปี

คุณวุฒิการศึกษา

- Master of Engineering, University of Texas at Arlington USA
- ปริญญาตรี วิศวกรรมศาสตร์ (วิศวกรรมเคมี)
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประสบการณ์ทำงาน

- 2559 – ปัจจุบัน กรรมการ บมจ.เพาเวอร์โซลูชั่น เทคโนโลยี
- 2557 – ปัจจุบัน กรรมการ บมจ.อมตะวิชั่น
- 2555 – ปัจจุบัน กรรมการอิสระ/กรรมการตรวจสอบ
/บมจ.เมืองไทย แคปปิตอล
- 2553 – ปัจจุบัน กรรมการ บมจ.วีริศ

สัดส่วนการถือหุ้นในบริษัท : ร้อยละ 0.003

02

นางเพชรรัตน์ ทองแดง
กรรมการ
กรรมการผู้จัดการ

อายุ : 43 ปี

คุณวุฒิการศึกษา

- MSc in Economics and Finance
London School of Economics and Political Science, London, UK
- B.A. Economics and Business Administration Minor,
University of California at Berkeley, California, United States

ประสบการณ์ทำงาน

- 2554 – ปัจจุบัน Strategic and Business Development
Director Phythai Hospital Group and
Paolo Memorial Hospital Group Pcl,
Bangkok, Thailand
- 2553 – ปัจจุบัน Member of a Board of Directors IV
Global Securities Pcl, Bangkok, Thailand
- 2555 – 2559 Member of a Board of Directors Cable
Thai Holding Pcl, Bangkok, Thailand
- 2552 – 2553 Director Siam General Factoring Pcl,
Bangkok, Thailand

สัดส่วนการถือหุ้นในบริษัท : ร้อยละ 0.32

03

นายอิทธิ ทองแดง
กรรมการ

อายุ : 42 ปี

คุณวุฒิการศึกษา

- Master's Degree of International Business,
Golden Gate University, CA, USA
- Bachelor's Degree of International Business,
Golden Gate University, CA, USA

ประสบการณ์ทำงาน

- 2560 - ปัจจุบัน Chairman of the Board A&P
Siam Neo Group PLC.
- 2554 - ปัจจุบัน Hospital Executive Director Phythai 1 Hospital
- 2554 - ปัจจุบัน Management Committee Bangkok
Dusit Medical Services Plc. (BDMS)
- 2552 - ปัจจุบัน Senior Deputy CEO & Director
Phythai Hospital Group and Paolo
Memorial Hospital Group
- 2548 - ปัจจุบัน Managing Director Sai Thong Property Co., Ltd.,

สัดส่วนการถือหุ้นในบริษัท : ร้อยละ 4.30

04

นายธนบูลย์ ทองแดง
กรรมการ
รองกรรมการผู้จัดการ

อายุ : 42 ปี

คุณวุฒิการศึกษา

- Master of Science, Computer Information Systems,
Golden Gate University, San Francisco, California,
United States of America
- ปริญญาตรี วิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประสบการณ์ทำงาน

- 2560 – ปัจจุบัน Deputy Managing Director
Bliss Innovation Company Limited
- 2558 – 2559 Business Analysis Director CTH Public
Company Limited, Bangkok, Thailand.
- 2556 – 2558 Information and System Supports
Director CTH Public Company Limited,
Bangkok, Thailand.

สัดส่วนการถือหุ้นในบริษัท : ร้อยละ 0.51

05

นายปริญญ์ ศนิवारวรุณ
ประธานกรรมการตรวจสอบ
/ กรรมการอิสระ

อายุ : 60 ปี

คุณวุฒิการศึกษา

- นิติศาสตร์บัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- Graduate Diploma in Business Law จากมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ประสบการณ์ทำงาน

2554 – ปัจจุบัน กรรมการผู้จัดการ บจก. ปริญญ์ แอทเชิท์ส์
2554 – ปัจจุบัน กรรมการผู้จัดการ บจก. ปริญญ์ อาร์เอ็มแอล

สัดส่วนการถือหุ้นในบริษัท : ไม่มี

06

นายจิตเกษม แสงสิงแก้ว
กรรมการตรวจสอบ / กรรมการอิสระ

อายุ : 71 ปี

คุณวุฒิการศึกษา

- Master of Commerce (Hons) University of Canterbury, Christchurch, New Zealand
- Bachelor of Science (Hons) University of Canterbury, Christchurch, New Zealand

ประสบการณ์ทำงาน

2561 – ปัจจุบัน กรรมการ บมจ. เอสจีเอฟ แคปปิตอล
2552 – ปัจจุบัน กรรมการอิสระ ประธานกรรมการตรวจสอบ
บมจ.ซัมโพนี่ คอมมูนิเคชั่น
2557 – ปัจจุบัน ที่ปรึกษาอาวุโส สถาบันส่งเสริม
การจัดการทรัพยากรและ สิ่งแวดล้อมไทย

สัดส่วนการถือหุ้นในบริษัท : ไม่มี

07

ดร.สกุล พจนารถ
กรรมการตรวจสอบ / กรรมการอิสระ

อายุ : 63 ปี

คุณวุฒิการศึกษา

- Doctor of Science (Structural Engineering),Sever Institute of Technology, Washington University (St. Louis), USA
- ปริญญาโท วิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ปริญญาตรี วิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประสบการณ์ทำงาน

2559 – 2560 – Director Xayaburi Power Co., Ltd. Lao PDR
2555 – 2560 – Senior Executive Vice President –
Strategy and Asset Management
Electricity Generating Co., Ltd. (Public)
– Director Khanom Electricity Generating Co., Ltd.
– Director Quezon Power Co., Ltd. Philippines

สัดส่วนการถือหุ้นในบริษัท : ไม่มี

ประวัติความเป็นมา

บริษัท บลิส-เทล จำกัด (มหาชน) ก่อตั้งขึ้นเมื่อเดือนมีนาคม 2532 โดยความร่วมมือของกลุ่มตระกูลเขมะจินตรี และตระกูล เกรณิตพงษ์ ด้วยทุนจดทะเบียนเริ่มแรก 300,000 บาท เพื่อประกอบธุรกิจนำเข้าและจำหน่ายอุปกรณ์สื่อสารโทรคมนาคม เช่น โทรศัพท์สำหรับใช้ในบ้านและสำนักงานทั้งแบบมีสายและไร้สายและวิทยุติดตามตัว (pager) เป็นต้น

ธุรกิจของบริษัทขยายตัวอย่างรวดเร็วโดยเฉพาะจากการเติบโตอย่างต่อเนื่องของตลาดโทรศัพท์เคลื่อนที่ในประเทศไทย บริษัทได้แปรสภาพเป็นมหาชน และเข้าระดมทุนผ่านตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เป็นหลักทรัพย์จดทะเบียนในกลุ่มเทคโนโลยี หมวดสื่อสาร โดยเพิ่มทุนจดทะเบียนจาก 150 ล้านบาท เป็น 230 ล้านบาท โดยใช้ชื่อย่อในการซื้อขายหลักทรัพย์ว่า “BLISS” และเริ่มทำการซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์ ตั้งแต่วันที่ 13 ธันวาคม 2547

พัฒนาการที่สำคัญของบริษัท

ในเดือนมกราคม 2559 บริษัทได้รับชำระเงินค่าหุ้นเพิ่มทุนจากผู้ถือหุ้นรายใหม่อีกจำนวน 7,776 ล้านหุ้น ในราคาขายหุ้นละ 0.1050 บาท รวมเป็นเงินจำนวน 816 ล้านบาท (มีส่วนเกินกว่ามูลค่าหุ้นสามัญจำนวน 39 ล้านบาท) และบริษัทได้จดทะเบียนเปลี่ยนแปลงทุนชำระแล้วเมื่อวันที่ 14 มกราคม 2559

เปลี่ยนแปลงโครงสร้างธุรกิจใหม่ขยายโครงสร้างธุรกิจใหม่สู่การเป็นผู้สร้างสรรคสินค้าและงานบริการทางเทคโนโลยีใหม่ ๆ เพื่อรองรับลูกค้าทั้งภาคเอกชน และภาครัฐที่มีความต้องการพัฒนาศักยภาพทางเทคโนโลยีอย่างรวดเร็วในยุคปัจจุบันได้อย่างมีประสิทธิภาพและทันก่วงที่

บริษัทปรับเปลี่ยนโครงสร้างองค์กรให้มีความกระชับและเน้นการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ เร่งจัดการทำงานและส่งมอบงานค้างตามกำหนด นอกจากนี้ บริษัทฯ ยังได้เสริมจุดแข็ง โดยการเข้าถือหุ้นในบริษัท อินฟอร์เมชั่น กรุ๊ป จำกัด จำนวน 35% ส่งผลให้บริษัทฯ มีขอบข่ายลูกค้า และการรับงานได้กว้างขวางขึ้นทั้งหมดยุคนี้เพื่อนำไปสู่มิติใหม่ของการดำเนินงานและเตรียมพร้อมที่จะเข้าสู่กลุ่มลูกค้าในอุตสาหกรรมใหม่ๆ ในปี 2561

เสริมสร้างฐานธุรกิจให้เติบโตโดยรุกเข้าในงานโครงสร้างพื้นฐาน และเร่งการส่งมอบงานที่ยังคงค้างให้แล้วเสร็จ

เมื่อวันที่ 15 มีนาคม 2562 บริษัทฯ ได้ลงนามสัญญาบริการโครงการจัดให้มีบริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงในพื้นที่ห่างไกล (Zone C) กลุ่มที่ 2 ภาคเหนือ 2 เป็นโครงการขนาดใหญ่ของสำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.) ระยะเวลาโครงการ 5 ปี 360 วัน

ลักษณะการประกอบธุรกิจ

ปัจจุบันกลุ่มบริษัทจำแนกธุรกิจการให้บริการออกเป็น 3 ประเภท คือ 1.ธุรกิจเครือข่ายการสื่อสารและโทรคมนาคม (Telecommunication Solution) 2.กลุ่มธุรกิจงานพัฒนาระบบสารสนเทศและอิเล็กทรอนิกส์ (IT Solution) และ 3.ธุรกิจงานโครงสร้างพื้นฐาน (Infrastructure) มีรายละเอียด ดังนี้

1. กลุ่มธุรกิจเครือข่ายการสื่อสารและโทรคมนาคม (Telecommunication Solution)

บริษัทประกอบธุรกิจให้บริการติดตั้งและปรับปรุงเครือข่ายสายสัญญาณโทรคมนาคมในโครงการระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงแบบสายใยแก้ว (Fiber Optical) - FTTx เพื่อเชื่อมต่อสถานีสถานและเชื่อมโยงระบบสื่อสารของผู้ประกอบการ โดยขอบเขตการดำเนินงานและให้บริการครอบคลุมการสำรวจ ออกแบบรายละเอียดข่ายสายเคเบิลใยแก้ว รวมถึงการจัดหาสายเคเบิลใยแก้ว และดำเนินการติดตั้งโดยยึดถือตามมาตรฐานของบริษัทผู้ว่าจ้างเป็นสำคัญ อีกทั้งบริษัทให้บริการติดตั้งอุปกรณ์สื่อสารโทรคมนาคมภายในอาคาร (In Building Coverage) เพื่อขยายและเพิ่มศักยภาพวงจรการสื่อสารในอาคาร เช่น พื้นที่สำนักงาน ห้างสรรพสินค้า พื้นที่ค้าปลีกต่างๆ อาคารสูง ขอบเขตของงานเริ่มตั้งแต่การออกแบบวงจร กำหนดคุณลักษณะอุปกรณ์ที่ติดตั้งเพื่อความเหมาะสม มีประสิทธิภาพ และสะดวกในการจัดการติดตั้ง รวมถึงบริการการดูแลบำรุงรักษาอุปกรณ์และโครงข่ายทั้งในรูปแบบการบำรุงรักษาเมื่อเกิดความเสียหายหรือข้อผิดพลาด (Corrective Maintenance) และการดูแลรักษาอุปกรณ์ตามระยะเวลาที่กำหนด (Preventive Maintenance)

2. กลุ่มธุรกิจกลุ่มบริการไอทีโซลูชัน (IT Solution)

บริษัทให้บริการที่ครบวงจรตั้งแต่การให้คำปรึกษา การออกแบบ โครงสร้างพื้นฐานระบบสารสนเทศ จัดหาอุปกรณ์ไอที เช่น การจำหน่ายอุปกรณ์ระบบเทคโนโลยีเครือข่ายสารสนเทศ (Networking System) ได้แก่ระบบห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ ระบบสื่อสารภายในองค์กร ระบบรักษาความปลอดภัยของข้อมูลในองค์กร ระบบจัดเก็บข้อมูล ตลอดจนให้คำปรึกษาในการติดตั้งใช้งาน นอกจากนี้ บริษัทให้บริการด้านคำปรึกษา การออกแบบ พัฒนาและการติดตั้งซอฟต์แวร์ ดิจิตอลมีเดีย โปรแกรมระบบปฏิบัติการด้านต่างๆและจัดทำระบบแอปพลิเคชัน โดยโซลูชันของบริษัทสามารถปรับเปลี่ยนตามความต้องการของลูกค้าตั้งแต่ธุรกิจขนาดเล็ก ขนาดกลางไปจนถึงระดับองค์กรขนาดใหญ่ ขอบเขตงานของบริษัทรวมถึงเรื่องการดำเนินการฝึกอบรม ฝึกอบรมและแก้ไขปัญหาของอุปกรณ์ และซอฟต์แวร์ต่างๆให้ใช้งานได้มีประสิทธิภาพ งานโครงการเป็นองค์ประกอบหลักของการทำธุรกิจนี้ บริษัทให้ความสำคัญอย่างยิ่งกับการเก็บข้อมูล รายละเอียดความต้องการต่างๆ (requirements) ของลูกค้า ทำความเข้าใจในธุรกิจของลูกค้าและจัดทำข้อเสนอทางด้านเทคโนโลยีเพื่อตอบโจทย์ให้ตรงกับวัตถุประสงค์ บริษัทมีทีมงานขายที่มีความชำนาญสูงเพื่อให้มั่นใจได้ว่าข้อเสนอของโครงการเป็นที่เข้าใจถูกต้องชัดเจน เมื่อมีการว่าจ้างเกิดขึ้น ฝ่ายการบริหารโครงการที่ประกอบด้วยผู้จัดการโครงการ ทีมงานผู้ชำนาญการและทีมวิศวกรที่มีความสามารถ จะเข้ามารับผิดชอบเพื่อให้สามารถดำเนินโครงการได้อย่างครบถ้วน เหมาะสมและเสร็จสมบูรณ์

โครงการพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อยกระดับสมรรถนะการบริหารทรัพยากรบุคคลข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา กรุงเทพมหานคร เป็นหนึ่งในโครงการที่บริษัทให้บริการ ซึ่งโครงการนี้ประกอบด้วยระบบสำคัญๆ อาทิ ระบบการจัดการเอกสารหลักฐาน ให้สามารถสืบค้นและส่งพิมพ์ข้อมูลประวัติที่เก็บไว้ในรูปแบบไฟล์ PDF ได้ ระบบฐานข้อมูลเพื่อรองรับการนำเข้าข้อมูลประวัติลูกจ้าง ทำให้มีข้อมูลในการพิจารณาเลื่อนขั้นอย่างถูกต้อง รวดเร็ว และมีความเป็นธรรมด้วยบริบทของลักษณะงานแบบเดียวกันในกลุ่มผู้ปฏิบัติงานในโรงเรียนแต่ละสังกัด ระบบการออกคำสั่งฯ สามารถสร้างรูปแบบคำสั่งฯ ส่งออกคำสั่งฯ ประกาศ หนังสือราชการและบัญชีแนบท้ายคำสั่งได้และเมื่อได้รับการยืนยันความถูกต้องของคำสั่งผ่านระบบราชการต่างๆ จะไปต่อท้าย ก.พ. 7 อัตโนมัติ ในส่วนระบบส่วนเพิ่มการเลื่อนขั้นเงินเดือนฯ สามารถตรวจสอบคุณสมบัติผู้ได้เลื่อนหนึ่งขั้น และไม่ได้เลื่อนขั้นของแต่ละระดับ และออกบัญชีแนบท้ายคำสั่งเลื่อนขั้นรายบุคคลประมวลผลเพื่อบันทึกการลงก.พ. 7 และจัดทำ จ.8 ความคุ้มค่าการใช้เงินประจำปี และระบบส่วนเพิ่มงานเครื่องราชอิสริยาภรณ์และเหรียญจักรพรรดิมาลา ระบบจะช่วยเตือนเกี่ยวกับคุณสมบัติการขอรับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ชั้นต่างๆ โครงการนี้พัฒนาให้รองรับการเชื่อมต่อจากระบบพัฒนาคุณภาพการศึกษาในส่วนที่เกี่ยวข้องกับบุคลากร (ครูและลูกจ้าง) ในสถานศึกษาในภาพรวมของกรุงเทพมหานคร เพื่อประโยชน์ในการวางแผนการพัฒนาครูให้เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษาที่แตกต่างกัน

กันและสร้างความคล่องตัวในการบริหารงาน นอกจากนี้ยังรองรับการเชื่อมต่อระบบ Big Data ของสำนักยุทธศาสตร์และประเมินผลเพื่อการบริหารจัดการการศึกษาของกรุงเทพฯอีกด้วย

3. กลุ่มธุรกิจโครงสร้างพื้นฐาน

บริษัทให้บริการทางวิศวกรรมและบริหารจัดการโครงการก่อสร้าง (Engineering Procurement and Construction Management-EPCM) แบ่งงานได้เป็น 3 ลักษณะ ได้แก่ งานออกแบบวิศวกรรม (Engineering) งานจัดหาเครื่องจักรอุปกรณ์ (Procurement) และงานก่อสร้าง (Construction) บริษัทจะได้รับมอบหมายให้ทำหน้าที่เป็นผู้จัดการ โครงการของลูกค้า ซึ่งบริษัทจะมีหน้าที่บริหารเพื่อให้โครงการเป็นไปตามตารางเวลาและงบประมาณที่เหมาะสม โดยบริษัทจะดำเนินการบริหารอย่างเป็นองค์รวม ซึ่งเริ่มตั้งแต่งานด้านการออกแบบ วิศวกรรม จัดหาอุปกรณ์ และการก่อสร้าง บริษัทจะช่วยลูกค้าซึ่งเป็นเจ้าของโครงการในการคัดเลือกผู้รับเหมาและกำกับดูแลการทำงานของ ผู้รับเหมา ให้คำปรึกษาในการคัดเลือกผู้ผลิตและจัดส่งเครื่องจักรและวัสดุอุปกรณ์ และควบคุมประสานงานให้การจัดส่งเป็นไปตาม ตารางเวลา ในการบริการโครงการตามสัญญา บริษัทจะกำหนดมอบหมายให้ผู้จัดการและทีมงานสำหรับโครงการนั้นขึ้น ทีมงานจะ คัดเลือกบุคคลากรที่เหมาะสมตามระดับประเภท โครงการและปฏิบัติงานภายใต้บังคับบัญชาของผู้จัดการ โครงการเพื่อให้เป็นไปตาม ตารางเวลาและงบประมาณ โดยเน้นให้ความสำคัญในเรื่องความปลอดภัย และคุณภาพงานเป็นหลักสำคัญที่สุดของการบริหารงาน โครงการ โดยลูกค้าของบริษัทสามารถจ้างเพื่อให้บริการเฉพาะส่วนงานได้ บริษัทเป็นผู้รับเหมางานด้านวิศวกรรมโดยเน้นการให้บริการ แก่ลูกค้าที่เป็นผู้รับเหมาหลัก (main contractor) หรือทำการก่อสร้างร่วมกับผู้รับเหมารายอื่นในลักษณะร่วมกันแบบทั้ง Joint Venture หรือ Consortium เป็นผู้ดำเนินการออกแบบ จัดซื้อและควบคุมงานก่อสร้างให้กับเจ้าของงาน ซึ่งต้องรับผิดชอบในส่วนของคุณภาพ งานโครงการของบริษัทที่ให้บริการทางวิศวกรรมและบริหารจัดการ มีโครงการหลากหลายประเภท ได้แก่ โครงการนำ สายไฟฟ้าลงใต้ดิน งานก่อสร้างบ่อพักและท่อร้อยสายไฟฟ้าใต้ดิน โครงการก่อสร้างระบบระบายน้ำเพื่อแก้ไขน้ำท่วม โดยใช้เทคโนโลยี Horizontal Directional Drilling (HDD) และ Open Cut (OC) งานก่อสร้างสะพานU-Turn และโครงการการวางท่อลอด เป็นต้น

นอกจากนี้ บริษัทให้บริการด้านการบริหารจัดการงานโครงการจัดให้มีบริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงในพื้นที่ห่างไกล (Zone C) กลุ่มที่ 2 ภาคเหนือ 2 คลอบคลุม 1,838 หมู่บ้าน โดยชนะประมูลงานมูลค่า 1,998,499,999.96 บาทจากสำนักงานคณะกรรมการกิจการ กระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (สำนักงาน กสทช.) โดยมีระยะเวลาดำเนินโครงการ 5 ปี 360 วัน โดยได้ ลงนามสัญญาเมื่อวันที่ 15 มีนาคม 2562 ในนามกิจการร่วมค้า บิส-แพลเน็ต ซึ่งประกอบด้วย บมจ.บิส-เทล และ บมจ.แพลเน็ต คอม มิวนิเคชั่น เอเชีย โดย บมจ.บิส-เทล รับผิดชอบในการดำเนินงานโครงการทั้งหมด และส่งมอบงานตามสัญญาให้กับ กสทช. ประเภทของ การบริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงในพื้นที่เป้าหมายกลุ่มที่ 2 ภาคเหนือ จำแนกเป็น 5 ประเภทบริการ ได้แก่ ประเภทที่ 1 การจัดให้มี บริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง (Wifi) หมู่บ้าน จำนวน 1,838 หมู่บ้าน ประเภทที่ 2 การจัดให้มีบริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงสาธารณะ (USO Net) จำนวน 17 แห่ง ประเภทที่ 3 การจัดให้มีห้องบริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงสาธารณะ (USO Wrap) จำนวน 202 แห่ง ประเภทที่ 4 การจัดให้มีบริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงสาธารณะสำหรับโรงเรียน 401 แห่ง และประเภทที่ 5 การจัดให้มีบริการอินเทอร์เน็ตความเร็ว สูงสาธารณะสำหรับโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (รพสด.) จำนวน 16 แห่ง

ตารางแสดงการจัดให้มีบริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง (Broadband Internet Service) ในพื้นที่ห่างไกล (Zone C) จำแนกประเภทบริการ ดังนี้

ประเภทบริการ/พื้นที่เป้าหมาย (จำนวน)	N1	N2	NE1	NE2	NE3	C1	C2	S	รวม
ประเภทที่ 1 การจัดให้มีบริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงสาธารณะ (Wi-Fi) หมู่บ้าน	2,275	1,838	1,936	2,102	2,096	1,885	1,908	1,544	15,584
ประเภทที่ 2 การจัดให้มีศูนย์บริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงสาธารณะ USO Net	23	17	31	18	22	30	50	37	228
ประเภทที่ 3 การจัดให้มีห้องบริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงสาธารณะ USO Wrap	151	202	250	171	240	182	197	230	1,623
ประเภทที่ 4 การจัดให้มีบริการสัญญาณอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงสาธารณะสำหรับโรงเรียน	423	401	448	398	402	348	341	409	3,170
ประเภทที่ 5 การจัดให้มีบริการสัญญาณอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงสาธารณะสำหรับโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบล (รพ.สต.)	11	16	7	2	4	10	14	27	91
รวม	2,883	2,474	2,672	2,691	2,764	2,455	2,510	2,247	20,696

ข้อมูลจาก : สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.)

ตารางแสดงการจัดให้มีบริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง (Broadband Internet Service) ในพื้นที่ห่างไกล (Zone C) จำแนกรูปแบบการบริการ ดังนี้

รูปแบบ/ประเภท การบริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง	โครงสร้างการบริการ							
	ผ่าน โครงข่าย Existing Network	อินเทอร์เน็ตความเร็วสูง สาธารณะ (Wi-Fi)				ศูนย์ USO Net	อินเทอร์เน็ต ความเร็วสูง (Last Mile)	เครื่อง คอมพิวเตอร์ และอุปกรณ์
		หมู่บ้าน	โรงเรียน	รพ.สต.	อื่น ๆ			
ประเภทที่ 1 การจัดให้มีบริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงสาธารณะ (Wi-Fi) หมู่บ้าน	✓	✓						
ประเภทที่ 2 การจัดให้มีศูนย์บริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงสาธารณะ USO Net	✓		✓			✓ (อาคาร)	✓	✓
ประเภทที่ 3 การจัดให้มีห้องบริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงสาธารณะ USO Wrap	✓		✓			✓ (ห้อง)	✓	✓
ประเภทที่ 4 การจัดให้มีบริการสัญญาณอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงสาธารณะสำหรับโรงเรียน	✓		✓				✓	✓
ประเภทที่ 5 การจัดให้มีบริการสัญญาณอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงสาธารณะสำหรับโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบล (รพ.สต.)	✓			✓	✓		✓	

ข้อมูลจาก : สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.)

บริษัทต้องดำเนินการตามขอบเขตของงานที่กำหนดอย่างเคร่งครัด ส่งแผนการดำเนินงานในภาพรวมและทีมงานสำรวจสภาพพื้นที่ และจุดติดตั้งที่กำหนดทุกบริการ เพื่อขออนุมัติก่อนดำเนินการติดตั้ง บริษัทต้องขออนุมัติก่อนการดำเนินการติดตั้งในเรื่องของแบบติดตั้ง

อุปกรณ์และบริการมาตรฐาน เช่นเรื่องการปักเสา การติดตั้งอุปกรณ์บนเสา งานสายไฟฟ้า สายสัญญาณ และอื่นๆ ในกรณีที่เป็นการให้บริการประเภทที่2 บริษัทต้องนำเสนอแบบ Shop drawing ที่ได้รับรองผลการทดสอบโดยวิศวกรโยธาที่มีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ วิศวกรระดับภาควิศวกรขึ้นไป และผลของรายงานการเจาะสำรวจดินเพื่อเลือกแบบรากฐาน เช่น ชนิดของเข็มรับน้ำหนัก เป็นต้น

บริษัทต้องจัดทำรายงานผลการสำรวจจุดติดตั้งและสภาพพื้นที่ ที่ประกอบไปด้วย ก. แบบ Google Map แสดงจุดติดตั้งอุปกรณ์และแผนผังบริเวณโดยรอบ โดยแสดงพื้นที่หลักและตำแหน่งสำคัญในการสังเกต เช่น ถนนหลักและถนนรองที่เข้าถึงจุดติดตั้ง ข. ตำแหน่งปักจุดติดตั้งเสาพื้นที่เป้าหมายที่คาดว่าจะเป็นที่บริการอินเทอร์เน็ตระยะห่างโดยประมาณจากตำแหน่งอ้างอิง ในกรณีที่เป็นการให้บริการประเภทที่2 และ 3 ให้ส่งตำแหน่งจุดติดตั้งอาคาร ระบุขนาดอาคาร พร้อมแสดงทิศ ก.รูปถ่ายของจุดติดตั้งเสา โดยถ่ายอย่างน้อย 4 ด้าน จากจุดที่ติดตั้งเสา พร้อมระบุตำแหน่งพื้นที่เป้าหมายที่คาดว่าจะเป็นที่บริการอินเทอร์เน็ตในรูปถ่าย ในกรณีที่เป็นการให้บริการประเภทที่2 ให้ส่งรูปถ่ายพื้นที่ก่อสร้างพื้นที่โดยรอบอย่างน้อย 4 รูปหรือเป็นรูปถ่ายห้องที่จะปรับปรุงและพื้นที่โดยรอบ รวมถึงโครงการเดินทางเดินหน้าห้อง ในกรณีที่เป็นการให้บริการประเภทที่ 3 USO Wrap และ จ.ลงนามรับรองโดยผู้มีอำนาจรับผิดชอบตามประเภทบริการ เช่น ผู้ใหญ่บ้าน ผู้อำนวยการโรงเรียน ผู้อำนวยการ รพสต. และผู้ประสานงานของผู้ให้บริการ

บริษัทนำเสนอแบบยอมรับข้อเสนออุปกรณ์ที่เหลือทั้งหมด (Statement of Compliance) ตามข้อกำหนด TOR เช่น อาคารศูนย์ USONET อุปกรณ์ประกอบอาคาร และห้อง USO Wrap เป็นต้น และส่งผลการทดสอบคุณภาพและประสิทธิภาพของอุปกรณ์สำหรับบริการแต่ละประเภทก่อนการติดตั้ง ได้แก่ ชุดตู้ใส่อุปกรณ์ อุปกรณ์ระบบไฟฟ้า เสาสำหรับติดตั้งชุดอุปกรณ์ และอื่นๆ ตามที่กำหนด รวมถึงแบบและหรือแผนผังการจัดทำของงานบริการทุกประเภท เช่นแบบติดตั้งอุปกรณ์และบริการมาตรฐานที่แสดงการปักเสา การติดตั้งอุปกรณ์บนเสา งานสายไฟฟ้า สายสัญญาณ เพื่อขออนุมัติดำเนินการติดตั้ง

เมื่อได้รับการอนุมัติเรียบร้อยแล้ว บริษัทจะดำเนินการติดตั้งอุปกรณ์บริการพร้อมจัดทำรายงานผลความคืบหน้าประกอบด้วย รูปถ่ายของจุดติดตั้งเสา โดยถ่ายอย่างน้อย4ด้านจากจุดที่ติดตั้งเสา พร้อมระบุตำแหน่งพื้นที่เป้าหมาย สถานะการติดตั้งพอสังเขป และแจ้งกำหนดการที่คาดว่าจะแล้วเสร็จในกรณีที่เป็นการให้บริการประเภทที่2 และประเภทที่3 จะจัดทำรายงานผลความคืบหน้าแบบ Daily Request โดยมีรายละเอียดการบันทึกสภาพการปฏิบัติงานรายวัน พร้อมทั้งรูปถ่ายประกอบหน้างาน อีกทั้งส่งผลการทดสอบวัสดุอุปกรณ์ พร้อมทั้งตัวอย่างชิ้นส่วนของวัสดุในรูปแบบ Material Chart แจ้งถึงสถานะของการดำเนินงานตามขั้นตอนการตรวจและติดตาม รวมถึงกำหนดการที่คาดว่าจะแล้วเสร็จ

เมื่อพร้อมส่งมอบงานตามที่กำหนด บริษัทต้องรับผิดชอบจัดทำในเรื่องแบบและหรือแผนผังการจัดทำโครงข่ายสื่อสาร (As-Built) จุดและพิกัดตำแหน่งติดตั้งจริงของจุดบริการ พร้อมภาพถ่ายแสดงจุดหรือสถานที่ติดตั้ง บัญชีรายการอุปกรณ์แต่ละจุดติดตั้งและรายงานผลการทดสอบความพร้อมก่อนเปิดให้บริการ พร้อมแผนงานบริหารจัดการ การบริการและการบำรุงรักษา และรอการตรวจรับงานโดยคณะกรรมการตรวจรับพัสดุต่อไป บริษัทมีหน้าที่บริหารจัดการและบำรุงรักษาต่อเนื่องภายใต้กรอบระยะเวลา 5ปี 360 วัน

สถานะการแข่งขัน และ แนวโน้มอุตสาหกรรม

ตลาดสื่อสารโดยรวม

ตลาดโทรศัพท์เคลื่อนที่ของไทยในปี 2562 สามารถเติบโตได้อย่างต่อเนื่อง สะท้อนจากรายได้รวมของผู้ประกอบการใหญ่ 3 ราย ที่เติบโตขึ้นประมาณ 4.4% เมื่อเทียบกับปีก่อนหน้า มูลค่ารวมประมาณ 332,000 ล้านบาท จากความต้องการใช้งานข้อมูล และแนวโน้มของลูกค้าที่จะเปลี่ยนไปใช้บริการระบบรายเดือนเพิ่มขึ้น การแข่งขันในระบบรายเดือนค่อนข้างทรงตัวเมื่อเทียบกับปี2561 ผู้ให้บริการยังคงใช้ส่วนลดค่าเครื่องโทรศัพท์เคลื่อนที่ที่เป็นกลยุทธ์เพื่อดึงดูดลูกค้าและผูกมัดลูกค้ารายเดือน เนื่องจากลูกค้าประเภทรายเดือน (post-paid) มีค่ารายได้เฉลี่ยต่อหัว (ARPU) ที่สูงกว่า ลูกค้าประเภทเติมเงิน ราวๆ 3 เท่า ส่วนการแข่งขันในระบบเติมเงินนั้นปรับตัวดีขึ้นจากการปรับราคาแพ็คเกจที่ผู้ให้บริการเครือข่ายทุกรายได้มีการยกเลิกแพ็คเกจระบบเติมเงินที่ให้บริการข้อมูลแบบไม่จำกัด ในไตรมาส 2 ของปี2562 แต่เป็นการออกแพ็คเกจระบบเติมเงินที่ให้บริการข้อมูลแบบจำกัดมีโควต้าในการใช้บริการข้อมูล แต่ยังคงให้บริการเสียงแบบไม่จำกัดบนทุกเครือข่ายแทน การแข่งขันเริ่มดุเดือดอีกครั้งในช่วงไตรมาส4 ของปี 2562 เมื่อตลาดมีการนำเสนอ

แพ็คเกจแบบใช้งานตามค่าไม่จำกัดด้วยความเร็วคงที่ให้กับลูกค้าระบบเติมเงิน นำโดย บริษัท ทรู คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) หรือ TRUE ออก ซิมเติมเงิน (prepaid SIMs) ที่กำหนดความเร็วสูงสุดที่ 4Mbps แต่ให้การใช้ data สูงถึง 30GB และสามารถโทรไม่จำกัดเวลา ในราคาเพียง 100บาท ซึ่งถ้าเทียบกับโปรโมชั่นก่อนหน้านี้จะได้การใช้ data ได้เพียงแค่ 2GB เท่านั้น และนั่นทำให้ผู้ประกอบการอีก 2 รายต้องออกโปรโมชั่นตามมาเพื่อรักษาลูกค้าไว้

การเปิดประมูลคลื่นความถี่เพื่อใช้สำหรับเทคโนโลยี 5G ที่จัดขึ้นเมื่อวันที่ 16 กุมภาพันธ์ 2563 นั้น คณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.) ได้จัดการประมูลคลื่นความถี่ทั้งสิ้น 4 คลื่นความถี่ ประกอบไปด้วย คลื่นความถี่ 700MHz คลื่นความถี่ 1800MHz คลื่นความถี่ 2600MHz และคลื่นความถี่ 26GHz (26000MHz) โดยมีผู้แสดงเจตจำนงในการเข้าร่วมประมูลทุกคลื่นความถี่ เว้นแต่คลื่นความถี่ 1800MHz ที่ “ไม่มี” ผู้ใดแสดงเจตจำนงในการขอเข้าร่วมประมูล การประมูลคลื่นความถี่ 700MHz มีการประมูลทั้งสิ้น 3 ใบอนุญาต (Slot) ใบอนุญาตละ 2x5 MHz ซึ่งบริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน) หรือ CAT ประมูลได้ 2 ใบอนุญาต คิดเป็นเงินประมูลรวม 34,306 ล้านบาท

ในขณะที่ บริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) หรือ AIS ประมูลได้ 1 ใบอนุญาต คิดเป็นเงินประมูลรวม 17,154 ล้านบาท สำหรับการประมูลคลื่นความถี่ 2600MHz มีการประมูลทั้งสิ้น 19 ใบอนุญาต (Slot) ใบอนุญาตละ 10 MHz AIS ได้ 10 ใบอนุญาต คิดเป็นเงินประมูลรวม 19,561 ล้านบาท และบริษัท ทรู คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) หรือ TRUE ได้ 9 ใบอนุญาต คิดเป็นเงินประมูลรวม 17,873 ล้านบาท ส่วนการประมูลคลื่นความถี่ 26GHz (26000MHz) AIS ประมูลได้ 12 ใบอนุญาต คิดเป็นเงินประมูลรวม 5,345 ล้านบาท TRUE ได้ 8 ใบอนุญาต คิดเป็นเงินประมูลรวม 3,577 ล้านบาท บริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) หรือ TOT ประมูลได้ 4 ใบอนุญาต คิดเป็นเงินประมูลรวม 1,795 ล้านบาท และ บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน) หรือ DTAC ได้ 2 ใบอนุญาต คิดเป็นเงินประมูลรวม 910 ล้านบาท ในช่วงปี 2562 DTAC ได้รับจัดสรรคลื่นความถี่ย่าน 700 MHz จำนวน 2x10 MHz ซึ่งสามารถใช้งานได้ 15 ปี โดยคาดว่าใบอนุญาตดังกล่าวจะมีผลในไตรมาส 4 ปี 2563 เป็นต้นไป โดยภาพรวม กลุ่มผู้ประกอบการยังคงต้องเผชิญกับความท้าทายทั้งจากสภาพการแข่งขันที่ดุเดือดในด้านสงครามราคา และยังคงแบกรับต้นทุนสูงทั้งในเรื่องการขยายโครงข่ายให้มีประสิทธิภาพ เพื่อตอบสนองผู้บริโภคและค่าใบอนุญาตประกอบกิจการทั้งเทคโนโลยี 4G และเทคโนโลยี 5G

ตารางสรุปผลการประมูล 5 G

	700 MHz	2600 MHz	26 GHz
	1 ใบอนุญาต	10 ใบอนุญาต	12 ใบอนุญาต
	-	9 ใบอนุญาต	8 ใบอนุญาต
	-	-	2 ใบอนุญาต
	2 ใบอนุญาต	-	-
	-	-	4 ใบอนุญาต

ข้อมูลจาก : Techsource

แนวโน้มเทคโนโลยีการสื่อสาร สารสนเทศ และโทรคมนาคม

ปี 2563 การแข่งขันยังคงความรุนแรง โดยเฉพาะการแข่งขันในด้านราคาสำหรับการใช้บริการสื่อสารข้อมูล (Data) ต่อเมกะไบต์ที่มีแนวโน้มลดลงต่อเนื่อง ส่งผลให้รายได้จากการให้บริการสื่อสารข้อมูลมีแนวโน้มเติบโตที่ชะลอตัวลง ในขณะที่รายได้จากการให้บริการเสียง (Voice) ก็ยังคงหดตัวอย่างต่อเนื่องจากการที่ผู้บริโภคไทยส่วนใหญ่นิยมใช้สื่อออนไลน์ในการติดต่อสื่อสารระหว่างกัน แทนการโทรด้วยเสียง ซึ่งเป็นเทรนด์ต่อเนื่องมาตั้งแต่ยุค 3G ในปี 2556 โดยที่ความพร้อมของเทคโนโลยี 5G จะทำให้ผู้ประกอบการเน้นเรื่องการส่งมอบความพึงพอใจให้แก่ผู้บริโภค โดยแต่ละค่ายจะให้ความสำคัญเป็นผู้นำบรอดแบนด์อินเทอร์เน็ตมาผลิตกันทั้งในส่วน of voice&data บรอดแบนด์ และ ด้านดิจิทัลในระบบนิเวศดิจิทัลที่ครบครันของตัวเองมามัดใจผู้บริโภค

ภาพรวมของตลาดบรอดแบนด์มีแนวโน้มว่าจะยังคงเติบโตต่อเนื่อง จากความต้องการของผู้บริโภคในการเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตเพื่อที่จะ “ออนไลน์” ความเร็วของเครือข่ายด้วยเทคโนโลยี 5G นั้น ทำให้การตอบสนองรวดเร็วขึ้น เพราะมีความหน่วงต่ำ (low latency) สามารถตอบสนองได้ไวกว่า 1 ส่วนพันวินาที ในเรื่องของความเร็วในการรับส่งข้อมูลสามารถทำได้เพิ่มขึ้นราวๆ 7 เท่า หรือ 50 Exabytes ต่อเดือน ในขณะที่เทคโนโลยี 4G จะสามารถรับและส่งข้อมูลได้ราว 7.2 Exabytes ต่อเดือน ในด้านความเร็วของเทคโนโลยี 5G มีความเร็วกว่า เทคโนโลยี 4G ถึง 20 เท่า ซึ่งเร็วกว่าพอที่จะดูวิดีโอ 8K ออนไลน์แบบ 3 มิติ หรือดาวน์โหลดภาพยนตร์ 3 มิติ ได้ภายใน 6 วินาที นอกจากนี้แล้วเทคโนโลยี 5G ทำให้สามารถใช้งานคลื่นความถี่ได้จนถึง 30GHz ซึ่งเป็นความถี่ย่านใหม่ที่ไม่เคยมีการใช้งานมาก่อน และสามารถรองรับจำนวนผู้ใช้งานเพิ่มขึ้นประมาณ 10 เท่าจากที่สามารถรับคนได้ราว 1 แสนคนต่อพื้นที่ 1 ตารางกิโลเมตร เพิ่มขึ้นเป็น 1 ล้านคนต่อพื้นที่ 1 ตารางกิโลเมตร เทคโนโลยี 5G ถูกออกแบบมาเพื่อรองรับการเชื่อมต่อจำนวนมากผ่านอินเทอร์เน็ต ซึ่งจะเป็ปัจจัยเกื้อหนุนการแข่งขันแบบเน้นเรื่องของคุณภาพและความครบครันของการให้บริการในระบบนิเวศดิจิทัลของแต่ละค่าย เพิ่มศักยภาพและความสร้างสรรค์ต่อยอดในหลากหลายธุรกิจการใช้งานให้ลูกค้าพึงพอใจ และสร้าง loyalty สำหรับฐานลูกค้าของตนอย่างยั่งยืน

ปี 2563 จะเป็นเรื่องการเฟื่องฟูของ Internet of Things (IoT) เพราะเทคโนโลยี 5G เพิ่มประสิทธิภาพของการทำงานในองค์กรวมไม่จำกัดการใช้งานกับแค่อุปกรณ์มือถือแต่ยังรวมถึงอุปกรณ์ทุกชนิดที่สามารถเชื่อมต่อได้ (connected devices) ไม่ว่าจะเป็นเครื่องใช้ไฟฟ้า สำนักงาน ระบบต่างๆ ให้เป็นอัจฉริยะ การที่อุปกรณ์ต่างๆ ได้ถูกเชื่อมโยงทุกสิ่งทุกอย่างสู่โลกอินเทอร์เน็ต ทำให้การควบคุมการใช้งานอุปกรณ์ต่างๆ สามารถสั่งผ่านทางเครือข่ายอินเทอร์เน็ตได้ เช่น การเปิด ปิด อุปกรณ์เครื่องใช้ไฟฟ้า ซึ่งจะนำไปสู่การรวบรวม และวิเคราะห์ข้อมูล (data) นำไปใช้งานให้เกิดประโยชน์ต่อเนื่องในอุตสาหกรรมอื่น เช่น อุตสาหกรรมค้าปลีก อุตสาหกรรมบันเทิง เป็นต้น

แนวโน้มอุตสาหกรรมไอทีดิจิทัล

ยุคของการเปลี่ยนถ่ายจากยุคของเทคโนโลยีสารสนเทศไปสู่ยุคของดิจิทัล (Digital Transformation) ยังคงดำเนินต่อไปในช่วง 2-3 ปีข้างหน้า เป็นผลมาจากการผลักดันระดับมหภาค นับตั้งแต่รัฐบาลได้จัดตั้งกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม (Ministry of Digital Economy and Society) ขึ้นแทนกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (Ministry of Information and Communication Technology) เพื่อกำหนดนโยบายในการจัดการเปลี่ยนแปลงในทุกอุตสาหกรรมให้ทันต่อยุคดิจิทัล หรือแม้แต่การผลักดันนโยบาย Thailand 4.0 ของรัฐบาลในทุกภาคส่วนเพื่อให้เกิดผลเป็นรูปธรรมในยุคของดิจิทัลนี้ การเกิดของเทคโนโลยีใหม่ๆ ที่มาทดแทนเทคโนโลยียุคเก่า เกิดการเปลี่ยนถ่ายของเทคโนโลยีและพฤติกรรมความต้องการของลูกค้าในด้านต่างๆ เช่น Data Center, Cloud, Big Data/Analytics, IoT และ Software Defined Network (SDN) รวมถึงเทคโนโลยีการรักษาความปลอดภัย (Cyber Security)

ในปี 2562 เป็นปีที่มีโครงการไอทีของภาครัฐใหญ่ๆ ดำเนินการเห็นผลเป็นรูปธรรมและออกดอกออกผลอย่างต่อเนื่อง เช่น โครงการ National e-payment ที่รัฐบาลผลักดันขึ้นตั้งแต่ในช่วงปี 2558 เพื่อให้มีระบบรองรับการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ที่ได้มาตรฐาน สอดคล้องกับการใช้งานเทคโนโลยีโดยเฉพาะอินเทอร์เน็ตและโทรศัพท์มือถือที่ขยายวงกว้างขึ้น และมีการนำเทคโนโลยีเข้ามาใช้เพื่อประโยชน์ทางเศรษฐกิจโดยรวม ตามแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานระบบการชำระเงินแบบอิเล็กทรอนิกส์

แห่งชาติ ที่มุ่งหวังเรื่องการยกระดับให้ digital payment เป็นทางเลือกหลักในการชำระเงิน ซึ่งจะมีนวัตกรรมการชำระเงินใหม่ ๆ ตอบโจทย์ประชาชนและภาคธุรกิจโดยเฉพาะ SMEs และ e-Commerce และยังคงให้ความสำคัญกับความมั่นคงปลอดภัย ความมีประสิทธิภาพ และการดูแลคุ้มครองผู้บริโภคอย่างเหมาะสมควบคู่กันไปด้วย ตัวอย่างเช่น บริการพร้อมเพย์ที่การรัฐผลักดันให้เกิดนั้นได้ช่วยให้ประชาชน ภาครัฐ และภาคธุรกิจทำธุรกรรมสามารถโอนเงินด้วยการใช้เบอร์โทรศัพท์มือถือ เลขบัตรประชาชน เลขทะเบียนนิติบุคคล หรือ e-Wallet ID นอกจากนี้ระบบพร้อมเพย์ยังมีการพัฒนาต่อยอดให้เกิดบริการใหม่ๆ ซึ่งเป็นประโยชน์ เน้นความสะดวกสบาย ง่ายและรวดเร็วแก่ผู้ใช้บริการ เช่น บริการชำระบิลต่างธนาคาร (cross-bank bill payment) การชำระเงินแบบไร้เงินสดในรูปแบบใหม่ด้วยมาตรฐาน Thai QR Code การขายวงเงินการโอนเงินทางออนไลน์ข้ามธนาคาร การบริการเตือนเพื่อจ่าย (PayAlert) รองรับการขายของออนไลน์ ทำให้มีความนิยมใช้ e-Payment ในไทยเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง จากสถิติข้อมูลของธนาคารแห่งประเทศไทย มีการโอนเงินผ่านพร้อมเพย์สูงมากถึง 2,266 ล้านครั้งในช่วง 11 เดือนของปี 2562 เติบโตขึ้นร้อยละ 155.1 จากช่วงเวลาเดียวกันของปีก่อน ในขณะที่ วงเงินโอนรวมผ่านพร้อมเพย์ในช่วงมกราคม ถึง พฤศจิกายนปี 2562 มีมูลค่า 11,577 พันล้านบาท เติบโตขึ้นร้อยละ 152.4 จากช่วงเวลาเดียวกันของปีก่อน นอกจากนี้ ภาครัฐได้ปรับเปลี่ยนกระบวนการรับจ่ายเงินของภาครัฐสู่ e-Payment เต็มรูปแบบ เช่น การส่งเงินสวัสดิการให้ประชาชนโดยตรงผ่านบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ หรือการโอนเงินเข้าบัญชีเงินฝากธนาคารโดยใช้เลขประจำตัวประชาชน ทำให้ประชาชนกว่า 14 ล้านคน ได้รับเงินอย่างถูกต้องและรวดเร็ว การบริหารของหน่วยราชการมีความโปร่งใส และมีข้อมูลประกอบการจัดทำนโยบายให้ความช่วยเหลือและให้บริการประชาชน รวมถึงภาคส่วนธุรกิจได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อมูลดิจิทัลที่ได้การทำธุรกรรมออนไลน์ต่าง ๆ นี้เป็นข้อมูลในแบบรายการต่อรายการที่มีมูลค่าสูงสามารถนำไปต่อยอดได้ในด้านการวางแผน การวางแผนนโยบายต่างๆ หรือแม้กระทั่งการตอบสนองความต้องการของประชาชนในด้านต่างๆ ได้อย่างทันทั่วถึง ซึ่งเป็นอีกหนึ่งนโยบายหลักของรัฐบาลในเรื่องการทำข้อมูลขนาดใหญ่ หรือ Big Data จากฐานข้อมูลรัฐที่ยังคงไม่รวมศูนย์มากกว่า 800 ฐานข้อมูล นำมาจัดเก็บ รวบรวม วิเคราะห์ เพื่อสร้างประโยชน์ต่อยอดสู่เศรษฐกิจและสังคมโดยกว้างต่อไป

โดยการ์ทเนอร์ ซึ่งเป็นบริษัทวิจัยและที่ปรึกษาชื่อดังของสหรัฐอเมริกา คาดการณ์การเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี ใน 10 ด้านดังนี้

1. Autonomous Things (AI) ที่จะฉลาดขึ้นด้วย Internet of Things (IoT)

Autonomous Things (AI) หรือปัญญาประดิษฐ์ จะเข้ามามีอิทธิพลกับทุกชีวิตมนุษย์และทุกภาคส่วนมากขึ้น ด้วยความสามารถและศักยภาพของ AI ที่จะเพิ่มขึ้น ทำให้อุปกรณ์เครื่องมือต่างๆ มีความฉลาดหรืออัจฉริยะมากขึ้น โดยจะมีการประยุกต์เอาเทคโนโลยี Internet of Things (IoT) มาเป็นเครื่องมือในการเชื่อมโยงถึงกันและทำงานร่วมกันเป็นเครือข่ายได้ในวงกว้างขึ้น และเราจะได้เห็น AI ที่ชาญฉลาดเหมือนมนุษย์ เหมือนมี IQ เพิ่มขึ้น และเข้ามามีบทบาทในการทำงานแทนมนุษย์ โดยเฉพาะด้านเกษตรกรรม การขนส่ง ในรูปแบบของหุ่นยนต์ โดรน หรืออากาศยานไร้คนขับ

2. วิเคราะห์ข้อมูลง่ายขึ้นด้วยปัญญาประดิษฐ์ Augmented Analytics

การทำ Augmented Analytics ซึ่งเป็นการวิเคราะห์ข้อมูลโดยอัตโนมัติด้วยเทคโนโลยี Automated Analytics หรือ Automated Machine Learning จะได้รับความนิยมขึ้นเรื่อยๆ โดยเทคโนโลยีนี้เป็นตัวแทนของคลื่นลูกที่สามในแวดวงการวิเคราะห์ข้อมูล ทำหน้าที่เหมือน นักวิทยาศาสตร์ข้อมูลที่ใช้อัลกอริทึมเพิ่มประสิทธิภาพในการค้นหาข้อมูลและสมมติฐานเพิ่มขึ้น ซึ่งนี่จะเป็นการเปลี่ยนโฉมหน้าการวิเคราะห์ข้อมูลในแวดวงธุรกิจอย่างมีนัยสำคัญ โดยทำให้ข้อมูลที่ได้มีมิติ มีความลึกขึ้นโดยไม่มีความคิดเห็นส่วนตัวมาปะปน และด้วยเทรนด์นี้ จะทำให้เกิดกลุ่ม Citizen Data Scientist มากขึ้นไปด้วย โดยการ์ทเนอร์ทำนายเอาไว้ว่าภายในปี 2563 จะมีกลุ่ม Citizen Data Scientist เพิ่มขึ้นประมาณ 5 เท่า

3. การพัฒนาในอนาคตจะมี Artificial Intelligence (AI) นำทาง AI-driven development

แนวทางที่ Data Scientist ต้องทำงานร่วมกับ Software Developer เพื่อพัฒนาโซลูชันส์ด้วยการนำ AI เข้าไปเสริมกำลังจะเปลี่ยนไป เพราะ AI จะเข้ามามีบทบาทเสริมให้แอปพลิเคชันต่างๆ ที่กำลังคิดค้นและพัฒนาขึ้นมามี options หลากหลายและใช้งานง่าย

มากขึ้น และ AI เองก็จะเข้าไปมีบทบาทในกระบวนการต่างๆ โดยการที่เทอร์นาทำนายว่าภายในปี 2563 40% ของการพัฒนาซอฟต์แวร์จะต้องมี AI Co-developer เข้าไปร่วมพัฒนาด้วย

4. Digital Twin เปลี่ยนโฉมธุรกิจ

Digital Twin (ดิจิทัล ทวิน) หมายถึง การทำสำเนาสิ่งของ อาคาร หรือเครื่องจักรในรูปแบบดิจิทัล และไม่ได้หมายถึงแค่การสร้างโมเดลจำลองของสิ่งของในรูปแบบ 3 มิติ แต่รวมถึงการบันทึกข้อมูลสถานะในทุกๆ อย่างของสิ่งของชิ้นนั้น เช่น เพื่อตรวจสอบการทำงาน เพื่อคาดการณ์ความผิดปกติล่วงหน้า หาดันตของปัญหาและหลีกเลี่ยงการเกิดปัญหาในอนาคต เป็นต้น เทคโนโลยีนี้เกิดขึ้นมาระยะเวลาหนึ่งแล้ว และมีแนวโน้มที่จะได้รับความนิยมมากขึ้นตามความเฟื่องฟูของ IoT ซึ่งคาดว่าจะถูกนำไปใช้ประโยชน์ในองค์กรธุรกิจต่างๆ เพื่อส่งมอบ คุณค่า ที่ลูกค้าต้องการได้อย่างรวดเร็ว โดยผลสำรวจจากการที่เทอร์นา ระบุว่าเกือบครึ่งขององค์กรที่มีการนำ IoT เข้ามาใช้ในปี 2562 มีแผนจะติดตั้งเทคโนโลยีดิจิทัลทวินเข้าไปด้วย และภายในปี 2563 มีการพยากรณ์ว่าตัวเลขนี้จะเพิ่มขึ้นอีก 3 เท่า

5. Edge Computing ที่จะมาพร้อมความสามารถที่ไม่ธรรมดา

โดยปกติแล้ว ถ้าอุปกรณ์ไหนทำหน้าที่เป็น Edge Computing (เอดจ์ คอมพิวติง) ได้ ก็จะสามารถประมวลผลข้อมูลที่ได้รับมาจากอุปกรณ์หลายๆ ตัว แล้วทำให้ข้อมูลที่จะถูกส่งต่อออกไปมีขนาดเล็กลง ปริมาณข้อมูลก็จะน้อยลง ไม่เปลืองแบนด์วิดท์ การประมวลผลในคลาวด์ ก็อาจลดลงด้วย ซึ่งการที่เทอร์นามองว่าในอีก 5 ปีข้างหน้า เอดจ์ คอมพิวติง จะยิ่งเก่งขึ้นได้ด้วยการติดตั้งอุปกรณ์อัจฉริยะเข้าไปได้แก่ ชิพเอไอที่ได้รับการออกแบบเฉพาะ อุปกรณ์จัดเก็บข้อมูลรุ่นใหม่ และการประมวลผลด้วยเทคโนโลยี 5G รวมถึงจะถูกขับเคลื่อนการทำงานด้วย IoT และมีความสามารถล้ำหน้ายิ่งขึ้น

6. สร้างประสบการณ์ดิจิทัล เหนือจินตนาการด้วย Immersive Experience

Immersive Technology หมายถึง เทคโนโลยีที่สร้างความกลมกลืนระหว่างโลกในความจริง (physical world) กับ โลกจำลองแบบดิจิทัล ด้วยการสร้าง “ความรู้สึกจมดิ่ง” (immersion) ลงไปในโลกเสมือน ซึ่งให้ความรู้สึกคล้ายกับอยู่ในโลกความเป็นจริง ความแรงของเทคโนโลยีนี้จะหนุนเสริมกับทิศทางการตลาดยุคใหม่ ที่พร้อมสร้างประสบการณ์ให้กับลูกค้าได้ครบทุกมิติ ไม่ว่าจะเป็นในโลกจริงหรือบนโลกดิจิทัล ที่ผ่านมามีการสร้างประสบการณ์นี้จะชวนเอาทุกวิธีการและกลยุทธ์ที่จะลบหรือเบลอภาพเทคโนโลยี ไม่ให้มาถ่วงขวางโลกจริงกับโลกดิจิทัลออกจากกัน อย่างการใช้เทคโนโลยีของแพลตฟอร์มการ 4 สันทนาการ เช่น แซดบอท จะเข้ามาเปลี่ยนวิธีการที่มนุษย์โต้ตอบกับโลกดิจิทัล ไปสู่รูปแบบใหม่ หรือการใช้เทคโนโลยีเสมือนจริง (Virtual Reality) การรวมสภาพแวดล้อมจริงกับภาพเสมือน 3 เข้าด้วยกันให้ผู้ใช้งานผ่านกล้อง (Augmented Reality) ด้วยเหตุนี้การรับรู้ต่อโลกดิจิทัลของทุกคนจะเปลี่ยนไปด้วยวิธีการสื่อสารและโต้ตอบในรูปแบบใหม่ระหว่างผู้ใช้งานกับเทคโนโลยีนั่นเอง

7. Blockchain ความหวังใหม่ในการทำธุรกิจ

Blockchain (บล็อกเชน) ได้สร้างปรากฏการณ์ กระทั่งได้รับการกล่าวขานทั่วโลกว่า เป็นเทคโนโลยีที่ช่วยเปลี่ยนโฉมหน้าของการทำธุรกิจ เนื่องจากบล็อกเชนเข้ามามีบทบาทในการวางระบบจัดเก็บบัญชีธุรกรรมไว้ในที่ต่างๆ โดยกระจายฐานข้อมูลแยกศูนย์ แต่สามารถเชื่อมต่อเครือข่ายแบบเพียร์ทูเพียร์ (peer to peer) หรือระบบที่ทุกคนแชร์ข้อมูลกันไปมาโดยไม่มีศูนย์กลางได้ด้วยเหตุนี้ บล็อกเชนจึงช่วยลดภาระค่าใช้จ่ายให้ทุกธุรกิจได้ เพราะสามารถตรวจสอบและเข้าถึงข้อมูลได้อย่างรวดเร็วมากขึ้น ขณะเดียวกันเทคโนโลยีบล็อกเชนยังมีความเที่ยงตรงสูง จึงสร้างความโปร่งใสและความเชื่อมั่นให้กับธุรกิจได้มากขึ้น ปัจจุบันจึงมีบริษัทขนาดใหญ่บางราย เดินหน้าโครงการนำร่องเกี่ยวกับบล็อกเชนแล้ว เช่นบริษัทเดินเรือขนส่งสินค้าระดับโลกอย่าง Maersk

8. พื้นที่อัจฉริยะ Smart Spaces ทวีความจำเป็นยิ่งขึ้น

สภาพแวดล้อมทางกายภาพหรือดิจิทัล ที่ประกอบสร้างขึ้นมา เพื่อให้มนุษย์และเทคโนโลยีมีปฏิสัมพันธ์กันได้มากขึ้น ด้วยเทคโนโลยีแบบเปิด การเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ต การทำงานร่วมกันและระบบนิเวศอัจฉริยะ ทั้งหมดนี้เป็นนิยามของ พื้นที่อัจฉริยะ หรือ Smart Spaces ที่เราจะพบเห็นกันเพิ่มมากขึ้นเรื่อยๆ ผ่านเทคโนโลยีสมาร์ทซิตี้ ห้องทำงานดิจิทัล สมาร์ทโฮม และโรงงานที่เป็นการ

เชื่อมโยงระหว่างเครื่องจักร เซ็นเซอร์ และซอฟต์แวร์ (Connected Factory) เป็นต้น นี่เป็นอีกบทพิสูจน์หนึ่งว่าเทคโนโลยีจะเข้ามามีบทบาทต่อชีวิตของเรามากขึ้นเรื่อยๆ นับจากนี้ไป

9. ความเป็นส่วนตัวและจริยธรรมส่วนบุคคล ในยุคดิจิทัลเพิ่มมากขึ้น

ประเด็นเรื่องความเป็นส่วนตัวและจริยธรรมส่วนบุคคล (Digital ethics and privacy) เป็นอีกประเด็นหนึ่งที่กำลังเฝ้าจับตามองมาไว้ใน 10 ทิศทางการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี ซึ่งถ้าแปลความหมายกันตรงๆ นี่เป็นเทรนด์เดียวใน 10 เทรนด์ ที่ไม่ได้สื่อถึงเทคโนโลยีใหม่ๆ ถ้าสมมติแต่อย่างใด แต่กลับต้องการสื่อว่าประเด็นด้านจริยธรรมและความเป็นส่วนตัวนั้นได้รับความสนใจมากขึ้นเรื่อยๆ ทั้งในระดับบุคคล องค์กร และภาครัฐ

โดยผู้คนส่วนใหญ่จะให้ความสำคัญกับการที่เหล่าองค์กรและภาครัฐจะนำข้อมูลของตนเองไปใช้ ในขณะที่องค์กรและภาครัฐเองก็ต้องออกมาดำเนินนโยบายเชิงรุกเพื่อป้องกันกรณีปัญหาที่อาจเกิดขึ้นได้ ไม่ใช่รอให้เกิดขึ้นแล้วมาตามแก้ไขภายหลัง ดังนั้นข้อตกลงในประเด็นด้านจริยธรรมในการใช้งานข้อมูลและความเป็นส่วนตัวของผู้ใช้งานนั้นจึงจะถูกยกระดับขึ้นมาในฐานะสิ่งที่ถูกต้องที่สมควรทำ ไม่ใช่เป็นเพียงแค่สิ่งที่ถูกบังคับให้ต้องทำ

10. Quantum Computing เปลี่ยนโฉมการพัฒนาภาคอุตสาหกรรม

เมื่อระบบคอมพิวเตอร์ได้เปลี่ยนจากการทำงานบนแผงวงจร มาใช้คุณสมบัติพิเศษของอะตอมแทน นี่ก็จุดเริ่มต้นของ Quantum Computing โดยระบบนี้ได้มาปฏิวัติการแทนค่าข้อมูลด้วย Bit อันประกอบด้วยตัวเลข 0 กับ 1 ที่ละตัวแล้วนำไปประกอบกันมาเป็นการใช้อะตอมที่มีคุณสมบัติของ Quantum Bit หรือ Qubit สามารถประมวลผลเป็นตัวเลข 0 หรือ 1 พร้อมกันได้

โดยคุณสมบัตินี้ทำให้แต่ละ Qubit ทำงานได้เร็วกว่า Bit อย่างมหาศาล นอกจากนี้ Qubit ยังสามารถสื่อสารกับอะตอมที่เป็น Qubit ด้วยกันได้โดยไม่ต้องผ่านสื่อกลาง ทำให้ Qubit สามารถประมวลผลร่วมกันได้ราบรื่นและรวดเร็ว รวมถึงรองรับงานแบบ Multitasking ได้ง่ายกว่า ดังนั้น ต่อจากนี้ไปในเชิงอุตสาหกรรม จะมีการนำ Quantum Computing มาใช้งานกันอย่างแพร่หลายมากขึ้น

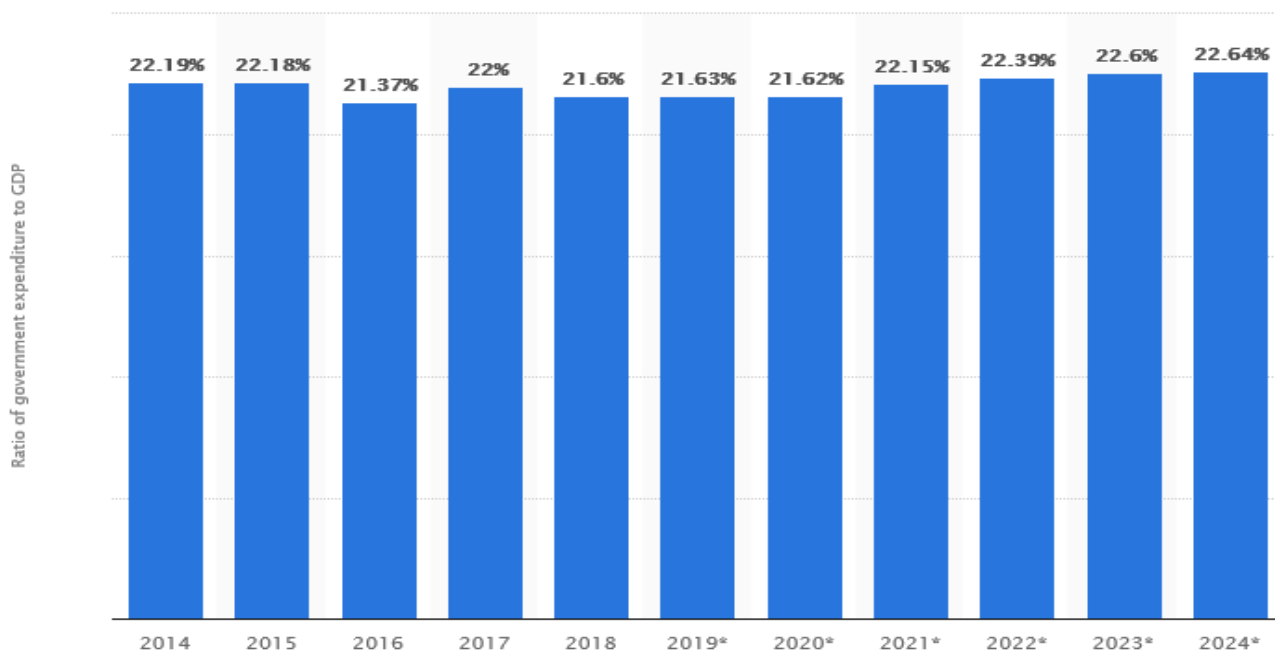
แนวโน้มอุตสาหกรรมโครงการโครงสร้างพื้นฐาน

ในช่วงเดือนมกราคมปี2563 การใช้จ่ายของภาครัฐหดตัวร้อยละ35.3 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อนหน้า เหตุผลหลักสืบเนื่องจากการที่รัฐบาลไม่สามารถเบิกจ่ายงบประมาณของปี2563 ได้ตั้งแต่เดือนตุลาคมปีที่แล้ว ในขณะที่ส่วนของการลงทุนของภาคเอกชนเผชิญการถดถอย ร้อยละ 8.1 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน สาเหตุจากความกังวลต่อสภาพเศรษฐกิจส่งผลต่อกำลังซื้อที่อ่อนตัวลงทั้งจากในประเทศและต่างประเทศ รวมถึงการที่ทางหน่วยงานรัฐออกมาตรการต่างๆเพื่อชะลอความร้อนแรงของธุรกิจอสังหาริมทรัพย์

ในช่วง2557-2562 การลงทุนภาครัฐมีสัดส่วนอยู่ที่ประมาณ 21.8% ของผลิตภัณฑ์มวลรวมของประเทศไทย (GDP) และจะยังคงสัดส่วนในทิศทางเพิ่มขึ้นต่อเนื่องใน 2-3ปีข้างหน้า จากความต่อเนื่องในการลงทุนโครงการโครงสร้างพื้นฐานขนาดใหญ่ของภาครัฐ อาทิ โครงการพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (Eastern Economic Corridor: EEC) ในพื้นที่เป้าหมายนำร่องใน 3 จังหวัดคือ ฉะเชิงเทรา ชลบุรีและระยอง ด้วยเม็ดเงินลงทุนรวม 1.5ล้านล้านบาท และการลงทุนโครงสร้างพื้นฐาน ได้แก่ รถไฟฟ้าความเร็วสูงและรถไฟรางคู่ โครงการรถไฟความเร็วสูงเชื่อม3สนามบิน คือ สนามบินดอนเมือง สนามบินสุวรรณภูมิ สนามบินอู่ตะเภา แบบไร้รอยต่อตามยุทธศาสตร์การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านการคมนาคมของไทย พ.ศ.2558-2565

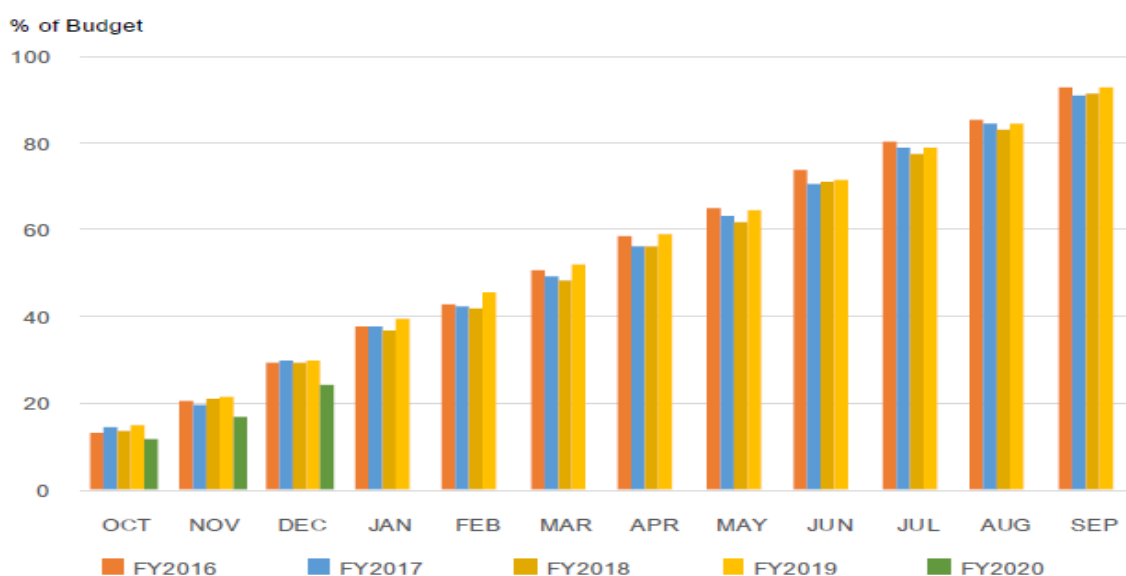
ตารางแสดงอัตราส่วนการใช้จ่ายภาครัฐต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (Gross Domestic Product: GDP)

ข้อมูลจาก: Statista 2020 Published by H. Plecher, Nov 26, 2019

การเร่งเบิกจ่ายงบประมาณประจำปี 2563 วงเงิน 3.2 ล้านล้านบาท เป็นส่วนสำคัญอย่างยิ่งที่จะขับเคลื่อนเศรษฐกิจไทยให้ไปได้ท่ามกลางความผันผวนของเศรษฐกิจโลก และการแพร่ระบาดของไวรัสCOVID-19 ซึ่งทำให้เศรษฐกิจโลกอาจเผชิญหน้าเข้าสู่ภาวะถดถอย ธนาคารแห่งประเทศไทยคาดการณ์ว่าการลงทุนภาครัฐในปี 2563 จะขยายตัวร้อยละ 6.3% เมื่อเทียบกับการเติบโตเพียงร้อยละ 1.7% ในปี 2562

ตารางแสดงอัตราการเบิกจ่ายเงินงบประมาณสะสม

ข้อมูลจาก: The Comptroller General Department ธนาคารแห่งประเทศไทย

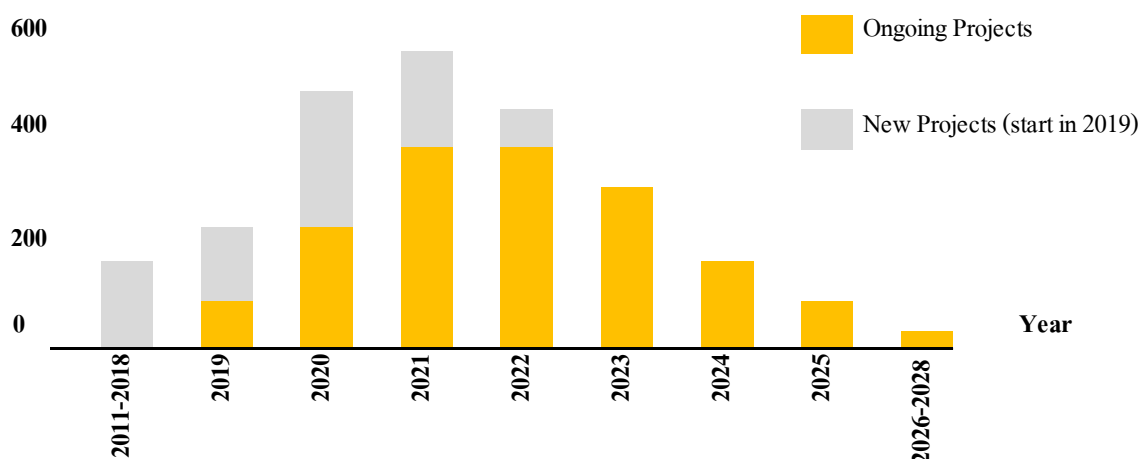
รัฐบาลน่าจะสามารเร่งดำเนินการประมูลโครงการโครงสร้างพื้นฐานต่อไปได้ในไตรมาส 2 ของปี 2563 เป็นต้นไป อาทิ โครงการรันเวย์ 3 สนามบินสุวรรณภูมิ มูลค่า 1.07 หมื่นล้านบาท ปัจจุบันการประเมิน วิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ หรือ

ที่เรียกว่า Environmental Health Impact Assessment (EHIA) ผ่านเรียบร้อย เพียงแต่รอความพร้อมด้านข้อกำหนดงานของผู้ว่าจ้างและขอบเขตงานที่ชัดเจน (Term of Reference: TOR) สำหรับระบบรางพร้อมเปิดประมูลในปี 2563 ทั้งรถไฟฟ้า เชื่อมโยงในเขตกรุงเทพมหานคร-ปริมณฑล รถไฟฟ้ารางเบาในภูมิภาค รถไฟทางคู่ ทางคู่สายใหม่ มูลค่าไม่ต่ำกว่า 7 แสนล้านบาท เพิ่มระยะทางมากถึงกว่า 2,321 กิโลเมตร คาดว่าแต่ละเส้นทางจะเปิดใช้ได้ภายในอีก 3-5 ปีข้างหน้า เป็นการเพิ่มศักยภาพเดิมเดิมการเดินทาง เพิ่มขีดความสามารถทางการแข่งขัน การขนส่งสินค้า ส่งเสริมการท่องเที่ยว อีกทั้งยังเพิ่มมูลค่าที่ดินให้เกิดการพัฒนา ไม่ว่าจะเป็นรถไฟฟ้า รถไฟชานเมือง รถไฟฟ้าสายสีแดง ของการรถไฟแห่งประเทศไทย (รฟท.) ประมูลพร้อมกันถึง 4 เส้นทาง ภายในปี 2563 ได้แก่ มีสซิ่งลิงก์ สายสีแดงอ่อน เชื่อม บางซื่อหัวลำโพง-บางซื่อ มักกะสัน สายสีแดง รังสิต - มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ศูนย์รังสิต สายตลิ่งชัน-ศิริราช สายตลิ่งชัน ศาลายา รถไฟฟ้าสายสีส้มตะวันตก บางขุนนนท์ - ศูนย์วัฒนธรรมฯ ซึ่งเส้นนี้มีความสำคัญของการรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทย (รฟม.) จะวิ่งผ่านย่านสำคัญใจกลางเมือง คาดว่าจะช่วยดึงคนจากฝั่งตะวันออกของกรุงเทพฯ ไปยังฝั่งธนเพิ่มความคุ้มค่าทางเศรษฐกิจให้เกิดขึ้นในพื้นที่ เช่นเดียวกับ สายสีม่วงใต้ ช่วงเตาปูน-ราษฎร์บูรณะ

สำหรับโครงการก่อสร้างรถไฟฟ้าสายสีส้มตะวันตก มูลค่าโครงการ 9 หมื่นล้านบาท ปัจจุบันได้ผ่านการประเมิน วิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมหรือ Environmental Impact Assessment (EIA) เป็นที่เรียบร้อยแล้ว อยู่ในขั้นตอนนำเสนอเข้าคณะรัฐมนตรี นอกจากนี้โครงการรถไฟทางคู่มีความคืบหน้าอย่างมีนัยในเรื่องของกรอบแบบ สำหรับเส้นทางที่เห็นความชัดเจนมากที่สุดคือ เคนห้วย-เชียงใหม่-เชียงใหม่ ที่มีมูลค่าโครงการ 7 หมื่นล้านบาท แบ่งเป็น 7 สัญญา ซึ่งปัจจุบันได้ผ่าน EIA เป็นที่เรียบร้อยแล้ว ในส่วนของโครงการรถไฟฟ้าสายสีม่วงใต้ที่มีมูลค่าโครงการ 8 หมื่นล้านบาท ปัจจุบัน TOR ใกล้เสร็จสมบูรณ์แล้ว และคาดว่าจะออกประมูลได้หลังโครงการรถไฟฟ้าสายสีส้ม นอกจากนี้ยังมีแผนการลงทุนของภาครัฐในโครงการขนาดกลางและย่อยภายใต้งบประมาณประจำปี โดยส่วนใหญ่เป็นโครงการขยายและปรับปรุงโครงข่ายถนนของกรมทางหลวงและกรมทางหลวงชนบท รวมถึงโครงการในจังหวัดหลักๆ ได้แก่ เชียงใหม่ ขอนแก่น นครราชสีมา ภูเก็ตและพิษณุโลก เช่น รถไฟฟ้ารางเบาและการขยายสนามบิน

ตารางแสดงมูลค่าการลงทุนใน Mega Projects จำนวน 2.4 ล้านล้านบาท

THB, bn

Note : Mega Projects include ongoing, urgent infrastructure projects and projects in EEC, which are likely to construct.

ข้อมูลจาก: Ministry of Transport (MOT), Office of Transport and Traffic Policy and Planning (OTP), compiled by Krungsri Research

ในส่วนของกรุงเทพมหานคร การไฟฟ้านครหลวง (กฟน.) ได้ดำเนินงานตามนโยบายกระทรวงมหาดไทย และรัฐบาล เร่งดำเนินโครงการเปลี่ยนระบบสายไฟฟ้าอากาศเป็นสายไฟฟ้าใต้ดินมาอย่างต่อเนื่อง ระยะทางรวม 215.6 กิโลเมตร ด้วยมูลค่าเงินลงทุนรวมทั้งสิ้น 3,673.40 ล้านบาท เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพพลังงานเพื่อวิถีชีวิตเมืองมหานคร ช่วยสร้างความเพียงพอ มั่นคง ให้กับระบบไฟฟ้า

เพิ่มมากขึ้น ประกอบกับปรับทัศนียภาพเมืองให้สวยงาม ส่งเสริมให้เกิดการเติบโตทางธุรกิจท่องเที่ยว ปัจจุบันดำเนินการแล้วเสร็จ ระยะทางรวม 46.6 กิโลเมตร และอยู่ระหว่างการดำเนินการ ระยะทางรวม 169 กิโลเมตร รายละเอียดดังนี้

- 1) โครงการที่ดำเนินการแล้วเสร็จในปี 2562 ได้แก่
  - โครงการถนนพิษณุโลก ถนนนครสวรรค์ (แยกนางเลิ้ง ถึง แยกเทวกรรม) และถนนเพชรบุรี (แยกยมราช ถึง แยกอรพัญย์) รวมระยะทาง 0.3 กิโลเมตร รื้อถอนเสาไฟฟ้าแล้วเสร็จ เดือนเมษายน 2562
  - โครงการถนนนา (ช่วงถนนสุขุมวิท ถึง คลองแสนแสบ) รวมระยะทาง 0.75 กิโลเมตร รื้อถอนเสาไฟฟ้าแล้วเสร็จ เดือนเมษายน 2562
  - โครงการถนนสาธุประดิษฐ์ และถนนสว่างอารมณ์ รวมระยะทาง 2 กิโลเมตร รื้อถอนเสาไฟฟ้าแล้วเสร็จ เดือนธันวาคม 2562
  - โครงการถนนวิฑู (ถนน เพลินจิต – ถนน พระราม 4) รวมระยะทาง 2.1 กิโลเมตร รื้อถอนเสาไฟฟ้าแล้วเสร็จ ในเดือนธันวาคม 2562
- 2) โครงการที่อยู่ระหว่างการก่อสร้าง 54.1 กิโลเมตร อาทิ โครงการนนทรี โครงการพระราม 3 โครงการรัชดาภิเษก-พระราม 9 โครงการรอบพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน โครงการตามแนวรถไฟฟ้าสายสีน้ำเงิน
- 3) โครงการที่ลงนามสัญญาก่อสร้างในปี 2562 รวมประมาณ 114.9 กิโลเมตร มูลค่าของสัญญาว่า 20,000 ล้านบาท อาทิ โครงการพื้นที่เมืองชั้นใน โครงการตามแนวรถไฟฟ้าสายสีต่าง ๆ และโครงการร่วมกับหน่วยงานสาธารณูปโภคอื่น

นอกจากโครงการเปลี่ยนระบบสายไฟฟ้าอากาศเป็นสายไฟฟ้าใต้ดินที่ดำเนินโดยกฟน.นั้น ยังมีอีกโครงการใหญ่ระหว่าง กสทช. และ กทม. คือโครงการบริหารจัดการการนำสายสื่อสารลงใต้ดินในพื้นที่กรุงเทพมหานคร วงเงินก่อสร้างโครงการประมาณ 2.7 หมื่นล้านบาทเพื่อจัดระเบียบสายสื่อสารในพื้นที่กรุงเทพฯ ให้เป็นระเบียบเรียบร้อย ตามแผนพัฒนากรุงเทพมหานคร ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2556-2575) เพื่อทัศนียภาพ และความเป็นระเบียบไม่รกรุงรัง โดยจะดำเนินการก่อสร้างท่อร้อยสายสื่อสารใต้ดินในเขตกรุงเทพมหานคร บนถนนสายหลัก ถนนสายรอง เส้นทางลัด ตลอดจนเส้นทางในซอยที่มีการพาดสายสื่อสารหนาแน่น ระยะทางรวม 2,450 กิโลเมตรดำเนินโครงการโดยบริษัท กรุงเทพธนาคม จำกัด (KT) ซึ่งเป็นวิสาหกิจของกรุงเทพมหานคร คาดว่าจะใช้เวลาดำเนินงาน 2 ปี โดยบริษัท KT จะลงทุนท่อร้อยสาย (micro duct) มูลค่ากว่า 2 หมื่นล้านบาทและให้ผู้ประกอบการธุรกิจสื่อสารเช่าใช้บริการ

พื้นที่การดำเนินโครงการจะแบ่งเป็น 4 โซนและผู้รับจ้างที่จะมาดำเนินการรูปแบบจ้างเหมา ออกแบบด้านวิศวกรรม จัดหาอุปกรณ์ และก่อสร้าง (EPC) ที่ชนะประมูลคัดเลือกได้แก่

โซน 1. กรุงเทพมหานครเหนือ และ โซน 4. กรุงเทพมหานครใต้ กลุ่มพื้นที่แม่น้ำเจ้าพระยา คลองรอบเกาะรัตนโกสินทร์ ถนนพระรามที่ 1 พญาไท เพชรบุรี พิษณุโลก วิศวกรรมลาดพร้าว กิจกรรมร่วมค้าเอสซี แอลเอสทีซีและฟอสส์ ประกอบด้วย บจ.ชินโฮโครจากจีน ร่วมกับบริษัท ฟอสส์ เทคโนโลยี ดำเนินการ

โซน 2. กรุงเทพมหานครตะวันออก กลุ่มพื้นที่คลองสามวา คลองแสนแสบ ลาดพร้าว วิศวกรรมลาดพร้าว ทางรถไฟฟ้าเชื่อมถนนดวงพิทักษ์ พระราม 4 สุขุมวิท คลองพระโขนง กิจกรรมร่วมค้าเอดับบลิวดี ประกอบด้วยบริษัท เด็มโก้ กับบริษัท แอ็ดวานซ์ อินฟอร์เมชั่น เทคโนโลยี ดำเนินการ

โซน 3. กรุงเทพมหานครเหนือ กลุ่มพื้นที่ถนนเอกชัย คลองดาวคะนอง แม่น้ำเจ้าพระยา คลองรอบเกาะรัตนโกสินทร์ ถนนพระราม 4 สุขุมวิท กิจกรรมร่วมค้าจีเคอี แอนด์เอฟอีซี ประกอบด้วยบริษัท กันกุล เอ็นจิเนียริง ดำเนินการ

นอกจากนี้ กสทช. จะทำการเปิดประมูลใหม่สำหรับ โครงการบริการจัดให้มีสัญญาณโทรศัพท์เคลื่อนที่และบริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงในพื้นที่ชายขอบ หรือเน็ตชายขอบ Zone C+ ที่ทางบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) หรือTOT ชนะประมูล ในรายละเอียดของส่วนงาน โครงการที่จะนำมาประมูลใหม่ยังไม่ชัดเจน แต่คาดว่าจะเป็นส่วนงานใน 2 สัญญา ได้แก่ 1. โครงการจัดให้มีบริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง (Broadband Internet Service) ภาคเหนือ มูลค่า 2,103.80 ล้านบาท และ 2.โครงการจัดให้มีบริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง (Broadband Internet Service) ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มูลค่า 2,492.59 ล้านบาท

ปัจจัยความเสี่ยง

Bliss-Tel มุ่งเน้นการพิจารณาตรวจสอบความเสี่ยงทั้งหมดที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมทางธุรกิจ เพื่อป้องกัน หรือ ลดความถี่ของการเกิดความเสี่ยงเหล่านี้ และจำกัดผลกระทบต่อธุรกิจและการดำเนินงาน เพื่อสนับสนุนนโยบายดังกล่าวนี้ในปี 2562 เรามีคณะทำงานความเสี่ยงทำงานร่วมกับคณะกรรมการบริหารความเสี่ยง เพื่อให้เกิดความคล่องตัวในการนำนโยบายมาปฏิบัติให้สำเร็จ

คณะทำงานบริหารความเสี่ยง กำหนดปัจจัยความเสี่ยงและติดตามความคืบหน้าในการแก้ไขปัญหาเหล่านี้ ซึ่งบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ตามปัจจัยการประเมินผล คณะกรรมการบริหารความเสี่ยงได้มีการประชุมกับคณะทำงานฯ เพื่อหารือ และให้แนวทางเกี่ยวกับมาตรการลดความเสี่ยงและประเมินอย่างต่อเนื่อง ผลที่ได้จากการประเมินจะถูกรายงานต่อคณะกรรมการบริษัท ฝ่ายตรวจสอบภายใน และผู้สอบบัญชี

คณะกรรมการและฝ่ายบริหารของบริษัท ได้ดำเนินการติดตามประเมินความเสี่ยงในด้านต่างๆ เพื่อลดผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงด้านสังคม เศรษฐกิจ การเมือง และเทคโนโลยี รวมถึงการพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถที่จะจัดการและบริหารความเสี่ยง โดยยึดหลักการบริหารความเสี่ยงตามแนวทางของ The Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission – Enterprise Risk Management (COSO-ERM) เพื่อให้ผลการดำเนินงานและฐานะทางการเงินของบริษัทเป็นไปตามเป้าหมายและแผนยุทธศาสตร์ที่ได้วางไว้

ปัจจัยความเสี่ยง

ความเสี่ยงที่อาจส่งผลกระทบต่อองค์กรจะถูกกำหนดโดยคณะกรรมการบริษัท โดยการรวบรวมข้อมูลจากผู้เชี่ยวชาญภายนอก การพิจารณาภาพรวมของธุรกิจ และการดำเนินธุรกิจภายในที่ครอบคลุมถึงปัจจัยต่างๆ เช่น แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงทางสังคม

องค์ประกอบความเสี่ยง	เนื้อหาสาระที่ต้องพิจารณา	แนวคิดริเริ่มการปรับปรุง
ธุรกิจต้องพึ่งพาเพียงแต่ลูกค้าหลัก	บริษัทฯ พึ่งพารายได้หลักจากอุตสาหกรรมภาคธุรกิจโทรคมนาคม และไอทีโซลูชัน เท่านั้น	<ul style="list-style-type: none"> - ต้องขยายฐานธุรกิจไปยังอุตสาหกรรมอื่นๆ และมองหาโอกาสทางธุรกิจใหม่ เช่น งานโครงสร้างพื้นฐาน - เสริมสร้างพันธมิตรทางธุรกิจกับพันธมิตรรายใหม่ - จัดหาบริการให้สอดคล้องกับความต้องการของลูกค้าและแนวโน้มของตลาด
การเปลี่ยนแปลงของนโยบายรัฐบาล	นโยบายรัฐบาลและองค์กรกำกับดูแลมีบทบาทในการกำหนดงบประมาณการใช้จ่ายงบประมาณภาคอุตสาหกรรมโทรคมนาคม ซึ่งมีส่วนกระทบต่อโอกาสการเติบโตของธุรกิจ	เริ่มรุกตลาดลูกค้าเอกชนเพิ่มมากขึ้น

องค์ประกอบความเสี่ยง	เนื้อหาสาระที่ต้องพิจารณา	แนวคิดริเริ่มการปรับปรุง
การเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี	การเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในภาคอุตสาหกรรมไอที ทำให้ภาวะการแข่งขันทางการค้านี้เข้มข้นและยากที่จะคาดเดา	<ul style="list-style-type: none"> - บริษัทฯ ต้องติดตามแนวโน้มทั้งในประเทศและแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงระดับโลกอย่างต่อเนื่อง - พัฒนาความสัมพันธ์กับพันธมิตรทางเทคโนโลยีรายใหญ่ของประเทศและระดับโลก
สภาพตลาดที่มีการแข่งขันสูงส่งผลกระทบต่อความสามารถในการทำกำไรของบริษัทฯ	คู่แข่งในตลาดส่วนใหญ่จะใช้กลยุทธ์สงครามราคาเพื่อแข่งขันชิงส่วนแบ่งตลาด	<ul style="list-style-type: none"> - สร้างความแตกต่างในรูปแบบของงาน - กระชับความสัมพันธ์กับพันธมิตรทางธุรกิจให้แน่นแฟ้นยิ่งขึ้น
การบริหารงานโครงการที่ทำให้โครงการล่าช้า	การบริหารงานโครงการที่ส่งมอบงานล่าช้าจะทำให้เกิดความเสียหายหรือถูกปรับตามสัญญา	<ul style="list-style-type: none"> - การพิจารณากระบวนการอนุมัติโครงการ - การบริหารต้นทุนโครงการต้องมีประสิทธิภาพ - การสนับสนุนจากฝ่ายบริหาร - การพัฒนาการฝึกอบรมการบริหารงานโครงการ
การเก็บเงินที่เลขกำหนดชำระ	ตลาดหรือลูกค้าบังคับต้องปฏิบัติตาม	คัดกรองลูกค้าที่มีความมั่นคงด้านการเงิน หรือพยายามปรับปรุงกระบวนการภายในให้เข้ากับกระบวนการภายในของลูกค้า
การขายขรุขระและการลงทุนในธุรกิจใหม่และการซื้อ หรือควบรวมกิจการ	<ul style="list-style-type: none"> - เสริมสร้างผลประโยชน์ - เสริมสร้างแผนธุรกิจของบริษัทฯ - กระบวนการการผนวก ควบรวมกิจการ 	จัดหาหรือมีที่ปรึกษาเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการพัฒนาแผนการลงทุนหรือผู้เชี่ยวชาญมืออาชีพในการทำกระบวนการซื้อ หรือควบรวมกิจการ
การที่ต้องพึ่งพาผู้บริหารระดับสูงและทรัพยากรบุคคลของบริษัทฯ	การรักษาไว้ซึ่งพนักงาน	<ul style="list-style-type: none"> - การสร้างมูลค่าของพนักงาน สร้างวัฒนธรรม และบรรยากาศในการทำงานที่ดี - การฝึกอบรมพนักงานเพื่อพัฒนาศักยภาพ

โครงสร้างผู้ถือหุ้น

ข้อมูลหลักทรัพย์และผู้ถือหุ้น

จำนวนทุนจดทะเบียนและทุนชำระแล้ว

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 บริษัทฯ มีทุนจดทะเบียน 3,781,305,000 บาท เรียกชำระแล้ว 3,437,602,000 บาท แบ่งเป็นหุ้นสามัญ จำนวน 6,875,204,000 หุ้น มูลค่าที่ตราไว้หุ้นละ 0.50 บาท

รายชื่อผู้ถือหุ้นรายใหญ่

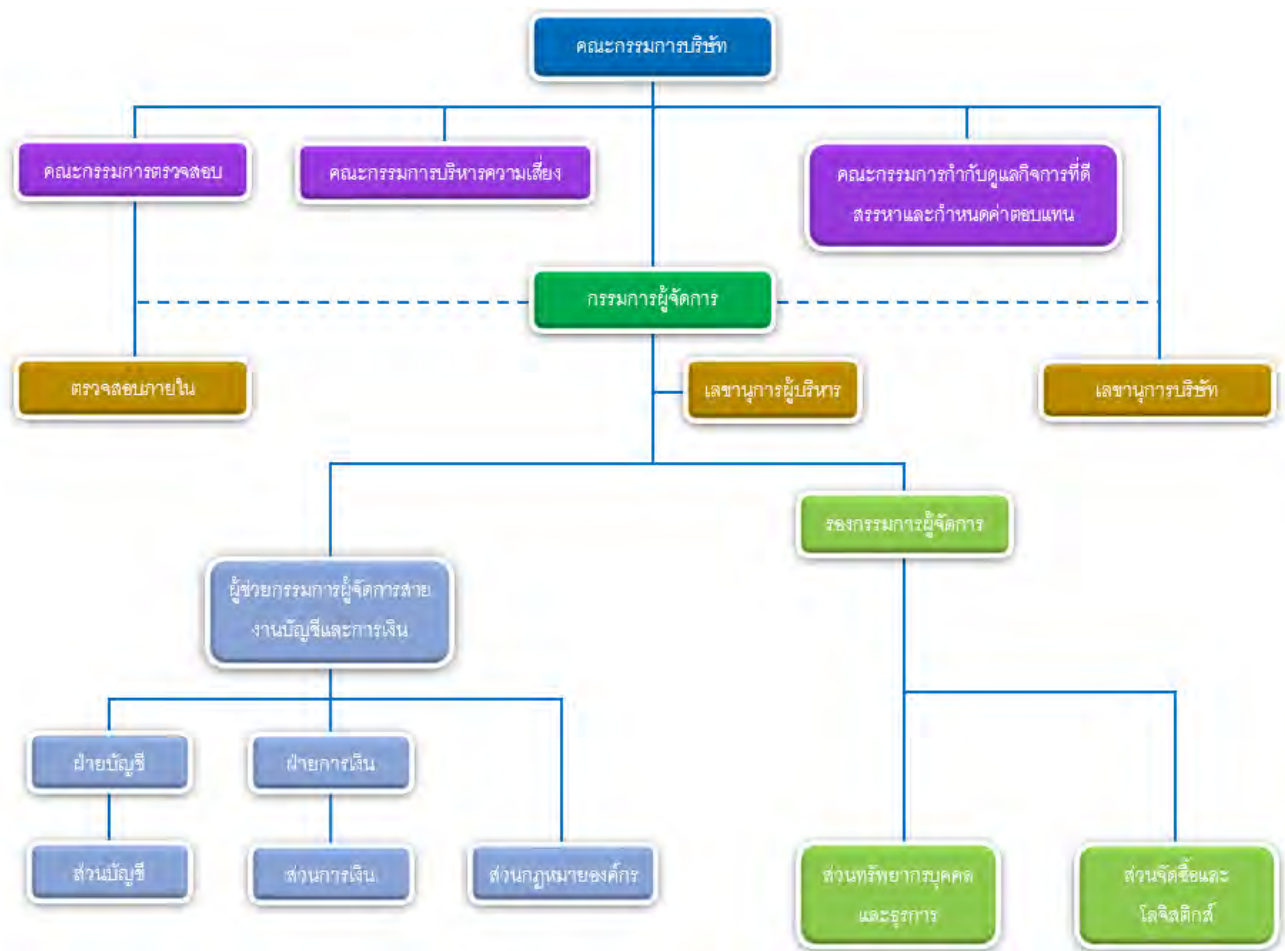
รายชื่อผู้ถือหุ้นรายใหญ่ 10 อันดับแรก ที่ปรากฏในสมุดทะเบียนผู้ถือหุ้น ณ วันที่ 30 ธันวาคม 2562 มีดังนี้

ลำดับ	ชื่อ-สกุล	หุ้นที่ถือรวม	ร้อยละ
1.	นาย อัฐ ทองแดง	620,000,000	9.02
2	น.ส. วีร ทองแดง	440,000,000	6.40
3	นาย อธิธิ ทองแดง	295,400,000	4.30
4	นาย ประยุทธ์ หอสว่างวงศ์	281,016,100	4.09
5	นาย มนต์รี เล็กวิจิตรธาดา	265,000,000	3.85
6	น.ส. กานนุช เล็กวิจิตร	249,117,815	3.62
7	นาง รัชนิกร จินตกานนท์	200,000,000	2.91
8	นาย อติคุณ ทองแดง	180,000,000	2.62
9	นางอนงค์ เจียรศิริกุล	106,240,000	1.55
10	นายสมพงษ์ รุ่งเรืองเนาวรัตน์	100,000,000	1.45

นโยบายการจ่ายเงินปันผล

“จ่ายเงินปันผลในอัตราไม่น้อยกว่าร้อยละ 30 ของกำไรสุทธิของงบการเงินรวมหลังจากหักเงินสำรองต่างๆ ทุกประเภทตามที่ได้กำหนดไว้ในข้อบังคับของบริษัทและตามกฎหมาย ทั้งนี้การจ่ายเงินปันผลอาจมีการเปลี่ยนแปลงขึ้นอยู่กับแผนการขยายธุรกิจ สภาพคล่องความจำเป็น และความเหมาะสมอื่นๆในอนาคต”

โครงสร้างการจัดการ

องค์ประกอบของคณะกรรมการ

องค์ประกอบของคณะกรรมการเป็นไปตามหลักเกณฑ์ของสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.) ดังนี้

- มีกรรมการอิสระอย่างน้อย 1 ใน 3 ของจำนวนกรรมการทั้งหมด และไม่น้อยกว่า 3 คน
- มีคณะกรรมการตรวจสอบอย่างน้อย 3 คน

นิยามคณะกรรมการ

กรรมการที่เป็นผู้บริหาร หมายถึง ผู้มีอำนาจในการบริหารงาน และได้รับเงินเดือนประจำ ที่ได้รับการแต่งตั้งเป็นกรรมการ
กรรมการอิสระ หมายถึง กรรมการที่ไม่ได้เป็นผู้บริหารและต้องมิคุณสมบัติตามข้อกำหนดของสำนักงาน ก.ล.ต. และตลาดหลักทรัพย์ฯ

คุณสมบัติและเกณฑ์การสรรหากรรมการอิสระ

กรรมการอิสระของบริษัทฯ มีคุณสมบัติครบถ้วนและมีความเป็นอิสระตามหลักเกณฑ์ของคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ และตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กล่าวคือ

1. ถือหุ้นไม่เกินร้อยละ 0.5 ของจำนวนหุ้นที่มีสิทธิออกเสียงทั้งหมดของบริษัท บริษัทใหญ่ บริษัทย่อย บริษัทย่อย บริษัทร่วม หรือนิติบุคคลที่อาจมีความขัดแย้ง ทั้งนี้ให้นับรวมการถือหุ้นของผู้ที่เกี่ยวข้องของกรรมการอิสระรายนั้นๆ ด้วย
2. ไม่เป็นหรือเคยเป็นกรรมการที่มีส่วนร่วมบริหารงาน ลูกจ้าง พนักงาน ที่ปรึกษาที่ได้รับเงินเดือนประจำ หรือผู้มีอำนาจควบคุมของบริษัท บริษัทใหญ่ บริษัทย่อย บริษัทร่วม หรือนิติบุคคลที่อาจมีความขัดแย้ง เว้นแต่จะพ้นจากการมีลักษณะดังกล่าวมาแล้วไม่น้อยกว่า 2 ปี ก่อนได้รับการแต่งตั้ง
3. ไม่เป็นบุคคลที่มีความสัมพันธ์ทางสายโลหิตหรือโดยการจดทะเบียนตามกฎหมายในลักษณะที่เป็น บิดา มารดา คู่สมรส พี่น้อง และบุตร รวมทั้งคู่สมรสของบุตร ของผู้บริหาร ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ ผู้มีอำนาจควบคุม หรือบุคคลที่จะได้รับการเสนอให้เป็นผู้บริหารหรือ ผู้มีอำนาจควบคุมของบริษัท หรือบริษัทย่อย
4. ไม่มีหรือเคยมีความสัมพันธ์ทางธุรกิจกับบริษัท บริษัทใหญ่ บริษัทย่อย หรือนิติบุคคลที่อาจมีความขัดแย้งในลักษณะที่ขัดขวางการใช้วิจารณญาณอย่างอิสระของตน รวมทั้งไม่เป็นหรือเคยเป็นผู้ถือหุ้นรายใหญ่ กรรมการซึ่งไม่ใช่กรรมการอิสระ หรือผู้บริหาร ของผู้ที่มีความสัมพันธ์ทางธุรกิจกับบริษัท บริษัทใหญ่ บริษัทย่อย หรือนิติบุคคลที่อาจมีความขัดแย้ง เว้นแต่จะพ้นจากการมีลักษณะดังกล่าวมาแล้วไม่น้อยกว่า 2 ปี ก่อนได้รับการแต่งตั้ง
5. ไม่เป็นหรือเคยเป็นผู้สอบบัญชีของบริษัท บริษัทใหญ่ บริษัทย่อย บริษัทร่วม หรือนิติบุคคลที่อาจมีความขัดแย้ง และไม่เป็นหรือเคยเป็นผู้ถือหุ้นรายใหญ่ กรรมการซึ่งไม่ใช่กรรมการอิสระ ผู้บริหาร หรือหุ้นส่วนผู้จัดการของสำนักงานสอบบัญชี ซึ่งมีผู้สอบบัญชีของบริษัท บริษัทใหญ่ บริษัทย่อย บริษัทร่วม หรือนิติบุคคลที่อาจมีความขัดแย้ง เว้นแต่จะพ้นจากการมีลักษณะดังกล่าวมาแล้วไม่น้อยกว่า 2 ปี ก่อนได้รับการแต่งตั้ง
6. ไม่เป็นหรือเคยเป็นผู้ให้บริการทางวิชาชีพใดๆ ซึ่งรวมถึงการให้บริการเป็นที่ปรึกษากฎหมายหรือที่ปรึกษาทางการเงิน ซึ่งได้รับค่าบริการเกินกว่า 2 ล้านบาทต่อปี จากบริษัทใหญ่ บริษัทย่อย บริษัทร่วม หรือนิติบุคคลที่อาจมีความขัดแย้ง ทั้งนี้ ในกรณีที่ผู้ให้บริการทางวิชาชีพเป็นนิติบุคคลให้รวมถึงการเป็นผู้ถือหุ้นรายใหญ่ กรรมการซึ่งไม่ใช่กรรมการอิสระ ผู้บริหาร หรือหุ้นส่วนผู้จัดการ ของผู้ให้บริการทางวิชาชีพนั้นด้วย เว้นแต่จะพ้นจากการมีลักษณะดังกล่าวมาแล้วไม่น้อยกว่า 2 ปี ก่อนได้รับการแต่งตั้ง
7. ไม่เป็นกรรมการที่ได้รับแต่งตั้งขึ้นเพื่อเป็นตัวแทนของกรรมการของบริษัท ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ หรือผู้ถือหุ้นซึ่งเป็นผู้เกี่ยวข้องกับผู้ถือหุ้นรายใหญ่ของบริษัท
8. ไม่มีลักษณะอื่นใดที่ทำให้ไม่สามารถให้ความเห็นอย่างเป็นอิสระเกี่ยวกับการดำเนินงานของบริษัท กรรมการอิสระอาจได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการให้ตัดสินใจในการดำเนินกิจการของบริษัท บริษัทใหญ่ บริษัทย่อย บริษัทร่วม บริษัทย่อยลำดับเดียวกัน หรือนิติบุคคลที่อาจมีความขัดแย้งโดยมีการตัดสินใจในรูปแบบขององค์คณะ

โครงสร้างคณะกรรมการบริษัท

ในปี 2562 บริษัทฯ มีกรรมการอิสระเป็นจำนวนทั้งสิ้น 3 ท่าน ซึ่งมากกว่า 1 ใน 3 ของจำนวนกรรมการทั้งหมด มีความชัดเจนในการถ่วงดุลอำนาจที่เหมาะสม อนึ่งกรรมการแต่ละท่าน ในคณะกรรมการบริษัทฯ ชุดปัจจุบันเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ ทั้งในด้านทักษะและประสบการณ์ โดยกรรมการจำนวน 7 ท่านดังนี้

- กรรมการที่เป็นผู้บริหาร 4 ท่าน
- กรรมการอิสระ 3 ท่าน

1. คณะกรรมการบริษัท

คณะกรรมการบริษัทตามหนังสือรับรอง ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 บริษัทฯ มีกรรมการบริษัททั้งสิ้น 7 ท่าน มีกรรมการอิสระเป็นจำนวน 3 ท่าน ซึ่งมากกว่า 1 ใน 3 ของจำนวนกรรมการทั้งคณะ มีความชัดเจนในการถ่วงดุลอำนาจที่เหมาะสม อนึ่งกรรมการแต่ละท่าน ในคณะกรรมการบริษัทฯ ชุดปัจจุบันเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ ทั้งในด้านทักษะและประสบการณ์ ดังนี้

- กรรมการที่เป็นผู้บริหาร 3 ท่าน
- กรรมการที่ไม่เป็นผู้บริหาร 1 ท่าน
- กรรมการอิสระ 3 ท่าน

ชื่อ-สกุล	ตำแหน่ง	จำนวนหุ้นที่ถือครอง หุ้น	สัดส่วนการถือหุ้น ร้อยละ
1. นายกัมพล ตติยกุล	รองประธานคณะกรรมการบริษัท	200,000	0.003
2. นายปริญญา ศนิवारุณ	ประธานกรรมการตรวจสอบ / กรรมการอิสระ	-	-
3. นายจิตเกษม แสงสิงแก้ว	กรรมการตรวจสอบ / กรรมการอิสระ	-	-
4. ดร.ศกฤต พจนารถ	กรรมการตรวจสอบ / กรรมการอิสระ	-	-
5. นางเพชรรัตน์ ทองแดง	กรรมการ / กรรมการผู้จัดการ	22,000,000	0.32
6. นายอิทธิ ทองแดง	กรรมการ	295,400,000	4.30
7. นายธนบูลย์ ทองแดง	กรรมการ / รองกรรมการผู้จัดการ	35,000,000	0.51

การแต่งตั้ง การลาออกและการพ้นจากตำแหน่งกรรมการ

ข้อบังคับของบริษัทฯ กำหนดให้ กรรมการของบริษัทเลือกตั้งโดยที่ประชุมผู้ถือหุ้น โดยกำหนดให้มีกรรมการไม่น้อยกว่า 5 คน และกรรมการไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดต้องมีถิ่นที่อยู่ในราชอาณาจักร ในกรณีที่ตำแหน่งว่างลงเนื่องจากเหตุอื่นนอกจากถึงคราวต้องออกตามวาระให้กรรมการบริษัทเป็นผู้เลือกผู้ที่มีคุณสมบัติเหมาะสมเข้าเป็นกรรมการบริษัทแทนในการประชุมครั้งถัดไป และหากกรรมการคนใดประสงค์จะลาออกจากบริษัทฯ ให้ยื่นหนังสือลาออกโดยการลาออกมีผลตั้งแต่วันที่ใบลาออกไปถึงบริษัท

ในการประชุมสามัญประจำปีทุกครั้ง ให้กรรมการออกจากตำแหน่ง 1 ใน 3 เป็นอัตรา ถ้าจำนวนกรรมการที่จะแบ่งออกเป็น 3 ส่วนไม่ได้ ก็ให้ออกโดยจำนวนใกล้เคียงที่สุดกับส่วน 1 ใน 3 ทั้งนี้กรรมการผู้ออกจากตำแหน่งตามวาระนั้นอาจถูกเลือกเข้าดำรงตำแหน่งอีกก็ได้ นอกจากการพ้นตำแหน่งตามวาระแล้ว กรรมการพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

- 1) ลาออก
- 2) ตาย
- 3) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา 68 แห่งพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. 2535
- 4) ที่ประชุมผู้ถือหุ้นลงมติให้ออกตามมาตรา 76 แห่งพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. 2535

5) ศาลมีคำสั่งให้ออก

6) นอกจากการพ้นจากตำแหน่งของกรรมการด้วยเหตุตามที่กำหนดในกฎหมายว่าด้วยบริษัทมหาชนจำกัดแล้ว กรรมการย่อมพ้นจากตำแหน่งเมื่อมีลักษณะที่แสดงถึงการขาดความเหมาะสมที่จะได้รับความไว้วางใจให้บริหารจัดการกิจการที่มีมหาชนเป็นผู้ถือหุ้นตามที่กำหนดในมาตรา 89/3 และจะดำรงตำแหน่งกรรมการบริษัทต่อไปมิได้ (มาตรา 89/4 พ.ร.บ.หลักทรัพย์ฯ พ.ศ. 2551)

การเข้าร่วมประชุมของคณะกรรมการแต่ละท่านสรุปได้ดังนี้

จำนวนครั้งที่เข้าร่วมประชุม				
รายชื่อ	กรรมการ บริษัท	กรรมการ ตรวจสอบ	กรรมการกำกับดูแล กิจการที่ดีสรรหาและ กำหนดค่าตอบแทน	กรรมการบริหาร ความเสี่ยง
1. นายวิเศษ ภาณุทัต * ประธานกรรมการ	09/12	-	1/2	-
2. นายกัมพล ตติยกุล รองประธานกรรมการ / ประธานกรรมการบริหาร ความเสี่ยง	12/12	-	-	3/3
3. นายอิทธิ ทองแดง กรรมการ	9/12	-	1/2	-
4. นางเพชรรัตน์ ทองแดง กรรมการ / กรรมการกำกับดูแลกิจการ สรรหา และกำหนดค่าตอบแทน	11/12	-	2/2	-
5. นายชนบุญย์ ทองแดง กรรมการ	10/12	-	-	-

จำนวนครั้งที่เข้าร่วมประชุม				
รายชื่อ	กรรมการ บริษัท	กรรมการ ตรวจสอบ	กรรมการกำกับ ดูแลกิจการที่ดีสร หาและกำหนด ค่าตอบแทน	กรรมการบริหาร ความเสี่ยง
6. นายจิตเกษม แสงสิงแก้ว กรรมการอิสระ / กรรมการตรวจสอบ / กรรมการ กำกับดูแลกิจการ สรรหา และกำหนดค่าตอบแทน	12/12	7/7	2/2	-
7. นายปริญญา ศนิวารวณ กรรมการอิสระ / ประธานกรรมการตรวจสอบ / กรรมการบริหารความเสี่ยง	11/12	7/7	-	3/3
8. ดร.สกุณ พจนารถ กรรมการอิสระ / กรรมการตรวจสอบ / กรรมการบริหารความเสี่ยง	12/12	7/7	-	3/3
9. ดร.จิตติพงษ์ นันทากิวัฒน์ ** กรรมการอิสระ / กรรมการตรวจสอบ /ประธาน กรรมการกำกับดูแลกิจการ สรรหา และกำหนด ค่าตอบแทน	11/12	6/7	1/2	-

หมายเหตุ : * เสียชีวิต

** ลาออกจากตำแหน่งกรรมการระหว่างปี 2562

ค่าตอบแทนรายเดือน และค่าเบี้ยประชุม						
รายชื่อ	ค่าตอบแทนรายเดือน	กรรมการบริษัท	กรรมการตรวจสอบ	กรรมการกำกับดูแลกิจการ ธุรหา และกำหนดค่าตอบแทน	กรรมการบริหารความเสี่ยง	รวม
1. นายวิเศษ ภาณุทัต ประธานกรรมการ	330,000	180,000	-	15,000	-	525,000
2. นายกัมพล ตติยกุล รองประธานกรรมการ / ประธานกรรมการบริหาร ความเสี่ยง	240,000	180,000	-	-	45,000	465,000
3. นายอิทธิ ทองแดง กรรมการ	240,000	135,000	-	10,000	-	385,000
4. นางเพชรรัตน์ ทองแดง กรรมการ / กรรมการกำกับ ดูแลกิจการธุรหา และ กำหนดค่าตอบแทน/ กรรมการผู้จัดการ	-	165,000	-	20,000	-	185,000
5. นายธนบุญย์ ทองแดง กรรมการ / รองกรรมการ ผู้จัดการ	-	150,000	-	-	-	150,000
6. นายจิตเกษม แสงสิงแก้ว กรรมการอิสระ / กรรมการ ตรวจสอบ / กรรมการกำกับ ดูแลกิจการ ธุรหา และ กำหนดค่าตอบแทน	240,000	180,000	70,000	20,000	-	510,000

7. นายปริญญา ศนิวารวณ	240,000	165,000	105,000	-	30,000	540,000
กรรมการอิสระ / ประธาน กรรมการตรวจสอบ / กรรมการบริหารความเสี่ยง						
8. ดร.สกุล พจนารถ	240,000	180,000	70,000	-	30,000	520,000
กรรมการอิสระ / กรรมการ ตรวจสอบ / กรรมการบริหารความเสี่ยง						
9. ดร.จิตติพงษ์ นันทากิวัฒน์	220,000	165,000	60,000	15,000	-	460,000
กรรมการอิสระ / กรรมการ ตรวจสอบ /ประธาน กรรมการกำกับดูแลกิจการ สรรหา และกำหนด ค่าตอบแทน						
รวม	1,750,000	1,500,000	305,000	80,000	105,000	3,740,000

เลขานุการบริษัท

คณะกรรมการบริษัทได้แต่งตั้ง นางสาวพัชรวัลย์ อติชาติพิชญ์จินดา ดำรงตำแหน่ง เลขานุการบริษัท ตั้งแต่วันที่ 9 พฤษภาคม 2562 เพื่อทำหน้าที่ให้คำแนะนำด้านกฎเกณฑ์ต่างๆที่คณะกรรมการจะต้องทราบและปฏิบัติหน้าที่ในการดูแลกิจกรรมของ คณะกรรมการรวมทั้งมีหน้าที่ตามที่กำหนดในพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. 2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติม โทร. 02-0263245 อีเมลล์ patcharawalaia@blisstel.co.th

หน้าที่และความรับผิดชอบของเลขานุการบริษัท

- จัดทำและเก็บรักษาเอกสารดังต่อไปนี้
  - ทะเบียนกรรมการ
  - หนังสือนัดประชุมคณะกรรมการ รายงานการประชุมคณะกรรมการบริษัท และรายงานประจำปีของบริษัท
  - หนังสือนัดประชุมผู้ถือหุ้น และรายงานการประชุมผู้ถือหุ้น
- เก็บรักษารายงานการมีส่วนได้เสียที่รายงานโดยกรรมการและผู้บริหาร
- ดำเนินการอื่นๆ ตามที่คณะกรรมการกำกับตลาดทุนประกาศ
- จัดส่งสำเนารายงานการมีส่วนได้เสียของกรรมการและผู้บริหาร หรือของบุคคลที่มีความเกี่ยวข้อง ซึ่งเป็นส่วนได้เสียที่เกี่ยวข้องกับการบริหารกิจการของบริษัท หรือบริษัทย่อยให้ประธานกรรมการ และประธานกรรมการตรวจสอบทราบ ภายในเจ็ดวันทำการนับแต่วันที่บริษัทได้รับรายงานนั้น

2. คณะผู้บริหาร

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 บริษัทฯ มีผู้บริหารรวมทั้งสิ้น จำนวน 10 ท่าน ประกอบด้วย

ลำดับ	ชื่อ-สกุล	ตำแหน่ง
1	นางเพชรรัตน์ ทองแดง	กรรมการผู้จัดการ
2	นายธนบุลย์ ทองแดง	รองกรรมการผู้จัดการ
3	นายเชษฐา เจียมวิจักขณ์	ผู้ช่วยกรรมการผู้จัดการสายบัญชีการเงิน
4	นายณรงค์ เจริญอนุรักษ์	ผู้ช่วยกรรมการผู้จัดการสายงานโทรคมนาคม
5	นางสาวฤทัยรัตน์ สุวิจิตรพงษ์	ผู้อำนวยการฝ่ายบัญชี
6	นางสาวสุภาวดี นราประโคน	ผู้อำนวยการฝ่ายการเงิน
7	นายกฤตชนนท์ เสนิงค์ ณ อยุธยา	ผู้อำนวยการฝ่ายปฏิบัติการงานโครงการ
8	นายกิตติศักดิ์ เจตนา	ผู้อำนวยการฝ่ายงานบริการ
9	นางสาวณิกานต์ รูปประดิษฐ์	ผู้อำนวยการฝ่ายงาน USO
10	นายบุญประเสริฐ เขียวรัตน์	ผู้อำนวยการฝ่ายเทคโนโลยีสารสนเทศ

ค่าตอบแทนคณะกรรมการและผู้บริหาร

คณะกรรมการ	ปี 2562		ปี 2561		รายละเอียด
	จำนวน (คน)	ค่าตอบแทน	จำนวน (คน)	ค่าตอบแทน	
กรรมการ	9	3,740,000	13*	3,230,357	ค่าตอบแทน และค่า เบี้ยประชุม
ผู้บริหาร	10	11,716,680.04	7	11,957,278	เงินเดือน และ สวัสดิการ

*มีเปลี่ยนแปลงระหว่างปี

ขอบเขตอำนาจหน้าที่ของกรรมการผู้จัดการ

1. บริหารกิจการของบริษัทให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ ข้อบังคับ มติที่ประชุมผู้ถือหุ้น หรือนโยบาย คำสั่งใดๆ ที่คณะกรรมการบริษัทกำหนด รวมถึงการได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการบริษัทเป็นคราวๆ ไป กับให้มีอำนาจบังคับบัญชาพนักงานของบริษัททุกระดับและทุกตำแหน่ง
  2. มีอำนาจอนุมัติและ/หรือเห็นชอบแก่การดำเนินการใดๆ ในการบริหารกิจการของบริษัทตามปกติและอันจำเป็นแก่การบริหารกิจการของบริษัทเป็นการทั่วไป ตามรายละเอียดดังต่อไปนี้
    - การบรรจุ การแต่งตั้ง การถอดถอน การเลื่อนหรือการลดระดับและ/หรือตำแหน่ง การกำหนดอัตราค่าจ้าง การตัดหรือลดค่าจ้าง การพิจารณาความดีความชอบ การลงโทษทางวินัย การให้รางวัล การจัดสรร โบนัสเพื่อตอบแทนการทำงาน หรือความดีความชอบ ตลอดจนการเลิกจ้างพนักงานระดับและ/หรือตำแหน่งผู้อำนวยการลงมา และให้รวมถึงพนักงานด้านตัวแทนฝ่ายขายทุกระดับและ/หรือทุกตำแหน่งด้วย
  3. เป็นผู้พิจารณาเรื่องกลยุทธ์ทางธุรกิจ การระดมทุนของบริษัทฯ เพื่อนำเสนอต่อคณะกรรมการบริษัทตามลำดับ
  4. ขออนุมัติการแต่งตั้งที่ปรึกษาต่างๆ ที่จำเป็นต่อการดำเนินงานของบริษัทฯ โดยผ่านคณะกรรมการบริษัท
- ทั้งนี้การมอบอำนาจดังกล่าวข้างต้นให้แก่กรรมการผู้จัดการ กำหนดให้กรรมการผู้จัดการหรือผู้รับมอบอำนาจจากกรรมการผู้จัดการไม่สามารถอนุมัติรายการที่ตนหรือบุคคลที่อาจมีความขัดแย้ง มีส่วนได้เสีย หรืออาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์ในลักษณะอื่นใดทำกับบริษัทฯ หรือบริษัทย่อย

การกำกับดูแลกิจการ

บริษัท บลิส-เทล จำกัด (มหาชน) มีความเชื่อมั่นว่าการกำกับดูแลกิจการที่ดีที่ประกอบไปด้วย ระบบการบริหารจัดการที่ดี การมีคณะกรรมการและผู้บริหารที่มีวิสัยทัศน์และมีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ มีกลไกการควบคุมและการถ่วงดุลอำนาจเพื่อให้การบริหารงานเป็นไปอย่างโปร่งใสตรวจสอบได้ การเคารพในสิทธิความเท่าเทียมกันของผู้ถือหุ้น และมีความรับผิดชอบต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย จะเป็นปัจจัยสำคัญในการเพิ่มมูลค่าและผลตอบแทนสูงสุดให้แก่ผู้ถือหุ้นของบริษัทในระยะยาว คณะกรรมการบริษัท จึงได้จัดทำมีนโยบายเกี่ยวกับการกำกับดูแลกิจการที่ดีของบริษัท ซึ่งนโยบายดังกล่าวให้ความสำคัญต่อระบบการควบคุมและการตรวจสอบภายในการกำกับดูแลฝ่ายบริหารให้ดำเนินการตามนโยบายอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อประโยชน์ระยะยาวของผู้ถือหุ้นภายใต้กรอบข้อกำหนดของกฎหมายและจริยธรรมทางธุรกิจ

ตามมติคณะกรรมการบริษัท ครั้งที่ 9/2562 เมื่อวันที่ 26 กันยายน 2562 ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี (Corporate Governance Code : “CG Code”) สร้างคุณค่าให้บริษัทอย่างยั่งยืน เป็นหลักปฏิบัติสำหรับบริษัท โดยมุ่งหวังให้กิจการมีผลประกอบการที่ดีโดยคำนึงถึงความต่อเนื่องในระยะยาว มีความรับผิดชอบต่อผู้ถือหุ้น ผู้ที่เกี่ยวข้อง และผู้มีส่วนได้เสีย สังคม สิ่งแวดล้อม คณะกรรมการบริษัทจึงได้อนุมัติให้ประกาศใช้หลักการกำกับดูแลกิจการใน website ของบริษัท

คณะกรรมการบริษัทยังได้ร่วมกันกำหนดแนวทางกำกับดูแลกิจการของบริษัท ตามหลักการการกำกับดูแลกิจการที่ดี ที่ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยกำหนดไว้ โดยสามารถสรุปได้ดังนี้

- หมวดที่ 1 สิทธิของผู้ถือหุ้น
- หมวดที่ 2 การปฏิบัติต่อผู้ถือหุ้นอย่างเท่าเทียม
- หมวดที่ 3 บทบาทต่อผู้มีส่วนได้เสีย
- หมวดที่ 4 การเปิดเผยข้อมูลและความโปร่งใส
- หมวดที่ 5 ความรับผิดชอบต่อคณะกรรมการ

หมวดที่ 1 สิทธิของผู้ถือหุ้น

บริษัทฯ จะดำเนินการแจ้งให้ผู้ถือหุ้นทราบถึงความคืบหน้าจากการดำเนินงานอย่างสม่ำเสมอ โดยจะแจ้งให้ผู้ถือหุ้นทราบโดยตรง หรือผ่านทางตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (“ตลาดหลักทรัพย์”) และ บริษัทฯ จะถือปฏิบัติให้จัดส่งหนังสือนัดประชุมพร้อมทั้งข้อมูลประกอบการประชุมตามวาระต่างๆ ให้ผู้ถือหุ้นทราบล่วงหน้าก่อนวันประชุม 7 วัน ซึ่งเป็นไปตามข้อบังคับของบริษัทฯ และกำหนดให้มีการบันทึกการประชุมถูกต้องครบถ้วน เพื่อให้ผู้ถือหุ้นสามารถตรวจสอบได้

โดยบริษัทฯ จะทำการจัดประชุมสามัญผู้ถือหุ้นปีละ 1 ครั้ง หากมีวาระที่สำคัญที่จะต้องให้ที่ประชุมผู้ถือหุ้นพิจารณา บริษัทฯ จะดำเนินการเรียกประชุมวิสามัญผู้ถือหุ้นเพื่อพิจารณานุมัติต่อไป

การประชุมผู้ถือหุ้น

1. บริษัทฯ มีนโยบายที่จะดำเนินการประชุมผู้ถือหุ้นให้เป็นไปตามกฎหมาย ข้อบังคับของบริษัทฯ และแนวทางการประชุมผู้ถือหุ้นที่กำหนดโดยหน่วยงาน ทั้งนี้ บริษัทฯ มีนโยบายเผยแพร่ข้อมูลการประชุมและเอกสารประกอบวาระการประชุมใน Website ของบริษัทฯ ให้ผู้ถือหุ้นทราบ

2. การประชุมผู้ถือหุ้นทุกครั้งให้แต่งตั้งกรรมการอิสระอย่างน้อย 1 คนเป็นผู้รับมอบอำนาจแทนผู้ถือหุ้นที่ไม่สะดวกเข้าประชุมและแจ้งไว้ในหนังสือนัดประชุม

3. ในการประชุมผู้ถือหุ้นสมควรให้กรรมการบริษัททุกคน โดยเฉพาะประธานกรรมการบริษัท และประธานคณะกรรมการชุดย่อยเข้าร่วมประชุม เพื่อตอบคำถามต่อที่ประชุมผู้ถือหุ้นทุกคราวไป

4. ในการประชุม บริษัทฯ จะจัดสรรเวลาเพื่อเปิดโอกาสผู้ถือหุ้นแสดงความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ หรือตั้งคำถามในวาระต่างๆอย่างอิสระก่อนการลงมติในวาระใดๆ ทั้งนี้ในการประชุมผู้ถือหุ้นจะมีกรรมการและผู้บริหารเข้าร่วมประชุม เพื่อตอบคำถามในที่ประชุมรวมทั้งจะมีการบันทึกประเด็นคำถาม และข้อคิดเห็นที่สำคัญไว้ในรายงานการประชุมเพื่อให้ผู้ถือหุ้นตรวจสอบได้

หมวดที่ 2 การปฏิบัติต่อผู้ถือหุ้นอย่างเท่าเทียม

บริษัทฯ มีนโยบายถือปฏิบัติต่อผู้ถือหุ้นทุกรายอย่างเท่าเทียมกัน การเข้าร่วมประชุมผู้ถือหุ้นและออกเสียงลงคะแนน การรับทราบข้อมูลข่าวสารผลการดำเนินงานและนโยบายการบริหารงานอย่างสม่ำเสมอ โดยในการประชุมผู้ถือหุ้น บริษัทฯ ให้สิทธิผู้ถือหุ้นในการออกเสียงลงคะแนนแบบ 1 หุ้นต่อ 1 เสียง และการดำเนินการประชุมเป็นไปตามข้อบังคับของบริษัทฯ ตามลำดับวาระการประชุม มีการเสนอรายละเอียดในแต่ละวาระครบถ้วน รวมทั้งจะไม่เพิ่มวาระการประชุมที่ไม่แจ้งให้ผู้ถือหุ้นทราบล่วงหน้าโดยไม่จำเป็น

ทั้งนี้ ในกรณีที่ผู้ถือหุ้นไม่สามารถเข้าร่วมประชุมด้วยตนเอง ผู้ถือหุ้นสามารถมอบอำนาจให้กรรมการอิสระ หรือบุคคลใดๆ เข้าร่วมแทนได้ โดยใช้หนังสือมอบอำนาจที่บริษัทฯ ได้จัดส่งพร้อมกับหนังสือเชิญประชุม กรรมการลงคะแนนเสียงเป็นไปอย่างโปร่งใส ตามลำดับวาระที่กำหนด โดยวาระการเลือกตั้งกรรมการ จะเปิดโอกาสให้ผู้ถือหุ้นได้ใช้สิทธิในการแต่งตั้งกรรมการด้วยการลงมติเป็นรายบุคคล

หมวดที่ 3 บทบาทต่อผู้มีส่วนได้เสีย

บริษัท บลิส-เทล จำกัด (มหาชน) ให้ความสำคัญต่อการดำเนินธุรกิจอย่างระมัดระวังในเรื่องการทุจริตคอร์รัปชัน โดยยึดถือปฏิบัติตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีเพื่อประโยชน์สูงสุดของผู้ถือหุ้น ผู้มีส่วนได้เสียและผู้เกี่ยวข้อง จึงกำหนดนโยบายการแจ้งเบาะแส และข้อร้องเรียน เพื่อให้ถือเป็นแนวปฏิบัติ ดังนี้

1. วัตถุประสงค์

ตามที่บริษัทฯ ได้มีนโยบายต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน จึงได้กำหนดนโยบายการแจ้งเบาะแส และข้อร้องเรียน เพื่อให้ผู้มีส่วนร่วมในการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชันมั่นใจว่า บริษัทมีช่องทางและกระบวนการในการแจ้งเบาะแส และข้อร้องเรียนที่โปร่งใส ปลอดภัย และเป็นธรรมต่อผู้แจ้งหรือร้องเรียน

2. ขอบเขตการแจ้งเบาะแส และข้อร้องเรียน

เมื่อมีข้อสงสัย เชื่อว่า หรือมีเหตุอันควรเชื่อโดยสุจริตว่ามีการกระทำที่ไม่สุจริต หรือไม่โปร่งใส หรือมีการฝ่าฝืนหลักปฏิบัติที่ดีในเรื่อง

1. นโยบายระเบียบปฏิบัติ ข้อกำหนด หรือกฎเกณฑ์ต่างๆ ของบริษัท
2. การกำกับดูแลกิจการที่ดี จรรยาบรรณและจริยธรรมของบริษัท
3. กฎหมาย ข้อกำหนดของทางการ

3. บุคคลที่สามารถแจ้งเบาะแส และข้อร้องเรียน

บุคลากรของบริษัททุกระดับ รวมถึงบุคคลภายนอก หรือผู้ที่ทราบข้อสงสัยตามขอบเขตที่ระบุไว้ใน ข้อ 2 สามารถแจ้งเบาะแส และข้อร้องเรียนต่อบริษัทได้

4. การให้ความคุ้มครอง

1. บริษัทจะเก็บรักษาข้อมูลและรายละเอียดของผู้แจ้งเบาะแสหรือผู้ร้องเรียน และผู้ถูกร้องเรียนไว้เป็นความลับหรืออาจเปิดเผยเฉพาะผู้ที่เกี่ยวข้องกับการสอบสวน หรือบุคคลที่เกี่ยวข้องในวงจำกัด ทั้งนี้การจะเปิดเผยข้อมูลใดๆ บริษัทจะพิจารณาอย่างรอบคอบ โดยคำนึงถึงความปลอดภัยและความเสียหายของผู้แจ้งเบาะแส หรือผู้ร้องเรียนแหล่งที่มาของข้อมูล หรือบุคคลที่เกี่ยวข้อง
2. บริษัทจะแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน เพื่อร่วมกันพิจารณาเบาะแสและข้อร้องเรียนด้วยความละเอียดรอบคอบ ระมัดระวัง และเป็นธรรมกับทุกฝ่าย

3. กรณีที่ผู้ร้องเรียน หรือผู้ที่ให้ความร่วมมือในการตรวจสอบข้อเท็จจริง เห็นว่าอาจไม่ปลอดภัย หรืออาจได้รับความสะดวก รวดเร็ว เสียหาย สามารถร้องขอให้ฝ่ายจัดการหรือคณะกรรมการสอบสวนกำหนดมาตรการให้คุ้มครองที่เหมาะสมได้

5. การแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนและตรวจสอบข้อเท็จจริง

บริษัทได้มอบหมายให้กรรมการผู้จัดการ เป็นผู้พิจารณาแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนและตรวจสอบข้อเท็จจริง เพื่อทำหน้าที่รวบรวมพยานหลักฐานและดำเนินการใดๆ ในการสืบสวนหาข้อเท็จจริงของเบาะแส หรือข้อร้องเรียน รวมทั้งเสนอแนะแนวทางการจัดการแก้ไขข้อร้องเรียนนั้น โดยกระบวนการสอบสวนต้องเป็นไปอย่างโปร่งใส และเที่ยงธรรม คณะกรรมการสอบสวนและตรวจสอบข้อเท็จจริง ประกอบด้วยตัวแทนจากหน่วยงานของบริษัท 3 ฝ่าย คือ

1. ฝ่ายทรัพยากรบุคคล
  2. ฝ่ายต้นสังกัดของผู้ถูกแจ้งเบาะแสหรือข้อร้องเรียน
  3. ฝ่ายหรือหน่วยงานอื่นที่มีความเป็นอิสระเช่นฝ่ายกฎหมาย ฝ่ายบัญชี ฯลฯ เป็นต้น
6. ช่องทางในการแจ้งเบาะแส และข้อร้องเรียน

บริษัทกำหนดช่องทางการรับแจ้งเบาะแสและข้อร้องเรียน ดังนี้

1. การแจ้งเบาะแส และข้อร้องเรียน โดยตรงถึง
  - ผู้บังคับบัญชาที่ตนเองไว้วางใจทุกระดับ
  - ผู้จัดการฝ่ายทรัพยากรบุคคล
  - เลขานุการบริษัท
  - กรรมการตรวจสอบ
  - กรรมการบริษัท
2. อีเมล: ส่งโดยตรงถึงประธานคณะกรรมการตรวจสอบ ได้ที่ complaint@blisstel.co.th
3. ทางไปรษณีย์: ส่งโดยตรงถึงคณะกรรมการบริษัท หรือคณะกรรมการตรวจสอบ

บริษัท บลิส-เทล จำกัด (มหาชน)

96 ถนนเฉลิมพระเกียรติ ร.9

แขวงหนองบอน เขตประเวศ

กรุงเทพฯ 10250

อนึ่ง ทุกช่องทางการแจ้งเบาะแส และข้อร้องเรียน เลขานุการบริษัทจะทำหน้าที่ในการประสานงาน รับ-ส่งเรื่อง ติดตามผลการสอบสวน และรวบรวม

7. ขั้นตอนการดำเนินการ

1. กรณีเป็นการร้องทุกข์ของพนักงาน ให้ปฏิบัติตามข้อบังคับการทำงานเรื่องการร้องทุกข์
2. กรณีเป็นการแจ้งเบาะแสและข้อร้องเรียนตามขอบเขตที่ระบุไว้ข้อ 2 ให้เลขานุการบริษัทดำเนินการดังนี้
  - (1) กรณีไม่มีสาระสำคัญหรือมูลค่าความเสียหายไม่มากให้ส่งเรื่องร้องเรียนไปยังกรรมการผู้จัดการพิจารณาสั่งการให้ฝ่ายทรัพยากรบุคคล ตรวจสอบข้อเท็จจริงและจัดทำรายงานสรุปผลการตรวจสอบและความเห็นหรือข้อเสนอแนะต่อกรรมการผู้จัดการ เพื่อพิจารณาสั่งการและสรุปผลแจ้งเลขานุการบริษัท เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล
  - (2) กรณีมีสาระสำคัญหรือมูลค่าความเสียหายมากให้รายงานกรรมการผู้จัดการโดยทันที เพื่อพิจารณาสั่งการคณะกรรมการสอบสวนและตรวจสอบข้อเท็จจริงดำเนินการตามกระบวนการและสำเนาแจ้งคณะกรรมการตรวจสอบ

3. ผลการสอบสวนการแจ้งเบาะแสและข้อร้องเรียน

- (1) กรณีผู้ถูกร้องเรียนไม่มีความผิด หรือเป็นเรื่องที่เกิดจากความเข้าใจผิด หรือได้ให้ข้อแนะนำแก่ผู้ถูกร้องเรียน หรือผู้ที่เกี่ยวข้องได้มีการประพฤติปฏิบัติที่เหมาะสมแล้ว และไม่มีการลงโทษใดๆ ให้คณะกรรมการสอบสวนฯ สรุปผลแจ้งต่อกรรมการผู้จัดการ สำนักงานเลขานุการบริษัทและคณะกรรมการตรวจสอบ
- (2) กรณีผู้ถูกร้องเรียนมีความผิดและมีการลงโทษทางวินัย และหรือดำเนินคดีทางกฎหมาย (ถ้ามี) ให้คณะกรรมการสอบสวนฯ เสนอความเห็นและข้อเสนอแนะต่อกรรมการผู้จัดการเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบเมื่อได้ข้อสรุปแล้วให้คณะกรรมการสอบสวนฯ สรุปผลการสอบสวนแจ้งเลขานุการบริษัท และคณะกรรมการตรวจสอบ
- (3) กรณีเป็นข้อร้องเรียนจากผู้ที่ไม่ระบุชื่อและไม่สามารถหาข้อมูลเพิ่มเติมได้เพียงพอ ให้รายงานกรรมการผู้จัดการเพื่อพิจารณาสั่งการ

4. แจ้งผลสรุปต่อผู้ร้องเรียน และการแก้ไขปรับปรุงให้ผู้ร้องเรียนทราบ และสรุปแนวทางการแก้ไข ปรับปรุงเสนอกรรมการผู้จัดการ

8. การร้องเรียนโดยไม่สุจริต

การแจ้งเรื่องร้องเรียน แจ้งเบาะแส ให้ถ้อยคำหรือให้ข้อมูลใดๆ ถ้าพิสูจน์ได้ด้วยการกระทำโดยไม่สุจริต หรือจงใจกลั่นแกล้ง ใส่ร้าย บิดเบือนข้อเท็จจริง กรณีเป็นพนักงานจะต้องได้รับการพิจารณาโทษทางวินัยตามข้อบังคับการทำงานและระเบียบของบริษัท กรณีเป็นการกระทำโดยบุคคลภายนอก รวมถึงการกระทำโดยพนักงานบริษัท และทำให้บริษัทได้รับความเสียหาย บริษัทอาจจะพิจารณาดำเนินการทางกฎหมาย ตามแต่กรณี

บริษัทฯ กำหนดนโยบายจรรยาบรรณการปฏิบัติงาน และข้อพึงปฏิบัติสำหรับพนักงาน และผู้บริหารให้ถือปฏิบัติอย่างเคร่งครัด โดยได้ให้ความสำคัญต่อสิทธิของผู้มีส่วนได้เสียทุกกลุ่มโดยมีรายละเอียด ดังนี้

- ปฏิบัติตามเงื่อนไขการกู้ยืมตามข้อตกลง
- ปฏิบัติกับพนักงานอย่างเท่าเทียมเป็นธรรม และให้ผลตอบแทนที่เหมาะสม
- การซื้อสินค้าและบริการจากลูกค้าให้เป็นไปตามเงื่อนไขทางการค้า รวมถึงการปฏิบัติตามสัญญาอย่างเคร่งครัด และรอบคอบ
- ความรับผิดชอบต่อลูกค้า ทั้งในด้านคุณภาพของผลิตภัณฑ์ที่ได้มาตรฐาน และการให้บริการหลังการขาย รวมถึงรักษาความลับของลูกค้า
- ประพฤติตนรอบคอบ การแข่งขันที่ดี หลีกเลี่ยงวิธีการไม่สุจริตเพื่อทำลายคู่แข่ง มีความรับผิดชอบต่อสภาพแวดล้อมของชุมชนและสังคม

หมวดที่ 4 การเปิดเผยข้อมูลและความโปร่งใส (Disclosure and Transparency)

บริษัทฯ มีนโยบายในการเปิดเผยข้อมูลและสารสนเทศอย่างถูกต้องครบถ้วนและทันเวลา เพื่อให้ผู้มีส่วนได้เสียต่างๆ สามารถรับทราบข้อมูลที่แสดงให้เห็นถึงผลการดำเนินงานทางการเงิน และข้อมูลอื่นๆ โดยผู้สนใจสามารถเข้าถึงข้อมูลต่างๆ ของบริษัทฯ ได้แก่ งบการเงิน รายงานประจำปี โดยบริษัทฯ มีการปรับปรุงข้อมูลต่างๆ ให้เป็นปัจจุบันอย่างสม่ำเสมอ คุณภาพของรายงานทางการเงินเป็นเรื่องที่ผู้ถือหุ้นและบุคคลภายนอกให้ความสำคัญ คณะกรรมการบริษัทฯ จึงต้องมั่นใจว่าข้อมูลที่แสดงในรายงานทางการเงินมีความถูกต้องเป็นไปตามมาตรฐานการบัญชีที่รับรองโดยทั่วไปและผ่านการตรวจสอบจากผู้สอบบัญชีที่เป็นอิสระและมีการกำหนดนโยบายการเผยแพร่ข้อมูลสู่สาธารณะ (Disclosure Policy) ให้ชัดเจน เช่น จัดให้มีการทำคำอธิบายและวิเคราะห์ของฝ่ายบริหาร เพื่อประกอบการเปิดเผยงบการเงินทุกไตรมาส ทั้งนี้ เพื่อให้นักลงทุนได้รับทราบข้อมูลและเข้าใจการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นกับฐานะการเงิน

และผลการดำเนินงานของบริษัทฯ ในแต่ละไตรมาสได้ดียิ่งขึ้น นอกเหนือจากข้อมูลตัวเลขในงบการเงินเพียงอย่างเดียว จัดส่งรายงานทางการเงินต่อตลาดหลักทรัพย์ฯ และกลต.ภายในเวลาที่กำหนด เพื่อให้ผู้ลงทุนได้รับทราบข้อมูลและเข้าใจการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นกับฐานะทางการเงินและผลการดำเนินงานของบริษัทฯ ทั้งนี้บริษัทฯ มีนโยบายเปิดเผยสารสนเทศที่สำคัญต่อสาธารณชน ดังนี้

- วัตถุประสงค์ของบริษัทฯ
- ฐานะการเงิน และผลการดำเนินงานของบริษัทฯ โครงสร้างการถือหุ้น และสิทธิในการออกเสียง
- รายชื่อกรรมการ อนุกรรมการชุดต่างๆ ประธาน กรรมการ กรรมการผู้จัดการ และคำตอบแทน
- ปัจจัยและนโยบายเกี่ยวกับการจัดการความเสี่ยงที่สำคัญ และสามารถมองเห็นได้ทั้งที่เกี่ยวกับการดำเนินงานและการเงิน (Material Foreseeable Risk Factors)
- นโยบายและโครงสร้างการกำกับดูแลกิจการ (Corporate Governance Structures and Policies) รวมทั้งความรับผิดชอบของคณะกรรมการในการรายงานทางการเงิน และรายงานของประธานคณะกรรมการตรวจสอบ เป็นต้น
- เปิดเผยในรายงานประจำปีเกี่ยวกับจำนวนครั้งที่กรรมการ และ/หรืออนุกรรมการแต่ละท่านเข้าร่วมประชุม โดยเปรียบเทียบกับจำนวนครั้งของการประชุมคณะกรรมการ และ/หรือคณะอนุกรรมการในแต่ละปี
- เปิดเผยข้อมูลตามที่กำหนดโดยกฎหมายหรือข้อบังคับ ที่เกี่ยวข้องโดยบริษัทฯ ได้เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ดังกล่าว เพื่อให้ผู้ถือหุ้น ผู้ลงทุน และผู้ที่เกี่ยวข้องได้รับทราบ ผ่านช่องทางต่างๆ ได้แก่ ระบบข่าวของตลาดหลักทรัพย์ฯ เว็บไซต์ของบริษัท (www.blisstel.co.th) และแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี แบบ (56-1) เป็นต้น

หมวดที่ 5 ความรับผิดชอบของคณะกรรมการ

กรรมการพึงปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบ ระมัดระวัง ซื่อสัตย์สุจริต และเป็นไปตามกฎหมาย วัตถุประสงค์ ข้อบังคับ และ มติคณะกรรมการบริษัท ตลอดจนมติที่ประชุมผู้ถือหุ้น รวมถึงมีบทบาทในการกำกับดูแลกิจการเพื่อประโยชน์สูงสุดของบริษัทฯ อันนำไปสู่ความเจริญเติบโตอย่างยั่งยืน โดยรับผิดชอบผลการปฏิบัติหน้าที่ต่อผู้มีส่วนได้เสียอื่น รวมถึงเป็นอิสระจากฝ่ายจัดการ นอกจากนี้ คณะกรรมการบริษัทได้จัดให้มีคณะกรรมการชุดย่อยเพื่อการกำกับดูแลกิจการ โดยทำหน้าที่เฉพาะด้านช่วยศึกษาก่อนการลงคะแนนของคณะกรรมการบริษัทอีกด้วย โดยในช่วงปี 2562 บริษัทฯ ได้ดำเนินการดังนี้

- คณะกรรมการชุดย่อยทั้ง 3 คณะ ได้แก่ (1) คณะกรรมการตรวจสอบ (2) คณะกรรมการกำกับดูแลกิจการ สรรหาและกำหนดคำตอบแทน (3) คณะกรรมการบริหารความเสี่ยง ได้จัดประชุมเพื่อพิจารณาก่อนการลงคะแนนเรื่องต่างๆ ตามขอบเขต อำนาจหน้าที่ ที่คณะกรรมการบริษัทกำหนดให้ รวมถึงที่ได้มอบหมายเพิ่มเติมเพื่อให้ได้ข้อสรุปที่เหมาะสมเพื่อนำเสนอคณะกรรมการบริษัทพิจารณานุมัติ หรือรับทราบต่อไป
- จัดให้มีการประชุมคณะกรรมการบริษัทอย่างน้อยสามเดือนต่อครั้ง และเพิ่มเติมตามความจำเป็น เพื่อพิจารณาและติดตามเรื่องต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินกิจการ การลงทุน รวมทั้งการรายงานผลการดำเนินงานรายเดือนของกลุ่มบริษัทฯ โดยฝ่ายจัดการได้นำเสนอยังคณะกรรมการชุดย่อยเฉพาะเรื่องเพื่อพิจารณาก่อนการลงคะแนนในรายละเอียดก่อนนำเสนอยังที่ประชุมคณะกรรมการบริษัท พิจารณานุมัติ
- การรายงานผลประกอบการและฐานะทางการเงินของบริษัทฯอย่างน้อยสามเดือนต่อครั้ง และสรุปเป็นรายไตรมาสต่อคณะกรรมการบริษัทพร้อมทั้งการรายงานของคณะกรรมการตรวจสอบที่เกี่ยวข้องกับงบการเงิน
- การประชุมของคณะกรรมการอิสระ อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง เพื่อให้ข้อสังเกตหรือข้อเสนอแนะต่อฝ่ายจัดการเพื่อใช้ในการพัฒนาการดำเนินงานของบริษัทฯ ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
- มีการนำเสนอข้อกฎหมายหรือประกาศที่เกี่ยวข้องกับบริษัทจดทะเบียนให้แก่คณะกรรมการบริษัทรับทราบอย่างสม่ำเสมอโดยสำนักกฎหมายของบริษัทฯ หรือที่ปรึกษากฎหมายจากภายนอก

- จัดให้มีระบบการควบคุมภายใน และมาตรการบริหารความเสี่ยง พร้อมทั้งมีการทบทวนและประเมินระบบฯ หรือมาตรการควบคุมภายในต่างๆ อย่างสม่ำเสมอ และจัดทำรายงานประจำปีให้คณะกรรมการบริษัทและฝ่ายจัดการรับทราบ เพื่อปรับปรุงเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงาน

การกำกับดูแลกรรมการ ผู้บริหาร และบุคคลผู้ซึ่งล่วงรู้ข้อมูลภายในมิให้กระทำการอันไม่เป็นธรรมเกี่ยวกับการซื้อขายหลักทรัพย์ (Market Misconduct)

บริษัทฯ ได้ระบุไว้ในนโยบายการกำกับดูแลกิจการ ถึงพฤติกรรมต้องห้ามที่ถือว่าเข้าข่ายเป็นการกระทำอันไม่เป็นธรรมเกี่ยวกับการซื้อขายหลักทรัพย์ ได้แก่

1. การเปิดเผยข้อมูลที่อาจทำให้ผู้ลงทุนและตลาดหุ้นเสียหาย เช่น การบอกกล่าว เผยแพร่ หรือเปิดเผยข้อความเท็จ หรือที่ทำให้สำคัญผิด รวมถึงการวิเคราะห์/คาดการณ์ที่ใช้ข้อมูลเท็จหรือบิดเบือนข้อมูล
2. การเอาเปรียบผู้ลงทุนอื่น โดยการใช้ประโยชน์จากข้อมูลที่ล่วงรู้มาเพื่อซื้อขายหลักทรัพย์บริษัท
3. การสร้างราคาหลักทรัพย์ โดยการซื้อขายหลักทรัพย์ที่ทำให้บุคคลทั่วไปเข้าใจผิดเกี่ยวกับราคาหรือปริมาณการซื้อขาย หรือการซื้อขายหลักทรัพย์ที่ทำให้ราคาหรือปริมาณการซื้อขายผิดไปจากสภาพปกติของตลาด

การแจ้งให้กรรมการ และผู้บริหารรับทราบหน้าที่ในการรายงานการถือหลักทรัพย์และสัญญาซื้อขายล่วงหน้าตามมาตรา 59 ของพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ปี พ.ศ. 2535 ของตนเอง ของคู่สมรส หรือผู้ที่อยู่กันด้วยกัมมันตภาพ (1) และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ (2) และนิติบุคคลซึ่งตนเอง บุคคลตาม (1) และบุคคลตาม (2) ถือหุ้นรวมกันเกินกว่าร้อยละ 30 ของจำนวนสิทธิออกเสียงทั้งหมดของนิติบุคคลดังกล่าว และการถือหุ้นรวมกันดังกล่าวเป็นสัดส่วนที่มากที่สุดที่มากที่สุดในนิติบุคคลนั้น ที่ถือในบริษัทฯ และบริษัทย่อย ในการประชุมคณะกรรมการบริษัททุกครั้งที่มีการเปลี่ยนแปลง (ซื้อ ขาย โอน หรือรับโอน) และต้องแจ้งให้บริษัทฯ ทราบ

โครงสร้างคณะกรรมการ

โครงสร้างคณะกรรมการบริษัท ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 ประกอบด้วยกรรมการ 7 ท่าน เป็นกรรมการอิสระ 3 ท่าน ซึ่งคุณสมบัติของกรรมการอิสระสอดคล้องกับเกณฑ์ที่สำนักงานคณะกรรมการ ก.ล.ด. กำหนด คุณสมบัติของกรรมการอิสระ รายชื่อและขอบเขตอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการบริษัทฯ รวมทั้งการสรรหากรรมการได้แสดงอยู่ในหัวข้อ “โครงสร้างการจัดการ” ทั้งนี้บริษัทฯ ได้มีนโยบายในการกำหนดจำนวนบริษัทฯ ที่กรรมการแต่ละท่านสามารถดำรงตำแหน่งโดยให้กรรมการแต่ละท่านสามารถดำรงตำแหน่งในบริษัทจดทะเบียนได้ไม่เกิน 5 บริษัท อย่างไรก็ตาม บริษัทฯ ยังไม่ได้กำหนดจำนวนวาระการดำรงตำแหน่งของกรรมการ แต่ได้ยึดถือความรู้และความสามารถที่จะสามารถดำรงตำแหน่งกรรมการของบริษัทฯ ต่อไป

บริษัทฯ มีนโยบายแยกบุคคลผู้ดำรงตำแหน่งประธานกรรมการและประธานบริหารให้เป็นคนละบุคคล เพื่อความชัดเจน และความโปร่งใสในการบริหารงาน โดยมีการกำหนดขอบเขตอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบของประธานบริหารไว้อย่างชัดเจน รวมถึงเปิดเผยข้อมูลคุณสมบัติและวาระการดำรงตำแหน่งของกรรมการแต่ละท่านไว้ในแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1)

1. คณะกรรมการบริษัทขอบเขตอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการบริษัท

- 1) ปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามกฎหมาย วัตถุประสงค์ และข้อบังคับของบริษัทฯ ตลอดจนมติที่ประชุมผู้ถือหุ้น ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต และระมัดระวังผลประโยชน์ของบริษัทฯ
- 2) กำหนดนโยบายและทิศทางการดำเนินงานของบริษัทฯ และกำกับ ควบคุม ดูแลให้ฝ่ายจัดการดำเนินการให้เป็นไปตามนโยบายที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจสูงสุดให้แก่กิจการ
- 3) มีความรับผิดชอบต่อผู้ถือหุ้นโดยสม่ำเสมอ ดำเนินงานโดยรักษาผลประโยชน์ของผู้ถือหุ้น มีการเปิดเผยข้อมูลต่อผู้ลงทุนอย่างถูกต้อง ครบถ้วน ได้มาตรฐาน

4) แต่งตั้งกรรมการตรวจสอบ คณะกรรมการกำกับดูแลกิจการที่ดีสรรหาและกำหนดค่าตอบแทน คณะกรรมการบริหารความเสี่ยงและกำหนดขอบเขตอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบของคณะกรรมการตรวจสอบ

5) รับผิดชอบในการอนุมัติรายงานทางการเงินที่ได้ตรวจสอบและ/หรือสอบทานโดยผู้สอบบัญชี ซึ่งได้ผ่านการสอบทานจากคณะกรรมการตรวจสอบ

โครงสร้างคณะกรรมการชุดย่อย

คณะกรรมการบริษัท ได้แต่งตั้งกรรมการชุดย่อย เพื่อมีหน้าที่รับผิดชอบในด้านต่างๆ ดังนี้

1. คณะกรรมการตรวจสอบ

คณะกรรมการตรวจสอบของบริษัทฯ แต่งตั้งจากกรรมการบริษัทซึ่งมีคุณสมบัติตามที่กฎหมายหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์กำหนดมีจำนวนอย่างน้อย 3 ท่าน และอย่างน้อย 1 ท่านต้องเป็นผู้มีความเชี่ยวชาญด้านบัญชีและการเงิน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 กรรมการตรวจสอบของบริษัทฯ ประกอบด้วยกรรมการอิสระจำนวน 3 ท่านดังมีรายชื่อต่อไปนี้

1. นาย ปริญญ์ สนิทวารวณ	ประธานคณะกรรมการตรวจสอบ / กรรมการอิสระ
2. นายจิตเกษม แสงสิงแก้ว	กรรมการตรวจสอบ / กรรมการอิสระ มีความเชี่ยวชาญด้านบัญชีและการเงิน
3. ดร.สกุณ พจนารถ	กรรมการตรวจสอบ / กรรมการอิสระ

ขอบเขตอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการตรวจสอบ (Audit Committee)

คณะกรรมการตรวจสอบมีอำนาจในการดำเนินการหรือตรวจสอบในเรื่องต่าง ๆ ที่อยู่ภายใต้ขอบเขตความรับผิดชอบและมีอำนาจในการดำเนินการดังต่อไปนี้

- 1) พิจารณาคัดสินในกรณีที่ว่าฝ่ายบริหารและผู้สอบบัญชีมีความเห็นไม่ตรงกันเกี่ยวกับรายงานทางการเงิน
- 2) พิจารณาการปฏิบัติงานอื่นที่ไม่ใช่งานสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีที่ดำเนินการให้กับบริษัทฯ
- 3) พิจารณาและให้ความเห็นต่อคณะกรรมการบริษัทเกี่ยวกับการแต่งตั้ง โยกย้าย ถอดถอน กำหนดค่าตอบแทนและพิจารณาความดีความชอบประจำปีของหัวหน้าสำนักงานตรวจสอบภายใน
- 4) พิจารณาและให้ความเห็นประกอบการพิจารณางบประมาณและอัตราค่าจ้างของสำนักงานตรวจสอบภายใน
- 5) สอบทานและอนุมัติกฎบัตรของสำนักงานตรวจสอบภายในแผนการตรวจสอบ และงบประมาณของสำนักงานตรวจสอบภายใน
- 6) จัดหาที่ปรึกษาจากภายนอก หรือผู้เชี่ยวชาญทางวิชาชีพในการให้คำแนะนำ หรือช่วยในการปฏิบัติงานตรวจสอบ โดยใช้ค่าใช้จ่ายของบริษัทฯ
- 7) ขอข้อมูลและความร่วมมือจากพนักงานที่เกี่ยวข้องและบุคคลภายนอกที่เกี่ยวข้อง
- 8) ประชุมร่วมกับผู้บริหาร ผู้สอบบัญชี ผู้ตรวจสอบภายในและที่ปรึกษาภายนอกตามความจำเป็นและเหมาะสม
- 9) ติดตามดูแลให้มีการปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ คำสั่ง และนโยบายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง
- 10) กำกับดูแลและติดตามการบริหารความเสี่ยงอย่างมีความเป็นอิสระ และทำให้มั่นใจว่า บริษัทฯ มีการควบคุมภายใน เพื่อจัดการความเสี่ยงทั่วทั้งบริษัทฯ อย่างเหมาะสม

คณะกรรมการตรวจสอบ มีหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการของบริษัทฯ ดังต่อไปนี้

- 1) สอบทานให้บริษัทฯ มีการรายงานทางการเงินอย่างถูกต้องและเพียงพอ
- 2) สอบทานให้บริษัทฯ มีระบบการควบคุมภายใน (Internal Control) และการตรวจสอบภายใน (Internal Audit) ที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ

- 3) สอบทานให้บริษัทฯ ปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ข้อกำหนดของตลาดหลักทรัพย์ฯ หรือกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจของบริษัทฯ
- 4) พิจารณา คัดเลือก เสนอแต่งตั้งและเสนอคำตอบแทนผู้สอบบัญชีของบริษัทฯ
- 5) พิจารณาการเปิดเผยข้อมูลของบริษัทฯ ในกรณีที่เกิดรายการเกี่ยวโยงกัน หรือรายการที่อาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์ ให้มีความถูกต้องและครบถ้วน
- 6) ปฏิบัติงานอื่นใดตามที่คณะกรรมการบริษัทมอบหมายและคณะกรรมการตรวจสอบเห็นชอบด้วย เช่น ทบทวนนโยบายการบริหารทางการเงินและการบริหารความเสี่ยง ทบทวนการปฏิบัติตามจรรยาบรรณทางธุรกิจของผู้บริหาร ทบทวนร่วมกับผู้บริหารของบริษัทฯ ในรายงานสำคัญ ๆ ที่ต้องเสนอต่อสาธารณชนตามที่กฎหมายกำหนด ได้แก่ บทรายงานและการวิเคราะห์ของฝ่ายบริหาร เป็นต้น

2. คณะกรรมการกำกับดูแลกิจการ สรรหา และกำหนดคำตอบแทน

คณะกรรมการกำกับดูแลกิจการ สรรหา และกำหนดคำตอบแทน ได้รับการแต่งตั้งจากคณะกรรมการบริษัท ประกอบด้วย กรรมการจำนวน 3 ท่านดังมีรายชื่อต่อไปนี้

1. นาย ปริญญ์ สนธิวรคุณ	ประธานคณะกรรมการฯ/ กรรมการอิสระ
2. นายจิตเกษม แสงสิงแก้ว	กรรมการ/ กรรมการอิสระ
3. นางเพชรรัตน์ ทองแดง	กรรมการ

ขอบเขตอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ

ด้านการกำกับดูแลกิจการ

(1) กำหนดนโยบายการกำกับดูแลกิจการ (Corporate Governance Policy) นโยบายการต่อต้านคอร์รัปชัน (Anti-Corruption Policy) รวมทั้งนโยบาย และข้อกำหนดด้านจริยธรรม และจรรยาบรรณทางธุรกิจของบริษัทฯ ให้อยู่ภายใต้กรอบของกฎหมาย กฎเกณฑ์ระเบียบ และข้อบังคับบริษัท รวมถึงหน่วยงานที่มีหน้าที่กำกับดูแล เช่น ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ และนำเสนอคณะกรรมการบริษัทพิจารณาอนุมัติ และใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติที่ดีขององค์กรที่ได้มาตรฐาน และเป็นแนวทางที่ถูกต้อง

(2) กำกับดูแล นำเสนอแนะนโยบาย และแนวทางการส่งเสริมให้กรรมการผู้บริหาร และพนักงานของบริษัทปฏิบัติตามที่ดี และมีความรับผิดชอบให้เป็นไปตามกรอบ และหลักเกณฑ์ของนโยบายการกำกับดูแลกิจการ (Corporate Government Policy) นโยบายการต่อต้านการคอร์รัปชัน (Anti-Corruption Policy) รวมทั้งมีการปฏิบัติที่ดีตามข้อกำหนดจริยธรรม และจรรยาบรรณในการดำเนินธุรกิจของกรรมการ ผู้บริหาร พนักงาน และลูกจ้างของบริษัทฯ เพื่อพัฒนาและยกระดับระบบการกำกับดูแลกิจการของบริษัทฯ คู่มาตรฐานสากล

(3) พิจารณา ทบทวน และปรับปรุงนโยบายการกำกับดูแลกิจการและนโยบายการต่อต้าน การคอร์รัปชัน (Anti-Corruption Policy) อย่างสม่ำเสมอ อย่างน้อยปีละหนึ่ง (1) ครั้ง เพื่อให้มีนโยบายกำกับดูแลกิจการ (Corporate Government Policy) และนโยบายการต่อต้านการคอร์รัปชัน (Anti-Corruption Policy) รวมทั้งมีนโยบาย และข้อกำหนดจริยธรรม และจรรยาบรรณในการดำเนินธุรกิจของกรรมการ ผู้บริหาร พนักงาน และลูกจ้างของบริษัทฯ ให้สอดคล้องกับแนวทางปฏิบัติตามกฎหมาย หลักเกณฑ์ระเบียบ ข้อบังคับต่างๆ รวมทั้งข้อเสนอของผู้ถือหุ้นเกี่ยวกับการกำกับดูแลกิจการที่ดี

(4) กำหนดให้มีการติดตาม และประเมินผลการปฏิบัติหน้าที่ของกรรมการ และฝ่ายบริหารบริษัทตามแนวทางนโยบายการกำกับดูแลกิจการที่ดี และมีการประเมินผลการกำกับดูแลกิจการที่ดีทุกปีเพื่อนำเสนอคณะกรรมการบริษัท พร้อมทั้งนำเสนอความเห็น และข้อเสนอแนะที่จำเป็น

(5) ศึกษาและจัดทำร่างนโยบายตลอดจนคู่มือการกำกับดูแลกิจการที่ดีซึ่งประกอบด้วย กลยุทธ์ เป้าหมาย และแผนดำเนินงานด้านการกำกับดูแลประจำปีที่ชัดเจนเป็นรูปธรรม และสอดคล้องกับการดำเนินงานของบริษัทฯ ภายใต้กรอบของกฎหมายมติคณะรัฐมนตรีหลักเกณฑ์ ระเบียบ และข้อบังคับที่เป็นปัจจุบันขององค์กรที่ทำหน้าที่กำกับดูแล ตลอดจนแนวทางในการกำกับดูแลกิจการที่ดีตามมาตรฐานสากล

(6) ปฏิบัติงานอื่นใดเกี่ยวกับการกำกับดูแลกิจการที่ดีที่คณะกรรมการบริษัทฯ มอบหมาย

ด้านการสรรหา

(1) กำหนดนโยบาย หลักเกณฑ์ และวิธีการสรรหา และคัดเลือกบุคคลให้ดำรงตำแหน่งกรรมการบริษัทฯ กรรมการผู้จัดการ ผู้มีอำนาจในการจัดการและผู้บริหารระดับสูง และเลขานุการบริษัท เพื่อเสนอต่อคณะกรรมการบริษัท และ/หรือเสนอขออนุมัติต่อที่ประชุมผู้ถือหุ้นแล้วแต่กรณี

(2) คัดเลือกและเสนอชื่อบุคคลที่มีคุณสมบัติเหมาะสมและเป็นไปตามระเบียบและกฎหมาย กำหนด เพื่อดำรงตำแหน่งกรรมการบริษัท กรรมการในคณะกรรมการชุดย่อย และผู้มีอำนาจในการจัดการให้คณะกรรมการบริษัทพิจารณา ทั้งนี้ในการเสนอชื่อกรรมการบริษัทคณะกรรมการกำกับดูแลกิจการที่ดี และสรรหาจะพิจารณาถึงประสบการณ์อย่างน้อยด้านหนึ่งด้านใดที่สำคัญสำหรับคณะกรรมการบริษัท เช่น การเงิน การธนาคาร บริหารธุรกิจการตลาด การบริหารทรัพยากรบุคคล กฎหมาย การจัดการเป็นต้น ตลอดจนพิจารณาถึงความสามารถที่จะช่วยให้การดำเนินการของคณะกรรมการบริษัทเป็นไปอย่างรอบคอบยิ่งขึ้นความสามารถในการดำเนินการตัดสินใจทางธุรกิจอย่างมีเหตุผลความสามารถในการคิดอย่างมีกลยุทธ์ แสดงให้เห็นได้ถึงความสามารถในการเป็นผู้นำ รวมทั้งมีความชำนาญในวิชาชีพในระดับสูง มีความซื่อสัตย์ ตลอดจนมีคุณสมบัติส่วนบุคคลอื่นที่เหมาะสม

(3) ปฏิบัติการอื่นใดที่เกี่ยวกับการสรรหาตามที่คณะกรรมการบริษัทมอบหมาย

ด้านกำหนดค่าตอบแทน

(1) กำหนดนโยบาย และหลักเกณฑ์การจ่ายค่าตอบแทนและผลประโยชน์อื่นของคณะกรรมการบริษัท คณะกรรมการชุดย่อย และฝ่ายบริหาร โดยมีหลักเกณฑ์ที่ชัดเจน โปร่งใส และนำเสนอต่อที่ประชุมคณะกรรมการบริษัท และ/หรือที่ประชุมผู้ถือหุ้นเพื่อพิจารณาอนุมัติแล้วแต่กรณี

(2) เสนอแนะค่าตอบแทนของคณะกรรมการบริษัท และคณะกรรมการชุดย่อย และฝ่ายบริหาร ให้มีผลตอบแทนที่เหมาะสมกับหน้าที่และความรับผิดชอบ

(3) เปิดเผยนโยบายเกี่ยวกับการกำหนดค่าตอบแทน และเปิดเผยค่าตอบแทนในรูปแบบต่างๆ

(4) ปฏิบัติการอื่นใดที่เกี่ยวกับการกำหนดค่าตอบแทนตามที่คณะกรรมการบริษัทมอบหมาย

3. คณะกรรมการบริหารความเสี่ยง

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 บริษัทฯ มีคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงได้รับการแต่งตั้งจากคณะกรรมการบริษัท ประกอบด้วย กรรมการจำนวน 3 ท่านดังมีรายชื่อต่อไปนี้

1. นายกัมพล ดศิกวี่	ประธานคณะกรรมการฯ
2. นายปริญญา สนิवारวณ	กรรมการ /กรรมการอิสระ
3. ดร.สกุล พจนารถ	กรรมการ /กรรมการอิสระ

ขอบเขตอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการบริหารความเสี่ยง

- (1) พิจารณาสอบทาน ทบทวน ปรับปรุง นำเสนอนโยบาย และกรอบการบริหารความเสี่ยงให้แก่คณะกรรมการบริษัท เพื่อพิจารณาอนุมัติ
- (2) วางกลยุทธ์ให้สอดคล้องกับนโยบายบริหารความเสี่ยง โดยสามารถประเมิน ตรวจสอบติดตาม และควบคุมความเสี่ยงของบริษัทฯ โดยรวมให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ (Risk Appetite) และนำเสนอคณะกรรมการบริษัท เพื่อรับทราบ
- (3) ติดตาม และกำกับดูแลกิจการ การพัฒนาแนวทางปฏิบัติตามนโยบายและกรอบการบริหารความเสี่ยงอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้บริษัทฯ มีระบบบริหารความเสี่ยงที่มีประสิทธิภาพทั่วทั้งองค์กรและมีการปฏิบัติตามอย่างต่อเนื่อง
- (4) สอบทานรายงานการบริหารความเสี่ยง เพื่อติดตามความเสี่ยงที่มีสาระสำคัญและดำเนินการ เพื่อให้มั่นใจว่า บริษัทฯ มีการจัดการความเสี่ยงอย่างเพียงพอและเหมาะสม
- (5) ประสานงานกับคณะกรรมการตรวจสอบเกี่ยวกับความเสี่ยงที่สำคัญ และมีหน่วยงานตรวจสอบภายในเป็นผู้สอบทาน เพื่อให้มั่นใจว่าบริษัทฯ มีระบบการควบคุมภายในที่เหมาะสมต่อการจัดการความเสี่ยง รวมทั้งมีการนำระบบการบริหารความเสี่ยงมาปรับใช้ และปฏิบัติตามอย่างเหมาะสมทั่วทั้งองค์กร
- (6) รายงานผลการดำเนินงานเกี่ยวกับการบริหารจัดการความเสี่ยงของบริษัทฯ ต่อคณะกรรมการบริษัท รวมถึงแนวทางการจัดการความเสี่ยงที่สำคัญอย่างสม่ำเสมอ
- (7) ให้คำแนะนำ และคำปรึกษาแก่ผู้ทำงานหรือคณะทำงานที่เกี่ยวข้องกับการบริหารความเสี่ยง รวมทั้งพิจารณาแนวทางที่เหมาะสมในการแก้ไขปัญหาและข้อมูลต่างๆ ที่เกี่ยวกับการพัฒนาระบบบริหารความเสี่ยง
- (8) พิจารณาทบทวนแนวทางและเครื่องมือในการบริหารความเสี่ยงให้มีประสิทธิภาพ และเหมาะสมกับลักษณะความเสี่ยงแต่ละด้านของธุรกรรมที่บริษัทฯ ดำเนินการ
- (9) สนับสนุนผลักดันให้เกิดความร่วมมือในการบริหารความเสี่ยงโดยรวมของบริษัทฯ รวมทั้งทบทวน ความเพียงพอของนโยบายและระบบบริหารความเสี่ยงรวมถึงความมีประสิทธิภาพของระบบและการปฏิบัติตามนโยบาย
- (10) จัดให้มีการประเมินและวิเคราะห์ความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง ทั้งในภาวะปกติและภาวะวิกฤติ เพื่อให้มั่นใจว่า การสำรวจความเสี่ยงได้ครอบคลุมทุกขั้นตอนของการดำเนินธุรกิจ
- (11) สนับสนุนและพัฒนาการบริหารความเสี่ยงให้เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องทั่วทั้งองค์กรและสอดคล้องกับมาตรฐานสากล
- (12) ปฏิบัติงานอื่นใดเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงที่คณะกรรมการบริษัทมอบหมาย

ความรับผิดชอบต่อสังคม

บริษัท บลิส-เทล จำกัด (มหาชน) ดำเนินกิจการภายใต้หลักจริยธรรม และหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีสำหรับบริษัท จดทะเบียนตามที่ได้ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยได้ประกาศไว้ ทั้งยังตระหนักดีว่ากิจการที่จะประสบความสำเร็จและเติบโตอย่างมั่นคงนั้น จะต้องดำเนินควบคู่ไปกับการใส่ใจในทุกๆ ด้านของการประกอบธุรกิจ ซึ่งรวมถึงความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม คณะกรรมการและฝ่ายบริหารของบริษัทฯ จึงได้กำหนดแนวนโยบายด้านความรับผิดชอบต่อสังคมและแนวทางการดำเนินกิจกรรมไว้ 5 ประเด็นหลักๆ ดังนี้

1. การประกอบกิจการด้วยความโปร่งใส และมีจริยธรรมในการดำเนินธุรกิจ

การประกอบธุรกิจของบริษัทฯ ต้องเกี่ยวข้องกับผู้มีส่วนได้เสียหลายฝ่ายทั้งทางตรงและทางอ้อม ได้แก่ ผู้ถือหุ้น พนักงาน คู่ค้า ลูกค้า ตลอดจนชุมชนที่อยู่ในพื้นที่โครงการที่บริษัทฯ ดำเนินการ เป็นต้น ดังนั้นคณะกรรมการบริษัท จึงมีนโยบายกำหนดแนวปฏิบัติต่อทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องอย่างชัดเจนและเป็นธรรมรวมทั้งคำนึงถึงผลกระทบต่อผู้มีส่วนได้เสียทั้งภายในและภายนอกองค์กร อันเป็นความรับผิดชอบต่อสังคมขั้นพื้นฐานของกิจการ โดยกำหนดเป็นลายลักษณ์อักษรไว้ในจรรยาบรรณของบริษัทฯ

นอกจากนี้เพื่อความโปร่งใสตรวจสอบได้ บริษัทฯ จะทำการเปิดเผยการดำเนินงานตามนโยบายดังกล่าว รวมถึงกลไกในการส่งเสริมให้พนักงานปฏิบัติตามนโยบาย พร้อมทั้งมีการจัดทำ และนำเสนอรายงานความรับผิดชอบต่อสังคมต่อสาธารณะ

2. การต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน

ตามมติคณะกรรมการบริษัท เมื่อวันที่ 15 พฤษภาคม 2558 ให้ประกาศนโยบายต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน หมายถึงการติดสินบนในทุกรูปแบบ โดยการเสนอให้ สัญญาจะให้ ซึ่งเงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่น ที่ไม่ถูกต้องและเหมาะสมกับเจ้าหน้าที่ หน่วยงานภาครัฐ หรือเอกชน เพื่อให้บุคคลดังกล่าวกระทำหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ หรือให้ได้มา หรือรักษาไว้ซึ่งผลประโยชน์ใด ที่ไม่เหมาะสมทางธุรกิจ เว้นแต่เป็นกรณีที่ถูกกฎหมาย ระเบียบข้อบังคับ ขนบธรรมเนียม ประเพณีท้องถิ่นให้กระทำได้ เพื่อให้ถือเป็นแนวปฏิบัติ

นโยบายต่อต้านคอร์รัปชัน

- ห้ามกรรมการ ผู้บริหาร และพนักงานทุกคน ดำเนินการหรือยอมรับการคอร์รัปชันทุกรูปแบบทั้งทางตรงและทางอ้อม
- สอบทานการปฏิบัติตามนโยบายอย่างสม่ำเสมอ
- ทบทวนแนวทางปฏิบัติ และข้อกำหนดในการดำเนินการ เพื่อให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางธุรกิจ และข้อกำหนดทางกฎหมาย

3. การปฏิบัติต่อแรงงานอย่างเป็นธรรม การร่วมพัฒนาชุมชน และสังคม และการมีนวัตกรรมและเผยแพร่นวัตกรรมซึ่งได้จากการดำเนินงานที่มีความรับผิดชอบต่อสังคม สิ่งแวดล้อม และผู้มีส่วนได้เสีย

บริษัทฯ เล็งเห็นถึงความสำคัญของการบูรณาการนโยบายด้านความรับผิดชอบต่อสังคมเข้ากับกลยุทธ์การดำเนินธุรกิจ (CSR-in-Process) โดยพร้อมที่จะปรับแนวทางการปฏิบัติด้าน CSR ให้สอดคล้องกับสถานการณ์ทางเศรษฐกิจและสังคม บริษัทฯ ได้มีการจัดทำแคมเปญ “GREEN” โดยให้แต่ละหน่วยงานจะต้องมีแผนในการพัฒนา ปรับปรุง หรือ เพิ่มพื้นที่สีเขียวใน บริษัทอย่างน้อย 1 แคมเปญในทุกเดือน เพื่อเป็นการประหยัดพลังงาน ลดมลพิษทางอากาศ และ ให้พนักงานมีภาวะแวดล้อมที่ดีขึ้น มีสุขภาพที่ดี เพื่อลดค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาล

4. นโยบายทางด้านทรัพย์สินทางปัญญา

บริษัทมีนโยบายชัดเจนที่จะไม่กระทำการใดๆ ที่จะเป็นการละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา ไม่ว่าจะเป็นทางด้านลิขสิทธิ์ สิทธิบัตร หรือเครื่องหมายการค้า โดยบริษัทมีแนวทางที่ชัดเจนในการตรวจสอบการใช้งานระบบซอฟต์แวร์ต่างๆ ในการทำงานของพนักงานเพื่อป้องกันการใช้ซอฟต์แวร์ที่ละเมิดลิขสิทธิ์หรือไม่เกี่ยวข้องกับการทำงาน เป็นต้น

5. นโยบายทางด้านสิทธิมนุษยชน

บริษัทมีนโยบายชัดเจนทางด้านสิทธิมนุษยชน โดยกำหนดไว้ในจรรยาบรรณทางธุรกิจในการปฏิบัติต่อพนักงาน ลูกค้า คู่ค้า ให้ความสำคัญต่อความเป็นปัจเจกชนและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ไม่เลือกปฏิบัติ และปฏิบัติตนอย่างเหมาะสมกับหน้าที่ตามระเบียบข้อบังคับของบริษัท ตลอดจนขนบธรรมเนียมประเพณีที่ดี โดยไม่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อภาพลักษณ์บริษัท

การควบคุมภายในและการบริหารจัดการความเสี่ยง

คณะกรรมการบริษัทได้ตระหนักถึงความสำคัญของการบริหารความเสี่ยง ซึ่งจะทำให้ธุรกิจดำเนินไปได้อย่างต่อเนื่อง จึงได้แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารความเสี่ยง ประกอบด้วย กรรมการ จำนวน 3 ท่านคือ

1. นายกัมพล ตติยกุล	ประธานกรรมการบริหารความเสี่ยง
2. นายปริญญา สนิवारวณ	กรรมการบริหารความเสี่ยง
3. ดร.สกุล พจนารถ	กรรมการบริหารความเสี่ยง

กรรมการทั้ง 3 ท่าน เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ มีความรู้ความสามารถ และประสบการณ์ที่เป็นประโยชน์ต่อการบริหารความเสี่ยงของบริษัทฯ เป็นคณะทำงาน มีหน้าที่ในการกำหนดนโยบาย กรอบการบริหารความเสี่ยง และกำกับดูแลการดำเนินงานด้านการบริหารความเสี่ยงให้สอดคล้องกับกลยุทธ์และเป้าหมายของบริษัทฯ เพื่อให้สามารถเชื่อมั่นได้ว่า การดำเนินงานเชิงกลยุทธ์ของกลุ่มบริษัทฯ จะมุ่งไปสู่การบรรลุวัตถุประสงค์ และเป้าหมายของบริษัทฯ โดยมีการป้องกันความสูญเสียที่อาจเกิดขึ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ

คณะกรรมการบริหารความเสี่ยง ได้ปฏิบัติหน้าที่ตามที่ที่กำหนดไว้ในกฎบัตรคณะกรรมการบริหารความเสี่ยง โดยในปี 2562 มีการประชุมจำนวน 3 ครั้ง เพื่อพิจารณาเรื่องที่สำคัญๆ สรุปได้ดังนี้

1. พิจารณาความเสี่ยงที่เป็นสาระสำคัญของแต่ละกลุ่มธุรกิจ รวมทั้งให้คำปรึกษาและคำแนะนำการบริหารความเสี่ยงกับคณะผู้บริหารของบริษัทฯ
2. พิจารณาให้ความเห็นชอบแผนบริหารความเสี่ยงของบริษัทฯ สำหรับใช้เป็นแนวทางในการบริหาร และควบคุมกิจกรรม รวมทั้งกระบวนการดำเนินการต่างๆ เพื่อลดมูลเหตุของแต่ละโอกาสที่จะทำให้เกิดความเสียหาย ให้ระดับของความเสี่ยงและผลกระทบที่จะเกิดขึ้นในอนาคตอยู่ในระดับที่สามารถยอมรับ ประเมิน ควบคุม และตรวจสอบได้อย่างมีระบบ

ในปี 2562 คณะกรรมการบริหารความเสี่ยง ได้พิจารณาแล้วมีความเห็นว่า บริษัทฯ ได้มีการบริหารความเสี่ยงที่ดีขึ้น และไม่มีผลกระทบที่ทำให้บริษัทเกิดความเสียหาย

รายการระหว่างกัน

ความสัมพันธ์ที่กลุ่มบริษัท/บริษัทมีกับบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน มีดังนี้

ชื่อ	ลักษณะความสัมพันธ์
บริษัทย่อย	
บริษัท บลิส อินโนเวชัน จำกัด	เป็นบริษัทย่อย
กิจการร่วมค้าบลิส แพลนเน็ต	เป็นบริษัทย่อย (ตั้งแต่วันที่ 1 มีนาคม 2562) มีสัดส่วนลงทุนร้อยละ 40 และบริษัทมีอำนาจการควบคุมกิจการ
บริษัทร่วมทางตรง	
บริษัท อินฟอร์เมชัน เทคโนโลยี กรุ๊ป จำกัด	เป็นบริษัทร่วมทางตรง (ตั้งแต่วันที่ 2 ตุลาคม 2560) และมีผู้ถือหุ้นร่วมกันกับบริษัท
บริษัทร่วมทางอ้อม	
บริษัท แอคเซลเลนซ์ (ประเทศไทย) จำกัด	เป็นบริษัทร่วมทางอ้อม (ตั้งแต่วันที่ 2 ตุลาคม 2560) และมีผู้ถือหุ้นร่วมกันกับบริษัท
บริษัท ไอที แมนเนจเม้นท์ จำกัด	เป็นบริษัทร่วมทางอ้อม (ตั้งแต่วันที่ 2 ตุลาคม 2560)
บริษัท แคลิฟอร์เนีย คอนซัลติ้ง กรุ๊ป จำกัด	เป็นบริษัทร่วมทางอ้อม (ตั้งแต่วันที่ 2 ตุลาคม 2560)
บริษัท คลิ๊ก ซิสเต็มส์ จำกัด	เป็นบริษัทร่วมทางอ้อม (ตั้งแต่วันที่ 2 ตุลาคม 2560)
บริษัท กิจการร่วมค้า บลิส-ซีดับเบิลยู จำกัด	เป็นบริษัทร่วมทางอ้อม บริษัทย่อยมีสัดส่วนลงทุนร้อยละ 40
บริษัท กิจการร่วมค้า บลิส-พีที จำกัด	เป็นบริษัทร่วมทางอ้อม บริษัทย่อยมีสัดส่วนลงทุนร้อยละ 40 ปัจจุบันอยู่ระหว่างดำเนินการชำระบัญชี
กิจการร่วมค้า	
กิจการร่วมค้าบลิส - ซีดับเบิลยู	เป็นกิจการร่วมค้า บริษัทย่อยมีสัดส่วนร่วมค้าร้อยละ 40
กิจการร่วมค้าบลิส แพลนเน็ต	เป็นกิจการร่วมค้า (ถึงวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2562) บริษัทมีสัดส่วนร่วมค้าร้อยละ 40

ชื่อ	ลักษณะความสัมพันธ์
กิจการร่วม	
กิจการร่วม Bliss PW	เป็นกิจการร่วม (“คอนซอร์เทียม”) ระหว่างบริษัทย่อยกับบริษัท พัฒนาภูมิ จำกัด และบริษัท เวลฟ์ คอมพิวเตอร์ จำกัด
กิจการร่วม บลิส เอเอฟ สยาม	เป็นกิจการร่วม (“คอนซอร์เทียม”) ระหว่างบริษัทกับบริษัท เอเอฟ อินโนเวชั่น จำกัด และบริษัท สยามลานนา เทคโนโลยี จำกัด
กิจการร่วม บลิส เอเอฟ อินเทล	เป็นกิจการร่วม (“คอนซอร์เทียม”) ระหว่างบริษัทกับบริษัท เอเอฟ อินโนเวชั่น จำกัด และบริษัท อินเทลลิเจนท์ บิซิเนส โซลูชั่น จำกัด
กิจการร่วม บลิส เอเอฟ	เป็นกิจการร่วม (“คอนซอร์เทียม”) ระหว่างบริษัทกับบริษัท เอเอฟ อินโนเวชั่น จำกัด
กิจการร่วม โซล่าเพาเวอร์ กรุ๊ป	เป็นกิจการร่วม (“คอนซอร์เทียม”) ระหว่างบริษัทกับบริษัท เอเอฟ อินโนเวชั่น จำกัด และบริษัท เอส.เอส.เอ็ม. อินดัสตรี จำกัด
บริษัทที่เกี่ยวข้องกัน	
บริษัท บ้านนวลลักษณ์ จำกัด	เป็นบริษัทที่เกี่ยวข้องกันกับผู้ถือหุ้นของบริษัท และมีผู้ถือหุ้นร่วมกันกับบริษัท
บริษัท เอสเจพี โซลูชั่นส์ จำกัด	เป็นบริษัทที่เกี่ยวข้องกันกับผู้ถือหุ้นหรือบุคคลที่เกี่ยวข้องกันของบริษัท
บุคคลที่เกี่ยวข้องกัน	
นายธนกร กัลยาณมิตร	เป็นบุคคลที่เกี่ยวข้องกันกับบริษัท ซึ่งเป็นผู้ถือหุ้นของบริษัทและผู้ถือหุ้นของบริษัท อินฟอร์เมชั่น เทคโนโลยี กรุ๊ป จำกัด หรือบริษัทร่วมทางตรง
ผู้บริหารสำคัญ	บุคคลที่มีอำนาจ และความรับผิดชอบ การวางแผนสั่งการ และควบคุมกิจกรรมต่าง ๆ ของกิจการไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อม (ทั้งนี้รวมถึงกรรมการของกลุ่มบริษัท/บริษัท ไม่ว่าจะทำหน้าที่เป็นผู้บริหารหรือไม่)

รายการระหว่างกันของบริษัทกับบริษัทย่อยหรือบริษัทที่เกี่ยวข้องในระหว่างปี 2560 – 2562

งบการเงินเฉพาะกิจการ

(หน่วย:ล้านบาท)

รายการ	บริษัทที่เกี่ยวข้องกัน	2562	2561	2560
รายได้จากการให้บริการ	กิจการร่วมค้า บลิส-แพลนเน็ต	207.18	-	-
รายได้ดอกเบี้ย	บริษัท บลิส อินโนเวชัน จำกัด	1.93	-	-
	กิจการร่วมค้า บลิส-แพลนเน็ต	1.21	-	-
	บริษัท อินฟอร์เมชั่น เทคโนโลยี กรู๊ป จำกัด	12.50	9.11	-
รายได้บริหารจัดการ	บริษัท บลิส อินโนเวชัน จำกัด	1.20	1.20	1.40
	กิจการร่วมค้า บลิส-แพลนเน็ต	3.24	-	-
ค่าเช่าและค่าบริการ	บริษัท บ้านนวลลักษณ์ จำกัด	1.78	1.64	0.24
ต้นทุนการให้บริการ	บริษัท เวลพี คอมพิวเตอร์ จำกัด	-	0.11	-
	บริษัท บลิส อินโนเวชัน จำกัด	2.68	4.35	4.21
ค่าบริหารจัดการ	บริษัท บลิส อินโนเวชัน จำกัด	0.62	0.68	0.48
ลูกหนี้การค้า	กิจการร่วมค้า บลิส-แพลนเน็ต	136.08	-	-
ลูกหนี้อื่น	บริษัท บลิส อินโนเวชัน จำกัด	2.35	0.30	1.36
	กิจการร่วมค้า บลิส-แพลนเน็ต	46.01	0.22	-
	บริษัท อินฟอร์เมชั่น เทคโนโลยี กรู๊ป จำกัด	13.56	3.15	-
	บริษัท แอคเซลเลนซ์ (ประเทศไทย) จำกัด	-	0.13	-
	บริษัท บ้านนวลลักษณ์ จำกัด	0.12	0.11	-
	กิจการร่วมค้า บลิส-ซีดับเบิลยู	0.82	-	-
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น - สุทธิ	บริษัท บ้านนวลลักษณ์ จำกัด	0.29	0.29	0.29
เงินให้กู้ยืมระยะสั้นในเครือ	บริษัท บลิส อินโนเวชัน จำกัด	119.80	-	-
	กิจการร่วมค้า บลิส-แพลนเน็ต	95.70	-	-
	บริษัท อินฟอร์เมชั่น เทคโนโลยี กรู๊ป จำกัด	200.00	200.00	-
เจ้าหนี้การค้า	บริษัท บลิส อินโนเวชัน จำกัด	1.10	1.01	4.31
เจ้าหนี้อื่น	บริษัท บลิส อินโนเวชัน จำกัด	0.44	0.13	0.53
	กิจการร่วมค้า บลิส-แพลนเน็ต	7.41	-	-
	บริษัท บ้านนวลลักษณ์ จำกัด	0.19	0.15	-

รายการระหว่างกันของบริษัทและบริษัทย่อย กับบริษัทย่อยหรือบริษัทที่เกี่ยวข้องในระหว่างปี 2560 – 2562

งบการเงินรวม

(หน่วย: ล้านบาท)

รายการ	บริษัทที่เกี่ยวข้องกัน	2562	2561	2560
รายได้จากการให้บริการ	กิจการร่วมค้า บลิส-ซีดับเบิลยู	-	30.39	-
รายได้ดอกเบี้ย	บริษัท อินฟอร์เมชั่น เทคโนโลยี กรุ๊ป จำกัด	12.50	9.11	-
รายได้บริหารจัดการ	กิจการร่วมค้า บลิส-ซีดับเบิลยู	0.24	0.06	-
ค่าเช่าและค่าบริการ	บริษัท บ้านนวลลักษณ์ จำกัด	5.43	4.82	0.24
ลูกหนี้การค้า	กิจการร่วมค้า บลิส-ซีดับเบิลยู	8.53	-	-
ลูกหนี้อื่น	บริษัท อินฟอร์เมชั่น เทคโนโลยี กรุ๊ป จำกัด	13.56	3.15	-
	บริษัท แอคเซลเลนซ์ (ประเทศไทย) จำกัด	-	0.13	-
	กิจการร่วมค้า บลิส-ซีดับเบิลยู	1.50	3.20	0.23
	บริษัท กิจการร่วมค้า บลิส-ซีดับเบิลยู จำกัด	0.37	0.09	-
	บริษัท กิจการร่วมค้า บลิส-พีที จำกัด	0.49	0.26	-
	บริษัท บ้านนวลลักษณ์ จำกัด	0.40	0.33	-
	กิจการร่วมค้า บลิส-แพลนเน็ต	-	0.22	-
มูลค่างานที่ยังไม่ถึงกำหนดส่งมอบ	กิจการร่วมค้า บลิส-ซีดับเบิลยู	-	30.39	-
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น - สุทธิ	บริษัท บ้านนวลลักษณ์ จำกัด	1.14	0.94	0.94
เงินให้กู้ยืมระยะสั้นในเครือ	บริษัท อินฟอร์เมชั่น เทคโนโลยี กรุ๊ป จำกัด	200.00	200.00	-
เจ้าหนี้อื่น	บริษัท บ้านนวลลักษณ์ จำกัด	0.60	0.42	-
	บริษัท กิจการร่วมค้า บลิส-ซีดับเบิลยู จำกัด	-	0.16	-
	บริษัท กิจการร่วมค้า บลิส-พีที จำกัด	-	0.16	-
	บริษัท เทอร์รา เอ็กเพทีส จำกัด	-	0.74	-

รายงานความรับผิดชอบของคณะกรรมการต่อรายงานทางการเงิน

คณะกรรมการบริษัทเป็นผู้รับผิดชอบต่อการเงินของบริษัท บลิส-เทล จำกัด (มหาชน) ซึ่งจัดทำขึ้นตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ภายใต้พระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ.2543 และตามข้อกำหนดของคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ว่าด้วยการจัดทำและนำเสนอรายงานทางการเงินภายใต้พระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ.2535 มีการเปิดเผยข้อมูลสำคัญอย่างเพียงพอในหมายเหตุประกอบงบการเงิน โดยผ่านการตรวจสอบจากผู้สอบบัญชีในรายงานของผู้สอบบัญชี เพื่อให้เป็นประโยชน์ต่อผู้ถือหุ้น และนักลงทุนทั่วไป อย่างโปร่งใส

คณะกรรมการบริษัททำหน้าที่กำกับดูแลและพัฒนาบรรษัทภิบาล รวมทั้งจัดให้มีและดำรงไว้ซึ่งระบบการบริหารความเสี่ยง และการควบคุมภายใน โดยคณะกรรมการบริษัทได้แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบ ซึ่งประกอบด้วยคณะกรรมการที่เป็นอิสระทำหน้าที่กำกับดูแลงบการเงิน ประเมินระบบการควบคุมภายในและการตรวจสอบภายในให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล โดยความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบปรากฏในรายงานคณะกรรมการตรวจสอบซึ่งได้แสดงไว้ในรายงานประจำปีนี้แล้ว

คณะกรรมการบริษัทมีความเห็นว่าจากการปฏิบัติตามที่กล่าวมาข้างต้น สามารถสร้างความเชื่อมั่นได้ว่างบการเงินของบริษัท บลิส-เทล จำกัด (มหาชน) แสดงฐานะการเงิน ผลการดำเนินงาน และกระแสเงินสดประจำปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2562 ถูกต้องในสาระสำคัญแล้ว

ข้อมูลทางการเงินที่สำคัญ

บริษัท บลิส-เทล จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

สรุปข้อมูลทางการเงิน		2562	2561	2560 (ปรับปรุงใหม่)
ผลการดำเนินงานรวม (พันบาท)				
รายได้จากการขายและบริการ		1,101,902.31	263,621.81	383,050.57
รายได้รวม		1,126,022.45	343,063.21	485,972.14
กำไร(ขาดทุน) สำหรับปี		(195,906.81)	73,033.26	(130,966.42)
งบแสดงฐานะการเงินรวม (พันบาท)				
สินทรัพย์รวม		2,404,365.79	1,799,394.93	1,726,800.83
หนี้สินรวม		965,269.40	163,362.02	163,801.19
ส่วนของผู้ถือหุ้น		1,439,096.39	1,636,032.91	1,562,999.64
หุ้นหรือข้อมูลเกี่ยวกับหุ้นสามัญ				
จำนวนหุ้นสามัญที่ออกแบบและชำระเต็มมูลค่า	(ล้านหุ้น)	6,875.20	6,875.20	6,875.20
มูลค่าตามบัญชีต่อหุ้น	(บาท)	0.21	0.24	0.23
กำไร(ขาดทุน)ต่อหุ้นขั้นพื้นฐาน	(บาท)	(0.03)	0.01	(0.02)
เงินปันผลจ่ายต่อหุ้น	(บาท)	-	-	-
อัตราส่วนทางการเงิน				
อัตรากำไรสุทธิ(%)		12.24	16.86	9.21
อัตราผลตอบแทนผู้ถือหุ้น(%)		(13.68)	4.46	(8.31)
อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์(%)		(8.19)	4.06	(7.52)
อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น(เท่า)		0.67	0.10	0.10
อัตราส่วนความสามารถชำระดอกเบี้ย(เท่า)		(39.02)	171.99	(118.65)

บริษัท บลิส-เทล จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

งบแสดงฐานะการเงิน

(หน่วย: ล้านบาท)

สินทรัพย์	งบการเงินรวม			งบการเงินเฉพาะกิจการ		
	31 ธันวาคม 2562 (ตรวจสอบ)	31 ธันวาคม 2561 (ตรวจสอบ)	31 ธันวาคม 2560 (ตรวจสอบ) ปรับปรุงใหม่	31 ธันวาคม 2562 (ตรวจสอบ)	31 ธันวาคม 2561 (ตรวจสอบ)	31 ธันวาคม 2560 (ตรวจสอบ) ปรับปรุงใหม่
สินทรัพย์หมุนเวียน						
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	14,516.93	276,905.67	377,127.82	2,874.33	238,299.11	354,067.61
เงินลงทุนชั่วคราว	445.98	651.26	329.24	445.98	651.26	329.24
ลูกหนี้การค้า	244,415.96	63,733.31	189,099.09	242,045.48	12,293.65	151,741.65
ลูกหนี้หมุนเวียนอื่น	148,229.04	60,437.73	76,128.22	130,903.35	52,393.68	71,911.03
มูลค่างานที่เสร็จแต่ยังไม่ถึงกำหนดชำระ	798,912.83	107,529.98	132,372.74	27,138.28	31,212.26	48,382.13
เงินให้กู้ยืมระยะสั้น	200,000.00	200,000.00	-	415,500.00	200,000.00	-
สินค้าคงเหลือ	165,404.38	116.50	585.03	7,035.00	116.50	585.03
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	92,409.49	22,262.11	17,947.44	14,759.99	12,182.31	10,604.94
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน	1,664,334.61	731,636.56	793,589.58	840,702.41	547,148.77	637,621.63
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน						
เงินลงทุนในบริษัทร่วม	416,794.94	661,078.20	620,976.48	532,000.00	618,000.00	618,000.00
เงินลงทุนในบริษัทย่อย	-	-	-	100,000.00	100,000.00	100,000.00
เงินลงทุนในการร่วมค้า	-	298.11	-	-	-	-
เครื่องตกแต่งและอุปกรณ์	8,871.82	6,657.21	9,033.57	1,160.68	4,160.30	6,566.71
สินทรัพย์ไม่มีตัวตน	6,379.94	2,374.56	487.17	6,379.94	2,374.56	487.17
สินทรัพย์ภายใต้การควบคุม	136.04	60.95	18.50	-	-	-
เงินฝากธนาคารที่ติดภาระค้ำประกัน	306,425.00	392,841.40	301,587.89	306,425.00	377,841.40	286,587.89
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น	1,423.44	4,447.94	1,107.64	496.29	496.29	456.29
รวมสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน	740,031.18	1,067,758.37	933,211.25	946,461.91	1,102,872.55	1,012,098.06
รวมสินทรัพย์	2,404,365.79	1,799,394.93	1,726,800.83	1,787,164.32	1,650,021.32	1,649,719.69

งบแสดงฐานะการเงิน

(หน่วย: พันบาท)

หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น	งบการเงินรวม			งบการเงินเฉพาะกิจการ		
	31 ธันวาคม 2562 (ตรวจสอบ)	31 ธันวาคม 2561 (ตรวจสอบ)	31 ธันวาคม 2560 (ตรวจสอบ) ปรับปรุงใหม่	31 ธันวาคม 2562 (ตรวจสอบ)	31 ธันวาคม 2561 (ตรวจสอบ)	31 ธันวาคม 2560 (ตรวจสอบ) ปรับปรุงใหม่
หนี้สินหมุนเวียน						
เงินเบิกเกินบัญชีธนาคารและ						
เงินกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงิน	123,065.00	-	251.99	123,065.00	-	251.99
เจ้าหนี้การค้า	658,212.08	95,362.23	65,322.15	80,161.78	41,366.71	37,270.65
เจ้าหนี้หมุนเวียนอื่น	129,593.84	27,060.14	56,573.23	31,920.13	10,408.73	46,773.76
หนี้สินตามสัญญาเช่าการเงินที่ถึงกำหนด						
ชำระภายในหนึ่งปี	850.42	1,566.09	980.90	-	1,566.09	980.90
ประมาณการหนี้สินหมุนเวียน	50,534.07	37,900.00	38,643.71	45,199.31	37,900.00	37,900.00
รวมหนี้สินหมุนเวียน	962,255.41	161,888.46	161,771.98	280,346.22	91,241.53	123,177.30
หนี้สินไม่หมุนเวียน						
หนี้สินตามสัญญาเช่าการเงิน	1,627.29	-	1,566.09	-	-	1,566.09
ประมาณการหนี้สินไม่หมุนเวียน						
สำหรับผลประโยชน์พนักงาน	1,269.34	1,431.94	353.83	589.13	1,127.17	261.33
ประมาณการหนี้สินไม่หมุนเวียน	117.36	41.62	109.29	-	-	-
รวมหนี้สินไม่หมุนเวียน	3,013.99	1,473.56	2,029.21	589.13	1,127.17	1,827.42
รวมหนี้สิน	965,269.40	163,362.02	163,801.19	280,935.35	92,368.70	125,004.72
ส่วนของผู้ถือหุ้น						
ทุนเรือนหุ้น						
ทุนจดทะเบียน	3,781,305.00	3,781,305.00	3,781,305.00	3,781,305.00	3,781,305.00	3,781,305.00
ทุนที่ออกและชำระแล้ว	3,437,602.00	3,437,602.00	3,437,602.00	3,437,602.00	3,437,602.00	3,437,602.00
ส่วนต่ำกว่ามูลค่าหุ้น						
ส่วนต่ำกว่ามูลค่าหุ้นสามัญ	(1,426,437.80)	(1,426,437.80)	(1,426,437.80)	(1,426,437.80)	(1,426,437.80)	(1,426,437.80)
ขาดทุนสะสม	(572,067.81)	(375,131.29)	(448,164.56)	(504,935.23)	(453,511.58)	(486,449.23)
รวมส่วนของผู้ถือหุ้น	1,439,096.39	1,636,032.91	1,562,999.64	1,506,228.97	1,557,652.62	1,524,714.97
รวมหนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น	2,404,365.79	1,799,394.93	1,726,800.83	1,787,164.32	1,650,021.32	1,649,719.69

งบแสดงฐานะการเงิน

(หน่วย: พันบาท)

	งบการเงินรวม			งบการเงินเฉพาะกิจการ		
	31 ธันวาคม 2562 (ตรวจสอบ)	31 ธันวาคม 2561 (ตรวจสอบ)	31 ธันวาคม 2560 (ตรวจสอบ) ปรับปรุงใหม่	31 ธันวาคม 2562 (ตรวจสอบ)	31 ธันวาคม 2561 (ตรวจสอบ)	31 ธันวาคม 2560 (ตรวจสอบ) ปรับปรุงใหม่
รายได้						
รายได้จากการขาย	196,270.76	1,197.82	61,445.38	98,316.58	1,197.82	61,445.38
รายได้จากการให้บริการ	905,631.55	262,423.99	321,605.19	242,828.52	38,041.42	178,287.56
รายได้อื่น	24,120.14	79,441.40	102,921.57	27,440.33	80,255.98	101,744.10
รวมรายได้	1,126,022.45	343,063.21	485,972.14	368,585.43	119,495.22	341,477.04
ค่าใช้จ่าย						
ต้นทุนขาย	175,133.92	9,499.36	81,285.03	73,776.28	9,499.36	81,285.03
ต้นทุนการให้บริการ	791,875.30	209,683.14	266,481.61	216,383.88	29,112.42	159,045.00
ต้นทุนในการจัดจำหน่าย	21,439.56	27,799.46	31,921.14	415.28	1,763.91	16,765.41
ค่าใช้จ่ายในการบริหาร	81,120.97	62,156.06	237,180.33	43,258.73	45,758.46	223,101.63
ขาดทุนจากการด้อยค่า	-			86,000.00		
ต้นทุนทางการเงิน	5,087.07	423.43	1,088.65	174.91	423.43	1,039.67
รวมค่าใช้จ่าย	1,074,656.82	309,561.45	617,956.76	420,009.08	86,557.58	481,236.74
ส่วนแบ่งกำไร(ขาดทุน)จากเงินลงทุนใน บริษัทร่วมและกิจการร่วมค้า	(243,742.88)	39,747.58	2,867.18	-	-	-
กำไร(ขาดทุน)ก่อนภาษีเงินได้	(192,377.25)	73,249.34	(129,117.44)	(51,423.65)	32,937.64	(139,759.70)
รายได้(ค่าใช้จ่าย)ภาษีเงินได้	(3,529.56)	(216.08)	(1,848.98)	-	-	-
กำไร(ขาดทุน)สำหรับปี	(195,906.81)	73,033.26	(130,966.42)	(51,423.65)	32,937.64	(139,759.70)
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น						
รายการที่จะไม่ถูกจัดประเภทใหม่ไว้ในกำไรหรือขาดทุน :						
ผลกำไรจากการวัดมูลค่าใหม่ของผล ประโยชน์พนักงานที่กำหนดไว้	(1,030.00)	-	1,042.92	-	-	1,112.28
กำไร(ขาดทุน)เบ็ดเสร็จรวมสำหรับปี	(196,936.81)	73,033.26	(129,923.50)	(51,423.65)	32,937.64	(138,647.42)
การแบ่งปันกำไร(ขาดทุน) :-						
ส่วนที่เป็นของบริษัทใหญ่	(195,906.81)	73,033.26	(130,966.42)	(51,423.65)	32,937.64	(139,759.70)
การแบ่งปันกำไร(ขาดทุน)เบ็ดเสร็จรวม :-						
ส่วนที่เป็นของบริษัทใหญ่	(196,936.81)	73,033.26	(129,923.50)	(51,423.65)	32,937.64	(138,647.42)
กำไร(ขาดทุน)ต่อหุ้น						
ขั้นพื้นฐาน	(0.03)	0.01	(0.02)	(0.01)	0.00	(0.02)
ปรับลด	(0.03)	0.01	(0.02)	(0.01)	0.00	(0.02)

งบกระแสเงินสด

(หน่วย: พันบาท)

	งบการเงินรวม			งบการเงินเฉพาะกิจการ		
	31 ธันวาคม	31 ธันวาคม	31 ธันวาคม 2560	31 ธันวาคม	31 ธันวาคม	31 ธันวาคม 2560
	2562	2561	(ตรวจสอบ)	2562	2561	(ตรวจสอบ)
	(ตรวจสอบ)	(ตรวจสอบ)	ปรับปรุงใหม่	(ตรวจสอบ)	(ตรวจสอบ)	ปรับปรุงใหม่
กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน						
กำไร (ขาดทุน) สำหรับปี	(195,906.81)	73,033.26	(130,966.42)	(51,423.65)	32,937.64	(139,759.70)
ปรับรายการที่กระทบขาดทุนเป็นเงินสดรับ (จ่าย)						
ดอกเบี้ยรับ	(15,674.53)	(14,090.01)	(10,695.60)	(18,714.95)	(13,765.41)	(10,350.12)
ต้นทุนทางการเงิน	5,087.07	423.43	1,088.65	174.91	423.43	1,039.67
หนี้สงสัยจะสูญ	588.48	588.48	66,860.75	588.48	588.48	66,860.75
โอนกลับค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ	(3,053.08)	(37,697.11)	(25,438.29)	(3,053.08)	(37,697.11)	(25,438.29)
ค่าเสื่อมราคา	2,507.64	3,250.58	4,620.06	1,114.78	2,574.76	3,730.34
ค่าตัดจำหน่ายสินทรัพย์ไม่มีตัวตน	1,814.61	1,798.66	2,574.76	1,814.61	1,798.66	2,574.77
(กำไร)ขาดทุนอัตราแลกเปลี่ยนที่ยังไม่เกิดขึ้นจริง	-	-	2,582.40	-	-	2,608.22
ขาดทุนจากการเปลี่ยนสถานะเงินลงทุน	160.75	-	-	-	-	-
ขาดทุนจากการจำหน่ายอุปกรณ์ที่รื้อถอน	-	-	21,210.53	-	-	21,210.53
ขาดทุนจากการจำหน่ายและตัดบัญชีอุปกรณ์	565.04	-	2,847.96	521.81	-	469.60
ขาดทุนจากการจำหน่ายหลักทรัพย์เพื่อขาย	-	0.66	-	-	0.66	-
ขาดทุนจากการด้อยค่าของสินทรัพย์						
อุปกรณ์ที่รื้อถอนรอจำหน่าย (โอนกลับ)	-	-	(40,897.53)	-	-	(40,897.53)
ขาดทุนการด้อยค่าของสินทรัพย์ไม่มีตัวตน(โอนกลับ)	-	(3,248.05)	3,248.05	-	(3,248.05)	3,248.05
ขาดทุนจากมูลค่าสินค้าลดลง (โอนกลับ)	(420.95)	(12,185.74)	(8,597.83)	(420.95)	(12,185.74)	(8,597.83)
ด้อยค่าเงินลงทุนบริษัทร่วม	-	-	82,000.00	86,000.00	-	82,000.00
ส่วนแบ่งกำไร(ขาดทุน) จากเงินลงทุนใน						
บริษัทร่วมและกิจการร่วมค้า	243,742.88	(39,747.58)	(2,867.18)	-	-	-
ประมาณการค่าเสียหายการใช้อุปกรณ์ (โอนกลับ)	-	-	(2,597.39)	-	-	(2,597.39)
ประมาณการผลขาดทุนงานโครงการ	12,634.07	-	-	7,299.32	-	-
ประมาณการผลประโยชน์พนักงาน (โอนกลับ)	(162.59)	1,078.11	987.29	(538.04)	865.84	984.37
(รายได้)ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้	3,529.56	216.08	1,848.98	-	-	-
	55,412.14	(26,579.23)	(32,190.81)	23,363.24	(27,706.84)	(42,914.56)
การเปลี่ยนแปลงในสินทรัพย์และหนี้สินดำเนินงาน						
ลูกหนี้การค้า	(180,388.07)	125,777.30	215,864.72	(229,457.25)	139,859.52	253,222.16
ลูกหนี้หมุนเวียนอื่น	(77,958.12)	23,694.31	(19,006.23)	(66,386.82)	27,522.65	(19,907.51)
มูลค่างานที่เสร็จแต่ยังไม่ถึงกำหนดชำระ	(689,262.83)	57,070.96	(55,011.01)	6,194.00	49,398.07	28,979.59
สินค้าคงเหลือ	(164,866.93)	12,654.27	17,786.64	(6,497.55)	12,654.27	13,696.30
เงินสดรับสินทรัพย์อุปกรณ์ที่รื้อถอน	-	-	49,687.00	-	-	49,687.00
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	(72,739.08)	2,145.54	5,596.17	(7,974.29)	1,162.15	942.36
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น	3,024.49	(3,340.30)	(720.61)	-	(40.00)	633.82

งบกระแสเงินสด

(หน่วย: พันบาท)

	งบการเงินรวม			งบการเงินเฉพาะกิจการ		
	31 ธันวาคม	31 ธันวาคม	31 ธันวาคม 2560	31 ธันวาคม	31 ธันวาคม	31 ธันวาคม 2560
	2562	2561	(ตรวจสอบ)	2562	2561	(ตรวจสอบ)
	(ตรวจสอบ)	(ตรวจสอบ)	ปรับปรุงใหม่	(ตรวจสอบ)	(ตรวจสอบ)	ปรับปรุงใหม่
เจ้าหนี้การค้า	562,849.85	30,040.07	(323,750.95)	38,795.06	4,096.06	(347,477.86)
เจ้าหนี้หมุนเวียนอื่น	96,489.11	(29,833.01)	(35,238.06)	18,105.34	(36,365.03)	(33,520.52)
จ่ายชำระประมาณการหนี้สินไม่หมุนเวียน						
สำหรับผลประโยชน์พนักงาน	-	-	(522.49)	-	-	(522.49)
จ่ายชำระประมาณการต้นทุนค่าเสื่อมส่วน						
ปรับปรุงอาคารเช่า	-	(600.00)	(753.32)	-	-	(353.32)
กระแสเงินสดสุทธิได้มาจาก(ใช้ไปใน)						
การดำเนินงาน	(467,439.44)	191,029.91	(178,258.95)	(223,858.27)	170,580.85	(97,535.03)
จ่ายภาษีเงินได้และภาษีเงินได้ถูกหัก ณ ที่จ่าย	(9,506.69)	(6,862.45)	(7,445.84)	(3,152.14)	(2,739.52)	(5,099.78)
รับคืนภาษีเงินได้ถูกหัก ณ ที่จ่าย	8,548.75	-	7,500.13	8,548.75	-	7,500.13
กระแสเงินสดสุทธิได้มาจาก(ใช้ไปใน)						
กิจกรรมดำเนินงาน	(468,397.38)	184,167.46	(178,204.66)	(218,461.66)	167,841.33	(95,134.68)
กระแสเงินสดจากกิจกรรมลงทุน						
รับดอกเบี้ย	5,891.34	10,555.11	11,194.65	6,642.10	10,229.03	10,837.23
เงินลงทุนชั่วคราว	205.27	(322.02)	164,604.47	205.27	(322.02)	164,604.47
รับชำระคืนเงินให้กู้ยืมระยะสั้น	-	-	-	25,000.00	-	-
จ่ายชำระเงินให้กู้ยืมระยะสั้น	-	-	-	(240,500.00)	-	-
เงินสดรับจากการจำหน่ายอุปกรณ์	254.70	-	-	254.70	-	-
ซื้ออุปกรณ์	(1,813.53)	(874.22)	(3,303.32)	(278.42)	(168.36)	(1,568.83)
ซื้อเงินลงทุนในบริษัทร่วม	(9.70)	-	(700,000.00)	(9.70)	-	(700,000.00)
เงินให้กู้ยืมกิจการที่เกี่ยวข้องกัน	-	(200,000.00)	-	-	(200,000.00)	-
เงินสดจ่ายเงินลงทุนในกิจการร่วมค้า	-	(400.00)	-	-	-	-
เงินสดจ่ายเพื่อซื้อหลักทรัพย์เพื่อขาย	-	(80,000.00)	-	-	(80,000.00)	-
เงินสดรับจากการจำหน่ายหลักทรัพย์เพื่อขาย	-	79,999.35	-	-	79,999.35	-
ซื้อสินทรัพย์ไม่มีตัวตน	(2,430.60)	(438.00)	(15.10)	(2,430.60)	(438.00)	(15.10)
เงินฝากธนาคารที่ติดภาระค้ำประกันลดลง						
(เพิ่มขึ้น)	86,416.40	(91,253.51)	82,643.13	71,416.40	(91,253.51)	97,643.13
กระแสเงินสดสุทธิได้มาจาก(ใช้ไปใน)						
กิจกรรมลงทุน	88,513.88	(282,733.29)	(444,876.17)	(139,700.25)	(281,953.51)	(428,499.10)

งบกระแสเงินสด

(หน่วย: พันบาท)

	งบการเงินรวม			งบการเงินเฉพาะกิจการ		
	31 ธันวาคม	31 ธันวาคม	31 ธันวาคม 2560	31 ธันวาคม	31 ธันวาคม	31 ธันวาคม
	2562	2561	(ตรวจสอบ)	2562	2561	2560
	(ตรวจสอบ)	(ตรวจสอบ)	ปรับปรุงใหม่	(ตรวจสอบ)	(ตรวจสอบ)	ปรับปรุงใหม่
กระแสเงินสดจากกิจกรรมจัดหาเงิน						
จ่ายต้นทุนทางการเงิน	(5,087.07)	(423.43)	(818.34)	(174.91)	(423.43)	(779.34)
เงินเบิกเกินบัญชีธนาคารและเงินกู้ยืมระยะสั้นเพิ่มขึ้น (ลดลง)	123,065.00	(251.99)	251.99	123,065.00	(251.99)	251.99
จ่ายชำระหนี้สินตามสัญญาเช่าการเงิน	(483.17)	(980.90)	(839.45)	(152.96)	(980.90)	(839.45)
กระแสเงินสดสุทธิได้มาจาก(ใช้ไปใน)กิจกรรมจัดหาเงิน	117,494.76	(1,656.32)	(1,405.80)	122,737.13	(1,656.32)	(1,366.80)
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดเพิ่มขึ้น(ลดลง)สุทธิ	(262,388.74)	(100,222.15)	(624,486.63)	(235,424.78)	(115,768.50)	(525,000.58)
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ณ วันที่ 1 มกราคม	276,905.67	377,127.82	1,001,614.45	238,299.11	354,067.61	879,068.19
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ณ วันที่ 31 ธันวาคม	14,516.93	276,905.67	377,127.82	2,874.33	238,299.11	354,067.61
รายการที่ไม่กระทบเงินสด						
ซื้ออุปกรณ์ตามสัญญาเช่าการเงิน	2,477.71	-	477.50	-	-	477.50
เจ้าหนี้ค่าหุ้น	-	319.92	-	-	-	-
เจ้าหนี้ซื้อทรัพย์สินไม่มีตัวตน	3,389.40	-	-	3,389.40	-	-

อัตราส่วนทางการเงิน	งบตรวจสอบ		
	ปี 2562	ปี 2561	ปี 2560 (ปรับปรุงใหม่)
อัตราส่วนสภาพคล่อง			
อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียนหรืออัตราส่วนสภาพคล่อง (Current Ratio) (เท่า)	1.73	4.52	4.91
อัตราส่วนทุนหมุนเวียน (Quick Ratio or Acid Test Ratio) (เท่า)	1.56	4.52	4.90
อัตราส่วนสภาพคล่องกระแสเงินสด (เท่า)	(0.83)	1.14	(0.81)
อัตราส่วนการหมุนเวียนของลูกหนี้ (Account Receivable Turnover) (เท่า)	1.81	4.47	3.41
ระยะเวลาเฉลี่ยในการเรียกเก็บลูกหนี้ (Average Collection Period) (วัน)	198.41	80.49	105.70
อัตราส่วนการหมุนเวียนของสินค้าคงเหลือ (Inventory Turnover)	2.09	1.23	3.55
ระยะเวลาในการจำหน่าย (ขาย) สินค้า (วัน)	172.25	291.51	101.48
อัตราส่วนหมุนเวียนเจ้าหนี้ (เท่า) (Account Payable Turnover)	2.57	2.73	1.55
ระยะเวลารับชำระหนี้เฉลี่ย (วัน)	140.27	131.96	231.60
วงจรเงินสด (วัน) (Cash Cycle)	230.39	240.04	(24.43)
อัตราส่วนแสดงความสามารถในการหากำไร			
อัตรากำไรขั้นต้น (Gross Profit Margin) (%)	12.24	16.86	9.21
อัตราจากผลการดำเนินงาน (Operating Profit Margin) (%)	(17.78)	27.70	(34.19)
อัตราส่วนเงินสดต่อการทำกำไร	2.39	2.52	1.36
อัตรากำไรสุทธิ (Net Profit Margin) (%)	(17.87)	27.70	(33.92)
ผลตอบแทนผู้ถือหุ้น (ROE %)	(13.68)	4.46	(8.31)
อัตราส่วนแสดงประสิทธิภาพในการดำเนินงาน			
อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์รวม (ROA) (%)	(8.19)	4.06	(7.52)
อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ถาวร (ROFA) (%)	(2,219.80)	1,097.06	(1,438.23)
อัตราส่วนการหมุนเวียนของสินทรัพย์รวม (Total Assets Turnover) (เท่า)	0.47	0.19	0.28
อัตราส่วนวิเคราะห์นโยบายทางการเงิน			
อัตราส่วนหนี้สินต่อทุน (Debt/Equity Ratio) (เท่า)	0.67	0.10	0.10
ความสามารถในการจ่ายดอกเบี้ย (Interest Coverage) (เท่า)	(39.02)	171.99	(118.65)
อัตราส่วนความสามารถชำระภาระผูกพัน (Debt Service Coverage Ratio) (เท่า)	(30.82)	39.57	(58.39)
อัตราการจ่ายเงินปันผล (Dividend Payout)	-	-	-

14. การวิเคราะห์และคำอธิบายของฝ่ายจัดการ

1. ภาพรวมผลการดำเนินงานที่ผ่านมา

ในปี 2562 กลุ่มบริษัทมีผลขาดทุนสุทธิจำนวน 195.91 ล้านบาท เปรียบเทียบกับปีก่อนกำไรสุทธิ 73.03 ล้านบาท ผลการดำเนินงานลดลงจำนวน 268.94 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 368

2. ผลการดำเนินงานและความสามารถในการทำกำไร

โครงสร้างรายได้แยกตามการดำเนินธุรกิจ

รายได้หลักมาจาก 3 ธุรกิจหลัก ได้แก่

1. ธุรกิจโครงสร้างพื้นฐาน (Infrastructure)
2. ธุรกิจเครือข่ายการสื่อสารและโทรคมนาคม (Telecommunication Solution)
3. ธุรกิจงานพัฒนาระบบสารสนเทศและอิเล็กทรอนิกส์ (IT Solution)

• โครงสร้างรายได้แยกตามการดำเนินธุรกิจ

ประเภทรายได้	ปี 2562		ปี 2561		ปี 2560	
	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ
ธุรกิจโครงสร้างพื้นฐาน (Infrastructure)	900.36	79.96	80.89	23.58	243.55	50.11
ธุรกิจเครือข่ายการสื่อสารและโทรคมนาคม (Telecommunication Solution)	167.77	14.90	164.45	47.94	107.53	22.13
ธุรกิจงานพัฒนาระบบสารสนเทศและ อิเล็กทรอนิกส์ (IT Solution)	33.77	3.00	18.28	5.33	31.97	6.58
	1,101.90	97.86	263.62	76.85	383.05	78.82
รายได้อื่นๆ	24.12	2.14	79.44	23.15	102.92	21.18
รวมรายได้	1,126.02	100.00	343.06	100.00	485.97	100.00

รายได้รวมจำนวน 1,126.02 ล้านบาท เทียบกับปีก่อนมีรายได้ จำนวน 343.06 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 782.96 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 228 เป็นผลจากในปี 2562 มีรายได้จากการขายอุปกรณ์เพิ่มขึ้นจากการจำหน่ายอุปกรณ์แผงโซลาร์เซลล์ รวมทั้งรายได้จากการให้บริการส่วนใหญ่เพิ่มขึ้นจากกลุ่มบริษัทได้รับรู้รายได้จากโครงการจัดให้มีบริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงในพื้นที่ห่างไกล (Zone C) กลุ่มที่ 2 ภาคเหนือ 2 ที่ได้มีการลงนามกับ กสทช. เมื่อวันที่ 15 มีนาคม 2562 โดยมีมูลค่าโครงการจำนวน 1,998 ล้านบาท และโครงการอื่นๆ ที่เกี่ยวกับโครงการโครงสร้างพื้นฐานและงานโครงข่ายโทรคมนาคมเพิ่มขึ้น

รายได้อื่น จำนวน 24.12 ล้านบาท ลดลงจากปีก่อน 55.32 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 70 ส่วนใหญ่มาจาก ก) การโอนกลับหนี้สงสัยจะสูญลดลง 36.76 ล้านบาท ข) การโอนกลับสำรองสินค้าล้าสมัยลดลง 11.76 ล้านบาท ค) การโอนกลับการด้อยค่าสินทรัพย์ไม่มีตัวตนลดลง 3.25 ล้านบาท ง) รับเงินคืนค่าปรับลดลง จำนวน 5.35 ล้านบาท ซึ่งในปี 2561 บริษัทได้รับเงินคืนค่าปรับงานโครงการ เนื่องจากบริษัทขออุทธรณ์ยกเว้นค่าปรับ อย่างไรก็ตาม จ) ในปี 2562 ดอกเบี้ยรับเพิ่มขึ้น 1.81 ล้านบาท เนื่องจากบริษัทมีเงินให้กู้ยืมแก่บริษัทร่วมที่เริ่มให้กู้ยืมตอนต้นปี 2561

สรุปรวมรายได้ ต้นทุนขาย และกำไรขั้นต้น

โครงสร้างรายได้ต้นทุนและกำไรขั้นต้น	ปี 2562		ปี 2561		ปี 2560	
	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ
รายได้จากธุรกิจหลัก	1,101.90	100.00	263.62	100.00	383.05	100.00
ต้นทุนขายและบริการ	967.01	87.76	219.18	83.14	347.77	90.79
กำไรขั้นต้น	134.89	12.24	44.44	16.86	35.28	9.21

ในปี 2562 มีอัตรากำไรขั้นต้นโดยรวม ร้อยละ 12.24 ซึ่งลดลงจากปีก่อนร้อยละ 4.62 เนื่องจากในระหว่างปีกลุ่มบริษัทได้มีงานโครงการขนาดใหญ่กับภาครัฐซึ่งมีอัตรากำไรขั้นต้นไม่สูง เป็นผลทำให้กำไรขั้นต้นโดยรวมลดลง

● ค่าใช้จ่ายในการขายและบริหาร

โครงสร้างค่าใช้จ่ายในการขายและบริหาร	ปี 2562		ปี 2561		ปี 2560 (ปรับปรุงใหม่)	
	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ
ค่าใช้จ่ายในการขาย	21.44	20.90	27.80	30.90	31.92	11.86
ค่าใช้จ่ายในการบริหาร	81.12	79.10	62.16	69.10	237.18	88.14
รวมค่าใช้จ่ายในการขายและบริหาร	102.56	100.00	89.96	100.00	269.10	100.00
ร้อยละเทียบกับรายได้รวม		9.06		26.24		55.35

ค่าใช้จ่ายในการขายและบริหาร จำนวน 102.56 ล้านบาท เทียบกับปีก่อน 89.96 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 12.60 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 14 ส่วนใหญ่เป็นผลมาจาก ก) ค่าธรรมเนียมหนังสือค่าประกันโครงการเพิ่มขึ้น 7.94 ล้านบาท ของโครงการจัดให้มีบริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงในพื้นที่ห่างไกล (Zone C) กลุ่มที่ 2 ภาคเหนือ 2 และโครงการอื่นๆ ข) ค่าอากรแสตมป์เพิ่มขึ้น 2.90 ล้านบาท เนื่องจากมีโครงการเกิดขึ้นในปีมากขึ้น ค) ค่าเช่าเพิ่มขึ้น 0.89 ล้านบาท เนื่องจากการเช่ารถเพิ่มขึ้น และง) ค่าใช้จ่ายอื่นๆ เพิ่มขึ้น 0.88 ล้านบาท

● ต้นทุนทางการเงิน

ในปี 2562 กลุ่มบริษัทมีต้นทุนทางการเงิน จำนวน 5.09 ล้านบาท เทียบกับปีก่อน 0.42 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 4.67 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 1,112 เนื่องจากในปี 2562 มีเงินกู้ยืมจากสถาบันการเงินแห่งหนึ่งเพิ่มขึ้น

- **ส่วนแบ่งกำไร(ขาดทุน)จากเงินลงทุนในบริษัทร่วมและกิจการร่วมค้า**

ในปี 2562 กลุ่มบริษัทมีส่วนแบ่งขาดทุนจากเงินลงทุนในบริษัทร่วมและกิจการร่วมค้า จำนวน 243.74 ล้านบาท เทียบกับปีก่อน ส่วนแบ่งกำไรจากเงินลงทุนในบริษัทร่วมและกิจการร่วมค้า 39.75 ล้านบาท ลดลง 283.49 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 713 เป็นผลจากส่วนแบ่งขาดทุนเงินลงทุน กลุ่มบริษัท อินฟอร์เมชั่น เทคโนโลยี กรุ๊ป จำกัด จำนวน 244.09 ล้านบาท ซึ่งบริษัทถือหุ้นร้อยละ 35

- **กำไรจากการดำเนินงานและกำไรสุทธิ**

กำไรจากการดำเนินงานและกำไรสุทธิ	ปี 2562		ปี 2561		ปี 2560 (ปรับปรุงใหม่)	
	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ
รายได้จากการดำเนินงานธุรกิจหลัก	1,101.90	97.86	263.62	76.84	383.05	78.82
รายได้อื่น	24.12	2.14	79.44	23.16	102.92	21.18
รวมรายได้	1,126.02	100.00	343.06	100.00	485.97	100.00
กำไร (ขาดทุน) สุทธิ	(195.94)	(17.40)	73.03	21.29	(130.97)	(26.95)
จำนวนหุ้นเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก (ล้านหุ้น)	6,824		6,824		6,824	
กำไร (ขาดทุน) ต่อหุ้น (บาท)	(0.0285)		0.0106		(0.0190)	

กลุ่มบริษัทมีผลขาดทุนจากการดำเนินงาน 195.94 ล้านบาท เทียบกับปีก่อน กำไรสุทธิ 73.03 ล้านบาท ผลการดำเนินงานลดลงจำนวน 268.97 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 368 ส่วนใหญ่เป็นผลมาจากส่วนแบ่งขาดทุนเงินลงทุนในบริษัทร่วมจากการตั้งค้ำเงินลงทุน กลุ่มบริษัท อินฟอร์เมชั่น เทคโนโลยี กรุ๊ป จำกัด จำนวน 243.74 ล้านบาท

3. การวิเคราะห์ฐานะทางการเงินของกลุ่มบริษัท

สินทรัพย์

กลุ่มบริษัทมีสินทรัพย์รวม ณ 31 ธันวาคม 2562 2561 และ 2560 จำนวน 2,404.37 ล้านบาท 1,799.39 ล้านบาท และ 1,726.80 ล้านบาท ตามลำดับ ทั้งนี้ในปี 2562 มีสินทรัพย์เพิ่มขึ้นจากปีก่อน 605 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 34 โดยมีรายละเอียดดังนี้

- **เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดและเงินลงทุนชั่วคราว** ในปี 2562 จำนวน 14.96 ล้านบาท ลดลงจากปีก่อนจำนวน 262.60 ล้านบาท ส่วนใหญ่มาจากในระหว่างปี มีการใช้เงินเพื่อการดำเนินงานสำหรับงานโครงการ
- **ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น** ในปี 2562 จำนวน 392.64 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนจำนวน 268.47 ล้านบาท มีรายละเอียดดังนี้

	ปี 2562	ปี 2561	ปี 2560
	ล้านบาท	ล้านบาท	ล้านบาท
ลูกหนี้การค้า	247.04	66.65	62.51
ลูกหนี้การค้าตามสัญญาที่มีระยะเวลา	-	-	129.92
รวม	247.04	66.65	192.43
หัก ลูกหนี้การค้าตามสัญญาที่ครบกำหนดชำระ เกินกว่าหนึ่งปีแสดงไว้ภายใต้ลูกหนี้การค้าไม่ หมุนเวียน	-	-	-
	247.04	66.65	192.43
หัก ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ	(2.62)	(2.92)	(3.33)
ลูกหนี้การค้าสุทธิ	244.42	63.73	189.10

การวิเคราะห์อายุลูกหนี้การค้า	ปี 2562		ปี 2561		ปี 2560	
	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ
ยังไม่ครบกำหนดชำระ	22.27	9.02	10.22	15.33	182.2	94.71
ลูกหนี้อยู่ระหว่างผ่อนชำระ	-	-	0.77	1.16	5	0.92
เกินกำหนดชำระ						
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 3 เดือน	115.77	46.86	38.82	58.25	1.12	0.58
มากกว่า 3 เดือน ถึง 6 เดือน	93.10	37.69	9.74	14.61	0.19	0.01
มากกว่า 6 เดือน ถึง 12 เดือน	7.74	3.13	-	-	-	-
มากกว่า 12 เดือน ขึ้นไป	8.16	3.30	7.10	10.65	7.10	3.69
รวม	247.04	100.00	66.65	100.00	192.43	100.00

ลูกหนี้อื่น	ปี 2562 ล้านบาท	ปี 2561 ล้านบาท	ปี 2560 ล้านบาท
ลูกหนี้อื่น	18.42	16.70	12.52
เงินจ่ายตามหนังสือค้ำประกัน	37.90	37.90	37.90
เงินค้ำประกันตามสัญญา	14.06	4.09	27.93
ค่าใช้จ่ายล่วงหน้า	13.23	1.39	1.46
เงินจ่ายล่วงหน้าค่าสินค้า	25.16	25.16	25.16
เงินค่าจ้างงานโครงการจ่ายล่วงหน้า	22.78	22.78	22.78
เงินจ่ายล่วงหน้าค่าบริการอื่น	77.44	13.23	13.66
รายได้ค้างรับ	-	-	-
รวม	208.99	121.25	141.41
หัก ค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ	(60.77)	(60.82)	(65.29)
ลูกหนี้อื่น-สุทธิ	148.22	60.43	76.12

- **สินค้าคงเหลือ** ในปี 2562 จำนวน 165.40 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนจำนวน 165.29 ล้านบาท เนื่องจาก บริษัทย่อยมีการซื้ออุปกรณ์สำหรับงานติดตั้งโครงการจัดให้มีบริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงในพื้นที่ห่างไกล (Zone C) กลุ่มที่ 2 ภาคเหนือ 2
- **มูลค่างานที่เสร็จแต่ยังไม่ถึงกำหนดชำระ** ในปี 2562 จำนวน 798.91 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนจำนวน 691.38 ล้านบาท เนื่องจาก ณ สิ้นปี กลุ่มบริษัทมีการขึ้นความสำเร็จของโครงการก่อสร้างขนาดใหญ่หลายโครงการและอยู่ระหว่างรอวางบิลตามรอบที่ระบุในสัญญา
- **ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์/สินทรัพย์ไม่มีตัวตน** ในปี 2562 จำนวน 8.87 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนจำนวน 2.21 ล้านบาท เนื่องจากในระหว่างปีมีการปรับปรุงคลังสินค้า

หนี้สิน

กลุ่มบริษัทมีหนี้สินรวม ณ 31 ธันวาคม 2562 2561 และ 2560 จำนวน 965.27 ล้านบาท 163.36 ล้านบาท และ 163.80 ล้านบาท ตามลำดับ ทั้งนี้ในปี 2562 มีหนี้สินเพิ่มขึ้นจากปีก่อน 801.91 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 490 ส่วนใหญ่เกิดจากในระหว่างปีมีเงินกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงินเพิ่มขึ้น 123.07 ล้านบาท เพื่อใช้เป็นเงินทุนหมุนเวียนสำหรับโครงการขนาดใหญ่ เจ้าหนี้การค้ำเพิ่มขึ้น 562.85 ล้านบาท จากการมีโครงการเพิ่มขึ้น

ส่วนของผู้ถือหุ้น

กลุ่มบริษัทมีส่วนของผู้ถือหุ้นรวม ณ 31 ธันวาคม 2562 2561 และ 2560 จำนวน 1,439.10 ล้านบาท 1,636.03 ล้านบาท และ 1,563.00 ล้านบาท ตามลำดับ ทั้งนี้ในปี 2562 มีส่วนของผู้ถือหุ้นลดลงจากปีก่อน 196.93 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 12 เนื่องจากผลการดำเนินงานมีขาดทุนสุทธิในปีจากส่วนแบ่งขาดทุนเงินลงทุนในบริษัทร่วม

4. กระแสเงินสด

	ปี 2562	ปี 2561	ปี 2560
	ล้านบาท	ล้านบาท	ล้านบาท
เงินสดสุทธิได้มาจาก (ใช้ไปใน) กิจกรรมดำเนินงาน	(468.40)	184.17	(178.20)
เงินสดสุทธิได้มาจาก (ใช้ไปใน) กิจกรรมลงทุน	88.51	(282.73)	(444.88)
เงินสดสุทธิได้มาจาก (ใช้ไปใน) กิจกรรมจัดหาเงิน	117.49	(1.66)	(1.41)
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดเพิ่มขึ้น (ลดลง)	(262.40)	(100.22)	(624.49)

ในปี 2562 กลุ่มบริษัทมีเงินสดสำหรับกิจกรรมดำเนินงานในด้านรับน้อยกว่าด้านจ่าย จำนวน 262.40 ล้านบาท เนื่องจากในระหว่างปีมีการซื้อสินค้าและอุปกรณ์ที่ใช้ในงานโครงการมากขึ้น กิจกรรมลงทุนในปี 2562 มีขอยใช้จ่ายจำนวน 88.51 ล้านบาท โดยส่วนใหญ่มาจากเงินฝากที่คิดภาระค่าประกันลดลง เงินสดจากกิจกรรมจัดหาเงินในปี 2562 จำนวน 117.49 ล้านบาท โดยส่วนใหญ่มาจากเงินกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงินเพิ่มขึ้น

5. สภาพคล่อง

	ปี 2562	ปี 2561	ปี 2560
อัตราส่วนสภาพคล่อง (Current ratio) (เท่า)	1.73	4.52	4.91
อัตราส่วนสภาพคล่องกระแสเงินสด (เท่า)	(0.83)	1.14	(0.81)
ระยะเวลาเก็บหนี้โดยเฉลี่ย (วัน)	198.41	80.49	105.70
ระยะเวลาชำระหนี้โดยเฉลี่ย (วัน)	140.27	131.96	231.60

กลุ่มบริษัทมีอัตราส่วนสภาพคล่อง 1.73 เท่า ลดลงจากปีก่อน 2.79 เท่า เนื่องจากในปี 2562 มีจำนวนเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดและเจ้าหนี้เพิ่มขึ้นจากปีก่อนจากการที่ระยะเวลาการชำระหนี้เพิ่มขึ้น

กลุ่มบริษัทมีอัตราส่วนสภาพคล่องกระแสเงินสด (0.83) เท่า ลดลงจากปีก่อน เนื่องจากในปี 2562 มีกระแสเงินสดที่ใช้ในการดำเนินงานมากขึ้นและมีเงินกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงินเพิ่มขึ้น

กลุ่มบริษัทมีระยะเวลาเก็บหนี้โดยเฉลี่ยประมาณ 198 วัน ซึ่งช้ากว่าปีก่อน เนื่องจากในปี 2562 กลุ่มบริษัทมีลูกหนี้ส่วนงานรัฐวิสาหกิจและส่วนงานราชการมากขึ้นทำให้รอบระยะเวลาการรับชำระมากกว่าปีก่อนและกลุ่มบริษัทมีระยะเวลาการจ่ายชำระหนี้โดยประมาณ 140 วัน ช้ากว่าปีก่อน 8 วัน ซึ่งไม่แตกต่างอย่างเป็นสาระสำคัญ

บริษัท บลิส-เทล จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย
งบการเงินสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2562
และ
รายงานของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต

รายงานของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต

เสนอ คณะกรรมการบริษัท บลิส-เทล จำกัด (มหาชน)

ความเห็นอย่างมีเงื่อนไข

ข้าพเจ้าได้ตรวจสอบงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการของบริษัท บลิส-เทล จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย (กลุ่มบริษัท) และของเฉพาะบริษัท บลิส-เทล จำกัด (มหาชน) (บริษัท) ตามลำดับ ซึ่งประกอบด้วยงบแสดงฐานะการเงินรวมและงบแสดงฐานะการเงินเฉพาะกิจการ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวมและงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จเฉพาะกิจการ งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้นรวมและงบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้นเฉพาะกิจการและงบกระแสเงินสดรวมและงบกระแสเงินสดเฉพาะกิจการ สำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกัน และหมายเหตุประกอบงบการเงินรวมถึงหมายเหตุสรุปนโยบายการบัญชีที่สำคัญ และเรื่องอื่นๆ

ข้าพเจ้าเห็นว่า ยกเว้นผลกระทบต่อการเงินรวมซึ่งอาจจะเกิดขึ้นจากเรื่องที่กล่าวไว้ในวรรคเกณฑ์ในการแสดงความเห็นอย่างมีเงื่อนไขในรายงานของข้าพเจ้า งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการข้างต้นนี้แสดงฐานะการเงินรวมและฐานะการเงินเฉพาะกิจการของบริษัท บลิส-เทล จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย และของเฉพาะบริษัท บลิส-เทล จำกัด (มหาชน) ตามลำดับ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 ผลการดำเนินงานรวมและผลการดำเนินงานเฉพาะกิจการ และกระแสเงินสดรวมและกระแสเงินสดเฉพาะกิจการ สำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกัน โดยถูกต้องตามที่ควรในสาระสำคัญตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน

เกณฑ์ในการแสดงความเห็นอย่างมีเงื่อนไข

ตามหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 11 ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 บริษัทบันทึกเงินลงทุนในบริษัทร่วมทางตรงแห่งหนึ่งด้วยวิธีส่วนได้เสียตามงบการเงินรวมของบริษัทร่วมทางตรงดังกล่าว ซึ่งตรวจสอบโดยผู้สอบบัญชีอื่น โดยข้าพเจ้าได้รับทราบข้อมูลผลการตรวจสอบจากผู้สอบบัญชีของบริษัทร่วมทางตรงดังกล่าว ได้รายงานว่า ผู้สอบบัญชีของบริษัทร่วมทางตรงยังไม่สามารถสอบทานระบบที่เกี่ยวข้องกับการรับรู้ส่วนแบ่งรายได้ของบริษัทร่วมทางอ้อมแห่งหนึ่งจากการที่ไม่สามารถประเมินประสิทธิภาพการควบคุมภายในของลูกค้าน้ำของบริษัทร่วมทางอ้อมและไม่สามารถได้ข้อมูลของลูกค้าน้ำของบริษัทร่วมทางอ้อมเพื่อทำการตรวจสอบโดยวิธีการตรวจสอบอื่นเพื่อให้มีความมั่นใจที่เพียงพอเกี่ยวกับความครบถ้วนและถูกต้องของบัญชียอดรายได้ค่าบริการสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2562 จำนวนเงินประมาณ 257 ล้านบาท หรือคิดเป็น 30% ของรายได้รวมของบริษัทร่วมทางตรงและบริษัทร่วมทางอ้อม ตลอดจนมูลค่าคงเหลือของบัญชีรายได้ค้างรับ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 จำนวนเงินประมาณ 26.50 ล้านบาทได้ เนื่องจากบริษัทร่วมทางอ้อมไม่ได้รับอนุญาตจากธนาคารเนื่องมาจากข้อจำกัดในการรักษาความลับของข้อมูลธนาคารตามที่ระบุไว้ในสัญญาให้บริการ โดยเหตุการณ์นี้สรุปได้ว่าเป็นการถูกจำกัดขอบเขตโดยสถานการณ์เช่นเดียวกับการแสดงความเห็นไว้ต่องบการเงินปี 2561

ดังนั้น ความเห็นของข้าพเจ้าต่องบการเงินรวมที่แสดงเงินทุนในบริษัทร่วมตามวิธีส่วนได้เสีย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 จึงมีเงื่อนไขในเรื่องนี้ด้วย ซึ่งถือเป็นการถูกจำกัดขอบเขตโดยสถานการณ์

****/2

ข้าพเจ้าได้ปฏิบัติงานตรวจสอบตามมาตรฐานการสอบบัญชี ความรับผิดชอบของข้าพเจ้าได้กล่าวไว้ในวรรคความรับผิดชอบของผู้สอบบัญชีต่อการตรวจสอบงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการในรายงานของข้าพเจ้า ข้าพเจ้ามีความเป็นอิสระจากกลุ่มบริษัทและบริษัทตามข้อกำหนดจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ที่กำหนดโดยสภาวิชาชีพบัญชีในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ และข้าพเจ้าได้ปฏิบัติตามความรับผิดชอบด้านจรรยาบรรณอื่นๆ ซึ่งเป็นไปตามข้อกำหนดเหล่านี้ ข้าพเจ้าเชื่อว่าหลักฐานการสอบบัญชีที่ข้าพเจ้าได้รับเพียงพอและเหมาะสมเพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการแสดงความเห็นอย่างมีเงื่อนไขของข้าพเจ้า

ข้อมูลและเหตุการณ์ที่เน้น

ข้าพเจ้าขอให้สังเกตหมายเหตุประกอบงบการเงินเกี่ยวกับเรื่องดังต่อไปนี้

1. ดังที่กล่าวไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 32 เกี่ยวกับ 1) บริษัทไม่สามารถส่งมอบสินค้าให้แก่ผู้ซื้อ (“บริษัทมหาชนแห่งหนึ่ง”) ได้ตามสัญญาที่กำหนด ซึ่งภายใต้สัญญามีเงื่อนไขเกี่ยวกับค่าปรับจากการส่งมอบสินค้าล่าช้า รวมทั้งภาระค่าดอกเบี้ยจากการชำระสินค้า ซึ่งจากเหตุผลในสถานการณ์ดังกล่าวจนถึงวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2563 ยังมีความไม่แน่นอนในเรื่องค่าปรับ ค่าเสียหาย และค่าดอกเบี้ยที่อาจเกิดขึ้น หากบริษัทจะต้องชำระค่าปรับ ค่าเสียหาย และค่าดอกเบี้ยที่เรียกเก็บตามสัญญาดังกล่าวให้แก่ผู้ซื้อ (“บริษัทมหาชนแห่งหนึ่ง”) บริษัทก็สามารถใช้สิทธิไล่เบี้ยเรียกร้องค่าปรับ ค่าเสียหาย และค่าดอกเบี้ยทั้งหมดคืนจากผู้ขายสินค้าได้เช่นกันภายใต้เงื่อนไขที่กำหนดไว้ในสัญญาซื้อขายกับบริษัทในต่างประเทศแห่งหนึ่ง 2) จากการบอกเลิกสัญญาซื้อขายคอมพิวเตอร์แบบพกพาของบริษัทในต่างประเทศดังกล่าว (“ผู้ขาย”) ผู้ขายได้เรียกร้องให้บริษัทและบริษัทมหาชนดังกล่าวร่วมกันชดเชยค่าสินค้าส่วนที่เหลือ ซึ่งเป็นการใช้สิทธิบอกเลิกสัญญากับบริษัทที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย จึงไม่มีสิทธิเรียกร้องค่าเสียหายใดๆ จากบริษัททั้งสิ้น ดังนั้นจากสถานการณ์ดังกล่าวจนถึงวันที่ วันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2563 ยังถือไม่ได้ว่าเป็นข้อพิพาทที่อาจเกิดขึ้นและจะถือไม่ได้ว่าจะมีความเสียหายที่อาจเกิดขึ้น อย่างไรก็ตามเพื่อหลักความระมัดระวังบริษัทได้พิจารณาตั้งประมาณการค่าเสียหายดังกล่าว ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 เป็นจำนวน 37.9 ล้านบาท
2. ดังที่กล่าวไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 11 เกี่ยวกับเงินลงทุนในบริษัทร่วมทางตรงแห่งหนึ่ง ตามที่ปรากฏในงบการเงินรวมสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2562 ของบริษัทร่วมทางตรงและบริษัทร่วมทางอ้อมแห่งหนึ่ง ซึ่งตรวจสอบโดยผู้สอบบัญชีอื่น ได้ให้ข้อสังเกตเกี่ยวกับรายการลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น เรื่อง การตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญสำหรับลูกหนี้การค้าที่มีอายุค้างนานเกิน 6 เดือนของบริษัทร่วมทางตรงและบริษัทร่วมทางอ้อมดังกล่าว

ทั้งนี้ ข้าพเจ้ามิได้แสดงความเห็นอย่างมีเงื่อนไขต่อกรณีดังกล่าวข้างต้นแต่อย่างใด

เรื่องสำคัญในการตรวจสอบ

เรื่องสำคัญในการตรวจสอบคือเรื่องต่างๆ ที่มีนัยสำคัญที่สุดตามดุลยพินิจของผู้ประกอบวิชาชีพของข้าพเจ้าในการตรวจสอบงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการสำหรับงวดปัจจุบัน ข้าพเจ้าได้นำเรื่องเหล่านี้มาพิจารณาในบริบทของการตรวจสอบงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ โดยรวมและในการแสดงความเห็นของข้าพเจ้า ทั้งนี้ข้าพเจ้าไม่ได้แสดงความเห็นแยกต่างหากสำหรับเรื่องเหล่านี้

รายได้จากการให้บริการ และมูลค่างานที่เสร็จแต่ยังไม่ถึงกำหนดชำระ

ความเสี่ยง

กลุ่มบริษัทรับรู้รายได้จากการให้บริการของธุรกิจวิศวกรรมเมื่อกลุ่มบริษัทปฏิบัติตามภาระที่ต้องปฏิบัติเสร็จตามเงื่อนไขที่ระบุในสัญญา โดยวิธีรับรู้ตลอดช่วงเวลาที่ได้รับบริการตามอัตราส่วนของขั้นความสำเร็จของภาระงานที่ต้องปฏิบัติ โดยคำนวณจากต้นทุนที่เกิดขึ้นจริงกับต้นทุนที่ประมาณว่าจะใช้ในการให้บริการทั้งสิ้น ทั้งนี้ ในการรับรู้รายได้ตามวิธีดังกล่าว ผู้บริหารต้องใช้ดุลยพินิจในขั้นตอนการจัดทำประมาณการต้นทุนที่จะใช้ทั้งสิ้น และจำเป็นต้องมีความเชี่ยวชาญเฉพาะทางที่เกี่ยวข้องกับลักษณะของงานนั้นๆ นอกจากนี้กระบวนการวัดค่ามูลค่างาน รอบระยะเวลาที่เหมาะสมในการรับรู้รายได้ และการคำนวณอัตราส่วนของขั้นความสำเร็จของภาระงานที่ต้องปฏิบัติอาจไม่ถูกต้อง รวมทั้งความน่าจะเป็นของโอกาสที่เกิดความล่าช้า การวัดมูลค่าของค่าปรับที่อาจเกิดขึ้น ซึ่งในปี 2562 กลุ่มบริษัทและบริษัทมีรายได้จากการให้บริการเป็นจำนวน 905.63 ล้านบาท และ 242.82 ล้านบาท (คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 0.80 และ 0.66 ตามลำดับ ของรายได้รวม) ประกอบกับ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 มีมูลค่างานที่เสร็จแต่ยังไม่ถึงกำหนดชำระจำนวน 798.91 ล้านบาท และ 27.13 ล้านบาท และค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญจำนวน 10.08 ล้านบาท และ 10.08 ล้านบาท ตามลำดับ (สุทธิคิดเป็นร้อยละ 0.33 และ 0.02 ของสินทรัพย์รวม ของกลุ่มบริษัทและบริษัท) ดังนั้น ข้าพเจ้าพิจารณาว่าการรับรู้รายได้จากการให้บริการของธุรกิจวิศวกรรม และประมาณการค่าปรับและอื่นที่อาจเกิดขึ้นจากสัญญางาน โครงการต่างๆ เป็นรายการที่มีผลกระทบต่อการเงินของกลุ่มบริษัทและบริษัท

นโยบายการบัญชีและรายละเอียดมูลค่างานที่เสร็จแต่ยังไม่ถึงกำหนดชำระ แสดงไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 3.3 และ 9 ตามลำดับ

การตอบสนองความเสี่ยงโดยผู้สอบบัญชี

วิธีการตรวจสอบของข้าพเจ้าต่อเรื่องดังกล่าว คือ

- ทำความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการบันทึกการขาย การรับชำระหนี้ การจ่ายชำระ และการตั้งค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญและบัญชีที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งระบบการควบคุมภายในที่เกี่ยวข้อง
- สอบทานการออกแบบและการปฏิบัติตามระบบการควบคุมภายในในเรื่องดังกล่าว
- ทดสอบความมีประสิทธิภาพของการปฏิบัติตามระบบการควบคุมภายในที่เกี่ยวข้องกับการจัดซื้อจัดจ้างของวัสดุที่ใช้ในโครงการ
- ตรวจสอบเนื้อหาสาระ ซึ่งประกอบด้วย
  - สอบทานรายละเอียดของสัญญาการให้บริการของโครงการที่เกิดขึ้นระหว่างปี
  - สอบทานวิธีการที่ผู้บริหารใช้ในการติดตามและพิจารณาความสมเหตุสมผลของการจัดทำประมาณการต้นทุนโครงการ และการปรับเปลี่ยนประมาณการต้นทุนโครงการ การอนุมัติ และสุ่มทดสอบกับเอกสารที่เกี่ยวข้อง
  - ทดสอบการคำนวณอัตราส่วนของขั้นความสำเร็จของภาระงานที่ต้องปฏิบัติของแต่ละโครงการ
  - ทดสอบความถูกต้องของการซื้อวัสดุ การจ่ายค่าจ้าง และค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับเอกสารประกอบการบันทึกบัญชี
  - เข้าสังเกตการณ์โครงการที่อยู่ระหว่างทำ ณ วันสิ้นปี รวมทั้งสอบถามวิศวกร/ผู้ควบคุมงานที่รับผิดชอบ และทำความเข้าใจกระบวนการที่ใช้ในการประเมินขั้นความสำเร็จของภาระงานที่ต้องปฏิบัติ
  - สอบทานความเพียงพอการเปิดเผยข้อมูลในหมายเหตุประกอบงบการเงิน

****/4

ค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ

ความเสี่ยง

ความเสี่ยงของจำนวนค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญของลูกหนี้การค้า เป็นเรื่องสำคัญที่ผู้บริหารต้องใช้ดุลยพินิจอย่างมากในการกำหนดจำนวนที่คาดว่าจะได้รับคืนของลูกหนี้การค้า ซึ่งเกี่ยวข้องกับความเสี่ยงที่ไม่แน่นอนอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ที่ต้องอาศัยปัจจัยต่างๆ เช่น สถานะการเงินปัจจุบันของลูกหนี้ ประวัติการชำระหนี้ และความผันผวนของภาวะเศรษฐกิจที่อาจกระทบประกอบกับ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 บริษัทมีลูกหนี้การค้าเป็นจำนวนรวม 247.04 ล้านบาท และ 244.67 ล้านบาท และมีค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญจำนวน 2.62 ล้านบาท และ 2.62 ล้านบาท ตามลำดับ (สุทธิคิดเป็นร้อยละ 0.10 และ 0.14 ของยอดสินทรัพย์รวม ตามลำดับ ของกลุ่มบริษัทและบริษัท) ดังนั้น ข้าพเจ้าจึงให้ความสำคัญเกี่ยวกับความเสี่ยงของค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญของลูกหนี้การค้า

นโยบายการบัญชี และรายละเอียดของลูกหนี้การค้า แสดงไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 3.5 และ 7 ตามลำดับ

การตอบสนองต่อความเสี่ยงโดยผู้สอบบัญชี

วิธีการตรวจสอบของข้าพเจ้าต่อเรื่องดังกล่าว คือ

- ทำความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการบันทึกการขาย การทำสัญญา การอนุมัติรายการ การติดตามหนี้ การรับชำระหนี้ การตั้งค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ และระบบการควบคุมภายในที่เกี่ยวข้อง
- สอบทานการออกแบบและการปฏิบัติตามระบบการควบคุมภายในในเรื่องดังกล่าว
- ทดสอบความมีประสิทธิภาพของการปฏิบัติตามระบบควบคุมภายใน
- ตรวจสอบเนื้อหาสาระ ซึ่งประกอบด้วย
  - ขอคำยืนยันยอดจากลูกหนี้การค้า ณ วันสิ้นปี
  - ตรวจสอบรายงานการวิเคราะห์อายุหนี้ของลูกหนี้เพื่อทดสอบว่าลูกหนี้แต่ละรายมีการจัดประเภทแต่ละช่วงอายุหนี้คงค้างอย่างเหมาะสมถูกต้องหรือไม่ และการคำนวณค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ
  - ตรวจสอบการรับชำระเงินจากลูกหนี้ภายหลังรอบระยะเวลาที่รายงาน
  - สอบทานฐานะการเงินของลูกหนี้รายที่ค้างชำระเป็นเวลานานจากข้อมูลทางการเงินการเงินล่าสุดและข้อมูลอื่นที่จำเป็น เพื่อพิจารณาความสามารถในการชำระหนี้ของลูกหนี้
  - สอบทานความเสี่ยงของการเปิดเผยข้อมูลในหมายเหตุประกอบงบการเงิน

การค้ำประกันของเงินลงทุนในบริษัทร่วม

ความเสี่ยง

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 บริษัทฯ มีเงินลงทุนในบริษัทร่วมแห่งหนึ่ง (บริษัท อินฟอร์เมชั่น เทคโนโลยี กรุ๊ป จำกัด) ซึ่งดำเนินธุรกิจเกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศ ตามราคาหุ้นในงบการเงินเฉพาะกิจการเป็นจำนวนเงิน 700 ล้านบาท ทั้งนี้ รายการเงินลงทุนดังกล่าวเป็นรายการที่มีสาระสำคัญในงบแสดงฐานะการเงินและการพิจารณามูลค่าเงินลงทุน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการพิจารณาการค้ำประกันของเงินลงทุนในบริษัทร่วมดังกล่าวต้องใช้ดุลยพินิจอย่างสูงในการประมาณการกระแสเงินสดในอนาคตที่กิจการคาดว่าจะได้รับ ข้าพเจ้าจึงเห็นว่าเรื่องดังกล่าวเป็นเรื่องสำคัญในการตรวจสอบ

การตอบสนองความเสี่ยงโดยผู้สอบบัญชี

วิธีการตรวจสอบของข้าพเจ้าต่อเรื่องดังกล่าว คือ

- พิจารณาวิธีการที่ใช้ในการประเมินมูลค่า และทดสอบความสมเหตุสมผลของประมาณการกระแสเงินสดในอนาคตที่กิจการคาดว่าจะได้รับ โดยเปรียบเทียบผลประกอบการในอดีตกับผลการดำเนินงานที่เกิดขึ้นจริงและแผนการดำเนินงานในอนาคตของบริษัทร่วม
- ประเมินความเหมาะสมของข้อสมมติที่สำคัญในการประมาณมูลค่าโดยอ้างอิงจากข้อมูลทั้งภายในและภายนอก และทดสอบการคำนวณ
- สอบทานความเพียงพอการเปิดเผยข้อมูลในหมายเหตุประกอบงบการเงิน

ความรับผิดชอบของผู้บริหารและผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลต้องบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ

ผู้บริหารมีหน้าที่รับผิดชอบในการจัดทำและนำเสนองบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการเหล่านี้โดยถูกต้องตามที่ควรตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน และรับผิดชอบเกี่ยวกับการควบคุมภายในที่ผู้บริหารพิจารณาว่าจำเป็นเพื่อให้สามารถจัดทำงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการที่ปราศจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญไม่ว่าจะเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาด

ในการจัดทำงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ ผู้บริหารรับผิดชอบในการประเมินความสามารถของกลุ่มบริษัทในการดำเนินงานต่อเนื่อง การเปิดเผยเรื่องเกี่ยวกับการดำเนินงานต่อเนื่องในกรณีที่ไม่มีเรื่องดังกล่าว และการใช้เกณฑ์การบัญชีสำหรับการดำเนินงานต่อเนื่องเว้นแต่ผู้บริหารมีความตั้งใจที่จะเลิกกลุ่มบริษัท หรือหยุดดำเนินงานหรือไม่สามารถดำเนินงานต่อเนื่องต่อไปได้

ผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลมีหน้าที่ในการสอดส่องดูแลกระบวนการในการจัดทำรายงานทางการเงินของกลุ่มบริษัท

ความรับผิดชอบของผู้สอบบัญชีต่อการตรวจสอบงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ

การตรวจสอบของข้าพเจ้ามีวัตถุประสงค์เพื่อให้ได้ความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลว่างบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการโดยรวมปราศจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญหรือไม่ ไม่ว่าจะเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาด และเสนอรายงานของผู้สอบบัญชีซึ่งรวมความเห็นของข้าพเจ้าอยู่ด้วย ความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลคือความเชื่อมั่นในระดับสูงแต่ไม่ได้เป็นการรับประกันว่าการปฏิบัติตามตรวจสอบตามมาตรฐานการสอบบัญชีจะสามารถตรวจพบข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญที่มีอยู่ได้เสมอไป ข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอาจเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาดและถือว่ามีสาระสำคัญเมื่อคาดการณ์ได้อย่างสมเหตุสมผลว่ารายการที่ขัดต่อข้อเท็จจริงแต่ละรายการหรือทุกรายการรวมกันจะมีผลต่อการตัดสินใจทางเศรษฐกิจของผู้ใช้งบการเงินจากการใช้งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการเหล่านี้

****/6

ในการตรวจสอบของข้าพเจ้าตามมาตรฐานการสอบบัญชี ข้าพเจ้าได้ใช้ดุลยพินิจและการสังเกตและสงสัยเกี่ยวกับผู้ประกอบวิชาชีพตลอดการตรวจสอบ การปฏิบัติงานของข้าพเจ้ารวมถึง

- ระบุและประเมินความเสี่ยงจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญในงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการไม่ว่าจะเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาด ออกแบบและปฏิบัติงานตามวิธีการตรวจสอบเพื่อตอบสนองต่อความเสี่ยงเหล่านั้น และได้หลักฐานการสอบบัญชีที่เพียงพอและเหมาะสมเพื่อเป็นเกณฑ์ในการแสดงความเห็นของข้าพเจ้า ความเสี่ยงที่ไม่พบข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญซึ่งเป็นผลมาจากการทุจริตจะสูงกว่าความเสี่ยงที่เกิดจากข้อผิดพลาด เนื่องจากการทุจริตอาจเกี่ยวกับการสมรู้ร่วมคิด การปลอมแปลงเอกสารหลักฐาน การตั้งใจละเว้นการแสดงผล การแสดงผลที่ไม่ตรงตามข้อเท็จจริงหรือการแทรกแซงการควบคุมภายใน
  - ทำความเข้าใจในระบบการควบคุมภายในที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบ เพื่อออกแบบวิธีการตรวจสอบที่เหมาะสมกับสถานการณ์ แต่ไม่ใช่เพื่อวัตถุประสงค์ในการแสดงความเห็นต่อความมีประสิทธิภาพของการควบคุมภายในของกลุ่มบริษัท
  - ประเมินความเหมาะสมของนโยบายการบัญชีที่ผู้บริหารใช้และความสมเหตุสมผลของประมาณการทางบัญชีและการเปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้องซึ่งจัดทำขึ้นโดยผู้บริหาร
  - สรุปลักษณะความเหมาะสมของการใช้เกณฑ์การบัญชีสำหรับการดำเนินงานต่อเนื่องของผู้บริหารและจากหลักฐานการสอบบัญชีที่ได้รับ สรุปว่ามีความไม่แน่นอนที่มีสาระสำคัญเกี่ยวกับเหตุการณ์หรือสถานการณ์ที่อาจเป็นเหตุให้เกิดข้อสงสัยอย่างมีนัยสำคัญต่อความสามารถของกลุ่มบริษัทในการดำเนินงานต่อเนื่องหรือไม่ ถ้าข้าพเจ้าได้ข้อสรุปว่ามีความไม่แน่นอนที่มีสาระสำคัญ ข้าพเจ้าต้องกล่าวไว้ในรายงานของผู้สอบบัญชีของข้าพเจ้าโดยให้ข้อสังเกตถึงการเปิดเผยข้อมูลในงบการเงินที่เกี่ยวข้อง หรือถ้าการเปิดเผยข้อมูลดังกล่าวไม่เพียงพอ ความเห็นของข้าพเจ้าจะเปลี่ยนแปลงไป ข้อสรุปของข้าพเจ้าขึ้นอยู่กับหลักฐานการสอบบัญชีที่ได้รับจนถึงวันที่ในรายงานของผู้สอบบัญชีของข้าพเจ้า อย่างไรก็ตาม เหตุการณ์หรือสถานการณ์ในอนาคตอาจเป็นเหตุให้กลุ่มบริษัทต้องหยุดการดำเนินงานต่อเนื่อง
  - ประเมินการนำเสนอโครงสร้างและเนื้อหาของงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการโดยรวม รวมถึงการเปิดเผยข้อมูลว่างบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการแสดงรายการและเหตุการณ์ในรูปแบบที่ทำให้มีการนำเสนอข้อมูลโดยถูกต้องตามที่ควรหรือไม่
  - ได้รับหลักฐานการสอบบัญชีที่เหมาะสมอย่างเพียงพอเกี่ยวกับข้อมูลทางการเงินของบริษัทภายในกลุ่มหรือกิจกรรมทางธุรกิจภายในกลุ่มบริษัทเพื่อแสดงความเห็นต่องบการเงินรวม ข้าพเจ้ารับผิดชอบต่อการกำหนดแนวทาง การควบคุมดูแล และการปฏิบัติงานตรวจสอบกลุ่มบริษัท ข้าพเจ้าเป็นผู้รับผิดชอบแต่เพียงผู้เดียวต่อความเห็นของข้าพเจ้า
- ข้าพเจ้าได้สื่อสารกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการกำกับดูแลในเรื่องต่าง ๆ ที่สำคัญ ซึ่งรวมถึงขอบเขตและช่วงเวลาของการตรวจสอบตามที่ได้วางแผนไว้ ประเด็นที่มีนัยสำคัญที่พบจากการตรวจสอบรวมถึงข้อบกพร่องที่มีนัยสำคัญในระบบการควบคุมภายในหากข้าพเจ้าได้พบในระหว่างการตรวจสอบของข้าพเจ้า

****/7

ข้าพเจ้าได้ให้คำรับรองแก่ผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลว่าข้าพเจ้าได้ปฏิบัติตามข้อกำหนดจรรยาบรรณที่เกี่ยวข้องกับความเป็นอิสระและได้สื่อสารกับผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลเกี่ยวกับความสัมพันธ์ทั้งหมดตลอดจนเรื่องอื่นซึ่งข้าพเจ้าเชื่อว่ามีเหตุผลที่บุคคลภายนอกอาจพิจารณาว่ากระทบต่อความเป็นอิสระของข้าพเจ้าและมาตรการที่ข้าพเจ้าใช้เพื่อป้องกันไม่ให้ข้าพเจ้าขาดความเป็นอิสระ

จากเรื่องที่เกี่ยวข้องกับผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแล ข้าพเจ้าได้พิจารณาเรื่องต่างๆ ที่มีนัยสำคัญมากที่สุดในการตรวจสอบงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการในงวดปัจจุบันและกำหนดเป็นเรื่องสำคัญในการตรวจสอบ ข้าพเจ้าได้อธิบายเรื่องเหล่านี้ในรายงานของผู้สอบบัญชีเว้นแต่กฎหมายหรือข้อบังคับไม่ให้เปิดเผยต่อสาธารณะเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว หรือในสถานการณ์ที่ยากที่จะเกิดขึ้น ข้าพเจ้าพิจารณาว่าไม่ควรสื่อสารเรื่องดังกล่าวในรายงานของข้าพเจ้าเพราะการกระทำดังกล่าวสามารถคาดการณ์ได้อย่างสมเหตุสมผลว่าจะมีผลกระทบในทางลบมากกว่าผลประโยชน์ต่อส่วนได้เสียสาธารณะจากการสื่อสารดังกล่าว

ผู้สอบบัญชีที่รับผิดชอบงานสอบบัญชีและการนำเสนอรายงานฉบับนี้คือนายเจษฎา หังสพฤกษ์

นายเจษฎา หังสพฤกษ์

ผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ทะเบียนเลขที่ 3759

บริษัท กรินทร์ ออดิท จำกัด

กรุงเทพมหานคร

28 กุมภาพันธ์ 2563

บริษัท บลิส-เทล จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

งบแสดงฐานะการเงิน

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562

		(หน่วย : บาท)			
		งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
		31 ธันวาคม 2562	31 ธันวาคม 2561	31 ธันวาคม 2562	31 ธันวาคม 2561
	หมายเหตุ	"ตรวจสอบแล้ว"	"ตรวจสอบแล้ว"	"ตรวจสอบแล้ว"	"ตรวจสอบแล้ว"
สินทรัพย์					
สินทรัพย์หมุนเวียน					
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	5	14,516,932	276,905,670	2,874,332	238,299,109
เงินลงทุนชั่วคราว		445,983	651,255	445,983	651,255
ลูกหนี้การค้า	6,7	244,415,956	63,733,309	242,045,482	12,293,652
ลูกหนี้หมุนเวียนอื่น	6,8	148,229,041	60,437,729	130,903,350	52,393,680
มูลค้างงานที่เสร็จแต่ยังไม่ถึงกำหนดชำระ	9	798,912,828	107,529,980	27,138,277	31,212,258
เงินให้กู้ยืมระยะสั้นแก่กิจการที่เกี่ยวข้องกัน	6	200,000,000	200,000,000	415,500,000	200,000,000
สินค้าคงเหลือ-สุทธิ	10	165,404,376	116,503	7,034,998	116,503
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น		92,409,488	22,262,114	14,759,988	12,182,311
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน		1,664,334,604	731,636,560	840,702,410	547,148,768
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน					
เงินลงทุนในบริษัทร่วม	6,11	416,794,942	661,078,204	532,000,000	618,000,000
เงินลงทุนในบริษัทย่อย	6,12	-	-	100,000,000	100,000,000
เงินลงทุนในการร่วมค้า	6,13	-	298,105	-	-
เครื่องตกแต่งและอุปกรณ์	14	8,871,820	6,657,205	1,160,677	4,160,304
สินทรัพย์ไม่มีตัวตน	15	6,379,941	2,374,557	6,379,941	2,374,557
สินทรัพย์ถาวรที่ได้รับการตัดบัญชี	16	136,042	60,953	-	-
เงินฝากธนาคารที่ติดภาระค้ำประกัน	17	306,425,000	392,841,400	306,425,000	377,841,400
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น		1,423,443	4,447,936	496,288	496,287
รวมสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน		740,031,188	1,067,758,360	946,461,906	1,102,872,548
รวมสินทรัพย์		2,404,365,792	1,799,394,920	1,787,164,316	1,650,021,316

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท บลิส-เทล จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

งบแสดงฐานะการเงิน

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562

		(หน่วย : บาท)			
		งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
		31 ธันวาคม 2562	31 ธันวาคม 2561	31 ธันวาคม 2562	31 ธันวาคม 2561
	หมายเหตุ	"ตรวจสอบแล้ว"	"ตรวจสอบแล้ว"	"ตรวจสอบแล้ว"	"ตรวจสอบแล้ว"
หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น					
หนี้สินหมุนเวียน					
เงินเบิกเกินบัญชีธนาคารและเงินกู้ยืม					
ระยะสั้นจากสถาบันการเงิน		123,065,000	-	123,065,000	-
เจ้าหนี้การค้า	6,18	658,212,077	95,362,228	80,161,774	41,366,712
เจ้าหนี้หมุนเวียนอื่น	6,19	129,593,843	27,060,138	31,920,132	10,408,728
หนี้สินตามสัญญาเช่าการเงินที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี		850,426	1,566,089	-	1,566,089
ประมาณการหนี้สินหมุนเวียน	20	50,534,066	37,900,000	45,199,316	37,900,000
รวมหนี้สินหมุนเวียน		962,255,412	161,888,455	280,346,222	91,241,529
หนี้สินไม่หมุนเวียน					
หนี้สินตามสัญญาเช่าการเงิน		1,627,286	-	-	-
ประมาณการหนี้สินไม่หมุนเวียน					
สำหรับผลประโยชน์พนักงาน	21	1,269,343	1,431,938	589,132	1,127,173
ประมาณการหนี้สินไม่หมุนเวียน	20	117,368	41,624	-	-
รวมหนี้สินไม่หมุนเวียน		3,013,997	1,473,562	589,132	1,127,173
รวมหนี้สิน		965,269,409	163,362,017	280,935,354	92,368,702
ส่วนของผู้ถือหุ้น					
ทุนเรือนหุ้น - หุ้นสามัญ มูลค่าหุ้นละ 0.5 บาท					
ทุนจดทะเบียน 7,562,610,000 หุ้น		3,781,305,000	3,781,305,000	3,781,305,000	3,781,305,000
ทุนเรือนหุ้นที่ออกและรับชำระแล้ว 6,875,204,000 หุ้น		3,437,602,000	3,437,602,000	3,437,602,000	3,437,602,000
ส่วนต่ำกว่ามูลค่าหุ้นสามัญ		(1,426,437,804)	(1,426,437,804)	(1,426,437,804)	(1,426,437,804)
กำไร(ขาดทุน)สะสม					
ยังไม่ได้จัดสรร		(572,067,813)	(375,131,293)	(504,935,234)	(453,511,582)
รวมส่วนของผู้ถือหุ้น		1,439,096,383	1,636,032,903	1,506,228,962	1,557,652,614
รวมหนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น		2,404,365,792	1,799,394,920	1,787,164,316	1,650,021,316

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท บลิส-เทล จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2562

(หน่วย : บาท)

หมายเหตุ	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561	2562	2561
รายได้				
รายได้จากการขาย	196,270,763	1,197,822	98,316,582	1,197,822
รายได้จากการให้บริการ	905,631,546	262,423,988	242,828,515	38,041,417
รายได้อื่น	24,120,135	79,441,401	27,440,326	80,255,983
รวมรายได้	1,126,022,444	343,063,211	368,585,423	119,495,222
ค่าใช้จ่าย				
ต้นทุนขาย	175,133,917	9,499,362	73,776,283	9,499,362
ต้นทุนการให้บริการ	791,875,300	209,683,137	216,383,881	29,112,417
ต้นทุนในการจัดจำหน่าย	21,439,561	27,799,457	415,275	1,763,907
ค่าใช้จ่ายในการบริหาร	81,120,971	62,156,062	43,258,725	45,758,463
ขาดทุนจากการด้อยค่า	-	-	86,000,000	-
ต้นทุนทางการเงิน	5,087,069	423,430	174,911	423,430
รวมค่าใช้จ่าย	1,074,656,818	309,561,448	420,009,075	86,557,579
ส่วนแบ่งกำไร(ขาดทุน)จากเงินลงทุนในบริษัทร่วมและกิจการร่วมค้า	(243,742,881)	39,747,580	-	-
กำไร(ขาดทุน)ก่อนภาษีเงินได้	(192,377,255)	73,249,343	(51,423,652)	32,937,643
รายได้(ค่าใช้จ่าย)ภาษีเงินได้	(3,529,558)	(216,081)	-	-
กำไร(ขาดทุน)สำหรับปี	(195,906,813)	73,033,262	(51,423,652)	32,937,643
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น				
รายการที่จะไม่ถูกจัดประเภทใหม่ไว้ในกำไรหรือขาดทุน :				
ผลขาดทุนจากการวัดมูลค่าใหม่ของผลประโยชน์พนักงานที่กำหนดไว้	(1,029,707)	-	-	-
กำไร(ขาดทุน)เบ็ดเสร็จรวมสำหรับปี	(196,936,520)	73,033,262	(51,423,652)	32,937,643
การแบ่งปันกำไร (ขาดทุน)				
ส่วนที่เป็นของบริษัทใหญ่	(195,906,813)	73,033,262	(51,423,652)	32,937,643
	(195,906,813)	73,033,262	(51,423,652)	32,937,643
การแบ่งปันกำไร (ขาดทุน) เบ็ดเสร็จรวม				
ส่วนที่เป็นของบริษัทใหญ่	(196,936,520)	73,033,262	(51,423,652)	32,937,643
	(196,936,520)	73,033,262	(51,423,652)	32,937,643
กำไร(ขาดทุน)ต่อหุ้น				
กำไร(ขาดทุน)ต่อหุ้นขั้นพื้นฐาน	(0.0285)	0.0106	(0.0075)	0.0048
กำไร(ขาดทุน)ต่อหุ้นปรับลด	(0.0285)	0.0106	(0.0075)	0.0048

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท บลิส-เทล จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้น

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2562

(หน่วย : บาท)						
หมายเหตุ	งบการเงินรวม					
	ส่วนของผู้ถือหุ้นบริษัทใหญ่				ส่วนได้เสีย ที่ไม่อยู่ใน อำนาจควบคุม	รวม
	ทุนที่ออก และชำระแล้ว	ส่วนเกิน มูลค่าหุ้นสามัญ	กำไร (ขาดทุน) สะสม ยังไม่ได้จัดสรร	รวมส่วนของ ผู้ถือหุ้นของ บริษัทใหญ่		
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 1 มกราคม 2561	3,437,602,000	(1,426,437,804)	(448,164,555)	1,562,999,641	-	1,562,999,641
กำไรเบ็ดเสร็จรวมสำหรับปี	-	-	73,033,262	73,033,262	-	73,033,262
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561	3,437,602,000	(1,426,437,804)	(375,131,293)	1,636,032,903	-	1,636,032,903
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 1 มกราคม 2562	3,437,602,000	(1,426,437,804)	(375,131,293)	1,636,032,903	-	1,636,032,903
ขาดทุนเบ็ดเสร็จรวมสำหรับปี	-	-	(196,936,520)	(196,936,520)	-	(196,936,520)
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562	3,437,602,000	(1,426,437,804)	(572,067,813)	1,439,096,383	-	1,439,096,383

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท บลิส-เทล จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย
 งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้น
 สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2562

		(หน่วย : บาท)			
		งบการเงินเฉพาะกิจการ			
หมายเหตุ		ทุนที่ออก	ส่วนเกิน	กำไร (ขาดทุน) สะสม	รวม
		และชำระแล้ว	มูลค่าหุ้นสามัญ	ยังไม่ได้จัดสรร	
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 1 มกราคม 2561		3,437,602,000	(1,426,437,804)	(486,449,225)	1,524,714,971
กำไรเบ็ดเสร็จรวมสำหรับปี		-	-	32,937,643	32,937,643
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561		3,437,602,000	(1,426,437,804)	(453,511,582)	1,557,652,614
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 1 มกราคม 2562		3,437,602,000	(1,426,437,804)	(453,511,582)	1,557,652,614
ขาดทุนเบ็ดเสร็จรวมสำหรับปี		-	-	(51,423,652)	(51,423,652)
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562		3,437,602,000	(1,426,437,804)	(504,935,234)	1,506,228,962

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท บลิส-เทล จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

งบกระแสเงินสด

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2562

	(หน่วย : บาท)			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561	2562	2561
กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน				
กำไร(ขาดทุน)สำหรับปี	(195,906,813)	73,033,262	(51,423,652)	32,937,643
ปรับปรุงกำไร(ขาดทุน)ก่อนภาษีเงินได้เป็นเงินสดรับ				
(จ่าย)จากกิจกรรมดำเนินงาน				
ดอกเบี้ยรับ	(15,674,534)	(14,090,015)	(18,714,952)	(13,765,409)
ต้นทุนทางการเงิน	5,087,069	423,430	174,911	423,430
หนี้สงสัยจะสูญ	588,483	588,483	588,483	588,483
โอนกลับค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ	(3,053,078)	(37,697,110)	(3,053,078)	(37,697,110)
ค่าเสื่อมราคา	2,507,644	3,250,579	1,114,775	2,574,763
ค่าตัดจำหน่ายสินทรัพย์ไม่มีตัวตน	1,814,608	1,798,664	1,814,608	1,798,664
ขาดทุนจากการเปลี่ยนสถานะเงินลงทุน	160,751	-	-	-
ขาดทุนจากการจำหน่ายและตัดบัญชีอุปกรณ์	565,040	-	521,813	-
ขาดทุนจากการจำหน่ายหลักทรัพย์เพื่อขาย	-	655	-	655
โอนกลับค่าเผื่อการค้าขายสินทรัพย์	-	(3,248,046)	-	(3,248,046)
โอนกลับค่าเผื่อการปรับมูลค่าสินค้า	(420,946)	(12,185,746)	(420,946)	(12,185,746)
ค้ายเงินลงทุนในบริษัทร่วม	-	-	86,000,000	-
ส่วนแบ่งกำไร(ขาดทุน)จากเงินลงทุนในบริษัทร่วมและกิจการร่วม	243,742,881	(39,747,580)	-	-
ประมาณการผลขาดทุนงานโครงการ	12,634,066	-	7,299,316	-
ประมาณการผลประโยชน์พนักงาน (โอนกลับ)	(162,595)	1,078,110	(538,041)	865,839
(รายได้)ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้	3,529,558	216,081	-	-
กำไร(ขาดทุน)จากกิจกรรมดำเนินงานก่อนการเปลี่ยนแปลง				
ในสินทรัพย์และหนี้สินดำเนินงาน	55,412,134	(26,579,233)	23,363,237	(27,706,834)
ลูกหนี้การค้า	(180,388,069)	125,777,302	(229,457,253)	139,859,519
ลูกหนี้หมุนเวียนอื่น	(77,958,117)	23,694,310	(66,386,822)	27,522,647
มูลค่างานที่เสร็จแต่ยังไม่ถึงกำหนดชำระ	(689,262,831)	57,070,958	6,193,999	49,398,070
สินค้าคงเหลือ	(164,866,928)	12,654,272	(6,497,549)	12,654,272
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	(72,739,081)	2,145,537	(7,974,284)	1,162,152
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น	3,024,494	(3,340,300)	-	(40,000)
เจ้าหนี้การค้า	562,849,850	30,040,073	38,795,062	4,096,058
เจ้าหนี้หมุนเวียนอื่น	96,489,108	(29,833,011)	18,105,342	(36,365,034)
จ่ายชำระประมาณการต้นทุนค่าเสื่อมส่วนปรับปรุงอาคารเช่า	-	(600,000)	-	-
กระแสเงินสดได้มาจาก (ใช้ไป) กิจกรรมดำเนินงาน	(467,439,440)	191,029,908	(223,858,268)	170,580,850
จ่ายภาษีเงินได้ถูกหัก ณ ที่จ่าย	(9,506,687)	(6,862,452)	(3,152,139)	(2,739,524)
รับคืนเงินภาษีเงินได้ถูกหัก ณ ที่จ่าย	8,548,745	-	8,548,745	-
กระแสเงินสดสุทธิได้มาจาก(ใช้ไป)กิจกรรมดำเนินงาน	(468,397,382)	184,167,456	(218,461,662)	167,841,326

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท บลิส-เทล จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

งบกระแสเงินสด (ต่อ)

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2562

(หน่วย : บาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561	2562	2561
กระแสเงินสดจากกิจกรรมลงทุน				
รับดอกเบี้ย	5,891,338	10,555,112	6,642,105	10,229,025
เงินลงทุนชั่วคราว - เงินฝากประจำ	205,272	(322,018)	205,272	(322,018)
เงินสดรับจากการจำหน่ายอุปกรณ์	254,696	-	254,696	-
ซื้ออุปกรณ์	(1,813,526)	(874,219)	(278,419)	(168,356)
รับชำระหนี้ให้กู้ยืมกิจการที่เกี่ยวข้องกัน	-	-	25,000,000	-
เงินให้กู้ยืมกิจการที่เกี่ยวข้อง	-	(200,000,000)	(240,500,000)	(200,000,000)
เงินสดจ่ายเงินลงทุนในกิจการร่วมค้า	(9,700)	(400,000)	(9,700)	-
เงินสดจ่ายเพื่อซื้อหลักทรัพย์เพื่อขาย	-	(80,000,000)	-	(80,000,000)
เงินสดรับจากการจำหน่ายหลักทรัพย์เพื่อขาย	-	79,999,345	-	79,999,345
ซื้อสินทรัพย์ไม่มีตัวตน	(2,430,600)	(438,000)	(2,430,600)	(438,000)
เงินฝากธนาคารที่คิดภาระค่าประกันลดลง (เพิ่มขึ้น)	86,416,400	(91,253,508)	71,416,400	(91,253,508)
กระแสเงินสดสุทธิได้มาจาก(ใช้ไปใน)กิจกรรมลงทุน	88,513,880	(282,733,288)	(139,700,246)	(281,953,512)
กระแสเงินสดจากกิจกรรมจัดหาเงิน				
จ่ายดอกเบี้ย	(5,087,069)	(423,430)	(174,911)	(423,430)
เงินเบิกเกินบัญชีธนาคารและเงินกู้ยืมระยะสั้นเพิ่มขึ้น (ลดลง)	123,065,000	(251,985)	123,065,000	(251,985)
จ่ายชำระหนี้สินตามสัญญาเช่าทางการเงิน	(483,167)	(980,898)	(152,958)	(980,898)
กระแสเงินสดสุทธิได้มาจาก(ใช้ไปใน)กิจกรรมจัดหาเงิน	117,494,764	(1,656,313)	122,737,131	(1,656,313)
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดเพิ่มขึ้น(ลดลง)สุทธิ	(262,388,738)	(100,222,145)	(235,424,777)	(115,768,499)
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดวันต้นปี	276,905,670	377,127,815	238,299,109	354,067,608
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดวันปลายปี	14,516,932	276,905,670	2,874,332	238,299,109
รายการที่ไม่กระทบเงินสด				
ซื้ออุปกรณ์ตามสัญญาเช่าการเงิน	2,477,711	-	-	-
เจ้าหน้าที่ค่าหุ้น	-	319,920	-	-
เจ้าหน้าที่ซื้อทรัพย์สินไม่มีตัวตน	3,389,400	-	3,389,400	-

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท บลิส-เทล จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

วันที่ 31 ธันวาคม 2562

1. ลักษณะการดำเนินงานธุรกิจ

บริษัท บลิส-เทล จำกัด (มหาชน) “บริษัท” ได้จดทะเบียนเป็นบริษัทมหาชนตั้งแต่ปี 2547 เดิมบริษัทดำเนินธุรกิจเกี่ยวกับการนำเข้า เป็นตัวแทนจำหน่าย และจำหน่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ บัตรเติมเงินซิมการ์ด และอะไหล่พร้อมอุปกรณ์

ปัจจุบันบริษัทดำเนินธุรกิจให้บริการและรับเหมาติดตั้งงานโครงการ โครงสร้างพื้นฐานและโครงข่ายโทรคมนาคม (Infrastructure & Telecommunication Solutions) รวมถึงธุรกิจให้บริการงานระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ (Information Technology Solution) โดยมีที่อยู่ตามที่จดทะเบียนคือเลขที่ 96 ถนนเฉลิมพระเกียรติรัชกาลที่ 9 แขวงหนองบอน เขต ประเวศ กรุงเทพมหานคร

บริษัทได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการ กิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (“กสทช.”) สำหรับใบอนุญาตด้านอินเทอร์เน็ต ประเภท 1 เพื่อดำเนินการให้บริการเข้าถึงอินเทอร์เน็ตและบริการที่เกี่ยวข้องกับผู้ให้บริการที่เป็นบุคคล องค์กร หรือหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน โดยบริษัทได้รับสิทธิ ตามใบอนุญาตดังกล่าว เริ่มตั้งแต่วันที่ 24 สิงหาคม 2561 ถึงวันที่ 23 สิงหาคม 2566

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 บริษัทมีผู้ถือหุ้นรายใหญ่คือ กลุ่มครอบครัวตระกูลทองแดง ร้อยละ 23.56 (ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 ถือหุ้นร้อยละ 14.77)

การปรับแผนทางธุรกิจของบริษัท

เมื่อวันที่ 28 มิถุนายน 2560 ที่ประชุมคณะกรรมการบริษัทมีมติอนุมัติให้มีการปรับแผนการดำเนินงานโดยบริษัทจะทำหน้าที่ในการบริหารจัดการและควบคุม (HOLDING COMPANY) และบริษัทย่อยจะทำหน้าที่ในการหารายได้และทำกำไรในธุรกิจหลัก

- 1) การปรับแผนปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพและก่อให้เกิดผลกำไร โดยการลดค่าใช้จ่ายหลักของบริษัท ได้แก่ ลดค่าใช้จ่ายพนักงานตามความเหมาะสม ซึ่งจะมีค่าใช้จ่ายประมาณ 3.60 ล้านบาท และลดค่าใช้จ่ายในการเช่าสำนักงาน โดยการย้ายสำนักงานไปยังที่แห่งใหม่ ซึ่งจะมีค่าใช้จ่ายในการขนย้ายประมาณ 10 ล้านบาท
- 2) การหาพันธมิตรหลักทางธุรกิจ ได้แก่ พันธมิตรทางด้านเทคโนโลยี ด้านการให้บริการ และด้านการร่วมทำโครงการขนาดใหญ่

ต่อมาเมื่อวันที่ 12 พฤศจิกายน 2561 ที่ประชุมคณะกรรมการบริษัทมีมติอนุมัติปรับแผนธุรกิจใหม่ ดังนี้

1. เร่งขยายธุรกิจด้านงาน โครงการ โครงสร้างพื้นฐาน งานโทรคมนาคม และเทคโนโลยีสารสนเทศ
2. ขยายฐานธุรกิจไปสู่ธุรกิจอื่น เช่น ด้านการเงินการธนาคาร
3. โอกาสอื่นๆ ในธุรกิจโดยการควบรวมธุรกิจและการลงทุนในบริษัทอื่น รวมทั้งการหาพันธมิตรหลักทางธุรกิจ

ดังนั้นการดำเนินธุรกิจในปัจจุบันของบริษัท จึงเป็นในส่วนของงานการหารายได้ และทำกำไร รวมทั้งการบริหารจัดการและควบคุมในบริษัทย่อย และบริษัทร่วม

บริษัท บลิส-เทล จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

วันที่ 31 ธันวาคม 2562

2. เกณฑ์ในการจัดทำงานการเงินและการนำเสนองบการเงิน

2.1 เกณฑ์ในการจัดทำงานการเงิน

งบการเงินได้จัดทำขึ้นตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไปภายใต้พระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2543 ซึ่งหมายถึงมาตรฐานการรายงานทางการเงินที่ออกภายใต้พระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 และข้อกำหนดของคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ว่าด้วยการจัดทำและนำเสนอรายงานทางการเงินภายใต้พระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์

งบการเงินได้จัดทำขึ้นโดยใช้เกณฑ์ราคาทุนเดิมในการวัดมูลค่าขององค์ประกอบของงบการเงิน ยกเว้นเรื่องที่อธิบายในนโยบายการบัญชีในลำดับต่อไป

การจัดทำงานการเงินให้สอดคล้องกับหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไปในประเทศไทย กำหนดให้ใช้ประมาณการทางบัญชีที่สำคัญและการใช้ดุลยพินิจของผู้บริหารซึ่งจัดทำขึ้นตามกระบวนการในการนำนโยบายการบัญชีของบริษัทไปถือปฏิบัติ กิจกรรมเปิดเผยเรื่องการใช้ดุลยพินิจของผู้บริหาร หรือความซับซ้อน หรือเกี่ยวกับข้อสมมติฐานและประมาณการที่มีนัยสำคัญต่องบการเงินในหมายเหตุ 4

งบการเงินฉบับภาษาอังกฤษจัดทำขึ้นจากงบการเงินตามกฎหมายที่เป็นภาษาไทย ในกรณีที่มีเนื้อความขัดแย้งกันหรือมีการตีความในสองภาษาแตกต่างกันให้ใช้งบการเงินตามกฎหมายฉบับภาษาไทยเป็นหลัก

2.2 เกณฑ์ในการนำเสนองบการเงินรวม

บริษัท บริษัทย่อย บริษัทร่วม และกิจการร่วมค้า รวมกันเรียกว่า “กลุ่มบริษัท” มีรายละเอียด ดังนี้

ชื่อบริษัท	ลักษณะธุรกิจ	สัดส่วนเงินลงทุน (ร้อยละ)	
		2562	2561
บริษัทย่อยทางตรง			
บริษัท บลิส อินโนเวชัน จำกัด	ตัวแทนจำหน่าย รับเหมาติดตั้งงาน โครงการ โครงสร้างพื้นฐาน งาน โทรคมนาคม และเทคโนโลยี สารสนเทศ และบริการหลังการขาย อุปกรณ์สื่อสารและโทรคมนาคม	100	100
กิจการร่วมค้าบลิส แพลนเน็ต	บริการรับเหมางาน โครงการภาครัฐ (บริษัทมีอำนาจการควบคุมกิจการ ตั้งแต่วันที่ 1 มีนาคม 2562)	40	-
บริษัทร่วมทางตรง			
บริษัท อินฟอร์เมชัน เทคโนโลยี กรุ๊ป จำกัด	เทคโนโลยีสารสนเทศและบริการให้ คำปรึกษาเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์	35	35

บริษัท บลิส-เทล จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

วันที่ 31 ธันวาคม 2562

ชื่อบริษัท	ลักษณะธุรกิจ	สัดส่วนเงินลงทุน (ร้อยละ)	
		2562	2561
บริษัทร่วมทางอ้อม			
บริษัท แอคเซลเลนซ์ (ประเทศไทย) จำกัด	บริการให้คำปรึกษาทางด้านซอฟต์แวร์และบริการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์	35	35
บริษัท ไอที แมนเนจเม้นท์ จำกัด	จำหน่ายอุปกรณ์การสื่อสารโทรคมนาคม ติดตั้งและวางระบบงานด้านคอมพิวเตอร์	35	35
บริษัท แคลิฟอร์เนีย คอนซัลติ้ง กรุ๊ป จำกัด	บริการให้คำปรึกษาบริการทางการเงินและเทคโนโลยีสารสนเทศ	35	35
บริษัท คลิ๊ก ซิสเต็มส์ จำกัด	ออกแบบและติดตั้งสื่อสังคมออนไลน์	31	31
บริษัท กิจกรรมร่วมค้า บลิส-ซีดับเบิลยู จำกัด	บริการรับเหมางานโครงการภาครัฐและเอกชน (ยังไม่ได้เริ่มดำเนินงานเชิงพาณิชย์)	40	40
บริษัท กิจกรรมร่วมค้า บลิส-พีที จำกัด	อยู่ระหว่างดำเนินการชำระบัญชี	40	40
กิจการร่วมค้าทางอ้อม			
กิจการร่วมค้าบลิส - ซีดับเบิลยู	บริการรับเหมางานโครงการภาครัฐ	40	40
กิจการร่วมค้าบลิส - สมาร์ท	ปัจจุบันเสร็จสิ้นการชำระบัญชีแล้ว	-	30
กิจการร่วมค้าบลิส แพลนเน็ต	บริการรับเหมางานโครงการภาครัฐ	-	40

รายการบัญชีกับบริษัทย่อยที่มีสาระสำคัญได้ถูกหักออกจากงบการเงินรวมแล้ว

งบการเงินรวมนี้ได้จัดทำขึ้นโดยใช้นโยบายการบัญชีเช่นเดียวกับที่ใช้สำหรับรายการบัญชีที่เหมือนกันหรือเหตุการณ์ทางบัญชีที่คล้ายคลึงกันสำหรับการจัดทำงบการเงินเฉพาะของบริษัท

บริษัท บลิส-เทล จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

วันที่ 31 ธันวาคม 2562

3. นโยบายการบัญชีที่สำคัญ

3.1 มาตรฐานการรายงานทางการเงินที่เริ่มมีผลบังคับใช้ในปัจจุบัน

ในระหว่างปี บริษัทและบริษัทย่อยได้นำมาตรฐานการรายงานทางการเงินและการตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับปรับปรุง (ปรับปรุง 2561) และฉบับใหม่ จำนวนหลายฉบับ ซึ่งมีผลบังคับใช้สำหรับงบการเงินที่มีรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2562 มาถือปฏิบัติ มาตรฐานการรายงานทางการเงินดังกล่าวได้รับการปรับปรุงหรือจัดให้มีขึ้นเพื่อให้มีเนื้อหาทำเทียมกับมาตรฐานการรายงานทางการเงินระหว่างประเทศ โดยส่วนใหญ่เป็นการอธิบายให้ชัดเจนเกี่ยวกับวิธีปฏิบัติทางการบัญชีและการให้แนวปฏิบัติทางการบัญชีกับผู้ใช้มาตรฐานการนำมาตรฐานการรายงานทางการเงินดังกล่าวมาถือปฏิบัตินี้ไม่มีผลกระทบอย่างเป็นสาระสำคัญต่องบการเงินของบริษัทและบริษัทย่อย อย่างไรก็ตาม มาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับใหม่ซึ่งได้มีการเปลี่ยนแปลงหลักการสำคัญ สามารถสรุปได้ดังนี้

มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 15 เรื่อง รายได้จากสัญญาที่ทำกับลูกค้า

มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 15 ใช้แทนมาตรฐานการบัญชีและการตีความมาตรฐานการบัญชีที่เกี่ยวข้องต่อไปนี้

มาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 11 (ปรับปรุง 2560)	เรื่อง สัญญาก่อสร้าง
มาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 18 (ปรับปรุง 2560)	เรื่อง รายได้
การตีความมาตรฐานบัญชีฉบับที่ 31 (ปรับปรุง 2560)	เรื่อง รายได้ - รายการแลกเปลี่ยนเกี่ยวกับบริการโฆษณา
การตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับที่ 13 (ปรับปรุง 2560)	เรื่อง โปรแกรมสิทธิพิเศษแก่ลูกค้า
การตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับที่ 15 (ปรับปรุง 2560)	เรื่อง สัญญาสำหรับการก่อสร้างอสังหาริมทรัพย์
การตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับที่ 18 (ปรับปรุง 2560)	เรื่อง การโอนสินทรัพย์จากลูกค้า

บริษัท บลิส-เทล จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

วันที่ 31 ธันวาคม 2562

กิจการต้องใช้มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 15 กับสัญญาที่ทำกับลูกค้าทุกสัญญา ยกเว้นสัญญาที่อยู่ในขอบเขตของมาตรฐานการบัญชีฉบับอื่น มาตรฐานฉบับนี้ได้กำหนดหลักการ 5 ขั้นตอนสำหรับการรับรู้รายได้ที่เกิดขึ้นจากสัญญาที่ทำกับลูกค้า โดยกิจการจะรับรู้รายได้ในจำนวนเงินที่สะท้อนถึงสิ่งตอบแทนที่กิจการคาดว่าจะมีสิทธิได้รับจากการแลกเปลี่ยนสินค้าหรือบริการที่ได้ส่งมอบให้แก่ลูกค้า และกำหนดให้กิจการต้องใช้ดุลยพินิจและพิจารณาข้อเท็จจริงและเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องทั้งหมดในการพิจารณาตามหลักการในแต่ละขั้นตอน

มาตรฐานฉบับนี้ไม่มีผลกระทบอย่างมีสาระสำคัญต่องบการเงินของบริษัทฯและบริษัทย่อย

3.2 มาตรฐานการรายงานทางการเงินที่จะมีผลบังคับใช้สำหรับงบการเงินที่มีรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2563

สภาวิชาชีพบัญชีได้ประกาศใช้มาตรฐานการรายงานทางการเงินและการตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับใหม่ ซึ่งจะมีผลบังคับใช้สำหรับงบการเงินที่มีรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2563 มาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับใหม่ดังกล่าวได้มีการเปลี่ยนแปลงหลักการสำคัญซึ่ง สามารถสรุปได้ดังนี้

มาตรฐานการรายงานทางการเงิน กลุ่มเครื่องมือทางการเงิน

สภาวิชาชีพบัญชีได้ประกาศใช้มาตรฐานการรายงานทางการเงิน กลุ่มเครื่องมือทางการเงิน ประกอบด้วยมาตรฐาน และการตีความมาตรฐาน จำนวน 5 ฉบับ ได้แก่

มาตรฐานการรายงานทางการเงิน

ฉบับที่ 7 การเปิดเผยข้อมูลเครื่องมือทางการเงิน

ฉบับที่ 9 เครื่องมือทางการเงิน

มาตรฐานการบัญชี

ฉบับที่ 32 การแสดงรายการเครื่องมือทางการเงิน

การตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงิน

ฉบับที่ 16 การป้องกันความเสี่ยงของเงินลงทุนสุทธิในหน่วยงานต่างประเทศ

ฉบับที่ 19 การชำระหนี้สินทางการเงินด้วยตราสารทุน

มาตรฐานการรายงานทางการเงินกลุ่มดังกล่าวข้างต้น กำหนดหลักการเกี่ยวกับการจัดประเภทและการวัดมูลค่า เครื่องมือทางการเงินด้วยมูลค่ายุติธรรมหรือราคาทุนตัดจำหน่ายโดยพิจารณาจากประเภทของตราสารทางการเงิน ลักษณะของกระแสเงินสดตามสัญญาและแผนธุรกิจของกิจการ (Business Model) หลักการเกี่ยวกับวิธีการคำนวณ การด้อยค่าของเครื่องมือทางการเงิน โดยใช้แนวคิดของผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้น และหลักการ เกี่ยวกับการบัญชีป้องกันความเสี่ยง รวมถึงการแสดงรายการและการเปิดเผยข้อมูลเครื่องมือทางการเงิน และเมื่อ มาตรฐานการรายงานทางการเงินกลุ่มนี้มีผลบังคับใช้ จะทำให้มาตรฐานการบัญชี การตีความมาตรฐานการบัญชี และแนวปฏิบัติทางการบัญชีบางฉบับที่มีผลบังคับใช้อยู่ในปัจจุบันถูกยกเลิกไป

ปัจจุบันฝ่ายบริหารของกลุ่มบริษัทอยู่ระหว่างการประเมินผลกระทบที่อาจมีต่องบการเงินในปีที่เริ่มนำมาตรฐาน กลุ่มดังกล่าวมาถือปฏิบัติ

บริษัท บลิส-เทล จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

วันที่ 31 ธันวาคม 2562

มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 16 เรื่อง สัญญาเช่า

มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 16 ใช้แทนมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 17 เรื่อง สัญญาเช่า และการตีความมาตรฐานบัญชีที่เกี่ยวข้อง มาตรฐานฉบับนี้ได้กำหนดหลักการของการรับรู้รายการ การวัดมูลค่า การแสดงรายการ และการเปิดเผยข้อมูลของสัญญาเช่า และกำหนดให้ผู้เช่ารับรู้สินทรัพย์และหนี้สินสำหรับสัญญาเช่าทุกรายการที่มีระยะเวลาในการเช่ามากกว่า 12 เดือน เว้นแต่สินทรัพย์อ้างอิงนั้นไม่มีมูลค่าต่ำ

การบัญชีสำหรับผู้ให้เช่าไม่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างมีสาระสำคัญจากมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 17 ผู้ให้เช่ายังคงต้องจัดประเภทสัญญาเช่าเป็นสัญญาเช่าดำเนินงานหรือสัญญาเช่าเงินทุน โดยใช้หลักการเช่นเดียวกันกับมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 17

กลุ่มบริษัทคาดว่าจะนำมาตรฐานทางการเงินฉบับนี้มาถือปฏิบัติโดยรับรู้ผลกระทบสะสมของการนำมาตรฐานรายงานทางการเงินฉบับนี้มาถือปฏิบัติใช้ครั้งแรกโดยการปรับปรุงกับกำไรสะสม ณ วันที่ 1 มกราคม 2563 และไม่ปรับย้อนหลังงบการเงินปีก่อนที่แสดงเปรียบเทียบ

ฝ่ายบริหารของกลุ่มบริษัทคาดว่า การนำมาตรฐานการบัญชีดังกล่าวมาใช้ จะมีผลกระทบต้องบแสดงฐานะการเงิน ณ วันที่ 1 มกราคม 2563 คือ สินทรัพย์ของกลุ่มบริษัทมีจำนวนเพิ่มขึ้นรวมทั้งสิ้นประมาณ 42.94 ล้านบาท และเฉพาะของบริษัทฯ ประมาณ 1.58 ล้านบาท และหนี้สินของกลุ่มบริษัทมีจำนวนเพิ่มขึ้นรวมทั้งสิ้นประมาณ 42.94 ล้านบาท และเฉพาะของบริษัทฯ ประมาณ 1.58 ล้านบาท

3.3 การรับรู้รายได้

รายได้

รายได้ที่รับรู้ไม่รวมภาษีมูลค่าเพิ่ม และแสดงสุทธิจากส่วนลดการค้า

รายได้จากการขายสินค้า

รายได้จากการขายสินค้านับรับรู้เมื่อกลุ่มบริษัทปฏิบัติตามภาระที่ต้องปฏิบัติแล้วเสร็จ โดยการส่งมอบสินค้าที่สัญญาว่าจะให้แก่ลูกค้า การส่งมอบเกิดขึ้นก็ต่อเมื่อลูกค้ามีอำนาจควบคุมสินค้านั้น การควบคุมในสินค้าได้โอนไปยังลูกค้า เมื่อมีการส่งมอบสินค้าให้แก่ลูกค้า ลูกหนี้การค้าจะถูกลบทิ้งเมื่อสินค้าได้ส่งมอบ ซึ่งเป็นภาระที่ต้องปฏิบัติให้แล้วเสร็จ ณ เวลาใดเวลาหนึ่ง

รายได้จากการให้บริการ

รายได้จากการให้บริการรับรู้เมื่อกลุ่มบริษัทปฏิบัติตามภาระที่ต้องปฏิบัติแล้วเสร็จตามเงื่อนไขที่ระบุในสัญญาและส่งมอบบริการที่สัญญาว่าจะให้แก่ลูกค้าตลอดช่วงเวลาหนึ่ง การส่งมอบเกิดขึ้นก็ต่อเมื่อลูกค้ามีอำนาจควบคุมบริการนั้น ในกรณีที่กลุ่มบริษัทได้รับสิ่งตอบแทนเกินกว่าบริการที่ให้กลุ่มบริษัทจะรับรู้สิ่งตอบแทนส่วนเกินดังกล่าวเป็นหนี้สินตามสัญญากับลูกค้า ในทางกลับกันถ้ากลุ่มบริษัทได้รับสิ่งตอบแทนน้อยกว่าบริการที่ให้ กลุ่มบริษัทจะรับรู้สิ่งตอบแทนส่วนต่ำดังกล่าวเป็นลูกหนี้ตามสัญญากับลูกค้า

บริษัท บลิส-เทล จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

วันที่ 31 ธันวาคม 2562

การลงทุน

รายได้จากการลงทุน ประกอบด้วย รายได้ค่าเช่า เงินปันผล และดอกเบี้ยรับจากการลงทุน และเงินฝากธนาคาร

ดอกเบี้ยรับ

ดอกเบี้ยรับบันทึกในกำไรหรือขาดทุนตามเกณฑ์คงค้าง

เงินปันผล

เงินปันผลรับบันทึกในกำไรหรือขาดทุน ในวันที่กลุ่มบริษัท/บริษัทมีสิทธิได้รับเงินปันผล

รายได้อื่น

รายได้อื่นรับรู้รายได้ตามเกณฑ์คงค้าง

3.4 เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด

เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด หมายถึง เงินสดและเงินฝากธนาคาร และเงินลงทุนระยะสั้นที่มีสภาพคล่องสูง ซึ่งถึงกำหนดจ่ายคืนภายในระยะเวลาไม่เกินสามเดือนนับจากวันที่ได้มาและไม่มีข้อจำกัดในการเบิกใช้

3.5 ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้หมุนเวียนอื่น

ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้หมุนเวียนอื่นแสดงในราคาตามใบแจ้งหนี้หักค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ และกรณีลูกหนี้การค้า ตามสัญญาที่มีระยะเวลาชำระเกินกว่าหนึ่งปี แสดงไว้ภายใต้ลูกหนี้การค้าไม่หมุนเวียน

ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญประเมินโดยการวิเคราะห์ประวัติการชำระหนี้ และการคาดการณ์เกี่ยวกับการชำระหนี้ในอนาคตของลูกหนี้ ลูกหนี้จะถูกตัดจำหน่ายบัญชีเมื่อทราบว่าเป็นหนี้สูญ

3.6 สินค้าคงเหลือ

สินค้าคงเหลือแสดงในราคาทุนหรือมูลค่าสุทธิที่จะได้รับแล้วแต่ราคาใดจะต่ำกว่า

ต้นทุนของสินค้าคำนวณโดยวิธีถ่วงเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก ต้นทุนสินค้าประกอบด้วย ราคาทุนที่ซื้อ และต้นทุนอื่นเพื่อให้สินค้าอยู่ในสถานที่และสภาพปัจจุบันในกรณีของงานระหว่างทำที่ให้บริการ ต้นทุนของงานระหว่างทำประกอบด้วย ค่าสินค้า อะไหล่และวัสดุ ค่าแรงงาน รวมการปันส่วนค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการอย่างเหมาะสม

มูลค่าสุทธิที่จะได้รับเป็นการประมาณราคาที่จะขายได้จากการดำเนินธุรกิจปกติหักด้วยค่าใช้จ่ายที่จำเป็นในการขาย

3.7 เงินลงทุน

เงินลงทุนในบริษัทย่อย บริษัทร่วม และกิจการร่วมค้า

เงินลงทุนในบริษัทย่อย และบริษัทร่วม ในงบการเงินเฉพาะกิจการของบริษัท บันทึกบัญชีโดยใช้วิธีราคาทุนหักค่าเผื่อการด้อยค่า ส่วนการบันทึกบัญชีเงินลงทุนในบริษัทร่วมและกิจการร่วมค้าในงบการเงินรวม โดยใช้วิธีส่วนได้เสีย

บริษัท บลิส-เทล จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

วันที่ 31 ธันวาคม 2562

การจำหน่ายเงินลงทุน

เมื่อมีการจำหน่ายเงินลงทุน ผลต่างระหว่างจำนวนเงินสุทธิที่ได้รับและมูลค่าตามบัญชีจะถูกบันทึกในกำไรหรือขาดทุน

ในกรณีที่กลุ่มบริษัท/บริษัทจำหน่ายบางส่วนของเงินลงทุนที่ถืออยู่ การคำนวณต้นทุนสำหรับเงินลงทุนที่จำหน่ายไป และเงินลงทุนที่ยังถืออยู่ใช้วิธีถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักปรับใช้กับมูลค่าตามบัญชีของเงินลงทุนที่เหลืออยู่ทั้งหมด

3.8 เครื่องตกแต่งและอุปกรณ์

การรับรู้และการวัดค่า

สินทรัพย์ที่เป็นกรรมสิทธิ์ของกิจการ

เครื่องตกแต่งและอุปกรณ์แสดงด้วยราคาทุนหักค่าเสื่อมราคาสะสม และขาดทุนจากการด้อยค่า (ถ้ามี)

ราคาทุนรวมถึงต้นทุนทางตรงที่เกี่ยวข้องกับการได้มาของสินทรัพย์ ต้นทุนของการก่อสร้างสินทรัพย์ที่กิจการก่อสร้างเอง รวมถึงต้นทุนของวัสดุ แรงงานทางตรง และต้นทุนทางตรงอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดหาสินทรัพย์ เพื่อให้สินทรัพย์นั้นอยู่ในสภาพที่พร้อมจะใช้งานได้ตามความประสงค์ ต้นทุนในการรื้อถอน การขนย้าย การบูรณะสถานที่ตั้งของสินทรัพย์

ส่วนประกอบของรายการเครื่องตกแต่งและอุปกรณ์แต่ละรายการที่มีอายุการให้ประโยชน์ไม่เท่ากันต้องบันทึกแต่ละส่วนประกอบที่มีนัยสำคัญแยกต่างหากจากกัน

กำไรหรือขาดทุนจากการจำหน่ายเครื่องตกแต่งและอุปกรณ์ คือผลต่างระหว่างสิ่งตอบแทนสุทธิที่ได้รับจากการจำหน่ายกับมูลค่าตามบัญชีของเครื่องตกแต่งและอุปกรณ์ โดยรับรู้สุทธิเป็นรายได้อื่นในกำไรหรือขาดทุน

สินทรัพย์ที่เช่า

การเช่าซึ่งกลุ่มบริษัท/บริษัทได้รับส่วนใหญ่ของความเสี่ยงและผลตอบแทนจากการครอบครองทรัพย์สินที่เช่านั้น ๆ ให้จัดประเภทเป็นสัญญาเช่าการเงิน อุปกรณ์ที่ได้มาโดยทำสัญญาเช่าการเงินบันทึกเป็นสินทรัพย์

ด้วยมูลค่ายุติธรรมหรือมูลค่าปัจจุบันของจำนวนเงินขั้นต่ำที่ต้องจ่ายตามสัญญาเช่าแล้วแต่จำนวนใดจะต่ำกว่า หักด้วยค่าเสื่อมราคาสะสมและขาดทุนจากการด้อยค่า ค่าเช่าที่ชำระจะแยกเป็นส่วนที่เป็นค่าใช้จ่ายทางการเงิน และ

ส่วนที่จะหักจากหนี้ตามสัญญา เพื่อให้ให้อัตราคอกเบี้ยแต่ละงวดเป็นอัตราคงที่สำหรับยอดคงเหลือของหนี้สิน ค่าใช้จ่ายทางการเงินจะบันทึกโดยตรงในกำไรหรือขาดทุน

บริษัท บลิส-เทล จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

วันที่ 31 ธันวาคม 2562

ต้นทุนที่เกิดขึ้นในภายหลัง

ต้นทุนในการเปลี่ยนแทนส่วนประกอบจะรับรู้เป็นส่วนหนึ่งของมูลค่าตามบัญชีของรายการเครื่องตกแต่งและอุปกรณ์ ถ้ามีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ที่กลุ่มบริษัท/บริษัทจะได้รับประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในอนาคตจากรายการนั้น และสามารถวัดมูลค่าต้นทุนของรายการนั้นได้อย่างน่าเชื่อถือ ชิ้นส่วนที่ถูกเปลี่ยนแทนจะถูกตัดจำหน่ายตามมูลค่าตามบัญชี ต้นทุนที่เกิดขึ้นในการซ่อมบำรุงอาคารและอุปกรณ์ที่เกิดขึ้นเป็นประจำจะรับรู้ในกำไรหรือขาดทุนเมื่อเกิดขึ้น

ค่าเสื่อมราคา

ค่าเสื่อมราคาคำนวณจากมูลค่าเสื่อมสภาพของรายการเครื่องตกแต่งและอุปกรณ์ ซึ่งประกอบด้วยราคาทุนของสินทรัพย์หักด้วยมูลค่าคงเหลือของสินทรัพย์

ค่าเสื่อมราคาบันทึกเป็นค่าใช้จ่ายในกำไรหรือขาดทุน คำนวณโดยวิธีเส้นตรงตามเกณฑ์อายุการให้ประโยชน์ โดยประมาณของส่วนประกอบของสินทรัพย์แต่ละรายการ ประมาณการอายุการให้ประโยชน์ของสินทรัพย์แสดงได้ดังนี้ :-

เครื่องตกแต่งและอุปกรณ์	3 - 5	ปี
-------------------------	-------	----

ยานพาหนะ	5	ปี
----------	---	----

วิธีการคิดค่าเสื่อมราคา อายุการให้ประโยชน์ของสินทรัพย์และมูลค่าคงเหลือถูกทบทวนอย่างน้อยที่สุดทุกสิ้นรอบปีบัญชีและปรับปรุงตามความเหมาะสม

3.9 สินทรัพย์ไม่มีตัวตน

สินทรัพย์ไม่มีตัวตนที่กลุ่มบริษัท/บริษัทซื้อเข้ามาและมีอายุการใช้งานจำกัด แสดงในราคาทุนหักค่าตัดจำหน่ายสะสมและขาดทุนจากการด้อยค่าสะสม

ค่าตัดจำหน่าย

ค่าตัดจำหน่ายคำนวณจากราคาทุนของสินทรัพย์หรือจำนวนอื่นที่ใช้แทนราคาทุนหักด้วยมูลค่าคงเหลือ

ค่าตัดจำหน่ายรับรู้ในกำไรหรือขาดทุนโดยวิธีเส้นตรง ซึ่งโดยส่วนใหญ่จะสะท้อนรูปแบบที่คาดว่าจะได้รับประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในอนาคตจากสินทรัพย์นั้นตามระยะเวลาที่คาดว่าจะได้รับประโยชน์จากสินทรัพย์ไม่มีตัวตน โดยเริ่มตัดจำหน่ายสินทรัพย์ไม่มีตัวตนเมื่อสินทรัพย์นั้นพร้อมที่จะให้ประโยชน์ ระยะเวลาที่คาดว่าจะได้รับประโยชน์แสดงได้ดังนี้

ค่าลิขสิทธิ์ซอฟต์แวร์	3 - 5	ปี
-----------------------	-------	----

ค่าพัฒนาระบบ	3	ปี
--------------	---	----

วิธีการตัดจำหน่าย ระยะเวลาที่คาดว่าจะได้รับประโยชน์ และมูลค่าคงเหลือจะได้รับการทบทวนทุกสิ้นรอบปีบัญชีและปรับปรุงตามความเหมาะสม

บริษัท บลิส-เทล จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

วันที่ 31 ธันวาคม 2562

3.10 การด้อยค่า

ยอดสินทรัพย์ตามบัญชีของกลุ่มบริษัทได้รับการทบทวน ณ ทุกวันที่รายงานว่ามีข้อบ่งชี้เรื่องการด้อยค่าหรือไม่ ในกรณีที่ข้อบ่งชี้จะทำการประมาณมูลค่าสินทรัพย์ที่คาดว่าจะได้รับคืน สำหรับค่าความนิยมนจะประมาณมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนทุกปี ในช่วงเวลาเดียวกัน

ขาดทุนจากการด้อยค่ารับรู้เมื่อมูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์ หรือมูลค่าตามบัญชีของหน่วยสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดเงินสดสูงกว่ามูลค่าที่จะได้รับคืน ขาดทุนจากการด้อยค่าบันทึกในกำไรหรือขาดทุน เว้นแต่เมื่อมีการกลับรายการการประเมินมูลค่าของสินทรัพย์เพิ่มของสินทรัพย์ขึ้นเดียวกันที่เคยรับรู้ในส่วนของผู้ถือหุ้นและมีการด้อยค่าในเวลาต่อมา ในกรณีนี้จะรับรู้ในส่วนของผู้ถือหุ้น

เมื่อมีการลดลงในมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์ทางการเงินเพื่อขาย ซึ่งได้บันทึกในส่วนของผู้ถือหุ้น และมีความชัดเจนว่าสินทรัพย์ดังกล่าวมีการด้อยค่า ขาดขาดทุนซึ่งเคยบันทึกในส่วนของผู้ถือหุ้นจะถูกบันทึกในกำไรหรือขาดทุนโดยไม่ต้องปรับกับยอดสินทรัพย์ทางการเงินดังกล่าว ขาดขาดทุนที่บันทึกในกำไรหรือขาดทุนเป็นผลต่างระหว่างราคาทุนที่ซื้อกับมูลค่ายุติธรรมในปัจจุบันของสินทรัพย์ หักขาดทุนจากการด้อยค่าของสินทรัพย์ทางการเงินนั้นๆ ซึ่งเคยรับรู้แล้วในกำไรหรือขาดทุน

การคำนวณมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืน

มูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนของหลักทรัพย์ที่ถือไว้จนกว่าจะครบกำหนด ที่บันทึกโดยวิธีราคาทุนตัดจำหน่าย จำนวน โดยการหามูลค่าปัจจุบันของประมาณการกระแสเงินสดที่จะได้รับในอนาคต คัดลดด้วยอัตราดอกเบี้ยที่แท้จริง

มูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนของสินทรัพย์ทางการเงินสำหรับหลักทรัพย์เพื่อขาย จำนวน โดยอ้างอิงถึงมูลค่ายุติธรรม

มูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนของสินทรัพย์ที่ไม่ใช่สินทรัพย์ทางการเงิน หมายถึง มูลค่าจากการใช้ของสินทรัพย์หรือมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์หักต้นทุนในการขายแล้วแต่มูลค่าใดจะสูงกว่า ในการประเมินมูลค่าจากการใช้ของสินทรัพย์ ประมาณการกระแสเงินสดที่จะได้รับในอนาคตจะคิดลดเป็นมูลค่าปัจจุบันโดยใช้อัตราคิดลดก่อนคำนึงภาษีเงินได้เพื่อให้สะท้อนมูลค่าที่อาจประเมินได้ในตลาดปัจจุบัน ซึ่งแปรไปตามเวลาและความเสี่ยงที่มีต่อสินทรัพย์ สำหรับสินทรัพย์ที่ไม่ก่อให้เกิดกระแสเงินสดรับโดยอิสระจากสินทรัพย์อื่น จะพิจารณามูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนร่วมกับหน่วยสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดเงินสดที่สินทรัพย์นั้นเกี่ยวข้องด้วย

การกลับรายการด้อยค่า

ขาดทุนจากการด้อยค่าของสินทรัพย์ทางการเงินจะถูกกลับรายการ เมื่อมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนเพิ่มขึ้นในภายหลัง และการเพิ่มขึ้นนั้นสัมพันธ์โดยตรงกับขาดทุนจากการด้อยค่าที่เคยรับรู้ในกำไรหรือขาดทุน สำหรับสินทรัพย์ทางการเงินที่บันทึกโดยวิธีราคาทุนตัดจำหน่ายและตราสารหนี้ที่จัดประเภทเป็นหลักทรัพย์เพื่อขาย การกลับรายการจะถูกบันทึกในกำไรหรือขาดทุน ส่วนสินทรัพย์ทางการเงินที่เป็นตราสารหนี้ที่จัดประเภทเป็นหลักทรัพย์เพื่อขาย การกลับรายการจะถูกรับรู้โดยตรงในกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น

บริษัท บลิส-เทล จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

วันที่ 31 ธันวาคม 2562

ขาดทุนจากการด้อยค่าของค่าความนิยมจะไม่มี การปรับปรุงกลับรายการ ขาดทุนจากการด้อยค่าของสินทรัพย์ที่ไม่ใช่สินทรัพย์ทางการเงินอื่นๆ ที่เคยรับรู้ในปีก่อนจะถูกประเมิน ณ ทุกวันที่ที่ออกรายงานว่ามีข้อบ่งชี้เรื่องการด้อยค่าหรือไม่ ขาดทุนจากการด้อยค่าจะถูกกลับรายการ หากมีการเปลี่ยนแปลงประมาณการที่ใช้ในการคำนวณมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืน ขาดทุนจากการด้อยค่าจะถูกกลับรายการเพียงเท่าที่มูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์ไม่เกินกว่ามูลค่าตามบัญชีภายหลังหักค่าเสื่อมราคาหรือค่าตัดจำหน่าย เสมือนหนึ่งไม่เคยมีการบันทึกขาดทุนจากการด้อยค่ามาก่อน

3.11 หนี้สินที่มีภาระดอกเบี้ย

หนี้สินที่มีภาระดอกเบี้ยบันทึกเริ่มแรกในมูลค่ายุติธรรมหักค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับการเกิดหนี้สิน ภายหลังจากการบันทึกหนี้สินที่มีภาระดอกเบี้ยจะบันทึกต่อมาโดยวิธีราคาทุนตัดจำหน่าย ผลต่างระหว่างยอดหนี้เริ่มแรก และยอดหนี้เมื่อครบกำหนดไถ่ถอน จะบันทึกในกำไรหรือขาดทุนตลอดอายุการกู้ยืมโดยวิธีอัตราดอกเบี้ยที่แท้จริง

3.12 เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น

เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่นแสดงในราคาทุน และกรณีเจ้าหนี้การค้าตามสัญญาที่มีระยะเวลาจ่ายชำระเกินกว่าหนึ่งปีแสดงไว้ภายใต้เจ้าหนี้การค้าไม่หมุนเวียน

3.13 ผลประโยชน์ของพนักงาน

ก) ผลประโยชน์ระยะสั้นของพนักงาน

ภาระผูกพันของผลประโยชน์ระยะสั้นของพนักงานซึ่งประกอบด้วย เงินเดือน ค่าแรง โบนัสและเงินสมทบกองทุนประกันสังคมมูลค่าโดยมิได้คิดลดกระแสเงินสดและเป็นค่าใช้จ่ายเมื่อพนักงานทำงานให้ หนี้สินรับรู้ด้วยมูลค่าที่คาดว่าจะจ่ายชำระ หากกลุ่มบริษัท/บริษัทมีภาระผูกพันตามกฎหมายหรือภาระผูกพันโดยอนุमानที่จะต้องจ่ายอันเป็นผลมาจากการที่พนักงานได้ทำงานให้ในอดีต และภาระผูกพันนี้สามารถประมาณได้อย่างสมเหตุสมผล

ข) ผลประโยชน์หลังออกจากงานของพนักงาน

กลุ่มบริษัท/บริษัทได้บันทึกผลประโยชน์หลังออกจากงานของพนักงานจากการตั้งโครงการสมทบเงิน (ภายใต้ข้อกำหนดตามพระราชบัญญัติกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ พ.ศ. 2530) และโครงการผลประโยชน์ที่กำหนดไว้ (ภาระผูกพันเมื่อพนักงานเกษียณอายุตามพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. 2541)

- โครงการสมทบเงิน

โครงการสมทบเงินเป็นโครงการผลประโยชน์หลังออกจากงานของพนักงาน ซึ่งกิจการจ่ายสมทบเป็นจำนวนเงินที่แน่นอนไปอีกกิจการหนึ่งแยกต่างหาก (กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ) และจะไม่มีภาระผูกพันตามกฎหมายหรือภาระผูกพันโดยอนุमानที่จะต้องจ่ายสมทบเพิ่มเติม ภาระผูกพันในการสมทบเข้าโครงการสมทบเงินจะถูกรับรู้เป็นค่าใช้จ่ายพนักงานในกำไรขาดทุนในรอบระยะเวลาที่พนักงานได้ทำงานให้แก่กิจการ

บริษัท บลิส-เทล จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

วันที่ 31 ธันวาคม 2562

- โครงการผลประโยชน์ที่กำหนดไว้

โครงการผลประโยชน์ที่กำหนดไว้เป็นโครงการผลประโยชน์หลังออกจากราชการนอกเหนือจากโครงการสมทบเงิน ภาระผูกพันสุทธิของกลุ่มบริษัท/บริษัทจากโครงการผลประโยชน์ที่กำหนดไว้ถูกคำนวณจากการประมาณผลประโยชน์ในอนาคตที่เกิดจากการทำงานของพนักงานในปัจจุบันและในงวดก่อนๆ ผลประโยชน์ดังกล่าวได้มีการคิดลดกระแสเงินสดเพื่อให้เป็นมูลค่าปัจจุบันโดยใช้อัตรา ณ วันที่รายงานของพันธุบรรณัฐบาล ซึ่งมีระยะเวลาครบกำหนดใกล้เคียงกับระยะเวลาครบกำหนดชำระภาระผูกพันของกลุ่มบริษัท/บริษัท และมีสกุลเงินเดียวกับสกุลเงินของผลประโยชน์ที่คาดว่าจะจ่าย การคำนวณนั้นจัดทำโดยนักคณิตศาสตร์ประกันภัย โดยใช้วิธีคิดลดแต่ละหน่วยที่ประมาณการไว้

กลุ่มบริษัท/บริษัทรับรู้กำไรขาดทุนจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยทั้งหมดที่เกิดขึ้นจากโครงการผลประโยชน์กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นทันที

ก) ผลประโยชน์ระยะยาวอื่นของพนักงาน

ภาระผูกพันสุทธิของกลุ่มบริษัท/บริษัทที่เป็นผลประโยชน์ในอนาคตที่เกิดจากการทำงานของพนักงานในปัจจุบันและในงวดก่อนๆ ซึ่งผลประโยชน์นี้ได้คิดลดกระแสเงินสด เพื่อให้เป็นมูลค่าปัจจุบันการวัดมูลค่าใหม่จะรับรู้ในกำไรหรือขาดทุนเมื่อเกิดขึ้น

ง) ผลประโยชน์เมื่อเลิกจ้าง

ผลประโยชน์เมื่อเลิกจ้างจะรับรู้เป็นค่าใช้จ่ายเมื่อวันใดวันหนึ่งต่อไปนี้เกิดขึ้นก่อน เมื่อกลุ่มบริษัท/บริษัทไม่สามารถยกเลิกข้อเสนอการให้ผลประโยชน์ดังกล่าวได้อีกต่อไป หรือเมื่อกลุ่มบริษัท/บริษัทรับรู้ต้นทุนสำหรับการปรับโครงสร้าง หากระยะเวลาการจ่ายผลประโยชน์เกินกว่า 12 เดือนนับจากวันสิ้นรอบระยะเวลารายงานผลประโยชน์เมื่อเลิกจ้างจะถูกคิดลดกระแสเงินสด

3.14 ประเมินการหนี้สิน

ประมาณการหนี้สินจะรับรู้เมื่อกลุ่มบริษัท/บริษัทมีภาระหนี้สินตามกฎหมายที่เกิดขึ้นในปัจจุบันหรือที่ก่อตัวขึ้นอันเป็นผลมาจากเหตุการณ์ในอดีต และมีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่นอนว่าประโยชน์เชิงเศรษฐกิจจะต้องถูกจ่ายไปเพื่อชำระภาระหนี้สินดังกล่าว ประมาณการหนี้สินพิจารณาจากการคิดลดกระแสเงินสดที่จะจ่ายในอนาคตโดยใช้อัตราคิดลดในตลาดปัจจุบันก่อนคำนึงถึงภาษีเงินได้ เพื่อให้สะท้อนจำนวนที่อาจประเมินได้ในตลาดปัจจุบัน ซึ่งแปรไปตามเวลาและความเสี่ยงที่มีต่อหนี้สิน

ประมาณการค่าประกันความเสียหาย ค่าปรับงานล่าช้า และค่าใช้อุปกรณ

ประมาณการค่าประกันความเสียหายจะบันทึกเมื่อได้ขายสินค้าหรือให้บริการแก่ลูกค้าแล้ว ซึ่งพิจารณาจากประวัติการจ่ายค่าประกันความเสียหาย ค่าปรับงานล่าช้า และค่าใช้อุปกรณจะบันทึกภาระหนี้สินตามสัญญาที่เกิดขึ้นที่ได้รับแจ้งความเสียหายที่ยอมรับแล้วโดยพิจารณาจากผลงานที่ให้บริการและปัจจัยต่างๆที่อาจเกี่ยวข้องกับความเสี่ยงที่จะเกิดความเสียหายดังกล่าว

บริษัท บลิส-เทล จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

วันที่ 31 ธันวาคม 2562

3.15 ต้นทุนทางการเงิน

ต้นทุนทางการเงินประกอบด้วย ดอกเบี้ยจ่ายของเงินกู้ยืมและประมาณการหนี้สินส่วนเพิ่มขึ้น เนื่องจากเวลาที่ผ่านมา และสิ่งตอบแทนที่คาดว่าจะต้องจ่าย

ต้นทุนการกู้ยืมที่ไม่ได้เกี่ยวข้องกับการได้มาการก่อสร้างหรือการผลิตสินทรัพย์ที่เข้าเงื่อนไขรับรู้ในกำไรหรือขาดทุนโดยใช้วิธีอัตราดอกเบี้ยที่แท้จริง

3.16 สัญญาเช่าระยะยาว

สัญญาเช่าการเงิน

สัญญาเช่าอุปกรณ์ที่มีความเสี่ยงและผลตอบแทนของความเป็นเจ้าของส่วนใหญ่ได้โอนไปให้กับผู้เช่าถือเป็นสัญญาเช่าการเงิน สัญญาเช่าการเงินจะบันทึกเป็นรายจ่ายฝ่ายทุนด้วยมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์ที่เช่าหรือมูลค่าปัจจุบันสุทธิของจำนวนเงินที่ต้องจ่ายตามสัญญาเช่าแล้วแต่มูลค่าใดจะต่ำกว่า ภาระผูกพันตามสัญญาเช่าหักค่าใช้จ่ายทางการเงินจะบันทึกเป็นหนี้สินระยะยาว ส่วนดอกเบี้ยจ่ายจะบันทึกในส่วนของกำไรหรือขาดทุนตลอดอายุของสัญญาเช่า สินทรัพย์ที่ได้มาตามสัญญาเช่าการเงินจะคิดค่าเสื่อมราคาตลอดอายุการให้ประโยชน์ของสินทรัพย์ที่เช่า

สัญญาเช่าดำเนินงาน

สัญญาเช่าที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ที่มีความเสี่ยงและผลตอบแทนของความเป็นเจ้าของส่วนใหญ่ไม่ได้โอนไปให้กับผู้เช่าถือเป็นสัญญาเช่าดำเนินงาน จำนวนเงินที่จ่ายตามสัญญาเช่าดำเนินงานรับรู้เป็นค่าใช้จ่ายในส่วนของกำไรหรือขาดทุนตามวิธีเส้นตรงตลอดอายุของสัญญาเช่า

3.17 ภาษีเงินได้

ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้สำหรับปีประกอบด้วยภาษีเงินได้ของปีปัจจุบันและภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี ภาษีเงินได้ของปีปัจจุบันและภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีรับรู้ในกำไรหรือขาดทุนเว้นแต่ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับรายการที่เกี่ยวข้องในการรวมธุรกิจ หรือรายการที่รับรู้โดยตรงในส่วนของผู้ถือหุ้นหรือกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น

ภาษีเงินได้ของปีปัจจุบัน ได้แก่ ภาษีที่คาดว่าจะจ่ายชำระหรือได้รับชำระ โดยคำนวณจากกำไรหรือขาดทุนประจำปีที่ต้องเสียภาษี โดยใช้อัตราภาษีที่ประกาศใช้หรือที่คาดว่าจะมีผลบังคับใช้ ณ วันที่รายงาน ตลอดจนการปรับปรุงทางภาษีที่เกี่ยวข้องกับรายการในปีก่อน ๆ

ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีบันทึกโดยคำนวณจากผลแตกต่างชั่วคราวที่เกิดขึ้นระหว่างมูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์และหนี้สินและจำนวนที่ใช้เพื่อความมุ่งหมายทางภาษี ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีจะไม่ถูกรับรู้เมื่อเกิดจากผลแตกต่างชั่วคราวต่อไปนี้ เกิดจากการรับรู้ค่าความนิยมในครั้งแรก การรับรู้สินทรัพย์หรือหนี้สินในครั้งแรก ซึ่งเป็นรายการที่ไม่ใช่การรวมธุรกิจและรายการนั้นไม่มีผลกระทบต่อกำไรขาดทุนทางบัญชีหรือทางภาษี และผลแตกต่างที่เกี่ยวข้องกับเงินลงทุนในบริษัทย่อย หากเป็นไปได้ว่าจะไม่มีการกลับรายการในอนาคตอันใกล้

บริษัท บลิส-เทล จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

วันที่ 31 ธันวาคม 2562

การวัดมูลค่าของภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีต้องสะท้อนถึงผลกระทบทางภาษีที่จะเกิดจากลักษณะวิธีการที่กลุ่มบริษัท/บริษัทคาดว่าจะได้รับผลประโยชน์จากสินทรัพย์หรือจะจ่ายชำระหนี้สินตามมูลค่าตามบัญชี ณ วันที่สิ้นรอบระยะเวลาที่รายงาน

ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีวัดมูลค่าโดยใช้อัตราภาษีที่คาดว่าจะใช้กับผลแตกต่างชั่วคราวเมื่อมีการกลับรายการ โดยใช้อัตราภาษีที่ประกาศใช้หรือที่คาดว่าจะมีผลบังคับใช้ ณ วันที่รายงาน

ในการกำหนดมูลค่าของภาษีเงินได้ของปีปัจจุบันและภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี กลุ่มบริษัท/บริษัทต้องคำนึงถึงผลกระทบของสถานการณ์ทางภาษีที่ไม่แน่นอนและอาจทำให้จำนวนภาษีที่ต้องจ่ายเพิ่มขึ้น และมีดอกเบี้ยที่ต้องชำระ กลุ่มบริษัท/บริษัทเชื่อว่าได้ตั้งภาษีเงินได้ค้างจ่ายเพียงพอสำหรับภาษีเงินได้ที่จะจ่ายในอนาคต ซึ่งเกิดจากการประเมินผลกระทบจากหลายปัจจัย รวมถึงการตีความทางกฎหมายภาษี และจากประสบการณ์ในอดีต

การประเมินนี้อยู่บนพื้นฐานการประมาณการและข้อสมมติฐาน และอาจจะเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจเกี่ยวกับเหตุการณ์ในอนาคต ข้อมูลใหม่ๆ อาจจะทำให้กลุ่มบริษัท/บริษัทเปลี่ยนการตัดสินใจโดยขึ้นอยู่กับความเพียงพอของภาษีเงินได้ค้างจ่ายที่มีอยู่ การเปลี่ยนแปลงในภาษีเงินได้ค้างจ่ายจะกระทบต่อค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้ในงวดที่เกิดการเปลี่ยนแปลง

สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีและหนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีสามารถหักกลบได้เมื่อกิจการมีสิทธิตามกฎหมายที่จะนำสินทรัพย์ภาษีเงินได้ของปีปัจจุบันมาหักกลบกับหนี้สินภาษีเงินได้ของปีปัจจุบันและภาษีเงินได้นี้ประเมินโดยหน่วยงานจัดเก็บภาษีหน่วยงานเดียวกันสำหรับหน่วยภาษีเดียวกันหรือหน่วยภาษีต่างกัน สำหรับหน่วยภาษีต่างกันนั้นกิจการมีความตั้งใจจะจ่ายชำระหนี้สินและสินทรัพย์ภาษีเงินได้ของปีปัจจุบันด้วยยอดสุทธิหรือตั้งใจจะรับคืนสินทรัพย์และจ่ายชำระหนี้สินในเวลาเดียวกัน

สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีจะบันทึกต่อเมื่อมีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่นอนว่ากำไรเพื่อเสียภาษีในอนาคตจะมีจำนวนเพียงพอกับการใช้ประโยชน์จากผลแตกต่างชั่วคราวดังกล่าว สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีจะถูกทบทวน ณ ทุกวันที่รายงานและจะถูกปรับลดลงเท่าที่ประโยชน์ทางภาษีจะมีโอกาสถูกใช้จริง

3.18 รายการธุรกิจกับบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน

บุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกันกับบริษัท หมายถึง บุคคลหรือกิจการที่มีอำนาจควบคุมบริษัท หรือถูกบริษัทควบคุมไม่ว่าจะเป็นโดยตรงหรือทางอ้อม หรืออยู่ภายใต้การควบคุมเดียวกันกับบริษัท

นอกจากนี้บุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกันยังหมายถึงบริษัทร่วมและบุคคลหรือกิจการที่มีสิทธิออกเสียงโดยตรงหรือทางอ้อมซึ่งทำให้มีอิทธิพลอย่างมีนัยสำคัญต่อบริษัท ผู้บริหารสำคัญ กรรมการหรือพนักงานของบริษัทที่มีอำนาจในการวางแผนและควบคุมการดำเนินงานของบริษัท

บริษัท บลิส-เทล จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

วันที่ 31 ธันวาคม 2562

3.19 ขาดทุนต่อหุ้น

ขาดทุนต่อหุ้นขั้นพื้นฐาน

กลุ่มบริษัท/บริษัท แสดงขาดทุนต่อหุ้นขั้นพื้นฐาน คำนวณโดยการหารกำไรหรือขาดทุนของผู้ถือหุ้นสามัญของบริษัทด้วยจำนวนหุ้นสามัญถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักที่ออกจำหน่ายระหว่างปี

ขาดทุนต่อหุ้นปรับลด

กลุ่มบริษัท/บริษัท แสดงขาดทุนต่อหุ้นปรับลด คำนวณโดยการหารกำไรหรือขาดทุนของผู้ถือหุ้นสามัญของบริษัทด้วยจำนวนหุ้นสามัญที่ออกจำหน่ายแล้วระหว่างงวดโดยวิธีถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก ภายหลังจากที่ได้ปรับปรุงผลกระทบของหุ้นปรับลดโดยคำนวณจากราคาการใช้สิทธิที่จะซื้อหุ้นสามัญ 0.50 บาทต่อหุ้น

3.20 เครื่องมือทางการเงินที่เป็นตราสารอนุพันธ์

เครื่องมือทางการเงินที่เป็นตราสารอนุพันธ์ได้ถูกนำมาใช้เพื่อจัดการความเสี่ยงที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงในอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ

เครื่องมือทางการเงินที่เป็นตราสารอนุพันธ์จะถูกบันทึกในชั้นแรกด้วยมูลค่ายุติธรรม

ค่าใช้จ่ายที่เกิดจากการทำรายการดังกล่าวบันทึกในกำไรขาดทุนเมื่อเกิดขึ้น การวัดมูลค่าใหม่ภายหลังการบันทึกครั้งแรกใช้มูลค่ายุติธรรม กำไรหรือขาดทุนจากการวัดมูลค่าใหม่ให้เป็นมูลค่ายุติธรรมบันทึกในกำไรหรือขาดทุนทันที

มูลค่ายุติธรรมของสัญญาซื้อขายเงินตราต่างประเทศล่วงหน้าถือตามราคาตลาดของสัญญาล่วงหน้า ณ วันที่รายงาน หากมีราคาตลาด

หนี้สินที่เป็นเงินตราต่างประเทศและได้รับการป้องกันความเสี่ยงด้วยสัญญาซื้อขายเงินตราต่างประเทศ โดยกำหนดอัตราแลกเปลี่ยนที่จะใช้ในการชำระหนี้ หนี้สินตามสัญญาซื้อขายเงินตราต่างประเทศล่วงหน้าคงเหลือ จะถูกแปลงค่าด้วยมูลค่ายุติธรรม ณ วันที่รายงาน กำไรหรือขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นจากการป้องกันความเสี่ยงจากการแปลงค่าเงินตราต่างประเทศดังกล่าว จะบันทึกในกำไรหรือขาดทุน

3.21 รายงานทางการเงินจำแนกตามส่วนงาน

ผลการดำเนินงานของส่วนงานที่รายงานต่อคณะกรรมการบริษัท (ผู้มีอำนาจตัดสินใจสูงสุดด้านการดำเนินงาน) จะแสดงถึงรายการที่เกิดขึ้นจากส่วนงานดำเนินงานนั้น โดยตรงรวมถึงรายการที่ได้รับการปันส่วนอย่างสมเหตุสมผล

บริษัท บลิส-เทล จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

วันที่ 31 ธันวาคม 2562

3.22 การวัดมูลค่ายุติธรรม

มูลค่ายุติธรรม หมายถึง ราคาที่คาดว่าจะได้รับจากการขายสินทรัพย์หรือเป็นราคาที่จะต้องจ่ายเพื่อโอนหนี้สินให้ผู้อื่น โดยรายการดังกล่าวเป็นรายการที่เกิดขึ้นในสภาพปกติระหว่างผู้ซื้อและผู้ขาย (ผู้ร่วมในตลาด) ณ วันที่วัดมูลค่า บริษัทและบริษัทย่อยใช้ราคาเสนอซื้อขายในตลาดที่มีสภาพคล่องในการวัดมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์และหนี้สิน ซึ่งมาตรฐานการรายงานทางการเงินที่เกี่ยวข้องกำหนดให้ต้องวัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรม ยกเว้นในกรณีที่ไม่มีตลาดที่มีสภาพคล่องสำหรับสินทรัพย์หรือหนี้สินที่มีลักษณะเดียวกันหรือไม่สามารถหาราคาเสนอซื้อขายในตลาดที่มีสภาพคล่องได้ บริษัทและบริษัทย่อยจะประมาณมูลค่ายุติธรรมโดยใช้เทคนิคการประเมินมูลค่าที่เหมาะสมกับแต่ละสถานการณ์ และพยายามใช้ข้อมูลที่สามารถสังเกตได้ที่เกี่ยวข้องกับสินทรัพย์หรือหนี้สินที่จะวัดมูลค่ายุติธรรมนั้น ให้มากที่สุด

ลำดับชั้นของมูลค่ายุติธรรมที่ใช้วัดมูลค่าและเปิดเผยมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์และหนี้สินในงบการเงินแบ่งออกเป็นสามระดับตามประเภทของข้อมูลที่นำมาใช้ในการวัดมูลค่ายุติธรรม ดังนี้

ระดับ 1 ใช้ข้อมูลราคาเสนอซื้อขายของสินทรัพย์หรือหนี้สินอย่างเดียวกันในตลาดที่มีสภาพคล่อง

ระดับ 2 ใช้ข้อมูลอื่นที่สามารถสังเกตได้ของสินทรัพย์หรือหนี้สิน ไม่ว่าจะเป็นข้อมูลทางตรงหรือทางอ้อม

ระดับ 3 ใช้ข้อมูลที่ไม่สามารถสังเกตได้ เช่น ข้อมูลเกี่ยวกับกระแสเงินสดในอนาคตที่กิจการประมาณขึ้น

ทุกวันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน บริษัทและบริษัทย่อยจะประเมินความจำเป็นในการโอนรายการระหว่างลำดับชั้นของมูลค่ายุติธรรมสำหรับสินทรัพย์และหนี้สินที่ถืออยู่ ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงานที่มีการวัดมูลค่ายุติธรรมแบบเกิดขึ้นประจำ

4. การใช้ดุลยพินิจและประมาณการทางบัญชีที่สำคัญ

ในการจัดทำงบการเงินตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฝ่ายบริหารจำเป็นต้องใช้ดุลยพินิจและการประมาณการในเรื่องที่มีความไม่แน่นอนเสมอ การใช้ดุลยพินิจและการประมาณการดังกล่าวนี้ ส่งผลกระทบต่อจำนวนเงินที่แสดงในงบการเงินและต่อข้อมูลที่แสดงในหมายเหตุประกอบงบการเงินผลที่เกิดขึ้นจริงอาจแตกต่างไปจากจำนวนที่ประมาณการไว้ การใช้ดุลยพินิจและการประมาณการที่สำคัญมีดังนี้

รายได้จากสัญญาที่ทำกับลูกค้า

การระบุภาระที่ต้องปฏิบัติ

ในการระบุภาระที่ต้องปฏิบัติในการส่งมอบสินค้าหรือบริการให้กับลูกค้า ฝ่ายบริหารจำเป็นต้องใช้ดุลยพินิจในการประเมินเงื่อนไขและรายละเอียดของสัญญาที่ทำกับลูกค้าเพื่อพิจารณาว่าสินค้าหรือบริการแต่ละรายการถือเป็นภาระที่แยกจากกันหรือไม่ กล่าวคือ กิจการจะบันทึกสินค้าหรือบริการแต่ละรายการแยกจากกัน ก็ต่อเมื่อสินค้าหรือบริการดังกล่าวสามารถระบุได้ว่าแยกจากสินค้าหรือบริการอื่นในสัญญา และลูกค้าได้รับประโยชน์จากสินค้าหรือบริการนั้น

บริษัท บลิส-เทล จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

วันที่ 31 ธันวาคม 2562

การกำหนดจังหวะเวลาของการรับรู้รายได้

ในการกำหนดจังหวะเวลาของการรับรู้รายได้ ฝ่ายบริหารจำเป็นต้องใช้ดุลยพินิจในการประเมินเงื่อนไขและรายละเอียดของสัญญาที่ทำกับลูกค้าเพื่อพิจารณาว่าภาระที่ต้องปฏิบัตินั้นเสร็จสิ้นตลอดช่วงเวลาหนึ่งหรือเสร็จสิ้น ณ เวลาใดเวลาหนึ่ง ทั้งนี้ กิจการจะรับรู้รายได้ตลอดช่วงเวลาหนึ่ง เมื่อเป็นไปตามเงื่อนไขข้อใดข้อหนึ่งต่อไปนี้

- ลูกค้าได้รับและใช้ประโยชน์จากผลของการปฏิบัติงานของกิจการในขณะที่กิจการปฏิบัติงาน
- การปฏิบัติงานของกิจการก่อให้เกิดสินทรัพย์ที่ลูกค้าควบคุมในขณะที่สร้างสินทรัพย์ดังกล่าว หรือ
- การปฏิบัติงานของกิจการไม่ก่อให้เกิดสินทรัพย์ที่กิจการสามารถนำไปใช้ประโยชน์อื่นได้ และกิจการมีสิทธิในการรับชำระสำหรับการปฏิบัติงานที่เสร็จสิ้นถึงปัจจุบัน

ในกรณีที่ไมเข้าเงื่อนไขข้างต้น กิจการจะรับรู้รายได้ ณ เวลาใดเวลาหนึ่ง ฝ่ายบริหารจำเป็นต้องใช้ ดุลยพินิจในการประเมินว่าภาระที่ต้องปฏิบัติ นั้น ได้เสร็จสิ้นลงเมื่อใด

การรับรู้และการตัดรายการสินทรัพย์และหนี้สิน

ในการพิจารณาการรับรู้หรือการตัดรายการสินทรัพย์และหนี้สิน ฝ่ายบริหารต้องใช้ดุลยพินิจในการพิจารณาว่ากลุ่มบริษัท/บริษัทได้โอนหรือรับโอนความเสี่ยงและผลประโยชน์ในสินทรัพย์และหนี้สินดังกล่าวแล้วหรือไม่ โดยใช้ดุลยพินิจบนพื้นฐานของข้อมูลที่ดีที่สุดที่รับรู้ได้ในสภาวะปัจจุบัน

ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ

ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญของลูกหนี้เกิดจากการปรับมูลค่าของลูกหนี้จากความเสี่ยงด้านเครดิตที่อาจเกิดขึ้น ฝ่ายบริหารได้ใช้ดุลยพินิจในการประมาณการผลขาดทุนที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากลูกหนี้แต่ละราย โดยใช้การวิเคราะห์สถานะของลูกหนี้รายตัว ประสิทธิภาพการเก็บเงินในอดีต การวิเคราะห์อายุลูกหนี้และการเปลี่ยนแปลงของสถานะเศรษฐกิจในปัจจุบัน อย่างไรก็ตาม การใช้ประมาณการและข้อสมมติที่แตกต่างกันอาจมีผลต่อจำนวนค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ ดังนั้น การปรับปรุงค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญอาจมีขึ้นได้ในอนาคต

เครื่องตกแต่งและอุปกรณ์ และค่าเสื่อมราคา

ในการคำนวณค่าเสื่อมราคาของเครื่องตกแต่งและอุปกรณ์ ฝ่ายบริหารใช้การประมาณอายุการให้ประโยชน์และมูลค่าคงเหลือ เมื่อเลิกใช้งานของเครื่องตกแต่งและอุปกรณ์ และได้มีการทบทวนอายุการให้ประโยชน์และมูลค่าคงเหลือใหม่หากมีการเปลี่ยนแปลง

สินทรัพย์ไม่มีตัวตน

ในการบันทึกและวัดมูลค่าเริ่มแรกและการพิจารณาการด้อยค่าของสินทรัพย์ไม่มีตัวตนนั้น จำเป็นต้องใช้ดุลยพินิจของฝ่ายบริหารในการประมาณมูลค่าของสินทรัพย์ที่คาดว่าจะได้รับในอนาคต โดยวิธีประมาณการกระแสเงินสดคิดลด

บริษัท บลิส-เทล จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

วันที่ 31 ธันวาคม 2562

สินทรัพย์และหนี้สินภายใต้การตัดบัญชี

กลุ่มบริษัท/บริษัทจะรับรู้สินทรัพย์และหนี้สินภายใต้การตัดบัญชีเมื่อมีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่นอนว่ากลุ่มบริษัท/บริษัทจะมีกำไรทางภาษีในอนาคตเพียงพอที่จะใช้ประโยชน์จากสินทรัพย์ภาษีเงินได้นั้น ในการนี้ฝ่ายบริหารจำเป็นต้องประมาณการว่ากลุ่มบริษัท/บริษัทควรรับรู้จำนวนสินทรัพย์ภาษีเงินได้อัตราการตัดบัญชีเป็นจำนวนเท่าใด โดยพิจารณาถึงจำนวนกำไรทางภาษีที่คาดว่าจะเกิดในอนาคตในแต่ละช่วงเวลา

การด้อยค่าของสินทรัพย์

ฝ่ายบริหารจำเป็นต้องสอบทานการด้อยค่าของสินทรัพย์ในแต่ละช่วงเวลา และบันทึกขาดทุนจากการด้อยค่าหากคาดว่ามูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนต่ำกว่ามูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์นั้น ในการนี้ ฝ่ายบริหารจำเป็นต้องใช้ดุลยพินิจที่เกี่ยวข้องกับการคาดการณ์รายได้และค่าใช้จ่ายในอนาคตซึ่งเกี่ยวข้องกับสินทรัพย์นั้น

ผลประโยชน์พนักงาน

หนี้สินตามโครงการผลประโยชน์ของพนักงานหลังออกจากงาน ประมาณขึ้นตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยซึ่งต้องอาศัยข้อสมมติต่างๆ ในการประมาณการนั้น เช่น อัตราการลดลง อัตราการเพิ่มขึ้นของเงินเดือน อัตราการหมุนเวียนพนักงาน อัตราการเกษียณ และอัตราทุพพลภาพ เป็นต้น

ประมาณการต้นทุนงานในโครงการที่บริการ

กลุ่มบริษัท/บริษัท ประมาณการต้นทุนงานโครงการที่ประมูลได้ของแต่ละโครงการและนำมาคำนวณจำนวนและมูลค่าอุปกรณ์ที่ต้องใช้ในโครงการดังกล่าวรวมถึงค่าแรง ค่าวัสดุ ค่าดำเนินการ ที่ต้องใช้ในการให้บริการจนงานสำเร็จ ประกอบกับการพิจารณาถึงแนวโน้มของการเปลี่ยนแปลง ราคาอุปกรณ์ ค่าแรง และค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ฝ่ายบริหารได้ใช้ดุลยพินิจที่จะทำการทบทวนประมาณการต้นทุนอย่างสม่ำเสมอ และทุกคราวที่ต้นทุนที่เกิดขึ้นจริงแตกต่างจากประมาณการต้นทุนอย่างเป็นสาระสำคัญ

คดีฟ้องร้อง

กลุ่มบริษัท/บริษัทมีหนี้สินที่อาจเกิดขึ้นจากการถูกฟ้องร้องเรียกค่าเสียหาย ซึ่งฝ่ายบริหารได้ใช้ดุลยพินิจในการประเมินผลของคดีที่ถูกฟ้องร้องแล้ว และเชื่อมั่นว่าจะไม่มีความเสียหายเกิดขึ้นจึงไม่ได้บันทึกประมาณการหนี้สินดังกล่าว ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน อย่างไรก็ตาม ผลที่เกิดขึ้นจริงอาจแตกต่างไปจากที่ได้มีการประมาณการไว้

บริษัท บลิส-เทล จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

วันที่ 31 ธันวาคม 2562

5. เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด

	(หน่วย : บาท)			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561	2562	2561
เงินสด	60,000	60,000	30,000	30,000
เงินฝากธนาคาร				
เงินฝากกระแสรายวัน	1,990,331	587,966	(3,032,352)	555,913
เงินฝากออมทรัพย์	12,176,534	91,004,170	5,586,617	52,459,662
เงินลงทุนระยะสั้นที่มีสภาพคล่องสูง	290,067	185,253,534	290,067	185,253,534
รวม	14,516,932	276,905,670	2,874,332	238,299,109

6. รายการบัญชีกับบุคคลและบริษัทที่เกี่ยวข้องกัน

เพื่อวัตถุประสงค์ในการจัดทำงบการเงิน บุคคลหรือกิจการเป็นบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกันกับกลุ่มบริษัท/บริษัท หากกลุ่มบริษัท/บริษัทมีอำนาจควบคุมหรือควบคุมร่วมกันทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อบุคคลหรือกิจการในการตัดสินใจทางการเงินและการบริหารหรือในทางกลับกัน หรือกลุ่มบริษัท/บริษัทอยู่ภายใต้การควบคุมเดียวกันกับบุคคลหรือกิจการนั้น การเกี่ยวข้องกันนี้อาจเป็นรายบุคคลหรือเป็นกิจการ

ความสัมพันธ์ที่กลุ่มบริษัท/บริษัทมีกับบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน มีดังนี้

ชื่อ	ลักษณะความสัมพันธ์
บริษัทย่อย	
บริษัท บลิส อินโนเวชัน จำกัด	เป็นบริษัทย่อย
กิจการร่วมค้าบลิส แพลนเน็ต	เป็นบริษัทย่อย (ตั้งแต่วันที่ 1 มีนาคม 2562) มีสัดส่วนลงทุนร้อยละ 40 และบริษัทมีอำนาจการควบคุมกิจการ
บริษัทร่วมทางตรง	
บริษัท อินฟอร์เมชัน เทคโนโลยี กรุ๊ป จำกัด	เป็นบริษัทร่วมทางตรง (ตั้งแต่วันที่ 2 ตุลาคม 2560) และมีผู้ถือหุ้นร่วมกันกับบริษัท
บริษัทร่วมทางอ้อม	
บริษัท แอคเซลเลนซ์ (ประเทศไทย) จำกัด	เป็นบริษัทร่วมทางอ้อม (ตั้งแต่วันที่ 2 ตุลาคม 2560) และมีผู้ถือหุ้นร่วมกันกับบริษัท
บริษัท ไอที แมนเนจเม้นท์ จำกัด	เป็นบริษัทร่วมทางอ้อม (ตั้งแต่วันที่ 2 ตุลาคม 2560)
บริษัท แคลิฟอร์เนีย คอนซัลติ้ง กรุ๊ป จำกัด	เป็นบริษัทร่วมทางอ้อม (ตั้งแต่วันที่ 2 ตุลาคม 2560)

บริษัท บลิส-เทล จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

วันที่ 31 ธันวาคม 2562

ชื่อ	ลักษณะความสัมพันธ์
บริษัท คลิ๊ก ชิตเต็มส์ จำกัด	เป็นบริษัทร่วมทางอ้อม (ตั้งแต่วันที่ 2 ตุลาคม 2560)
บริษัท กิจการร่วมค้า บลิส-ซีดับเบิลยู จำกัด	เป็นบริษัทร่วมทางอ้อม บริษัทย่อยมีสัดส่วนลงทุนร้อยละ 40
บริษัท กิจการร่วมค้า บลิส-พีที จำกัด	เป็นบริษัทร่วมทางอ้อม บริษัทย่อยมีสัดส่วนลงทุนร้อยละ 40 ปัจจุบันอยู่ระหว่างดำเนินการชำระบัญชี
กิจการร่วมค้า	
กิจการร่วมค้าบลิส - ซีดับเบิลยู	เป็นกิจการร่วมค้า บริษัทย่อยมีสัดส่วนร่วมค้าร้อยละ 40
กิจการร่วมค้าบลิส แพลนเน็ต	เป็นกิจการร่วมค้า (ถึงวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2562) บริษัทมีสัดส่วนร่วมค้าร้อยละ 40
กิจการค้าร่วม	
กิจการค้าร่วม Bliss PW	เป็นกิจการค้าร่วม (“คอนซอร์เตียม”) ระหว่างบริษัทย่อยกับบริษัท พัฒน์ภูมิ จำกัด และบริษัท เวลฟ์ คอมพิวเตอร์ จำกัด
กิจการค้าร่วม บลิส เอเอฟ สยาม	เป็นกิจการค้าร่วม (“คอนซอร์เตียม”) ระหว่างบริษัทกับบริษัท เอเอฟ อินโนเวชั่น จำกัด และบริษัท สยามลานนา เทคโนโลยี จำกัด
กิจการค้าร่วม บลิส เอเอฟ อินเทล	เป็นกิจการค้าร่วม (“คอนซอร์เตียม”) ระหว่างบริษัทกับบริษัท เอเอฟ อินโนเวชั่น จำกัด และบริษัท อินเทลลิเจนท์ บิซิเนส โซลูชั่น จำกัด
กิจการค้าร่วม บลิส เอเอฟ	เป็นกิจการค้าร่วม (“คอนซอร์เตียม”) ระหว่างบริษัทกับบริษัท เอเอฟ อินโนเวชั่น จำกัด
กิจการค้าร่วม โซล่า เพาเวอร์ กรุ๊ป	เป็นกิจการค้าร่วม (“คอนซอร์เตียม”) ระหว่างบริษัทกับบริษัท เอเอฟ อินโนเวชั่น จำกัด และบริษัท เอส.เอส.เอ็ม. อินดัสตรี จำกัด
บริษัทที่เกี่ยวข้องกัน	
บริษัท บ้านนวลลักษณ์ จำกัด	เป็นบริษัทที่เกี่ยวข้องกันกับผู้ถือหุ้นของบริษัท และมีผู้ถือหุ้นร่วมกันกับบริษัท
บริษัท เอสเจพี โซลูชั่นส์ จำกัด	เป็นบริษัทที่เกี่ยวข้องกันกับผู้ถือหุ้นหรือบุคคลที่เกี่ยวข้องกันของบริษัท
บุคคลที่เกี่ยวข้องกัน	
นายธนกร กัลยาณมิตร	เป็นบุคคลที่เกี่ยวข้องกันกับบริษัท ซึ่งเป็นผู้ถือหุ้นของบริษัทและผู้ถือหุ้นของบริษัท อินฟอร์เมชั่น เทคโนโลยี กรุ๊ป จำกัด หรือบริษัทร่วมทางตรง

บริษัท บลิส-เทล จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

วันที่ 31 ธันวาคม 2562

ชื่อ	ลักษณะความสัมพันธ์
ผู้บริหารสำคัญ	บุคคลที่มีอำนาจ และความรับผิดชอบ การวางแผนสั่งการ และควบคุมกิจกรรมต่าง ๆ ของกิจการไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อม (ทั้งนี้รวมถึงกรรมการของกลุ่มบริษัท/บริษัท ไม่ว่าจะทำหน้าที่เป็นผู้บริหารหรือไม่)

นโยบายการกำหนดราคาสำหรับรายการแต่ละประเภทอธิบายได้ดังต่อไปนี้

รายการ	นโยบายการกำหนดราคา
รายได้บริการ	ราคาตลาดหรือในราคาที่ตกลงกันตามสัญญาหากไม่มีราคาตลาดรองรับ
รายได้ค่าบริการจัดการ	ราคาตลาดหรือในราคาที่ตกลงกันตามสัญญาหากไม่มีราคาตลาดรองรับ
รายได้ดอกเบี้ย	ตามอัตราที่ตกลงร่วมกัน
ต้นทุนขาย	ราคาตลาดหรือในราคาที่ตกลงกันตามสัญญาหากไม่มีราคาตลาดรองรับ
ต้นทุนให้บริการ	ราคาตลาดหรือในราคาที่ตกลงกันตามสัญญาหากไม่มีราคาตลาดรองรับ
ค่าบริการจัดการ	ราคาตลาดหรือในราคาที่ตกลงกันตามสัญญาหากไม่มีราคาตลาดรองรับ
ค่าเช่าที่ดิน อาคาร และบริการ	ราคาตลาดหรือในราคาที่ตกลงกันตามสัญญาหากไม่มีราคาตลาดรองรับ
ค่าตอบแทนกรรมการและผู้บริหารสำคัญ	ตามที่ได้รับอนุมัติจากกรรมการและผู้ถือหุ้นของบริษัท
ได้แก่ เงินเดือน เบี้ยประชุม และผลตอบแทนอื่น ๆ	

รายการที่สำคัญกับบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2562 และ 2561 สรุปได้ดังนี้

	(หน่วย : บาท)			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม			
	2562	2561	2562	2561
รายได้				
บริษัทย่อย				
รายได้ค่าบริการ	-	-	207,178,572	-
รายได้ค่าบริการจัดการ	-	-	4,440,901	1,200,000
รายได้ดอกเบี้ย	-	-	3,136,182	-
บริษัทร่วมทางตรง				
รายได้ดอกเบี้ย	12,500,000	9,109,589	12,500,000	9,109,589
บริษัทที่เกี่ยวข้องกัน				
รายได้ค่าบริการ	-	182,400	-	-

บริษัท บลิส-เทล จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

วันที่ 31 ธันวาคม 2562

(หน่วย : บาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม			
	2562	2561	2562	2561
กิจการร่วมค้า				
รายได้ค่าบริการ	-	30,313,628	-	-
รายได้ค่าบริหารจัดการ	244,673	60,000	4,673	-
ค่าใช้จ่าย				
บริษัทย่อย				
ต้นทุนการให้บริการ	-	-	2,680,271	4,350,852
ค่าบริหารจัดการ	-	-	616,680	677,000
บริษัทที่เกี่ยวข้องกัน				
ค่าเช่าอาคารและบริการ	5,425,645	4,819,895	1,776,847	1,637,225
ผู้บริหารสำคัญ				
ผลประโยชน์ระยะสั้น	18,625,024	14,962,175	6,908,344	7,326,461
ผลประโยชน์หลังออกจากงาน	(439,364)	909,928	(669,200)	773,306
	<u>18,185,660</u>	<u>15,872,103</u>	<u>6,239,144</u>	<u>8,099,767</u>

สอดคล้องเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 และ 2561 กับกิจการที่เกี่ยวข้องกัน มีดังนี้

ลูกหนี้การค้า – กิจการที่เกี่ยวข้องกัน

(หน่วย : บาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561	2562	2561
ลูกหนี้การค้า				
บริษัทย่อย				
กิจการร่วมค้า บลิส แพลนเน็ต	-	-	136,081,072	-
กิจการร่วมค้า				
กิจการร่วมค้าบลิส – ซีดับเบิ้ลยู	8,534,079	-	-	-
รวม	<u>8,534,079</u>	<u>-</u>	<u>136,081,072</u>	<u>-</u>

บริษัท บลิส-เทล จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

วันที่ 31 ธันวาคม 2562

ลูกหนี้หมุนเวียนอื่น – กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกัน

	(หน่วย : บาท)			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561	2562	2561
ลูกหนี้หมุนเวียนอื่น				
บริษัทย่อย				
บริษัท บลิส อินโนเวชั่น จำกัด	-	-	2,354,388	300,000
กิจการร่วมค้า บลิส แพลนเน็ต	-	-	46,006,998	-
บริษัทร่วมทางตรง				
บริษัท อินฟอร์เมชั่น เทคโนโลยี				
กรุ๊ป จำกัด	13,561,644	3,150,685	13,561,644	3,150,685
บริษัทร่วมทางอ้อม				
บริษัท แอคเซลเลนซ์ (ประเทศไทย) จำกัด	-	131,250	-	131,250
บริษัท กิจการร่วมค้า บลิส-ซีดับเบิลยู				
จำกัด	370,545	87,576	20	-
บริษัท กิจการร่วมค้า บลิส-พีที จำกัด	489,632	264,846	-	-
กิจการร่วมค้า				
กิจการร่วมค้า บลิส - ซีดับเบิลยู	1,497,728	3,203,379	822,598	-
กิจการร่วมค้า บลิส- สมาร์ท	-	2,500	-	2,000
กิจการร่วมค้า บลิส แพลนเน็ต	-	223,765	-	223,765
เงินย่ำล่วงหน้าค่าบริการ				
บริษัทที่เกี่ยวข้องกัน				
บริษัท บ้านนวลลักษณ์ จำกัด	398,312	328,513	116,063	111,063
รวม	16,317,861	7,392,514	62,861,711	3,918,763

มูลค่างานที่เสร็จแต่ยังไม่ถึงกำหนดชำระ

	(หน่วย : บาท)			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561	2562	2561
มูลค่างานที่เสร็จแต่ยังไม่ถึงกำหนดชำระ				
กิจการร่วมค้า				
กิจการร่วมค้า บลิส-ซีดับเบิลยู	-	32,435,582	-	-

บริษัท บลิส-เทล จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

วันที่ 31 ธันวาคม 2562

เงินให้กู้ยืมระยะสั้นแก่กิจการที่เกี่ยวข้องกัน

ยอดคงค้างของเงินให้กู้ยืมระยะสั้นระหว่างบริษัทและกิจการที่เกี่ยวข้องกัน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 และ 2561 และการเคลื่อนไหวของเงินให้กู้ยืมระยะสั้นดังกล่าวมีรายละเอียดดังนี้

เงินให้กู้ยืมระยะสั้นแก่กิจการ ที่เกี่ยวข้องกัน	(หน่วย: บาท)			
	งบการเงินรวม			ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562
	ยอดคงเหลือ ณ วันที่	เพิ่มขึ้น	ลดลง	
	31 ธันวาคม 2561	ระหว่างงวด	ระหว่างงวด	
บริษัทร่วม				
บริษัท อินฟอร์เมชั่น เทคโนโลยีกรุ๊ป จำกัด	200,000,000	-	-	200,000,000
รวม	200,000,000	-	-	200,000,000
รวมเงินให้กู้ยืมระยะสั้นแก่กิจการที่เกี่ยวข้องกัน	200,000,000	-	-	200,000,000

เงินให้กู้ยืมระยะสั้นแก่กิจการ ที่เกี่ยวข้องกัน	(หน่วย: บาท)			
	งบการเงินเฉพาะกิจการ			ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562
	ยอดคงเหลือ ณ วันที่	เพิ่มขึ้น	ลดลง	
	31 ธันวาคม 2561	ระหว่างงวด	ระหว่างงวด	
บริษัทย่อย				
บริษัท บลิส อินโนเวชัน จำกัด	-	144,800,000	(25,000,000)	119,800,000
กิจการร่วมค้าบลิส แพลนเน็ต	-	95,700,000	-	95,700,000
รวม	-	240,500,000	(25,000,000)	215,500,000
บริษัทร่วม				
บริษัท อินฟอร์เมชั่น เทคโนโลยีกรุ๊ป จำกัด	200,000,000	-	-	200,000,000
รวม	200,000,000	-	-	200,000,000
รวมเงินให้กู้ยืมระยะสั้นแก่กิจการที่เกี่ยวข้องกัน	200,000,000	240,500,000	(25,000,000)	415,500,000

เงินให้กู้ยืมระยะสั้นแก่กิจการที่เกี่ยวข้องกันคิดอัตราดอกเบี้ยร้อยละ 6.25 ต่อปี และ ไม่มีหลักประกัน มีกำหนดชำระคืนเมื่อ
ทางถาม

บริษัท บลิส-เทล จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

วันที่ 31 ธันวาคม 2562

สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น – เงินประกัน

(หน่วย : บาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561	2562	2561
บริษัทที่เกี่ยวข้องกัน				
บริษัท บ้านนวลลักษณ์ จำกัด	1,137,738	942,037	292,688	292,687

เงินลงทุนในบริษัทย่อย บริษัทร่วม และในการร่วมค้า ตามรายละเอียดในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 11 , 12 และ 13

เจ้าหนี้การค้า – กิจการที่เกี่ยวข้องกัน

(หน่วย : บาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561	2562	2561
บริษัทย่อย				
บริษัท บลิส อินโนเวชัน จำกัด	-	-	1,100,180	1,008,956

เจ้าหนี้อื่น – กิจการที่เกี่ยวข้องกัน

(หน่วย : บาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561	2562	2561
บริษัทย่อย				
บริษัท บลิส อินโนเวชัน จำกัด	-	-	437,183	133,503
กิจการร่วมค้าบลิส แพลนเน็ต	-	-	7,409,599	-
บริษัทร่วมทางอ้อม				
บริษัท กิจการร่วมค้า บลิส-ซีดับเบิลยู จำกัด	-	159,960	-	-
บริษัท กิจการร่วมค้า บลิส-พีที จำกัด	-	159,960	-	-
บริษัทที่เกี่ยวข้องกัน				
บริษัท บ้านนวลลักษณ์ จำกัด	595,674	421,001	185,904	148,728
รวม	595,674	740,921	8,032,686	282,231

บริษัท บลิส-เทล จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

วันที่ 31 ธันวาคม 2562

คำตอบแทนกรรมการ

ที่ประชุมสามัญผู้ถือหุ้นของบริษัท เมื่อวันที่ 24 เมษายน 2562 มีมติอนุมัติคำตอบแทน และสวัสดิการให้แก่กรรมการประจำปี 2562 ภายในวงเงิน 10 ล้านบาท

ที่ประชุมสามัญผู้ถือหุ้นของบริษัท เมื่อวันที่ 26 เมษายน 2561 มีมติอนุมัติคำตอบแทน และสวัสดิการให้แก่กรรมการประจำปี 2561 ภายในวงเงิน 10 ล้านบาท

สัญญาสำคัญที่ทำกับกิจการที่เกี่ยวข้องกัน

ก) เมื่อวันที่ 11 กันยายน 2560 บริษัทได้ทำสัญญาเช่าพื้นที่สำนักงานและบริการกับบริษัทที่เกี่ยวข้องแห่งหนึ่ง (บริษัท บ้านนวลลักษณ์ จำกัด) มีระยะเวลาของสัญญา 3 ปี เริ่มตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2560 ถึงวันที่ 30 กันยายน 2563 และกำหนดค่าเช่าและบริการในอัตราเดือนละ 97,562.50 บาท และกำหนดเงินประกันตามสัญญาจำนวน 292,687 บาท

ต่อมาเมื่อ 1 มกราคม 2561 บริษัทได้ทำบันทึกข้อตกลงเพิ่มเติมของสัญญาเช่าพื้นที่กับบริษัทที่เกี่ยวข้องแห่งหนึ่ง (บริษัท บ้านนวลลักษณ์ จำกัด) จำนวน 2 ห้อง โดยมีระยะเวลาของสัญญา 2 ปี 9 เดือน เริ่มตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2561 ถึงวันที่ 30 กันยายน 2563 มีค่าเช่าในอัตราเดือนละ 4,500 บาทต่อห้อง ค่าเช่ารวม 9,000 บาทต่อเดือน

เมื่อวันที่ 1 กันยายน 2561 บริษัทได้ทำบันทึกข้อตกลงเพิ่มเติมของสัญญาเช่าพื้นที่กับบริษัทที่เกี่ยวข้องแห่งหนึ่ง (บริษัท บ้านนวลลักษณ์ จำกัด) มีระยะเวลาของสัญญา 2 ปี เริ่มตั้งแต่วันที่ 1 กันยายน 2561 ถึงวันที่ 30 กันยายน 2563 มีค่าเช่าในอัตราเดือนละ 4,500 บาท

ในเดือนมกราคม 2562 บริษัทได้ทำสัญญาเช่าพื้นที่สำนักงานเพิ่มเติมกับบริษัทที่เกี่ยวข้องกันแห่งหนึ่ง (บริษัท บ้านนวลลักษณ์ จำกัด) มีระยะเวลาในการเช่าเริ่มวันที่ 23 มกราคม 2562 และสิ้นสุดสัญญาเช่าพื้นที่ในวันที่ 30 กันยายน 2563 และกำหนดค่าเช่าในอัตราเดือนละ 5,000 บาท

ข) เมื่อวันที่ 11 กันยายน 2560 บริษัทย่อย ได้ทำสัญญาเช่าที่ดินจำนวน 800 ตารางเมตรเพื่อใช้เป็นที่จอดรถกับบริษัทที่เกี่ยวข้องกันแห่งหนึ่ง (บริษัท บ้านนวลลักษณ์ จำกัด) มีระยะเวลาของสัญญา 3 ปี เริ่มตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2560 ถึงวันที่ 30 กันยายน 2563 และกำหนดค่าเช่าในอัตราเดือนละ 1,000 บาท

ค) เมื่อวันที่ 16 พฤศจิกายน 2560 บริษัท บลิส-เทล จำกัด (มหาชน) ได้ทำสัญญาเช่าพื้นที่สำนักงานและบริการกับบริษัทที่เกี่ยวข้องกันแห่งหนึ่ง (บริษัท บ้านนวลลักษณ์ จำกัด) มีระยะเวลาของสัญญา 3 ปี เริ่มตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2561 ถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2563 และกำหนดค่าเช่าและบริการในอัตราเดือนละ 216,450 บาท และกำหนดเงินประกันตามสัญญาจำนวน 649,350 บาท

ง) ในเดือนพฤษภาคม 2562 บริษัทย่อยได้ทำสัญญาเช่าพื้นที่สำนักงานเพิ่มเติมกับบริษัทที่เกี่ยวข้องกันแห่งหนึ่ง (บริษัท บ้านนวลลักษณ์ จำกัด) มีระยะเวลาในการเช่าเริ่มวันที่ 1 พฤษภาคม 2562 และสิ้นสุดสัญญาเช่าพื้นที่ในวันที่ 31 ธันวาคม 2563 และกำหนดค่าเช่าในอัตราเดือนละ 64,800 บาท

บริษัท บลิส-เทล จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

วันที่ 31 ธันวาคม 2562

- จ) บริษัทย่อยได้ทำสัญญางานก่อสร้าง 2 แห่งกับบริษัทที่เกี่ยวข้องกันแห่งหนึ่ง จำนวน 2 สัญญา มูลค่างานรวม 205 ล้านบาท (รวมภาษีมูลค่าเพิ่ม) สัญญามีกำหนดระยะเวลา 240 วัน เริ่มตั้งแต่วันที่ 16 ตุลาคม 2561 ถึงวันที่ 12 มิถุนายน 2562 และระยะเวลา 540 วัน เริ่มตั้งแต่วันที่ผู้ว่าจ้างมีหนังสือแจ้งเริ่มงานตามลำดับ
- ค) บริษัทได้ทำสัญญาจ้างงานก่อสร้างและติดตั้งอุปกรณ์ให้บริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงในพื้นที่ห่างไกล (Zone C) กลุ่มที่ 2 ภาคเหนือ 2 กับบริษัทที่เกี่ยวข้องกันแห่งหนึ่ง มูลค่างานรวม 255 ล้านบาท (ไม่รวมภาษีมูลค่าเพิ่ม) สัญญามีกำหนดระยะเวลา 290 วัน เริ่มตั้งแต่วันที่ 7 มีนาคม 2562 ถึงวันที่ 21 ธันวาคม 2562
- ข) บริษัทย่อยแห่งหนึ่งได้ทำสัญญาซื้อสินค้าอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ตและโปรแกรมสำเร็จรูปประจำโครงการในราคารวมทั้งสิ้น 237 ล้านบาท (ไม่รวมภาษีมูลค่าเพิ่ม) ซึ่งต้องส่งมอบให้ครบตามที่ตกลงกันเมื่อครบกำหนดระยะเวลาส่งมอบ หากผู้ขายไม่ส่งมอบสินค้าให้แก่ผู้ซื้อ หรือส่งมอบไม่ถูกต้องหรือไม่ครบจำนวน ผู้ซื้อจะมีสิทธิบอกขยายเวลาการส่งมอบหรือบอกเลิกสัญญาได้

สัญญากิจการร่วมค้า

- ก) เมื่อวันที่ 1 สิงหาคม 2560 บริษัทย่อย ได้ทำสัญญากิจการร่วมค้า (Joint Venture Agreement) กับบริษัท ซี.บี. เวิลด์ 95 จำกัด และบริษัท เวลฟ์ คอมพิวเตอร์ จำกัด และใช้ชื่อว่า “กิจการร่วมค้าบลิส - ซีดับเบิลยู” เพื่อร่วมกันจัดเตรียมเอกสารเพื่อเสนอราคางานโครงการของการไฟฟ้านครหลวงประกอบด้วยส่วนของผู้ร่วมค้า มีดังนี้

บริษัท บลิส อินโนเวชัน จำกัด	ร้อยละ 40
บริษัท ซี.บี. เวิลด์ 95 จำกัด	ร้อยละ 30
บริษัท เวลฟ์ คอมพิวเตอร์ จำกัด	ร้อยละ 30

ต่อมาเมื่อวันที่ 22 มิถุนายน 2561 ผู้ร่วมค้าได้จัดตั้งบริษัท กิจการร่วมค้า บลิส-ซีดับเบิลยู จำกัด เพื่อดำเนินธุรกิจเดียวกัน

- ข) เมื่อวันที่ 15 มิถุนายน 2561 บริษัทย่อย ได้ทำสัญญากิจการร่วมค้า (Joint Venture Agreement) กับ บริษัท พัฒนภูมิ จำกัด และบริษัท ทู พร็อพเพอร์ตี้ จำกัด และใช้ชื่อว่า “บริษัท กิจการร่วมค้าบลิส-พีที จำกัด” เพื่อร่วมกันจัดเตรียมเอกสารเพื่อเสนอราคางานโครงการของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค ประกอบด้วยส่วนของผู้ร่วมค้า มีดังนี้

บริษัท บลิส อินโนเวชัน จำกัด	ร้อยละ 40
บริษัท พัฒนภูมิ จำกัด	ร้อยละ 30
บริษัท ทู พร็อพเพอร์ตี้ จำกัด	ร้อยละ 30

บริษัท บลิส-เทล จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

วันที่ 31 ธันวาคม 2562

- ค) เมื่อวันที่ 8 ตุลาคม 2561 บริษัทได้ทำสัญญากิจการร่วมค้า (Joint Venture Agreement) กับบริษัท โปรอิมเมจ เอ็นจิเนียริง แอนด์ คอมมูนิเคชั่น จำกัด และบริษัท ฟิต เทเลคอม จำกัด และใช้ชื่อว่า “กิจการร่วมค้าบลิส – สมาร์ท” เพื่อเข้าร่วมและเสนอราคาในโครงการจัดให้มีบริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงในพื้นที่ห่างไกล (Zone C) กลุ่มที่ 4 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 2 และโครงการจัดให้มีบริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงในพื้นที่ห่างไกล กลุ่ม 8 ภาคใต้ ประกอบด้วยส่วนของผู้ร่วมค้า มีดังนี้

บริษัท บลิส-เทล จำกัด (มหาชน)	ร้อยละ 30
บริษัท โปรอิมเมจ เอ็นจิเนียริง แอนด์ คอมมูนิเคชั่น จำกัด	ร้อยละ 30
บริษัท ฟิต เทเลคอม จำกัด	ร้อยละ 40

ต่อมาเมื่อวันที่ 13 ธันวาคม 2561 สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ ได้ประกาศให้ผู้อื่นเป็นผู้ชนะการประกวดราคาของทั้ง 2 โครงการ ดังนั้นจึงสิ้นสุดสัญญาของกิจการร่วมค้า และได้เลิกประกอบกิจการในวันที่ 25 ธันวาคม 2561 และแจ้งเลิกประกอบกิจการต่อกรมสรรพากร เมื่อวันที่ 27 ธันวาคม 2561

- ง) เมื่อวันที่ 19 พฤศจิกายน 2561 บริษัทได้ทำสัญญากิจการร่วมค้า (Joint Venture Agreement) กับบริษัท แพลนเน็ต คอมมิวนิเคชั่น เอเชีย จำกัด (มหาชน) และใช้ชื่อว่า “กิจการร่วมค้าบลิส แพลนเน็ต” เพื่อเข้าร่วมและเสนอราคาในโครงการจัดให้มีบริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงในพื้นที่ห่างไกล (Zone C) กลุ่มที่ 2 ภาคเหนือ 2 ประกอบด้วยส่วนของผู้ร่วมค้า มีดังนี้

บริษัท บลิส-เทล จำกัด (มหาชน)	ร้อยละ 40
บริษัท แพลนเน็ต คอมมิวนิเคชั่น เอเชีย จำกัด (มหาชน)	ร้อยละ 60

ต่อมาบริษัทได้ทำบันทึกข้อตกลงแก้ไขเพิ่มเติมฯ กับบริษัท แพลนเน็ต คอมมิวนิเคชั่น เอเชีย จำกัด (มหาชน) โดยบันทึกข้อตกลงดังกล่าวมีเงื่อนไขที่สำคัญ ดังนี้

- 1) สิทธิหน้าที่และความรับผิดชอบที่เกิดขึ้นกับกิจการร่วมค้าการลงทุนในโครงการ รายได้และค่าใช้จ่าย ตลอดจนการควบคุมและการดำเนินงานโครงการนั้น บริษัทเป็นผู้รับผิดชอบทั้งหมดแต่เพียงฝ่ายเดียว โดยยังคงสัดส่วนการถือหุ้นตามเดิม
- 2) คู่สัญญาทั้งสองฝ่ายตกลงมอบอำนาจให้บริษัทเป็นผู้มีอำนาจแต่เพียงฝ่ายเดียวในการคัดเลือก Vendor/ Supplier/ Contractor ตลอดจนการเลือกซื้อ หรือใช้งานวัสดุ อุปกรณ์ รวมถึงการว่าจ้างผู้รับเหมาช่วงต่างๆ ในการดำเนินการงานในโครงการและการคัดเลือกผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงโดยใช้โครงข่ายอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงของกิจการร่วมค้าที่ดำเนินการตามสัญญาในการให้บริการ
- 3) บริษัทตกลงสั่งซื้อวัสดุ อุปกรณ์ จากบริษัท แพลนเน็ต คอมมิวนิเคชั่น เอเชีย จำกัด (มหาชน) และตกลงให้บริษัท แพลนเน็ต คอมมิวนิเคชั่น เอเชีย จำกัด (มหาชน) มีสิทธิเข้าเสนอการรับเหมาช่วงเป็นรายแรก โดยหากมีการเสนอการรับเหมาช่วงเท่ากันบริษัทตกลงเลือกบริษัท แพลนเน็ต คอมมิวนิเคชั่น เอเชีย จำกัด (มหาชน) เป็นผู้รับเหมาช่วงในพื้นที่นั้นๆ

บริษัท บลิส-เทล จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

วันที่ 31 ธันวาคม 2562

จากเงื่อนไขที่สำคัญข้อ 1) และ 2) ดังกล่าว ผู้บริหารจึงพิจารณาว่าบริษัทมีอำนาจในการควบคุมกิจการร่วมค้าบลิส แพลนเน็ตและแสดงรายการเงินลงทุนในกิจการร่วมค้าบลิส แพลนเน็ตเป็นเงินลงทุนในบริษัทย่อย

สัญญากิจการร่วม

- ก) เมื่อวันที่ 14 กรกฎาคม 2560 บริษัทย่อย ได้ทำสัญญากิจการร่วม (“คอนซอร์เทียม”) กับบริษัท พัฒน์ภูมิ จำกัด และบริษัท เวลพี คอมพิวเตอร์ จำกัด และใช้ชื่อว่า “กิจการร่วม Bliss PW” โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อร่วมกันยื่นข้อเสนอประกวดราคาและเสนอราคา ทำสัญญา และปฏิบัติงานตามสัญญากับรัฐวิสาหกิจแห่งหนึ่งในโครงการปรับปรุงระบบจำหน่ายไฟฟ้า 22 เควี มีระยะเวลาดังตั้งแต่วันที่ลงนามในสัญญาและจะสิ้นสุดเมื่อกิจการร่วมได้ปฏิบัติตามสัญญาเป็นที่เรียบร้อยแล้ว
- ข) เมื่อวันที่ 28 สิงหาคม 2561 บริษัทได้ทำสัญญากลุ่มนิติบุคคลร่วมค้า (“คอนซอร์เทียม”) กับบริษัท แอคเซลเลนซ์ (ประเทศไทย) จำกัด โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อร่วมกันยื่นข้อเสนอประกวดราคาและเสนอราคา ทำสัญญา และปฏิบัติงานตามสัญญากับภาครัฐแห่งหนึ่ง มีระยะเวลาดังตั้งแต่วันที่ลงนามในสัญญาและจะสิ้นสุดเมื่อกิจการร่วมได้ปฏิบัติตามสัญญาเป็นที่เรียบร้อยแล้ว
- ค) บริษัทย่อยได้ทำสัญญากับกิจการร่วมค้าแห่งหนึ่งโดยมีวัตถุประสงค์ในการจัดการงานโครงการให้กับภาครัฐแห่งหนึ่ง ซึ่งมีผลตั้งแต่วันที่ 21 พฤศจิกายน 2561 ถึงวันที่ผู้ว่าจ้างแจ้งสิ้นสุดสัญญา
- ง) เมื่อวันที่ 9 เมษายน 2562 บริษัทได้ทำสัญญากิจการร่วม (“คอนซอร์เทียม”) กับบริษัท เอเอฟ อินโนเวชั่น จำกัด และบริษัท สยามลานนา เทคโนโลยี จำกัด และใช้ชื่อว่า “กิจการร่วม บลิส เอเอฟ สยาม” โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเข้าประกวดราคาซื้อพร้อมติดตั้งระบบผลิตไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์ สำหรับโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบล (รพ.สต.) โดยสัญญามีผลบังคับนับแต่วันที่ลงนามในสัญญาฉบับนี้และจะสิ้นสุดเมื่อกิจการร่วมได้ปฏิบัติตามสัญญาเป็นที่เรียบร้อยแล้วหรือการยื่นข้อเสนอราคาของกิจการร่วมไม่ชนะราคา
- จ) เมื่อวันที่ 10 เมษายน 2562 บริษัทได้ทำสัญญากิจการร่วม (“คอนซอร์เทียม”) กับบริษัท เอเอฟ อินโนเวชั่น จำกัด และบริษัท อินเทลลิเจนท์ บิซิเนส โซลูชั่น จำกัด และใช้ชื่อว่า “กิจการร่วม บลิส เอเอฟ อินเทล” โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเข้าประกวดราคาซื้อพร้อมติดตั้งระบบผลิตไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์ สำหรับโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบล (รพ.สต.) โดยสัญญามีผลบังคับนับแต่วันที่ลงนามในสัญญาฉบับนี้และจะสิ้นสุดเมื่อกิจการร่วมได้ปฏิบัติตามสัญญาเป็นที่เรียบร้อยแล้วหรือการยื่นข้อเสนอราคาของกิจการร่วมไม่ชนะราคา
- ฉ) ในระหว่างเดือนสิงหาคมถึงตุลาคม 2562 บริษัทได้ทำสัญญากิจการร่วม (“คอนซอร์เทียม”) กับบริษัท เอเอฟ อินโนเวชั่น จำกัด และใช้ชื่อว่า “กิจการร่วม บลิส เอเอฟ” โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเข้าประกวดราคาการซื้อจัดซื้อพร้อมติดตั้งระบบผลิตไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์สำหรับโรงพยาบาล จำนวน 4 ฉบับโดยสัญญามีผลบังคับนับแต่วันที่ลงนามในสัญญาและจะสิ้นสุดเมื่อกิจการร่วมได้ปฏิบัติตามสัญญาเป็นที่เรียบร้อยแล้วหรือการยื่นข้อเสนอราคาของกิจการร่วมไม่ชนะราคา

บริษัท บลิส-เทล จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

วันที่ 31 ธันวาคม 2562

ข) เมื่อวันที่ 1 ตุลาคม 2562 บริษัทได้ทำสัญญาซื้อขายร่วมกัน (“คอนซอร์เทียม”) กับบริษัท เอเอฟ อินโนเวชั่น จำกัด และบริษัท เอส.เอส.เอ็ม. อินเตอร์ จำกัด และใช้ชื่อว่า “กิจการร่วม โซล่า เพาเวอร์ กรุ๊ป” โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเข้าประกวดราคาการซื้อจัดซื้อพร้อมติดตั้งระบบผลิตไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์สำหรับโรงพยาบาลฯ จำนวน 2 ฉบับ โดยสัญญาจะมีผลบังคับนับแต่วันที่ลงนามในสัญญาฉบับนี้และจะสิ้นสุดเมื่อกิจการร่วมได้ปฏิบัติตามสัญญาเป็นที่เรียบร้อยหรือการยื่นข้อเสนอราคาของกิจการร่วมไม่ชนะราคา

7. ลูกหนี้การค้า

(หน่วย : บาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561	2562	2561
ลูกหนี้การค้า-บริษัทที่เกี่ยวข้องกัน	8,534,079	-	136,081,072	-
ลูกหนี้การค้า-อื่นๆ	238,505,723	66,651,732	108,588,256	15,212,075
หัก ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ	(2,623,846)	(2,918,423)	(2,623,846)	(2,918,423)
ลูกหนี้การค้า-สุทธิ	244,415,956	63,733,309	242,045,482	12,293,652

รายการเปลี่ยนแปลงค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญระหว่างปี มีดังนี้

(หน่วย : บาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561	2562	2561
ยอดต้นปี	(2,918,423)	(3,329,940)	(2,918,423)	(3,329,940)
หนี้สงสัยจะสูญ	(588,483)	(588,483)	(588,483)	(588,483)
โอนกลับค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ	883,060	1,000,000	883,060	1,000,000
ยอดปลายปี	(2,623,846)	(2,918,423)	(2,623,846)	(2,918,423)

ในระหว่างปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2562 บริษัทได้โอนกลับค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ เนื่องจากบริษัทได้รับชำระหนี้จากบริษัทสองแห่ง เป็นจำนวนเงิน 0.88 ล้านบาท โดยบันทึกรายการโอนกลับดังกล่าวในงบกำไรขาดทุนและกำไรเบ็ดเสร็จอื่นสำหรับปี

บริษัท บลิส-เทล จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

วันที่ 31 ธันวาคม 2562

ยอดคงเหลือของลูกหนี้ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 และ 2561 จำแนกตามอายุหนี้ได้ดังนี้

	(หน่วย : บาท)			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561	2562	2561
<u>ลูกหนี้การค้า</u>				
ยังไม่ครบกำหนดชำระ	22,270,102	10,219,390	14,068,676	2,207,930
ลูกหนี้อยู่ระหว่างผ่อนชำระ	-	765,060	-	765,060
เกินกำหนดชำระ				
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 3 เดือน	115,767,773	38,818,779	70,395,272	3,958,264
มากกว่า 3 เดือน ถึง 6 เดือน	93,095,640	9,744,648	142,515,732	1,176,966
มากกว่า 6 เดือน ถึง 12 เดือน	7,743,466	-	9,526,827	-
มากกว่า 12 เดือน ขึ้นไป	8,162,821	7,103,855	8,162,821	7,103,855
รวม	247,039,802	66,651,732	244,669,328	15,212,075
<u>หัก ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ</u>	(2,623,846)	(2,918,423)	(2,623,846)	(2,918,423)
สุทธิ	244,415,956	63,733,309	242,045,482	12,293,652

โดยปกติระยะเวลาการให้สินเชื่อแก่ลูกค้าของบริษัท มีระยะเวลาตั้งแต่ 15 วันถึง 120 วัน

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 ลูกหนี้การค้าที่ค้างชำระเกินกำหนดของกลุ่มบริษัทจำนวน 224.77 ล้านบาทในงบการเงินรวม และ 230.60 ล้านบาทในงบการเงินเฉพาะกิจการ ซึ่งฝ่ายบริหารอยู่ระหว่างการติดตามหนี้และบริษัทบันทึกค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญไว้แล้วจำนวน 2.62 ล้านบาท

บริษัท บลิส-เทล จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

วันที่ 31 ธันวาคม 2562

8. ลูกหนี้หมุนเวียนอื่น

	(หน่วย : บาท)			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561	2562	2561
ลูกหนี้หมุนเวียนอื่น				
ลูกหนี้อื่น-บริษัทที่เกี่ยวข้องกัน	15,919,549	7,064,001	62,745,648	3,807,700
ลูกหนี้อื่น-อื่นๆ	2,503,408	9,637,681	2,438,010	9,572,011
เงินจ่ายตามหนังสือค้ำประกัน				
(หมายเหตุ 32)	37,900,000	37,900,000	37,900,000	37,900,000
เงินค้ำประกันตามสัญญา	14,058,109	4,087,242	3,053,305	-
ค่าใช้จ่ายล่วงหน้า	13,233,462	1,394,471	2,319,219	1,010,002
เงินจ่ายล่วงหน้าค่าสินค้า				
(หมายเหตุ 32)	25,160,418	25,160,418	25,160,418	25,160,418
เงินค่าจ้างงานโครงการจ่าย				
ล่วงหน้า	22,780,290	22,780,290	22,780,290	22,780,290
เงินจ่ายล่วงหน้าค่าบริการอื่น-บริษัทที่				
เกี่ยวข้องกัน	398,312	328,513	116,063	111,063
เงินจ่ายล่วงหน้าค่าบริการอื่น-อื่นๆ	76,927,407	12,159,265	35,042,921	12,131,454
อื่นๆ	117,716	745,478	117,106	740,372
รวม	208,998,671	121,257,359	191,672,980	113,213,310
หัก ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ	(60,769,630)	(60,819,630)	(60,769,630)	(60,819,630)
สุทธิ	148,229,041	60,437,729	130,903,350	52,393,680

รายการเปลี่ยนแปลงค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญระหว่างปี มีดังนี้

	(หน่วย : บาท)			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561	2562	2561
ยอดต้นปี	(60,819,630)	(65,288,547)	(60,819,630)	(65,288,547)
โอนกลับค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ	50,000	4,468,917	50,000	4,468,917
ยอดปลายปี	(60,769,630)	(60,819,630)	(60,769,630)	(60,819,630)

บริษัท บลิส-เทล จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

วันที่ 31 ธันวาคม 2562

ในระหว่างปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2562 บริษัทได้โอนกลับค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ เนื่องจากบริษัทได้รับชำระหนี้จากบุคคลอื่น เป็นจำนวนเงิน 0.05 ล้านบาท โดยบันทึกการขายโอนกลับดังกล่าวในงบกำไรขาดทุนและกำไรเบ็ดเสร็จอื่นสำหรับปี

เงินค่าจ้างงานโครงการจ่ายล่วงหน้า

ที่ประชุมคณะกรรมการบริษัทเมื่อวันที่ 28 มิถุนายน 2560 มีมติอนุมัติให้บริษัท (“ผู้ว่าจ้าง”) เข้าดำเนินการเจรจากับบริษัทแห่งหนึ่ง (“ผู้รับจ้าง”) เนื่องจากผู้รับจ้างส่งมอบผลงานของโครงข่ายสัญญาณสำหรับ BMA Replacement (Core Network) และโครงการอื่นๆ ไม่ตรงตามวัตถุประสงค์เป็นผลทำให้บริษัทไม่สามารถส่งมอบงานได้ตามที่กำหนด

ต่อมาเมื่อวันที่ 20 กรกฎาคม 2560 บริษัทได้ทำบันทึกข้อตกลงกับผู้รับจ้าง โดยที่บริษัทได้ทำสัญญาว่าจ้างกับผู้รับจ้างให้ทำงานสร้างโครงข่ายสัญญาณสำหรับ BMA Replacement (Core Network) และโครงการอื่นๆ โดยมีข้อตกลง สรุปได้ดังนี้

- 1) ผู้รับจ้างยอมรับว่าได้รับเงินค่าจ้างงานโครงการฯ จ่ายล่วงหน้าจากบริษัทไปเป็นจำนวนเงิน 26 ล้านบาท และมีค่าจ้างค้างจ่ายจำนวน 2 ล้านบาท (สุทธิเป็นเงินค่าจ้างงานโครงการฯ จ่ายล่วงหน้าจำนวน 24 ล้านบาท)
- 2) ผู้รับจ้างตกลงจะชำระคืนเงินจำนวนตามข้อ 1 ให้แก่บริษัทโดยแบ่งจ่ายชำระเป็นงวดๆ ละ 300,000 – 680,290.37 บาท ชำระงวดแรกวันที่ 5 กันยายน 2560 ถึงวันที่ 5 ตุลาคม 2564
- 3) หากผู้รับจ้างผิดนัดชำระหนี้งวดใดงวดหนึ่งให้ถือว่าผู้รับจ้างผิดนัดชำระหนี้ทั้งหมด และยินยอมให้ผู้ว่าจ้างฟ้องร้องบังคับคดีและคิดดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 15 ต่อปี นับตั้งแต่วันที่ผิดนัดชำระหนี้จนกว่าจะชำระหนี้ครบถ้วน

ดังนั้น ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 ค่าจ้างงานโครงการฯ จ่ายล่วงหน้าข้างต้นมีจำนวนคงเหลือสุทธิ 22.78 ล้านบาท และอย่างไรก็ตามเพื่อหลีกเลี่ยงความระมัดระวังบริษัทได้พิจารณาค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญไว้แล้วทั้งจำนวน

9. มูลค่างานที่ทำเสร็จแต่ยังไม่ถึงกำหนดชำระ

	(หน่วย : บาท)			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561	2562	2561
มูลค่างานที่ทำเสร็จแต่ยังไม่ถึงกำหนดชำระ				
ชำระ	808,992,890	119,730,060	37,218,339	43,412,338
หัก ค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ	(10,080,062)	(12,200,080)	(10,080,062)	(12,200,080)
สุทธิ	798,912,828	107,529,980	27,138,277	31,212,258

บริษัท บลิส-เทล จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

วันที่ 31 ธันวาคม 2562

รายการเปลี่ยนแปลงค่าเผื่อนี้สงฆ์จะสูญระหว่างปี มีดังนี้

	(หน่วย : บาท)			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561	2562	2561
ยอดต้นปี	(12,200,080)	(44,428,273)	(12,200,080)	(44,428,273)
โอนกลับค่าเผื่อนี้สงฆ์จะสูญ	2,120,018	32,228,193	2,120,018	32,228,193
ยอดปลายปี	(10,080,062)	(12,200,080)	(10,080,062)	(12,200,080)

ในระหว่างปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2562 บริษัทได้โอนกลับค่าเผื่อนี้สงฆ์จะสูญ เนื่องจากบริษัทได้รับชำระหนี้จากบริษัทแห่งหนึ่ง เป็นจำนวนเงิน 2.12 ล้านบาท โดยบันทึกรายการโอนกลับดังกล่าวในงบกำไรขาดทุนและกำไรเบ็ดเสร็จอื่นสำหรับปี

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 บริษัทย่อยมีรายได้ค้างรับจากโครงการจัดให้มีบริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงในพื้นที่ห่างไกล กลุ่มที่2 ภาคเหนือ2 ที่รวมอยู่ในมูลค่างานที่ทำเสร็จแต่ยังไม่ถึงกำหนดชำระในงบการเงินรวมแสดงรายละเอียดดังนี้

	(หน่วย : บาท)			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561	2562	2561
ต้นทุนงานโครงการจนถึงปัจจุบัน	597,125,018	-	-	-
กำไร (ขาดทุน) ที่รับรู้จนถึงปัจจุบัน	23,601,478	-	-	-
ต้นทุนงานโครงการที่เกิดขึ้นปรับปรุงด้วยกำไร (ขาดทุน) ที่รับรู้จนถึงปัจจุบัน	620,726,496	-	-	-
หัก เงินงวดที่เรียกเก็บจากผู้ว่าจ้าง	(56,474,145)	-	-	-
รายได้ค้างรับจากโครงการ	564,252,351	-	-	-

บริษัท บลิส-เทล จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

วันที่ 31 ธันวาคม 2562

10. สินค้าคงเหลือ – สุทธิ

	(หน่วย : บาท)			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561	2562	2561
สินค้าสำเร็จรูป	1,213,350	556,593	1,213,350	556,593
งานระหว่างทำ	6,616,097	466,660	6,616,098	466,660
วัสดุและอุปกรณ์งานโครงการ	158,402,379	341,646	33,000	341,646
รวม	166,231,826	1,364,899	7,862,448	1,364,899
หัก การปรับลดมูลค่าสินค้า	(827,450)	(1,248,396)	(827,450)	(1,248,396)
สุทธิ	165,404,376	116,503	7,034,998	116,503

รายการเปลี่ยนแปลงค่าเพื่อการปรับมูลค่าสินค้านี้ระหว่างปี มีดังนี้

	(หน่วย : บาท)			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561	2562	2561
ยอดต้นปี	(1,248,396)	(13,434,142)	(1,248,396)	(13,434,142)
โอนกลับค่าเพื่อการปรับมูลค่าสินค้า	420,946	12,185,746	420,946	12,185,746
ยอดปลายปี	(827,450)	(1,248,396)	(827,450)	(1,248,396)

11. เงินลงทุนในบริษัทร่วม

	(หน่วย : บาท)	
	งบการเงินรวม	งบการเงินเฉพาะกิจการ
ณ วันที่ 1 มกราคม 2562	661,078,204	618,000,000
ส่วนแบ่งกำไร(ขาดทุน)จากเงินลงทุนตามวิธีส่วนได้เสียในบริษัทร่วม	(243,253,555)	-
ส่วนแบ่งกำไร(ขาดทุน)เบ็ดเสร็จอื่นจากเงินลงทุนในบริษัทร่วม	(1,029,707)	-
ขาดทุนจากการด้อยค่า	-	(86,000,000)
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562	416,794,942	532,000,000

ในระหว่างปี 2562 บริษัทได้ประเมินมูลค่ากิจการของกลุ่มบริษัทร่วม โดยใช้วิธีรายได้ โดยมีมูลค่าในสัดส่วนที่บริษัทถือหุ้นอยู่จำนวน 532 ล้านบาท ดังนั้นบริษัทจึงตั้งค่าเพื่อการด้อยค่าของเงินลงทุนในบริษัทย่อยในงบการเงินเฉพาะกิจการจำนวน 86 ล้านบาท

บริษัท บลิส-เทล จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

วันที่ 31 ธันวาคม 2562

เงินลงทุนในบริษัทร่วม ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 และ 2561 และเงินปันผลรับสำหรับแต่ละปี มีดังนี้

(หน่วย : ล้านบาท)

วิธีส่วนได้เสีย	งบการเงินรวม													
	ทุนชำระแล้ว		สัดส่วนร้อยละของการลงทุน		ราคาทุน		มูลค่าตามวิธีส่วนได้เสีย		ค้อยค่า		สุทธิ		เงินปันผลรับ	
	2562	2561	2562	2561	2562	2561	2562	2561	2562	2561	2562	2561	2562	2561
บริษัทร่วมทางตรง														
บริษัท อินฟอร์เมชั่น														
เทคโนโลยี กรู๊ป จำกัด	241.67	241.67	35	35	700.00	700.00	498.82	742.92	(82.00)	(82.00)	416.82	660.92	-	-
บริษัทร่วมทางอ้อม														
บริษัท กิจการร่วมค้า														
บลิส-ซีดับเบิ้ลยู จำกัด	0.40	0.40	40	40	0.16	0.16	0.01	0.11	-	-	0.01	0.11	-	-
บริษัท กิจการร่วมค้า														
บลิส-พีที จำกัด	0.40	0.40	40	40	0.16	0.16	(0.03)	0.05	-	-	(0.03)	0.05	-	-
รวม					700.32	700.32	498.80	743.08	(82.00)	(82.00)	416.80	661.08	-	-

บริษัท บลิส-เทล จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

วันที่ 31 ธันวาคม 2562

(หน่วย : ล้านบาท)														
งบการเงินเฉพาะกิจการ														
วิธีราคาทุน	ทุนชำระแล้ว		สัดส่วนร้อยละของการลงทุน		ราคาทุน		มูลค่าตามวิธีราคาทุน		ค้อยค่า		สุทธิ		เงินปันผลรับ	
	2562	2561	2562	2561	2562	2561	2562	2561	2562	2561	2562	2561	2562	2561
บริษัทร่วมทางตรง														
บริษัท อินฟอร์เมชั่น														
เทคโนโลยี กรู๊ป จำกัด	241.67	241.67	35	35	700.00	700.00	700.00	700.00	168.00	82.00	532.00	618.00	-	-

บริษัท บลิส-เทล จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

วันที่ 31 ธันวาคม 2562

ตารางต่อไปนี้สรุปข้อมูลทางการเงินของบริษัทร่วมที่รวมอยู่ในงบการเงินของบริษัทร่วม

(หน่วย : ล้านบาท)

	บริษัท อินฟอร์เมชั่น เทคโนโลยี กรุ๊ป จำกัด		บริษัท กิจการร่วมค้า บลิส-ซีดับเบิลยู จำกัด		บริษัท กิจการร่วมค้า บลิส-พีที จำกัด	
	2562	2561	2562	2561	2562	2561
งบแสดงฐานะการเงิน						
สินทรัพย์หมุนเวียน	385.66	845.79	0.44	0.42	0.42	0.42
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน	562.80	486.67	-	-	-	-
หนี้สินหมุนเวียน	(883.65)	(421.04)	(0.41)	(0.14)	(0.51)	(0.29)
หนี้สินไม่หมุนเวียน	(180.86)	(243.27)	-	-	-	-
สินทรัพย์สุทธิ (ร้อยละ100)	(116.05)	668.15	0.03	0.28	(0.09)	0.13
สัดส่วนเงินลงทุน	ร้อยละ 35	ร้อยละ 35	ร้อยละ 40	ร้อยละ 40	ร้อยละ 40	ร้อยละ 40
มูลค่าตามบัญชีของส่วนได้เสียของ กิจการในบริษัทร่วม	(40.62)	233.85	0.01	0.11	(0.04)	0.05
งบกำไร (ขาดทุน) เบ็ดเสร็จ						
รายได้	844.30	792.59	-	-	-	-
กำไรสุทธิ	(781.26)	149.76	(0.25)	(0.11)	(0.22)	(0.26)
กำไร (ขาดทุน) เบ็ดเสร็จอื่น	(2.94)	(4.78)	-	-	-	-
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวมสำหรับปี	(784.20)	144.98	(0.25)	(0.11)	(0.22)	(0.26)
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวมตามส่วนได้ เสียของกลุ่มบริษัท	(274.00)	50.91	(0.25)	(0.05)	(0.22)	(0.11)

บริษัท บลิส-เทล จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

วันที่ 31 ธันวาคม 2562

- ก) ตามที่ปรากฏในงบการเงินรวมสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2562 ของ บริษัท อินฟอร์เมชั่น เทคโนโลยี กรุ๊ป จำกัดและบริษัทย่อย (“บริษัทร่วมทางตรงและบริษัทร่วมทางอ้อม”) ซึ่งตรวจสอบโดยผู้สอบบัญชีอื่น ได้ให้ข้อสังเกตเกี่ยวกับรายการลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น โดย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 บริษัทร่วมทางตรงและบริษัทร่วมทางอ้อมมีการตั้งค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญสำหรับลูกหนี้การค้าที่มีอายุค้างนานเกิน 6 เดือน รวมเป็นจำนวนเงินประมาณ 604.30 ล้านบาท (เฉพาะของบริษัทร่วมทางตรง : 409.70 ล้านบาท) ซึ่งจากนโยบายบัญชีของบริษัทร่วมทางตรงและบริษัทร่วมทางอ้อม การอนุมัติการตั้งค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญจำนวนตั้งแต่ 50 ล้านบาท ต้องเสนอที่ประชุมคณะกรรมการของบริษัทร่วมทางตรงและบริษัทร่วมทางอ้อม ซึ่งการประชุมคณะกรรมการของบริษัทร่วมทางตรง เมื่อวันที่ 16 มกราคม 2563 ที่ประชุมมีมติไม่อนุมัติเรื่องการตั้งค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญของบริษัทร่วมทางตรง สำหรับลูกหนี้การค้าต่างประเทศ จำนวน 12.25 ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา หรือคิดเป็น 367.20 ล้านบาท และสำหรับลูกหนี้การค้าในประเทศ จำนวน 42.30 ล้านบาท อย่างไรก็ตามผู้บริหารของบริษัทร่วมทางตรงได้พิจารณาและไม่สามารถประเมินความสามารถในการชำระหนี้ของลูกหนี้และประมาณระยะเวลาการได้รับชำระหนี้คืนจากลูกหนี้ดังกล่าวได้ ดังนั้น ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 บริษัทร่วมทางตรงและบริษัทร่วมทางอ้อมยังคงบันทึกค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญของลูกหนี้ดังกล่าวเต็มจำนวนไว้ในบัญชี เพื่อให้ลูกหนี้การค้าแสดงมูลค่าตามจำนวนมูลค่าสุทธิที่จะได้รับซึ่งเป็นไปตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน
- ข) เมื่อวันที่ 17 กันยายน 2555 บริษัทย่อยแห่งหนึ่งของบริษัทร่วม (“บริษัทร่วมทางอ้อม”) ได้ยื่นฟ้องลูกค้านายหนึ่ง (“ลูกค้าน”) ต่อศาลแพ่งกรุงเทพใต้ในฐานะความผิดเกี่ยวกับการไม่ปฏิบัติตามข้อตกลงตามสัญญาการอนุญาตให้ใช้สิทธิการขายและการบริการ (“สัญญาอนุญาตให้ใช้สิทธิ”) เป็นจำนวนเงิน 533 ล้านบาท ซึ่งในภายหลังศาลฎีกาได้มีคำวินิจฉัยว่าคดีนี้ควรอยู่ภายใต้อำนาจพิจารณาของศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลาง ดังนั้นศาลแพ่งกรุงเทพใต้ จึงมีคำสั่งให้จำหน่ายคดีออกจากสารบบความ

บริษัท บลิส-เทล จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

วันที่ 31 ธันวาคม 2562

ต่อมาเมื่อวันที่ 5 ตุลาคม 2555 ลูกค้านี้รายดังกล่าวได้ยื่นฟ้องบริษัทร่วมทางอ้อมและผู้ขายสินค้ารายหนึ่ง (“ผู้ขายสินค้า”) ต่อศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลางเพื่อให้ร่วมกันรับผิดชอบชำระค่าเสียหายตามคำฟ้องดังกล่าวเป็นจำนวนเงิน 605 ล้านบาท เนื่องจากการที่บริษัทร่วมทางอ้อมและผู้ขายสินค้าไม่สามารถส่งมอบงานตามกำหนดเวลาที่กำหนดไว้ในสัญญาอนุญาตให้ใช้สิทธิ ซึ่งทางบริษัทร่วมทางอ้อมได้ปฏิเสธข้อกล่าวหา และได้ฟ้องแย้งลูกค้านี้กลับโดยบรรยายในคำฟ้องแย้งว่า บริษัทร่วมทางอ้อมมิได้เป็นฝ่ายปฏิบัติผิดสัญญาแต่อย่างใด แต่เหตุที่ทำให้บริษัทร่วมทางอ้อมไม่สามารถส่งมอบงานตามกำหนดการได้นั้น เกิดจากเหตุการณ์น้ำท่วมซึ่งเป็นเหตุสุดวิสัยที่อยู่นอกเหนือการควบคุมของบริษัทร่วมทางอ้อม และทางลูกค้านี้ได้รับทราบ และตกลงยินยอมให้มีการเลื่อนกำหนดระยะเวลาส่งมอบงานออกไป แต่ปรากฏว่าลูกค้านี้กลับเป็นฝ่ายบอกเลิกสัญญากับบริษัทร่วมทางอ้อมก่อนครบกำหนด ระยะเวลาส่งมอบงานที่ได้มีการขยายระยะเวลาออกไปตามที่ได้กล่าวตกลงร่วมกัน ดังนั้น บริษัทร่วมทางอ้อมจึงมิได้ปฏิบัติผิดสัญญา แต่บริษัทร่วมทางอ้อมเป็นฝ่ายได้รับความเสียหายจากการบอกเลิกสัญญา โดยในฟ้องแย้งของบริษัทร่วมทางอ้อมดังกล่าว บริษัทร่วมทางอ้อมยังได้เรียกร้องให้ลูกค้านี้ชำระค่าเสียหายให้แก่บริษัทร่วมทางอ้อมเป็นจำนวนเงิน 537 ล้านบาท

ต่อมาเมื่อวันที่ 18 มีนาคม 2559 ศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลางได้มีคำพิพากษาว่าลูกค้านี้มีสิทธิบอกเลิกสัญญาอนุญาตให้ใช้สิทธิกับบริษัทร่วมทางอ้อมได้ และพิพากษาให้บริษัทร่วมทางอ้อมชำระค่าเสียหายให้แก่ลูกค้านี้เฉพาะในส่วนของค่าเสียหายที่ลูกค้านี้ยังไม่ได้รับชำระเป็นจำนวนเงิน 354 ล้านบาท และดอกเบี้ยร้อยละ 7.5 ต่อปีนับจากวันฟ้อง ทั้งนี้ในส่วนของผู้ขายสินค้าที่ลูกค้านี้ได้ฟ้องให้เป็นจำเลยร่วมกับบริษัทร่วมทางอ้อม ศาลพิพากษาว่าลูกค้านี้ไม่มีสิทธิเรียกร้องให้ผู้ขายสินค้าร่วมรับผิดชอบได้ โดยศาลได้มีคำสั่งให้ยกฟ้อง ในส่วนที่ลูกค้านี้ฟ้องผู้ขายสินค้า

อย่างไรก็ตาม ภายหลังจากที่ศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลางได้มีคำพิพากษาทง บริษัทร่วมทางอ้อมก็ยังคงมีความเชื่อมั่นว่า บริษัทร่วมทางอ้อมมิได้เป็นฝ่ายที่ปฏิบัติผิดสัญญาตามสัญญาอนุญาตให้ใช้สิทธิ ดังนั้น เมื่อวันที่ 15 กันยายน 2559 บริษัทร่วมทางอ้อมจึงได้ยื่นอุทธรณ์คัดค้านคำพิพากษาดังกล่าว โดยศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลางได้รับอุทธรณ์ของบริษัทร่วมทางอ้อมเพื่อให้ศาลฎีกาได้โปรดพิจารณาต่อไปเรียบร้อยแล้ว

ต่อมาเมื่อวันที่ 31 ตุลาคม 2561 ศาลฎีกาได้มีคำพิพากษาแก้ไขเป็นว่าให้ยกฟ้องคำร้องที่ลูกค้านี้ได้ยื่นฟ้องบริษัทร่วมทางอ้อม ดังนั้น ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 บริษัทร่วมทางอ้อมจึงไม่มีหนี้สินที่อาจเกิดขึ้นจากการฟ้องร้องดังกล่าว เมื่อวันที่ 10 มกราคม 2562 สำนักงานทนายความที่ดำเนินคดีฟ้องร้องของบริษัทร่วมทางอ้อมข้างต้น เรียกร้องให้บริษัทร่วมทางอ้อม ชำระค่าทนายความเป็นจำนวนประมาณ 11 ล้านบาท ซึ่งฝ่ายบริหารของบริษัทร่วมทางอ้อมได้พิจารณาและยืนยันว่าทนายความไม่มีสิทธิเรียกร้องในการขอเรียกเก็บค่าทนายความเพิ่มเติมเกินกว่าที่ได้ตกลงและระบุจำนวนไว้เป็นลายลักษณ์อักษรตามหนังสือจากสำนักงานทนายความ ที่ ส.90/2559 ฉบับลงวันที่ 14 มิถุนายน 2559 ดังนั้น ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 บริษัทร่วมทางอ้อมจึงไม่ได้ตั้งประมาณการสำรองค่าทนายความดังกล่าวไว้ในบัญชี และ ณ ปัจจุบันสำนักงานทนายความดังกล่าวยังไม่มีการยื่นคำฟ้องร้องต่อบริษัทร่วมทางอ้อม

บริษัท บลิส-เทล จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

วันที่ 31 ธันวาคม 2562

12. เงินลงทุนในบริษัทย่อย

เงินลงทุนในบริษัทย่อยในงบการเงินเฉพาะกิจการซึ่งแสดงในยอดตามวิธีราคาทุน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 และ 2561 มีดังนี้

(หน่วย : พันบาท)

	ทุนชำระแล้ว		สัดส่วนร้อยละของการลงทุน		ราคาทุน		เงินปันผลรับ	
	2562	2561	2562	2561	2562	2561	2562	2561
บริษัท บลิส อินโนเวชั่น จำกัด	100,000	100,000	100	100	100,000	100,000	-	-
กิจการร่วมค้าบลิส แพลนเน็ต	-	-	40	-	-	-	-	-
รวม					100,000	100,000	-	-

13. เงินลงทุนในการร่วมค้า

(หน่วย : พันบาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561	2562	2561
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม				
ณ วันที่ 1 มกราคม	298	-	-	-
เพิ่มเงินลงทุน	10	400	-	-
ตัดจำหน่ายเงินลงทุน	(10)	-	-	-
ประมาณการหนี้สินเพิ่มขึ้น (ลดลง)	191	(68)	-	-
ส่วนแบ่งขาดทุนจากเงินลงทุน				
ในการร่วมค้าสะสม	(489)	(34)	-	-
ณ วันที่ 31 ธันวาคม	-	298	-	-

บริษัท บลิส-เทล จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

วันที่ 31 ธันวาคม 2562

เงินลงทุนในการร่วมค้าซึ่งเป็นเงินลงทุนในกิจการที่กลุ่มบริษัทและบริษัทอื่นควบคุมร่วมกัน มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

(หน่วย: พันบาท)						
งบการเงินรวม						
	สัดส่วนร้อยละ					
	ของการลงทุน		ราคาทุน		มูลค่าตามบัญชีตามวิธีส่วนได้เสีย	
	2562	2561	2562	2561	2562	2561
กิจการร่วมค้าบลิส - ซี						
ดับเบิ้ลยู	40	40	400	400	-	298
กิจการร่วมค้าบลิส - สมาร์ท	30	30	-	-	-	-
กิจการร่วมค้าบลิส แพลน						
เน็ต	40	40	-	-	-	-
รวม			400	400	-	298

บริษัท บลิส-เทล จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

วันที่ 31 ธันวาคม 2562

14. เครื่องตกแต่งและอุปกรณ์

(หน่วย : บาท)

	งบการเงินรวม		
	เครื่องตกแต่งและ อุปกรณ์	ยานพาหนะ	รวม
ราคาทุน :			
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561	14,311,363	4,321,500	18,632,863
เพิ่มขึ้น	6,937,066	-	6,937,066
จำหน่าย/ปรับปรุง	(1,116,587)	(4,126,500)	(5,243,087)
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562	20,131,842	195,000	20,326,842
ค่าเสื่อมราคาสะสม-ราคาทุน :			
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561	(9,785,544)	(2,190,114)	(11,975,658)
ค่าเสื่อมราคาสำหรับปี	(2,363,052)	(144,592)	(2,507,644)
จำหน่าย/ปรับปรุง	859,324	2,168,956	3,028,280
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562	(11,289,272)	(165,750)	(11,455,022)
มูลค่าสุทธิทางบัญชี			
ภายใต้กรรมสิทธิ์ของบริษัท	4,507,930	274,409	4,782,339
ภายใต้สัญญาเช่าการเงิน	17,889	1,856,977	1,874,866
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561	4,525,819	2,131,386	6,657,205
ภายใต้กรรมสิทธิ์ของบริษัท	6,632,952	29,250	6,662,202
ภายใต้สัญญาเช่าการเงิน	2,209,618	-	2,209,618
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562	8,842,570	29,250	8,871,820

บริษัท บลิส-เทล จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

วันที่ 31 ธันวาคม 2562

(หน่วย : บาท)

	งบการเงินเฉพาะกิจการ		
	เครื่องตกแต่งและ		
	อุปกรณ์	ยานพาหนะ	รวม
ราคาทุน :			
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561	10,792,533	4,321,500	15,114,033
เพิ่มขึ้น	278,418	-	278,418
จำหน่าย/ปรับปรุง	(1,018,333)	(4,126,500)	(5,144,833)
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562	10,052,618	195,000	10,247,618
ค่าเสื่อมราคาสะสม-ราคาทุน :			
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561	(8,763,615)	(2,190,114)	(10,953,729)
ค่าเสื่อมราคาสำหรับปี	(970,183)	(144,592)	(1,114,775)
จำหน่าย/ปรับปรุง	812,607	2,168,956	2,981,563
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562	(8,921,191)	(165,750)	(9,086,941)
มูลค่าสุทธิทางบัญชี			
ภายใต้กรรมสิทธิ์ของบริษัท	2,011,029	274,409	2,285,438
ภายใต้สัญญาเช่าการเงิน	17,889	1,856,977	1,874,866
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561	2,028,918	2,131,386	4,160,304
ภายใต้กรรมสิทธิ์ของบริษัท	1,131,427	29,250	1,160,677
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562	1,131,427	29,250	1,160,677
ค่าเสื่อมราคาแสดงไว้ใน			

(หน่วย : บาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561	2562	2561
ต้นทุนการให้บริการ	(175,100)	-	-	-
ต้นทุนในการจัดจำหน่าย	(196,196)	(302,878)	(87,082)	(194,720)
ค่าใช้จ่ายในการบริหาร	(2,136,348)	(2,947,701)	(1,027,693)	(2,380,043)
รวม	(2,507,644)	(3,250,579)	(1,114,775)	(2,574,763)

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 และ 2561 บริษัทมีอุปกรณ์ราคาทุนจำนวน 12.12 ล้านบาท และ 3.55 ล้านบาท ตามลำดับ คิดค่าเสื่อมราคาเต็มมูลค่าแล้วแต่ยังคงใช้งานอยู่

บริษัท บลิส-เทล จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

วันที่ 31 ธันวาคม 2562

15. สินทรัพย์ไม่มีตัวตน

(หน่วย : บาท)

	งบการเงินรวม/งบการเงินเฉพาะกิจการ		
	ค่าลิขสิทธิ์ซอฟต์แวร์	ค่าพัฒนาระบบ	รวม
ราคาทุน			
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561	10,795,115	3,882,000	14,677,115
เพิ่มขึ้น	1,516,000	4,304,000	5,820,000
จำหน่าย/โอน	(2,049,107)	-	(2,049,107)
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562	10,262,008	8,186,000	18,448,008
ค่าตัดจำหน่ายสะสม			
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561	(8,420,558)	(3,882,000)	(12,302,558)
ค่าตัดจำหน่ายสำหรับปี	(1,814,608)	-	(1,814,608)
จำหน่าย/โอน	2,049,099	-	2,049,099
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562	(8,186,067)	(3,882,000)	(12,068,067)
มูลค่าสุทธิทางบัญชี			
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561	2,374,557	-	2,374,557
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562	2,075,941	4,304,000	6,379,941
ค่าเสื่อมราคาแสดงไว้ใน			

(หน่วย : บาท)

	งบการเงินรวม/ งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561
ต้นทุนในการจัดจำหน่าย	(2,008)	(90,018)
ค่าใช้จ่ายในการบริหาร	(1,812,600)	(1,708,646)
รวม	(1,814,608)	(1,798,664)

บริษัท บลิส-เทล จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

วันที่ 31 ธันวาคม 2562

16. ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี

รายการเคลื่อนไหวของสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีที่เกิดขึ้นในระหว่างปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม มีดังนี้

(หน่วย : บาท)

	งบการเงินรวม				
	บันทึกเป็นรายจ่าย/รายได้ใน				
ณ วันที่ 1					ณ วันที่ 31
มกราคม	กำไร	กำไรขาดทุน	ส่วนของผู้		ธันวาคม
2562	(ขาดทุน)	เบ็ดเสร็จอื่น	ถือหุ้น		2562
สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี					
ประมาณการหนี้สินไม่หมุนเวียน					
สำหรับผลประโยชน์พนักงาน	60,953	75,089	-	-	136,042
รวม	60,953	75,089	-	-	136,042

(หน่วย : บาท)

	งบการเงินรวม				
	บันทึกเป็นรายจ่าย/รายได้ใน				
ณ วันที่ 1					ณ วันที่ 31
มกราคม	กำไร	กำไรขาดทุน	ส่วนของผู้		ธันวาคม
2561	(ขาดทุน)	เบ็ดเสร็จอื่น	ถือหุ้น		2561
สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี					
ประมาณการหนี้สินไม่หมุนเวียน					
สำหรับผลประโยชน์พนักงาน	18,499	42,454	-	-	60,953
รวม	18,499	42,454	-	-	60,953

บริษัท บลิส-เทล จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

วันที่ 31 ธันวาคม 2562

สินทรัพย์ (หนี้สิน) ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีที่เกิดจากผลแตกต่างชั่วคราวที่มีได้รับรู้ในงบการเงินมีรายละเอียดดังนี้

	(หน่วย : ล้านบาท)			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561	2562	2561
ผลแตกต่างชั่วคราว	-	-	-	-
ยอดขาดทุนยกไป (ขาดทุนสะสม)	-	28	-	28
รวม	-	28	-	28

ขาดทุนทางภาษีจะสิ้นอายุในปี 2562-2566 ผลแตกต่างชั่วคราวที่ใช้หักภาษีที่ยังไม่สิ้นอายุตามกฎหมายเกี่ยวกับภาษีเงินได้ปัจจุบันนั้นกลุ่มบริษัท/บริษัทยังมิได้รับรู้รายการดังกล่าวเป็นสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีเนื่องจากยังไม่มีความเป็นได้ค่อนข้างแน่ว่ากลุ่มบริษัท/บริษัทจะมีกำไรทางภาษีเพียงพอที่จะใช้ประโยชน์ทางภาษีดังกล่าว

17. เงินฝากธนาคารที่ติดภาระค้ำประกัน

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 และ 2561 เงินฝากธนาคารของกลุ่มบริษัทจำนวน 306 ล้านบาท และ 393 ล้านบาท ตามลำดับ ในงบการเงินรวม จำนวน 306 ล้านบาท และ 378 ล้านบาท ตามลำดับ ในงบการเงินเฉพาะกิจการ ได้ใช้เป็นหลักประกันหนี้สินทุกชนิดที่มีต่อธนาคารพาณิชย์ในประเทศแห่งหนึ่งและการใช้บริการเติมน้ำมันกับบริษัทแห่งหนึ่ง

18. เจ้าหนี้การค้า

	(หน่วย : บาท)			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561	2562	2561
เจ้าหนี้การค้า-กิจการที่เกี่ยวข้องกัน	-	-	1,100,180	1,008,956
เจ้าหนี้การค้า-อื่นๆ	658,212,077	95,362,228	79,061,594	40,357,756
รวม	658,212,077	95,362,228	80,161,774	41,366,712

บริษัท บลิส-เทล จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

วันที่ 31 ธันวาคม 2562

19. เจ้าหนี้หมุนเวียนอื่น

(หน่วย : บาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561	2562	2561
เจ้าหนี้อื่น-กิจการที่เกี่ยวข้องกัน	595,674	740,921	8,032,686	282,231
เจ้าหนี้อื่น-อื่นๆ	9,009,762	3,291,022	5,385,534	2,216,452
ภาษีมูลค่าเพิ่มที่ยังไม่ถึงกำหนดชำระ	79,311,969	11,580,426	13,479,917	3,782,969
ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย	2,952,123	5,072,774	831,488	3,323,650
รายได้รับล่วงหน้า	21,663,778	1,320,588	4,170,475	799,571
อื่นๆ	16,060,537	5,054,407	20,032	3,855
รวม	129,593,843	27,060,138	31,920,132	10,408,728

20. ประมาณการหนี้สิน

(หน่วย : บาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561	2562	2561
ประมาณการค่าเสียหายตามสัญญา				
ขายสินค้า (หมายเหตุ 32)	37,900,000	37,900,000	37,900,000	37,900,000
ผลขาดทุนที่คาดว่าจะเกิดขึ้น	12,634,066	-	7,299,316	-
อื่นๆ	117,368	41,624	-	-
รวม	50,651,434	37,941,624	45,199,316	37,900,000

(หน่วย : บาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561	2562	2561
ส่วนที่หมุนเวียน	50,534,066	37,900,000	45,199,316	37,900,000
ส่วนที่ไม่หมุนเวียน	117,368	41,624	-	-
รวม	50,651,434	37,941,624	45,199,316	37,900,000

บริษัท บลิส-เทล จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

วันที่ 31 ธันวาคม 2562

รายการเคลื่อนไหวระหว่างปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2562 และ 2561 มีดังนี้

(หน่วย : ล้านบาท)

	งบการเงินรวม							
	ประมาณการค่าเสียหาย ตามสัญญาขายสินค้า		ผลขาดทุน โครงการ		ประมาณการต้นทุนค่า รีดถอนส่วนปรับปรุง		รวม	
					อาคารเช่า			
					2562	2561		
2562	2561	2562	2561	2562	2561	2562	2561	
ณ วันที่ 1 มกราคม	38	38	-	-	-	1	38	39
ประมาณการหนี้สินเพิ่มขึ้น	-	-	16	-	-	-	16	-
ประมาณการหนี้สินโอนกลับ	-	-	(3)	-	-	(1)	(3)	(1)
ณ วันที่ 31 ธันวาคม	38	38	13	-	-	-	51	38

(หน่วย : ล้านบาท)

	งบการเงินเฉพาะกิจการ							
	ประมาณการค่าเสียหาย ตามสัญญาขายสินค้า		ผลขาดทุน โครงการ		ประมาณการต้นทุนค่า รีดถอนส่วนปรับปรุง		รวม	
	2562	2561	2562	2561	2562	2561	2562	2561
ณ วันที่ 1 มกราคม	38	38	-	-	-	-	38	38
ประมาณการหนี้สินเพิ่มขึ้น	-	-	7	-	-	-	7	-
ณ วันที่ 31 ธันวาคม	38	38	7	-	-	-	45	38

บริษัท บลิส-เทล จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

วันที่ 31 ธันวาคม 2562

21. ประมาณการหนี้สินไม่หมุนเวียนผลประโยชน์พนักงาน

กลุ่มบริษัท/บริษัทจ่ายค่าชดเชยผลประโยชน์หลังออกจากงานตามนโยบายของบริษัท และตามข้อกำหนดของพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. 2541 ในการให้ผลประโยชน์เมื่อเกษียณ และผลประโยชน์ระยะยาวอื่นแก่พนักงานตามสิทธิและอายุงาน

โครงการผลประโยชน์ที่กำหนดไว้มีความเสี่ยงจากการประมาณการ ตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย ได้แก่ ความเสี่ยงของช่วงชีวิต ความเสี่ยงจากอัตราดอกเบี้ย และความเสี่ยงจากตลาด (เงินลงทุน)

ประมาณการหนี้สินไม่หมุนเวียนผลประโยชน์พนักงาน ในงบแสดงฐานะการเงิน ณ วันที่ 31 ธันวาคม

	(หน่วย : บาท)			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561	2562	2561
ผลประโยชน์หลังออกจากงาน				
เงินชดเชยตามกฎหมายแรงงาน	1,269,343	1,431,938	589,132	1,127,173
รวม	1,269,343	1,431,938	589,132	1,127,173

การเปลี่ยนแปลงในมูลค่าปัจจุบันของประมาณการหนี้สินของโครงการผลประโยชน์ มีดังนี้

	(หน่วย : บาท)			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561	2562	2561
ประมาณการหนี้สินของโครงการ				
ผลประโยชน์ ณ วันที่ 1 มกราคม	1,431,938	353,828	1,127,173	261,334
รับรู้ในกำไรหรือขาดทุน				
ต้นทุนบริการปัจจุบัน	(174,711)	1,070,278	(540,641)	860,743
ดอกเบี้ยจากภาระผูกพัน	12,116	7,832	2,600	5,096
	(162,595)	1,078,110	(538,041)	865,839
ประมาณการหนี้สินของโครงการ				
ผลประโยชน์ ณ วันที่ 31 ธันวาคม	1,269,343	1,431,938	589,132	1,127,173

บริษัท บลิส-เทล จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

วันที่ 31 ธันวาคม 2562

ค่าใช้จ่ายที่รับรู้ในกำไรหรือขาดทุนข้างต้นได้แสดงรวมในรายการดังต่อไปนี้

	(หน่วย : บาท)			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561	2562	2561
ต้นทุนในการจัดจำหน่าย	141,492	75,633	-	-
ค่าใช้จ่ายในการบริหาร	(304,087)	1,002,477	(538,041)	865,839
รวม	(162,595)	1,078,110	(538,041)	865,839

ข้อสมมติฐานที่สำคัญในการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยที่ใช้ในการคำนวณประมาณการหนี้สินผลประโยชน์ของพนักงานมีดังนี้

กลุ่มบริษัท

	(หน่วย : ร้อยละ)	
	2562	2561
อัตราคิดลด	1.95	1.95
อัตราการเพิ่มขึ้นของเงินเดือน	3.00	3.00
อัตราการหมุนเวียนพนักงาน	0 - 23.00	0-23.00
อัตรามรณะ	TMO 2017	TMO 2017
อัตราทุพพลภาพ	5 ของอัตรามรณะ	5 ของอัตรามรณะ
อัตราการลาออก	0.00	0.00
เกษียณอายุ	60 ปี	60 ปี

การวิเคราะห์ความอ่อนไหวของข้อสมมติฐานหลักในการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยซึ่งมีผลกระทบเพิ่มขึ้น (ลดลง) ต่อภาระผูกพันผลประโยชน์พนักงาน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 มีดังนี้

	(หน่วย : บาท)			
	การเปลี่ยนแปลงมูลค่าปัจจุบันของภาระผูกพันผลประโยชน์พนักงานเพิ่มขึ้น(ลดลง)			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	กรณีอัตราเพิ่มขึ้นร้อยละ	กรณีอัตราลดลงร้อยละ	กรณีอัตราเพิ่มขึ้นร้อยละ	กรณีอัตราลดลงร้อยละ
	1.00	1.00	1.00	1.00
อัตราคิดลด	(137,663)	157,558	(58,139)	65,809
อัตราการขึ้นเงินเดือนในอนาคต	189,470	(165,041)	81,393	(71,645)
อัตราการหมุนเวียนพนักงาน	(152,144)	51,593	(63,069)	16,454

บริษัท บลิส-เทล จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

วันที่ 31 ธันวาคม 2562

การวิเคราะห์ความอ่อนไหวข้างต้นอาจไม่ได้แสดงถึงการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นจริงในการผูกพันผลประโยชน์พนักงาน เนื่องจากเป็นการยากที่การเปลี่ยนแปลงข้อสมมติฐานต่างๆที่เกิดขึ้นแตกต่างกันจากข้อสมมติฐานอื่นซึ่งอาจมีความสัมพันธ์กัน

การวิเคราะห์การครบกำหนดของจำนวนเงินผลประโยชน์ที่ต้องจ่ายในอนาคตก่อนคิดลด ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 มีรายละเอียดดังนี้

	(หน่วย : บาท)	
	งบการเงินรวม	งบการเงินเฉพาะกิจการ
ภายใน 1 ปี	-	-
มากกว่า 1 ปี ไม่เกิน 5 ปี	-	-
เกินกว่า 5 ปี	81,951,032	18,554,433

เมื่อวันที่ 5 เมษายน 2562 พระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน (ฉบับที่ 7) พ.ศ. 2562 ซึ่งได้กำหนดอัตราค่าชดเชยเพิ่มเติมกรณีนายจ้างเลิกจ้าง สำหรับลูกจ้างซึ่งทำงานติดต่อกันครบ 20 ปีขึ้นไปให้มีสิทธิได้รับค่าชดเชยไม่น้อยกว่าค่าจ้างอัตราสุดท้าย 400 วัน นั้น ได้ประกาศลงในราชกิจจานุเบกษาเป็นที่เรียบร้อยแล้ว โดยกฎหมายดังกล่าวจะมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 5 พฤษภาคม 2562 เป็นต้นไป ซึ่งการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวถือเป็นการแก้ไขโครงการสำหรับโครงการผลประโยชน์หลังออกจากงาน บริษัทฯและบริษัทย่อยจะบันทึกผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวโดยรับรู้ต้นทุนบริการในอดีตเป็นค่าใช้จ่ายทันทีในงบกำไร(ขาดทุน)

22. ทุนสำรองตามกฎหมาย

ตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. 2535 มาตรา 116 บริษัทจะต้องจัดสรรทุนสำรอง (“สำรองตามกฎหมาย”) อย่างน้อยร้อยละ 5 ของกำไรสุทธิประจำปีหลังจากหักขาดทุนสะสมยกมา (ถ้ามี) จนกว่าสำรองดังกล่าวมีจำนวนไม่น้อยกว่าร้อยละ 10 ของทุนจดทะเบียน เงินสำรองนี้จะนำไปจ่ายเป็นเงินปันผลไม่ได้

บริษัท บลิส-เทล จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

วันที่ 31 ธันวาคม 2562

23. ข้อมูลทางการเงินจำแนกตามส่วนงาน

ข้อมูลส่วนงานดำเนินงานที่นำเสนอนี้ สอดคล้องกับรายงานภายในของกลุ่มบริษัท/บริษัท ที่ผู้มีอำนาจตัดสินใจสูงสุดด้านการดำเนินงาน ได้รับและสอบทานอย่างสม่ำเสมอ เพื่อใช้ในการตัดสินใจในการกำหนดงบประมาณรวมทั้งจัดสรรทรัพยากรให้กับส่วนงาน และประเมินผลการดำเนินงาน ทั้งนี้ ผู้มีอำนาจตัดสินใจสูงสุดด้านการดำเนินงานของบริษัท คือ กรรมการผู้จัดการ และ/หรือ คณะกรรมการของบริษัท

ข้อมูลผลการดำเนินงานของแต่ละส่วนงานของกลุ่มบริษัทที่รายงานโดยใช้กำไรก่อนภาษีเงินได้ของส่วนงาน ซึ่งนำเสนอในรายงานการจัดการภายในทุกเดือน

กลุ่มบริษัทมีส่วนงานที่รายงานที่สำคัญ ดังนี้

- ส่วนงานที่ 1 คือ ธุรกิจโทรศัพท์เคลื่อนที่และอุปกรณ์ (หุ่ยดชั่วควรว)
- ส่วนงานที่ 2 คือ ธุรกิจเทคโนโลยีสารสนเทศ การสื่อสารและโทรคมนาคม
- ส่วนงานที่ 3 คือ ธุรกิจการลงทุนบริษัทอื่น

บริษัท บลิส-เทล จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

วันที่ 31 ธันวาคม 2562

ส่วนงานภูมิศาสตร์

กลุ่มบริษัท/บริษัทดำเนินธุรกิจเฉพาะในประเทศเป็นส่วนใหญ่เท่านั้น ดังนั้นฝ่ายบริหารจึงพิจารณาว่ากลุ่มบริษัท/บริษัทมีส่วนงานทางภูมิศาสตร์ เพียงส่วนงานเดียว

ข้อมูลตามส่วนงานที่รายงาน มีดังนี้

(หน่วย : ล้านบาท)

	งบการเงินรวม							
	ส่วนงาน 1		ส่วนงาน 2		ส่วนงาน 3		รวมส่วนงานที่รายงาน	
	2562	2561	2562	2561	2562	2561	2562	2561
รายได้จากลูกค้าภายนอก	-	-	1,371	349	-	-	1,371	349
ระหว่างส่วนงาน	-	-	(245)	(6)	-	-	(245)	(6)
รายได้รวม	-	-	1,126	343	-	-	1,126	343
ดอกเบี้ยรับ	-	-	16	14	-	-	16	14
ต้นทุนทางการเงิน	-	-	5	1	-	-	5	1
ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย	-	-	4	5	-	-	4	5
ส่วนแบ่งกำไร(ขาดทุน)จากเงินลงทุนตามวิธีส่วนได้เสีย	-	-	-	-	(244)	40	(244)	40
กำไร(ขาดทุน)ก่อนภาษีเงินได้ตามส่วนงาน	-	-	52	33	(244)	40	(192)	73
สินทรัพย์ตามส่วนงาน	-	-	1,987	1,139	417	661	2,404	1,800
เครื่องตกแต่งและอุปกรณ์	-	-	9	7	-	-	9	7
หนี้สินตามส่วนงาน	-	-	965	163	-	-	965	163

บริษัท บลิส-เทล จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

วันที่ 31 ธันวาคม 2562

กระทบยอดกำไรหรือขาดทุนและสินทรัพย์ของส่วนงานที่รายงาน

	(หน่วย : ล้านบาท)	
	งบการเงินรวม	
	2562	2561
รวมกำไร(ขาดทุน)จากส่วนงานที่รายงานก่อนภาษีเงินได้	(192)	73
ตัดรายการกำไร(ขาดทุน)ระหว่างส่วนงาน	-	-
กำไร(ขาดทุน)รวมก่อนภาษีเงินได้	(192)	73

	(หน่วย : บาท)			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561	2562	2561
<u>สินทรัพย์</u>				
รวมสินทรัพย์ของส่วนงานที่รายงาน	1,987,570,850	1,138,316,716	1,155,164,316	932,021,316
เงินลงทุนในบริษัทร่วม	416,794,942	661,078,024	532,000,000	618,000,000
เงินลงทุนในบริษัทย่อย	-	-	100,000,000	100,000,000
สินทรัพย์รวม	2,404,365,792	1,799,394,740	1,787,164,316	1,650,021,316

ข้อมูลเกี่ยวกับลูกค้ารายใหญ่

สำหรับปี 2562 รายได้จากลูกค้าสิบห้ารายจากส่วนงานที่ 2 ของกลุ่มบริษัทเป็นจำนวน 1,075 ล้านบาทและรายได้จากลูกค้าแปดรายเป็นของบริษัทจำนวน 341 ล้านบาท ตามลำดับ จากรายได้รวมทั้งหมดของกลุ่มบริษัท/บริษัท

สำหรับปี 2561 รายได้จากลูกค้าสิบห้ารายจากส่วนงานที่ 2 ของกลุ่มบริษัทเป็นจำนวน 262 ล้านบาทและรายได้จากลูกค้าแปดรายเป็นของบริษัทจำนวน 38 ล้านบาท ตามลำดับ จากรายได้รวมทั้งหมดของกลุ่มบริษัท/บริษัท

บริษัท บลิส-เทล จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

วันที่ 31 ธันวาคม 2562

24. รายได้อื่น

	(หน่วย : บาท)			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม			
	2562	2561	2562	2561
รายได้ค่าบริการจัดการ	257,634	4,440,136	4,458,535	5,580,137
โอนกลับค่าเพื่อการลดมูลค่าสินค้า	420,946	12,185,746	420,946	12,185,746
โอนกลับประมาณการค่าปรับงานล่าช้า				
ตามสัญญา	-	5,346,278	-	5,346,278
โอนกลับค่าเพื่อหนี้สงสัยจะสูญ	3,053,078	37,697,110	3,053,078	37,697,110
โอนกลับค่าเพื่อการค้ายาสินทรัพย์	-	3,248,046	-	3,248,046
ดอกเบี้ยรับ	15,674,534	14,090,015	18,714,952	13,765,409
อื่นๆ	4,713,943	2,434,070	792,815	2,433,257
รวม	24,120,135	79,441,401	27,440,326	80,255,983

25. ต้นทุนในการจัดจำหน่าย

	(หน่วย : บาท)			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม			
	2562	2561	2562	2561
ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับพนักงาน	15,352,905	20,374,506	-	-
ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับอาคารและสถานที่	15,476	21,635	-	-
ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย	198,204	392,896	89,090	284,738
ค่ารับรอง	2,108,388	1,741,600	301,888	731,065
ค่าเช่ายานพาหนะ	369,434	978,197	-	372,000
ค่าใช้จ่ายในการเดินทาง	1,262,185	3,740,082	3,130	24,932
อื่นๆ	2,132,969	550,541	21,167	351,172
รวม	21,439,561	27,799,457	415,275	1,763,907

บริษัท บลิส-เทล จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

วันที่ 31 ธันวาคม 2562

26. ค่าใช้จ่ายในการบริหาร

	(หน่วย : บาท)			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม			
	2562	2561	2562	2561
ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับพนักงาน	31,516,471	29,431,761	18,635,911	21,155,014
ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับอาคารและสถานที่	6,120,930	6,084,364	1,879,862	2,251,050
ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย	3,948,948	4,656,347	2,840,293	4,088,689
ค่าที่ปรึกษา	815,075	5,782,665	815,075	5,782,665
ขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยน	-	352,424	-	364,057
หนี้สงสัยจะสูญ	588,483	588,483	588,483	588,483
อื่นๆ	38,131,064	15,260,018	18,499,101	11,528,505
รวม	81,120,971	62,156,062	43,258,725	45,758,463

27. ค่าใช้จ่ายตามลักษณะ

	(หน่วย : บาท)			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม			
	2562	2561	2562	2561
การเปลี่ยนแปลงในสินค้าสำเร็จรูป	175,503,317	9,499,362	73,776,283	9,499,362
วัสดุอุปกรณ์และค่าจ้าง	791,330,800	209,683,137	216,383,881	29,112,417
ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับพนักงาน	48,131,561	49,806,267	18,639,041	21,155,014
ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับอาคารและสถานที่	7,398,036	6,105,999	2,358,706	2,251,050
ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย	4,322,252	5,049,243	2,929,383	4,373,427
หนี้สงสัยจะสูญ	588,483	588,483	588,483	588,483
ขาดทุนจากการด้อยค่า	-	-	86,000,000	-
อื่นๆ	47,382,369	28,828,957	19,333,298	19,577,826
รวม	1,074,656,818	309,561,448	420,009,075	86,557,579

บริษัท บลิส-เทล จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

วันที่ 31 ธันวาคม 2562

28. ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้

การลดอัตราภาษีเงินได้นิติบุคคล

พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร ฉบับที่ 42 พ.ศ. 2559 ลงวันที่ 3 มีนาคม 2559 ให้ปรับลดอัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลเหลืออัตราร้อยละ 20 ของกำไรสุทธิสำหรับรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2559 เป็นต้นไป

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2562 และ 2561 บริษัทมีผลขาดทุนสุทธิยกมาไม่เกินห้าปีก่อนรอบระยะเวลาบัญชีปีปัจจุบัน จึงไม่มีภาระภาษีเงินได้นิติบุคคลสำหรับปี

ภาษีเงินได้ที่รับรู้ในกำไรหรือขาดทุน

	(หน่วย : บาท)			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561	2562	2561
ภาษีเงินได้ปัจจุบัน				
สำหรับปีปัจจุบัน	3,598,638	258,535	-	-
ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี				
การเปลี่ยนแปลงของผลแตกต่างชั่วคราว	(69,080)	(42,454)	-	-
ขอลขาดทุนยกไป	-	-	-	-
รวมค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้	3,529,558	216,081	-	-

บริษัท บลิส-เทล จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

วันที่ 31 ธันวาคม 2562

การกระทบบยอดเพื่อหาอัตราภาษีที่แท้จริง

	งบการเงินรวม			
	2562		2561	
	อัตราภาษี (ร้อยละ)	(พันบาท)	อัตราภาษี (ร้อยละ)	(พันบาท)
กำไร(ขาดทุน)ก่อนภาษีเงินได้	20	(192,377)	20	73,249
จำนวนภาษีตามอัตราภาษีเงินได้		(38,475)		14,650
ค่าใช้จ่ายที่ไม่สามารถหักภาษี		1,628		585
ส่วนแบ่งกำไรจากเงินลงทุนในบริษัท				
ร่วมและกิจการร่วมค้า		48,748		(7,949)
รายได้ที่ไม่ต้องเสียภาษี		(897)		(11,492)
ขาดทุนสะสมทางภาษีไม่เกิน 5 ปี		(7,388)		4,465
อื่นๆ		(87)		(43)
รวม		3,529		216

	งบการเงินเฉพาะกิจการ			
	2562		2561	
	อัตราภาษี (ร้อยละ)	(พันบาท)	อัตราภาษี (ร้อยละ)	(พันบาท)
กำไร(ขาดทุน)ก่อนภาษีเงินได้	20	(51,424)	20	32,938
จำนวนภาษีตามอัตราภาษีเงินได้		(10,285)		6,588
ค่าใช้จ่ายที่ไม่สามารถหักภาษี		18,570		439
รายได้ที่ไม่ต้องเสียภาษี		(897)		(11,492)
ขาดทุนสะสมทางภาษีไม่เกิน 5 ปี		(7,388)		4,465
รวม		-		-

บริษัท บลิส-เทล จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

วันที่ 31 ธันวาคม 2562

29. ใบสำคัญแสดงสิทธิและกำไรต่อหุ้น

ในเดือนมกราคม 2559 บริษัทได้รับชำระเงินค่าหุ้นเพิ่มทุนจากผู้ถือหุ้นรายใหม่อีกจำนวน 7,776 ล้านหุ้น ในราคาขายหุ้นละ 0.1050 บาท รวมเป็นเงินจำนวน 816 ล้านบาท (มีส่วนเกินกว่ามูลค่าหุ้นสามัญจำนวน 39 ล้านบาท) และบริษัทได้จดทะเบียนเปลี่ยนแปลงทุนชำระแล้วกับกระทรวงพาณิชย์แล้วเมื่อวันที่ 14 มกราคม 2559

ที่ประชุมสามัญผู้ถือหุ้นของบริษัท เมื่อวันที่ 4 เมษายน 2559 มีมติอนุมัติในเรื่องดังต่อไปนี้ :

- ให้ลดทุนจดทะเบียนจากเดิมจำนวน 3,690 ล้านบาท เหลือจำนวน 3,438 ล้านบาท
- ให้ออกและเสนอขายใบสำคัญแสดงสิทธิซื้อหุ้นสามัญของบริษัท ครั้งที่ 3 (BLISS-W3) จำนวน 3,438 ล้านหน่วย โดยออกและจัดสรรให้แก่ผู้ถือหุ้นของบริษัทในอัตรา 10 หุ้นเดิม ต่อ 1 ใบสำคัญแสดงสิทธิ ในราคาเสนอขาย 0 บาท
- ให้เพิ่มทุนจดทะเบียนจาก 3,438 ล้านบาท เป็นจำนวน 3,781 ล้านบาท โดยการออกหุ้นสามัญเพิ่มทุนจำนวน 3,438 ล้านหุ้น เพื่อรองรับการใช้สิทธิของใบสำคัญแสดงสิทธิของบริษัท ครั้งที่ 3 (BLISS-W3)

บริษัทได้จดทะเบียนลดทุนจดทะเบียนจากเดิมจำนวน 3,690 ล้านบาท เหลือจำนวน 3,438 ล้านบาท กับกระทรวงพาณิชย์แล้ว เมื่อวันที่ 12 เมษายน 2559 และบริษัทได้จดทะเบียนเพิ่มทุนจดทะเบียนจาก 3,438 ล้านบาท เป็นจำนวน 3,781 ล้านบาท โดยการออกหุ้นสามัญเพิ่มทุนจำนวน 3,438 ล้านหุ้น เพื่อรองรับการใช้สิทธิของใบสำคัญแสดงสิทธิของบริษัท ครั้งที่ 3 (BLISS-W3) กับกระทรวงพาณิชย์แล้วเมื่อวันที่ 18 เมษายน 2559

ที่ประชุมสามัญผู้ถือหุ้นของบริษัท เมื่อวันที่ 28 เมษายน 2559 มีมติอนุมัติให้เปลี่ยนแปลงมูลค่าหุ้นที่ตราไว้ของบริษัท โดยการรวมมูลค่าหุ้นที่ตราไว้จากเดิมมูลค่าหุ้นละ 0.10 บาท เป็นมูลค่าหุ้นละ 0.50 บาท

และบริษัทได้จดทะเบียนเปลี่ยนแปลงมูลค่าหุ้นที่ตราไว้ของบริษัทจากเดิมหุ้นละ 0.10 บาท เป็นหุ้นละ 0.50 บาท กับกระทรวงพาณิชย์แล้ว เมื่อวันที่ 17 พฤษภาคม 2559

บริษัท บลิส-เทล จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

วันที่ 31 ธันวาคม 2562

29.1. ใบสำคัญแสดงสิทธิซื้อหุ้นสามัญของบริษัท ครั้งที่ 3 (BLISS-W3)

เมื่อวันที่ 11 เมษายน 2559 บริษัทได้ออกใบสำคัญแสดงสิทธิซื้อหุ้นสามัญของบริษัท ครั้งที่ 3 (BLISS-W3) จำนวน 3,438 ล้านหน่วย เพื่อจัดสรรให้แก่ผู้ถือหุ้นของบริษัทในอัตรา 10 หุ้นเดิม ต่อ 1 ใบสำคัญแสดงสิทธิในราคาเสนอขาย 0 บาท และภายหลังจากการจดทะเบียนเปลี่ยนแปลงมูลค่าหุ้นที่ตราไว้ของบริษัทเมื่อวันที่ 17 พฤษภาคม 2559 บริษัทจึงได้ดำเนินการปรับราคาการใช้สิทธิและอัตราการใช้สิทธิของใบสำคัญแสดงสิทธิ ครั้งที่ 3 (BLISS-W3) สรุปได้ดังนี้

จำนวน	:	3,438 ล้านหน่วย
อายุใบสำคัญแสดงสิทธิ	:	5 ปี นับจากวันที่ออกใบสำคัญแสดงสิทธิ
ราคาเสนอขาย	:	หน่วยละ 0 บาท
อัตราการใช้สิทธิ	:	ใบสำคัญแสดงสิทธิ 1 หน่วย สามารถซื้อหุ้นสามัญได้ 0.20 หุ้น
ราคาการใช้สิทธิซื้อหุ้นสามัญ	:	ราคา 0.50 บาท ต่อหุ้น
วันที่ครบกำหนด	:	10 เมษายน 2564
วันที่เป็นหลักทรัพย์จดทะเบียน	:	15 กรกฎาคม 2559

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 ยอดคงเหลือของใบสำคัญแสดงสิทธิที่ยังไม่ได้ใช้สิทธิมีจำนวน 2,106,928,273 หน่วย

บริษัท บลิส-เทล จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

วันที่ 31 ธันวาคม 2562

29.2. กำไร(ขาดทุน)ต่อหุ้น

กำไร(ขาดทุน)ต่อหุ้นขั้นพื้นฐาน

กำไร(ขาดทุน)ต่อหุ้นขั้นพื้นฐาน สำหรับแต่ละปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2562 และ 2561 คำนวณโดยการหารกำไร(ขาดทุน)สำหรับปีที่เป็นส่วนของผู้ถือหุ้นสามัญของบริษัทและจำนวนหุ้นสามัญที่ออกจำหน่ายแล้วระหว่างปีโดยวิธีถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก แสดงได้ดังนี้

(หน่วย : บาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม			
	2562	2561	2562	2561
กำไร(ขาดทุน)สำหรับปีที่เป็น ของผู้ถือหุ้นสามัญของบริษัท (ขั้นพื้นฐาน)	(195,906,813)	73,033,262	(51,423,652)	32,937,643
จำนวนหุ้นสามัญถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักที่ ออกจำหน่ายแล้วระหว่างปี (ขั้นพื้นฐาน)	6,875,204,000	6,875,204,000	6,875,204,000	6,875,204,000
กำไร(ขาดทุน)ต่อหุ้นขั้นพื้นฐาน	(0.0285)	0.0106	(0.0075)	0.0048

บริษัท บลิส-เทล จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

วันที่ 31 ธันวาคม 2562

กำไร(ขาดทุน)ต่อหุ้นปรับลด

กำไร(ขาดทุน)ต่อหุ้นปรับลด สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2562 และ 2561 คำนวณโดยการหารขาดทุนสำหรับปีที่เป็นส่วนของผู้ถือหุ้นสามัญของบริษัทและจำนวนหุ้นสามัญที่ออกจำหน่ายแล้วระหว่างปีโดยวิธีถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักภายหลังจากที่ได้ปรับปรุงผลกระทบของหุ้นปรับลด (โดยคำนวณจากราคาการใช้สิทธิที่จะซื้อหุ้นสามัญ 0.50 บาทต่อหุ้น) แสดงได้ดังนี้

	(หน่วย : บาท)			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม			
	2562	2561	2562	2561
กำไร(ขาดทุน)ที่เป็นส่วนของผู้ถือหุ้นสามัญของบริษัท (ขั้นพื้นฐาน)	(195,906,813)	73,033,262	(51,423,652)	32,937,643
จำนวนหุ้นสามัญถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักที่ออกจำหน่ายแล้วระหว่างปี (ขั้นพื้นฐาน)	6,875,204,000	6,875,204,000	6,875,204,000	6,875,204,000
ผลกระทบจากการใช้สิทธิตามใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้นสามัญ	-	-	-	-
จำนวนหุ้นสามัญถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักปรับลด	6,875,204,000	6,875,204,000	6,875,204,000	6,875,204,000
กำไร(ขาดทุน)ต่อหุ้นปรับลด	(0.0285)	0.0106	(0.0075)	0.0048

ผลกระทบจากการใช้สิทธิตามใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้นสามัญจำนวน 687,406,000 หุ้น ไม่มีผลกระทบต่อการคำนวณกำไร(ขาดทุน)ต่อหุ้นปรับลด เนื่องจากไม่มีมูลค่ายุติธรรมของหุ้นสามัญ ดังนั้นจึงทำให้กำไร(ขาดทุน)ต่อหุ้นปรับลดแสดงเท่ากับกำไร(ขาดทุน)ต่อหุ้นขั้นพื้นฐาน

30. เครื่องมือทางการเงิน

นโยบายการจัดการความเสี่ยงทางการเงิน

กลุ่มบริษัท/บริษัทที่มีความเสี่ยงจากการดำเนินธุรกิจตามปกติจากการเปลี่ยนแปลงอัตราดอกเบี้ยและอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ และจากการไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนดตามสัญญาของคู่สัญญา กลุ่มบริษัท/บริษัทไม่มีการถือหรือออกเครื่องมือทางการเงินที่เป็นตราสารอนุพันธ์ เพื่อการเก็งกำไรหรือการค้า

บริษัท บลิส-เทล จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

วันที่ 31 ธันวาคม 2562

การบริหารจัดการทุน

นโยบายของคณะกรรมการบริษัท คือ การรักษาระดับเงินทุนให้มั่นคงเพื่อรักษานักลงทุน เจ้าหนี้ และความเชื่อมั่นของตลาดและก่อให้เกิดการพัฒนาของธุรกิจในอนาคต คณะกรรมการได้มีการกำกับดูแลผลตอบแทนจากการลงทุน โดยกลุ่มบริษัทพิจารณาจากสัดส่วนของผลตอบแทนจากกิจกรรมดำเนินงานต่อส่วนของเจ้าของ และกำกับดูแลระดับการจ่ายเงินปันผลให้แก่ผู้ถือหุ้นสามัญ

ความเสี่ยงด้านอัตราดอกเบี้ย

ความเสี่ยงด้านอัตราดอกเบี้ย หมายถึง ความเสี่ยงที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดในอนาคตของอัตราดอกเบี้ยในตลาด ซึ่งส่งผลกระทบต่อผลการดำเนินงานและกระแสเงินสดของกลุ่มบริษัท/บริษัท เนื่องจากดอกเบี้ยของเงินกู้ยืมส่วนใหญ่มีอัตราดอกเบี้ยคงที่ กลุ่มบริษัท/บริษัทมีความเสี่ยงด้านอัตราดอกเบี้ยที่เกิดจากเงินกู้ยืม

อัตราดอกเบี้ยที่แท้จริงของหนี้สินทางการเงินที่มีภาระดอกเบี้ย ณ วันที่ 31 ธันวาคม และระยะที่ครบกำหนดชำระหรือกำหนดอัตราใหม่มีดังนี้

(หน่วย : ล้านบาท)

		งบการเงินรวม							
		อัตราดอกเบี้ยที่แท้จริง							
		(ร้อยละต่อปี)		ภายใน 1 ปี		หลังจาก 1 ปี – 5 ปี		หลัง 5 ปี	
		2562	2561	2562	2561	2562	2561	2562	2561
หมุนเวียน									
หนี้สินตามสัญญาเช่าการเงิน		7.59	2.95	1	2	-	-	-	-
ไม่หมุนเวียน									
หนี้สินตามสัญญาเช่าการเงิน		7.59	-	-	-	2	-	-	-
รวม				1	2	2	-	-	-

บริษัท บลิส-เทล จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

วันที่ 31 ธันวาคม 2562

(หน่วย : ล้านบาท)

	งบการเงินเฉพาะกิจการ									
	อัตราดอกเบี้ยที่แท้จริง (ร้อยละต่อปี)		ภายใน 1 ปี		หลังจาก 1 ปี – 5 ปี		หลัง 5 ปี		รวม	
	2562	2561	2562	2561	2562	2561	2562	2561	2562	2561
หมุนเวียน										
หนี้สินตามสัญญาเช่าการเงิน	7.59	2.95	-	2	-	-	-	-	-	2
ไม่หมุนเวียน										
หนี้สินตามสัญญาเช่าการเงิน	7.59	-	-	-	-	-	-	-	-	-
รวม			-	2	-	-	-	-	-	2

ความเสี่ยงทางด้านสินเชื่อ

ความเสี่ยงทางด้านสินเชื่อ คือ ความเสี่ยงที่ลูกค้าหรือคู่สัญญาไม่สามารถชำระหนี้แก่กลุ่มบริษัท/บริษัทตามเงื่อนไขที่ตกลงไว้ เมื่อครบกำหนด กลุ่มบริษัท/บริษัทได้กำหนดนโยบายทางด้านสินเชื่อที่เหมาะสม เพื่อควบคุมความเสี่ยงทางด้านสินเชื่อดังกล่าวโดยสม่ำเสมอ โดยการวิเคราะห์ฐานะทางการเงินของลูกค้าทุกรายที่ขอสินเชื่อในระดับหนึ่งๆ ณ วันที่รายงาน ไม่พบว่ามีความเสี่ยงจากสินเชื่อที่เป็นสาระสำคัญ ความเสี่ยงสูงสุดทางด้านสินเชื่อแสดงให้เห็นในราคาตามบัญชีของสินทรัพย์แต่ละรายการ ณ วันที่รายงาน อย่างไรก็ตามบริษัทมีการติดตามการรับชำระหนี้จากลูกหนี้การค้าอย่างใกล้ชิดโดยพิจารณาตารางวิเคราะห์อายุลูกหนี้การค้าซึ่งมีรายละเอียดในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 8 และบริษัทตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญขึ้นโดยประมาณจากจำนวนหนี้ที่อาจเรียกเก็บจากลูกหนี้ไม่ได้ ซึ่งอาศัยประสบการณ์ในการเก็บเงินในอดีตและสถานะปัจจุบันของลูกหนี้คงค้าง ณ วันที่รายงาน

ความเสี่ยงจากการขาดสภาพคล่อง

กลุ่มบริษัท/บริษัทมีการควบคุมความเสี่ยงจากการขาดสภาพคล่องโดยการรักษาระดับของเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดให้เพียงพอต่อการดำเนินงานของกลุ่มบริษัท/บริษัท และเพื่อให้ผลกระทบจากความผันผวนของกระแสเงินสดลดลง

มูลค่าตามบัญชีและมูลค่ายุติธรรม

มูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์และหนี้สินทางการเงินส่วนที่หมุนเวียนเป็นมูลค่าที่ใกล้เคียงกับราคาที่เป็นที่กในบัญชีเนื่องจากเครื่องมือทางการเงินเหล่านี้จะครบกำหนดในระยะเวลาอันสั้น

เงินกู้ยืมที่มีอัตราดอกเบี้ยลอยตัว ซึ่งเป็นอัตราที่ตลาดมีราคาตามบัญชีใกล้เคียงมูลค่ายุติธรรม

บริษัท บลิส-เทล จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

วันที่ 31 ธันวาคม 2562

31. ภาระผูกพันกับบุคคลหรือกิจการที่ไม่เกี่ยวข้องกัน

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 บริษัทและบริษัทย่อยมีภาระผูกพันจากสัญญาเช่าดำเนินงานและอื่น ดังนี้

	(หน่วย : ล้านบาท)	
	งบการเงินรวม	งบการเงินเฉพาะกิจการ
ภาระผูกพันจากสัญญาเช่าดำเนินงานและอื่น		
ภายในระยะเวลาหนึ่งปี	14	1
ระยะเวลามากกว่าหนึ่งปีถึงห้าปี	32	1
รวม	46	2
ภาระผูกพันอื่น		
หนังสือค้ำประกันจากธนาคาร	341	290
สัญญาซื้อขายสินค้า / ใบส่งซื้อสินค้า	6	5
สัญญาว่าจ้างที่ปรึกษา	1	1
ภาระต้นทุนโครงการงานระหว่างทำ	1,149	106
รวม	1,497	402

วงเงินสินเชื่อ

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 กลุ่มบริษัทมีวงเงินสินเชื่อรวม เพื่อดำเนินโครงการกับภาครัฐแห่งหนึ่ง ซึ่งประกอบด้วยวงเงินสินเชื่อระยะสั้น และ วงเงินหนังสือค้ำประกันจากสถาบันการเงินแห่งหนึ่งในประเทศ วงเงินรวม 300 ล้านบาท โดยใช้บัญชีเงินฝากบริษัท และการโอนสิทธิการรับเงิน เป็นหลักประกัน ปัจจุบันกลุ่มบริษัทยังไม่ได้เบิกใช้จำนวน 77 ล้านบาท

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 กลุ่มบริษัทมีวงเงินสินเชื่อเพื่อใช้ในการดำเนินโครงการต่างๆ ซึ่งได้รับจากสถาบันการเงินในประเทศแห่งหนึ่งเป็นจำนวน 325 ล้านบาท และยังไม่ได้เบิกใช้จำนวน 77 ล้านบาท

การค้ำประกันโดยบริษัท

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 บริษัทมีภาระผูกพันจากการค้ำประกันหนี้สินตามสัญญาซื้อขายสินค้าของบริษัทอื่นแห่งหนึ่ง โดยใช้บัญชีเงินฝากบริษัทค้ำประกัน

การค้ำประกันกับกิจการที่เกี่ยวข้องกัน

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 บริษัทมีภาระผูกพันจากการค้ำประกันหนี้สินตามสัญญาซื้อขายสินค้าของบริษัทย่อย เพื่อนำมาใช้ในงานโครงการภาครัฐแห่งหนึ่ง โดยมีภาระผูกพันจากการค้ำประกันรวม 450 ล้านบาท

บริษัท บลิส-เทล จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

วันที่ 31 ธันวาคม 2562

32. หนี้สินที่อาจเกิดขึ้น

สัญญาซื้อคอมพิวเตอร์แบบพกพา (“สินค้า”) กับบริษัทต่างประเทศแห่งหนึ่ง (“ผู้ขาย”)

- ตามสัญญาลงวันที่ 9 กันยายน 2556 บริษัท บลิส-เทล จำกัด (มหาชน) (“ผู้ซื้อ”) ได้ทำสัญญาซื้อขายสินค้าจากบริษัทต่างประเทศแห่งหนึ่ง (“ผู้ขาย”) ซึ่งเป็นผู้ได้รับสิทธิในการเป็นผู้จำหน่ายสินค้า จำนวน 407,062 เครื่อง ทั้งนี้เพื่อให้บริษัทจำหน่ายให้แก่บริษัทมหาชนแห่งหนึ่งภายใต้โครงการการประมูลของสำนักงานคณะกรรมการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ (“หน่วยงานราชการ”) มีกำหนดส่งมอบสินค้าให้เสร็จสิ้นภายในวันที่ 15 ธันวาคม 2556 ทั้งนี้ภายใต้สัญญามีเงื่อนไขที่จำกัดเกี่ยวกับ กรณีที่ผู้ขายไม่สามารถส่งมอบสินค้าให้แก่ผู้ซื้อได้ภายในระยะเวลาที่กำหนดผู้ขายจะเป็นผู้รับผิดชอบค่าปรับจากการส่งมอบสินค้าล่าช้าให้แก่ผู้ซื้อแต่ไม่เกินกว่าจำนวนที่ทางหน่วยงานราชการเรียกเก็บจากคู่สัญญา รวมทั้งต้องรับประกันสินค้าให้กับผู้ซื้อ ภายใน 14 เดือนนับจากวันที่ออกใบรับรองสินค้า ต่อมาผู้ขายไม่สามารถส่งมอบสินค้าได้ตามกำหนดเวลาในสัญญาเนื่องจากเหตุเพลิงไหม้โรงงานผู้ผลิตชิ้นส่วนในการผลิตสินค้าดังกล่าวซึ่งเป็นเหตุสุดวิสัยที่ผู้ขายและผู้ซื้อไม่อาจคาดการณ์หรืออาจควบคุมได้ บริษัทผู้ซื้อได้รับแจ้งสาเหตุการส่งมอบสินค้าล่าช้าที่เป็นเหตุสุดวิสัยข้างต้นให้บริษัทมหาชนดังกล่าวที่เป็นคู่สัญญากับหน่วยงานราชการทราบแล้วในทันทีและบริษัทมหาชนก็ได้แจ้งให้หน่วยงานราชการซึ่งเป็นคู่สัญญาทราบอีกทอดหนึ่งถึงสาเหตุการส่งมอบสินค้าล่าช้าอันเนื่องจากเหตุดังกล่าวและเพื่อขอขยายระยะเวลาการส่งมอบสินค้าแล้ว
- และในระหว่างปี 2557 จนถึง ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 มีเงินจ่ายล่วงหน้าค่าคอมพิวเตอร์แบบพกพาที่ผู้ซื้อสินค้า (“บริษัทมหาชนแห่งหนึ่ง”) อ้างว่าได้สำรองจ่ายเงินล่วงหน้าค่าสินค้าแทนบริษัทให้กับทางโรงงานผู้ผลิตสินค้าในต่างประเทศเป็นจำนวน 25 ล้านบาท แต่เพียงฝ่ายเดียว โดยไม่ได้แจ้งให้ทางบริษัททราบหรือได้รับการยินยอมจากบริษัทแต่อย่างใด ประกอบกับภายใต้สัญญาซื้อขายสินค้านี้ระหว่างบริษัทกับผู้ซื้อ (“บริษัทมหาชนแห่งหนึ่ง”) ไม่ได้กำหนดให้มีการจ่ายเงินล่วงหน้าค่าสินค้าแต่อย่างใดและการจ่ายเงินให้แก่โรงงานผู้ผลิตสินค้าจะจ่ายโดยทางเล็ดเตอร์ออฟเครดิต (L/C) ก็ต่อเมื่อทางโรงงานผู้ผลิตสินค้าจัดส่งสินค้ามายังประเทศไทยเท่านั้น อย่างไรก็ตามเพื่อหลักความระมัดระวังฝ่ายบริหารของบริษัทได้บันทึกค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญจำนวน 25 ล้านบาท ไว้เต็มจำนวนแล้ว
- ตามหนังสือของที่ปรึกษากฎหมายของบริษัทต่างประเทศ (“ผู้ขาย”) เมื่อวันที่ 25 มีนาคม 2557 ได้แจ้งบอกเลิกสัญญาซื้อคอมพิวเตอร์แบบพกพาต่อบริษัทโดยอ้างเหตุบริษัทและบริษัทมหาชน ไม่รับสินค้าและไม่ชำระค่าสินค้าทำให้บริษัทต่างประเทศ (“ผู้ขาย”) เสียหาย รวมทั้งเรียกให้บริษัทและบริษัทมหาชน ร่วมกันชดเชยค่าสินค้าตามสัญญาส่วนที่เหลือ จำนวน 404,072 เครื่อง (จำนวนตามสัญญา 407,062 เครื่อง หักส่วนที่ชำระเงินแล้ว 2,990 เครื่อง) รวมทั้งให้ชดเชยค่าสินไหมทดแทนที่เกิดขึ้นและจะเกิดขึ้นในอนาคต ค่าเช่าคลังสินค้า และอื่นๆ

บริษัท บลิส-เทล จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

วันที่ 31 ธันวาคม 2562

สัญญาขายคอมพิวเตอร์แบบพกพา (“สินค้า”) กับบริษัทมหาชนแห่งหนึ่ง (“ผู้ซื้อ”)

- เมื่อวันที่ 26 กันยายน 2556 บริษัท บลิส-เทล จำกัด (มหาชน) (“ผู้ขาย”) ได้ทำสัญญาซื้อขายสินค้าให้กับบริษัทมหาชนแห่งหนึ่ง (“ผู้ซื้อ”) จำนวน 407,062 เครื่อง ทั้งนี้เพื่อให้ผู้ซื้อส่งมอบให้แก่สำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน (“หน่วยงานราชการ”) มีกำหนดส่งมอบให้เสร็จสิ้นภายในวันที่ 22 ธันวาคม 2556 ทั้งนี้ ภายใต้สัญญามีเงื่อนไขที่จำกัดเกี่ยวกับ 1) ผู้ซื้อสามารถเป็นผู้ดำเนินการนำเข้าและออกเล็ดเตอร์ออฟเครดิตโดยตรงไปยังบริษัทในต่างประเทศดังกล่าวได้เองโดยบริษัทจะเป็นผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายในการนำเข้าต่างๆ ดอกเบี้ยจ่าย และค่าธรรมเนียมที่เกี่ยวข้องกับการนำเข้าสินค้าทั้งจำนวน และ 2) ในกรณีที่บริษัทไม่สามารถส่งมอบสินค้าให้กับผู้ซื้อได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด บริษัทจะต้องมีภาระค่าปรับจากการส่งมอบสินค้าล่าช้าให้แก่ผู้ซื้อ แต่ไม่เกินกว่าจำนวนที่ทางหน่วยงานราชการเรียกเก็บจากผู้ซื้อ ซึ่งในระหว่างปี 2556 บริษัทได้ส่งมอบสินค้าแล้วจำนวน 2,990 เครื่อง หรือจำนวน 5.54 ล้านบาท
- จากการที่บริษัทไม่สามารถส่งมอบสินค้าให้แก่ผู้ซื้อได้ตามกำหนดเวลาเดิมในสัญญา ซึ่งเป็นผลมาจากเหตุเพลิงไหม้โรงงานผู้ผลิตชิ้นส่วนในการผลิตสินค้าดังกล่าว อันเป็นเหตุสุดวิสัยที่ผู้ขายและผู้ซื้อไม่อาจคาดการณ์หรืออาจควบคุมได้ ผู้ขายได้แจ้งสาเหตุแห่งความเสียหายที่เป็นเหตุสุดวิสัยดังกล่าวให้กับผู้ซื้อที่เป็นคู่สัญญากับหน่วยงานราชการทราบแล้วและผู้ซื้อก็ได้แจ้งให้หน่วยงานราชการซึ่งเป็นคู่สัญญาทราบอีกทอดหนึ่งถึงสาเหตุการส่งมอบสินค้าล่าช้า และขอขยายระยะเวลาการส่งมอบสินค้าเพื่อปฏิบัติตามสัญญาต่อไป ต่อมาเมื่อวันที่ 31 มีนาคม 2557 บริษัทได้รับหนังสือแจ้งจากที่ปรึกษากฎหมายของผู้ซื้อ (“บริษัทมหาชนแห่งหนึ่ง”) ว่าการไม่ปฏิบัติตามสัญญาและบอกเลิกสัญญาซื้อขายสินค้ากับบริษัทโดยให้สัญญามีผลเป็นอันเลิกกันในวันที่ 30 เมษายน 2557 พร้อมทั้งสงวนสิทธิที่จะเรียกค่าเสียหายที่เกิดขึ้นจากการผิดสัญญา โดยถึงขณะนี้ผู้ซื้อ (“บริษัทมหาชนแห่งหนึ่ง”) ยังมิได้ดำเนินการทางกฎหมายอย่างใดเกี่ยวกับการเรียกร้องค่าเสียหายดังกล่าว

ความเห็นของผู้บริหาร

- จนถึงวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2563 ผู้บริหารได้แจ้งว่าบริษัทอยู่ในระหว่างดำเนินการติดต่อและเจรจากับคู่สัญญาทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องเพื่อหาทางระงับข้อพิพาทที่จะเกิดหรือมีขึ้นอันเกี่ยวกับค่าปรับและค่าเสียหาย รวมทั้งการใช้สิทธิไล่เบี้ยในหนี้สินอื่นๆ ที่เกิดขึ้นตามสัญญา ตลอดจนดำเนินการรวบรวมข้อเท็จจริงเพื่อพิจารณาที่จะใช้สิทธิในทางกฎหมายต่อไป

ความเห็นเบื้องต้นของที่ปรึกษากฎหมายของบริษัท

ที่ปรึกษากฎหมายของบริษัทมีความเห็นสรุปได้ดังนี้

- 1) สำหรับค่าปรับจากการส่งสินค้าล่าช้าที่กำหนดไว้ในสัญญาไม่เกินร้อยละ 10 ของมูลค่าสัญญานั้น ศาลมีอำนาจลดจำนวนค่าปรับนี้ลงให้สอดคล้องกับความเสียหายที่เกิดขึ้นจริงโดยคำนึงพฤติการณ์เป็นสำคัญ บริษัทตั้งหนี้ค่าเผื่อนี้เพื่อสงสัยจะสูญเสียไว้ที่ประมาณ 37.9 ล้านบาท จึงเป็นการเหมาะสม แต่อย่างไรก็ตาม การตั้งหนี้ค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญดังกล่าว หากกรณีว่าบริษัทตกลงที่จะรับผิดชอบจำนวนที่บริษัทมหาชนแจ้งมา กับการที่บริษัทมหาชนชำระค่าสินค้าล่วงหน้าที่เป็นภาระทำนอกเหนือข้อตกลงในสัญญาและไม่ได้รับความยินยอมจากบริษัทก่อนจึงเป็นสิทธิของบริษัทที่จะเข้าตรวจสอบความถูกต้องและเรียกคืนต่อไป

บริษัท บลิส-เทล จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

วันที่ 31 ธันวาคม 2562

- 2) เมื่อโรงงานผลิตสินค้าผู้ขายได้บอกเลิกสัญญาฉบับบริษัท อ้างว่าไม่รับสินค้าและให้ชำระค่าสินค้าส่วนที่เหลือ รวมถึงค่าเสียหายอย่างอื่นด้วยนั้น แต่อย่างไรก็ตามโรงงานผลิตสินค้าผู้ขายยังคงมีหน้าที่ส่งสินค้าให้กับบริษัทจนครบถ้วนในเวลาที่กำหนดสำหรับงวดส่งมอบสินค้าที่ไม่มีผลกระทบกับเหตุสุดวิสัย เมื่อโรงงานผลิตสินค้าผู้ขายไม่ส่งสินค้าอีกเลย จึงต้องถือว่าโรงงานผลิตสินค้าผู้ขายผิดสัญญากับบริษัทโดยตรงแล้ว และต้องรับผิดชอบในความเสียหายที่บริษัทต้องได้รับทั้งหมดด้วย

- โดยที่ถึงวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2563 ยังไม่มีกรณีฟ้องร้องให้บริษัทต้องรับผิดชอบต่อโรงงานผลิตสินค้าผู้ขายและบริษัทมหาชนอย่างหนึ่งอย่างใด บริษัทยังมีสิทธิที่จะดำเนินการตามกฎหมายที่เห็นสมควรเมื่อข้อเท็จจริงปรากฏชัดเจนมากขึ้น กรณีนี้จึงยังไม่มีพิพาทเกิดขึ้นที่อาจจะสามารถประเมินความเสียหายในอนาคตได้

ดังนั้นจากผลที่กล่าวไว้ข้างต้น จนถึงวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2563 ผู้ซื้อ (“บริษัทมหาชนแห่งหนึ่ง”) ยังไม่ได้แจ้งถึงค่าปรับใดๆ ที่อาจเกิดขึ้นตามสัญญา รวมทั้งค่าเสียหายต่างๆ ที่เกิดขึ้นภายหลังการบอกเลิกสัญญาจากหน่วยงานราชการ และจากสถานการณ์ดังกล่าวยังมีความไม่แน่นอนในเรื่องค่าปรับและค่าเสียหายที่อาจเกิดขึ้น อย่างไรก็ตามเพื่อหลักความระมัดระวัง บริษัทได้พิจารณาตั้งประมาณการค่าเสียหายดังกล่าวไว้แล้ว จนถึง ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 เป็นจำนวน 37.9 ล้านบาท

คดีฟ้องร้อง

- บริษัทถูกบุคคลภายนอก 2 ราย เป็นโจทก์ฟ้องร้องเรียกค่าเสียหายจากการเลิกจ้างไม่เป็นธรรม มีทุนทรัพย์ ณ วันฟ้อง เป็นจำนวน 1 ล้านบาท และในไตรมาส 1 ปี 2561 ศาลแรงงานได้นัดไกล่เกลี่ยและสามารถตกลงกันได้ โดยบริษัทจ่ายค่าเลิกจ้าง 0.1 ล้านบาท
- บริษัทถูกบริษัทอื่น 1 ราย เป็นโจทก์ฟ้องร้องเรียกค่าเสียหายจากการผิดสัญญาจ้างงาน มีทุนทรัพย์ ณ วันฟ้อง เป็นจำนวน 2 ล้านบาท และเมื่อวันที่ 22 สิงหาคม 2560 ศาลมีคำพิพากษาให้ยกฟ้อง และจนถึงวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2563 อยู่ระหว่างการพิจารณาคดีของศาลอุทธรณ์
- เมื่อวันที่ 29 กุมภาพันธ์ 2559 บริษัทได้รับหนังสือจากทนายความผู้รับมอบอำนาจจากบุคคลภายนอกสองรายขอให้บริษัทคืนเงินจากการซื้อหุ้นบริษัท บลิส สปอร์ต จำกัด จำนวนเงิน 20 ล้านบาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี นับแต่วันที่ 6 มกราคม 2558 เป็นต้นไป จนกว่าจะชำระเสร็จ ด้วยเหตุที่บริษัทไม่ได้ดำเนินการโอนหุ้นของบริษัท บลิส สปอร์ต จำกัด ให้กับบุคคลภายนอกดังกล่าว

บริษัท บลิส-เทล จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

วันที่ 31 ธันวาคม 2562

ต่อมาเมื่อวันที่ 28 มิถุนายน 2559 บุคคลภายนอกสองรายดังกล่าวเป็นโจทก์ยื่นฟ้องบริษัท(จำเลยที่3) ขอให้หรือฐานความผิดร่วมกันฉ้อโกงรับของโจร มูลค่ารวม 20 ล้านบาท ตามคดีหมายเลขคำที่ อ.2019/2559 คดีหมายเลขแดงที่ อ.3641/2560 ซึ่งศาลได้นัดไต่สวนมูลฟ้องในวันที่ 14 พฤศจิกายน 2559 ต่อมาโจทก์ได้ขออนุญาตศาลแก้ไขคำฟ้องโดยขอถอนฟ้องจำนวน 10 ล้านบาท และศาลอาญาได้นัดสืบพยานโจทก์ในวันที่ 14 และ 15 พฤศจิกายน 2560 และนัดสืบพยานจำเลยในวันที่ 16, 17 และ 21 พฤศจิกายน 2560 ตามลำดับ และเมื่อวันที่ 21 ธันวาคม 2560 ศาลอาญาได้มีคำพิพากษายกฟ้อง ต่อมาโจทก์ได้ยื่นอุทธรณ์และเมื่อวันที่ 8 กุมภาพันธ์ 2562 ศาลอุทธรณ์พิพากษากลับคำพิพากษาศาลชั้นต้นให้โจทก์เป็นผู้ชนะคดี โดยศาลให้ชำระค่าปรับ 6,000 บาทบริษัทชำระเรียบร้อยแล้ว เมื่อวันที่ 23 สิงหาคม 2562 บริษัทได้ยื่นฎีกาคัดค้านคำพิพากษาศาลอุทธรณ์

33. สัญญาที่สำคัญ

สัญญางานโครงการ

บริษัทย่อย

- เมื่อวันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2560 บริษัทย่อย (“บริษัท บลิส อินโนเวชั่นจำกัด”) ได้ทำสัญญาซื้อขายโครงการจัดหาชุดสถานีตรวจสอบการใช้ความถี่วิทยุประจำที่ 4 แห่ง และ 6 แห่งกับหน่วยราชการแห่งหนึ่ง รวมจำนวน 2 สัญญา มูลค่างานรวมทั้งสิ้นจำนวน 135 ล้านบาท (รวมภาษีมูลค่าเพิ่ม) มีกำหนดระยะเวลาส่งมอบงานภายในวันที่ 10 กุมภาพันธ์ 2561 และภายใต้สัญญามีเงื่อนไขจำกัดเกี่ยวกับการรับประกันความชำรุดบกพร่อง และค่าปรับงานล่าช้า เป็นต้น ในเดือนกุมภาพันธ์ 2561 บริษัทย่อยได้ส่งมอบงานแล้ว และในเดือน มีนาคม 2561 บริษัทได้รับชำระเงินตามสัญญาจากหน่วยงานราชการเรียบร้อยแล้ว
- เมื่อวันที่ 10 พฤศจิกายน 2559 บริษัทย่อย (“บริษัท บลิส อินโนเวชั่นจำกัด”) ได้ทำสัญญาซื้อขายอุปกรณ์ตรวจสอบคุณภาพการให้บริการตามโปรโมชันจำนวน 1 ระบบกับหน่วยงานราชการแห่งหนึ่ง มูลค่างานจำนวน 44 ล้านบาท (รวมภาษีมูลค่าเพิ่ม) มีกำหนดระยะเวลาส่งมอบงานภายในวันที่ 8 กรกฎาคม 2560 และภายใต้สัญญามีเงื่อนไขจำกัดเกี่ยวกับค่าปรับงานล่าช้า เป็นต้น บริษัทย่อยได้ส่งมอบงานแก่ผู้ว่าจ้างแล้ว ซึ่งล่าช้ากว่าที่กำหนดไว้ในสัญญา และในเดือนกุมภาพันธ์ 2561 บริษัทย่อยได้รับชำระเงินตามสัญญาดังกล่าวจากหน่วยงานราชการจำนวน 37 ล้านบาท
- เมื่อวันที่ 21 ธันวาคม 2561 กิจการร่วมค้า (กิจการร่วมค้าบลิส แพลนเน็ต) ได้ชนะการเสนอราคา โครงการจัดการให้มีการบริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงในพื้นที่ห่างไกล (Zone C) ภาคเหนือ 2 กับหน่วยราชการแห่งหนึ่ง มูลค่างานจำนวน 1,998 ล้านบาท (เป็นราคารวมภาษีมูลค่าเพิ่ม และค่าใช้จ่าอื่น) และเมื่อวันที่ 15 มีนาคม 2562 กิจการร่วมค้า บลิส แพลนเน็ตได้ลงนามในสัญญาโครงการดังกล่าว เป็นที่เรียบร้อยแล้ว ซึ่งโครงการมีการกำหนดเวลาเสร็จสิ้นภายใน 5 ปี 360 วัน นับจากวันลงนามสัญญา ทั้งนี้ กิจการร่วมค้าดังกล่าวผูกพันที่จะต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดต่าง ๆ ที่ระบุไว้ในสัญญา

เมื่อวันที่ 30 กันยายน 2562 บริษัทย่อยได้ขอขยายระยะเวลาการส่งมอบงานดังกล่าวใน งวดที่ 3 จากเดิมวันที่ 9 มกราคม 2563 เป็นวันที่ 20 มกราคม 2563 เนื่องจากปัญหาภัยพิบัติ โดยบริษัทย่อยได้รับอนุมัติการขยายระยะเวลาการส่งมอบงานจากคู่สัญญา เมื่อวันที่ 19 พฤศจิกายน 2562

บริษัท บลิส-เทล จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

วันที่ 31 ธันวาคม 2562

เมื่อวันที่ 20 ธันวาคม 2562 บริษัทย่อยได้ขอขยายระยะเวลาการส่งมอบงาน งวดที่ 3 เพิ่มเดิมจากเดิมวันที่ 20 มกราคม 2563 เนื่องจากปัญหาภัยพิบัติและอื่นๆ โดยขอให้คู่สัญญาพิจารณาขยายระยะเวลาดำเนินการให้ตามความเหมาะสม

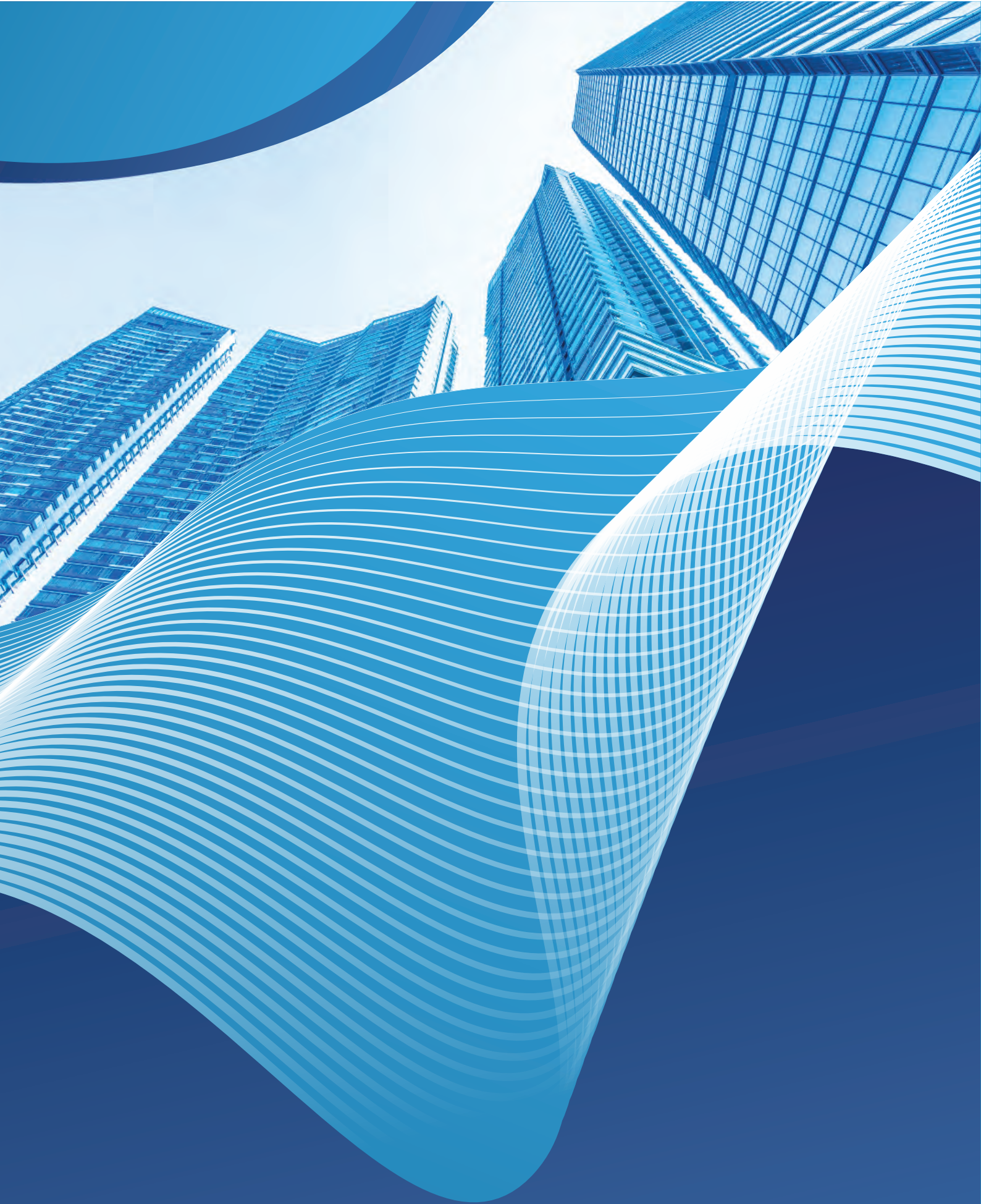
เมื่อวันที่ 12 มกราคม 2563 บริษัทย่อยได้รับหนังสือจากคู่สัญญาว่าการพิจารณาให้ขยายระยะเวลาการส่งมอบยังไม่ได้ข้อสรุปในเรื่องของความชัดเจนของข้อเท็จจริงในเหตุแห่งปัญหา ผลกระทบ หลักฐานเอกสาร และอื่นๆ และอยู่ระหว่างการพิจารณาขอให้บริษัทย่อยเร่งรัดดำเนินงานจัดทำและส่งมอบความพร้อมบริการส่วนที่เหลือให้แล้วเสร็จครบถ้วนสมบูรณ์โดยเร็ว ซึ่งคู่สัญญาจะพิจารณาให้คงหรือลดค่าปรับตามเหตุข้อเท็จจริงและหลักฐานเอกสารที่มีความชัดเจนต่อไปเมื่อส่งมอบงานเรียบร้อยแล้ว ทั้งนี้ฝ่ายบริหารคาดว่าบริษัทย่อยจะได้รับการงดค่าปรับล่าช้าดังกล่าว

34. เหตุการณ์ภายหลังรอบระยะเวลาที่รายงาน

เมื่อวันที่ 10 มกราคม 2563 บริษัทฯ ได้ลงทุนในหุ้นสามัญของบริษัท บลิส เอชเทล จำกัด ซึ่งเป็นบริษัทที่จัดตั้งใหม่โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อซื้อขายและจัดหาวัสดุอุปกรณ์สำหรับงานโครงการ โครงสร้างพื้นฐาน งานโทรคมนาคมและเทคโนโลยีสารสนเทศโดยมีมูลค่าเงินลงทุนจำนวน 499,970 บาท คิดเป็นร้อยละ 99.99 ของทุนจดทะเบียนของบริษัทดังกล่าว

35. การอนุมัติงบการเงิน

งบการเงินนี้ได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการของบริษัท เมื่อวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2563

BLISSTEL SMART INNOVATION | 2019